

सूर्योदय राजपत्र

सूर्योदय नगरपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड (२) फिक्कल, इलाम, १ नं. प्रदेश, नेपाल, आषाढ २३ गते, २०७५ साल, संख्या ३

भाग —१

नेपालको संविधानको धारा २२३ को उपधारा (१) बमोजिम गठन भएको यस सूर्योदय नगरपालिकाको नगरसभाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीका लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

तेश्रो नगर सभामा प्रस्तुत आ.व. २०७५/७६ को नगर विकास योजनाका प्रमुख
नीति तथा कार्यक्रमहरु

कृषि पर्यटन र भौतिक पूर्वाधार विकास : सूर्योदय नगरपालिकाको समृद्धिको आधार

१. भौतिक पूर्वाधार विकास नीति

“सुदृढ भौतिक पूर्वाधार, समृद्ध नगरको आधार”

१. समुन्नतिको सबैभन्दा ठूलो साधनको रूपमा रहेको भौतिक पूर्वाधार क्षेत्रको एकीकृत र व्यवस्थित विकासका लागि कम्तीमा पनि २० वर्षे दीर्घकालीन सोचका साथ यसै आ.व. मा एकीकृत नगर विकास गुरुयोजना निर्माण गरी सोहि आधारमा वार्षिक नगर विकास योजना निर्माण गरि कार्यान्वयन गर्ने नीति लिइने छ ।
२. DPR भइसकेका योजनाहरुलाई प्राथमिकताका आधारमा प्रदेश र संघको योजनासँग नदोहोरिने गरी निर्माण कार्य सञ्चालन गरिनेछ ।
३. सूर्योदय नगरपालिका क्षेत्रभित्र निर्माणाधीन अवस्थामा रहेका पशुपतिनगर बसपार्क र फिक्कल बसपार्कलाई उच्च प्राथमिकताका साथ निर्माण कार्य अगाडि बढाइनेछ । साथै उपयुक्त स्थानहरुमा थप पार्किङ स्थलहरुको खोजी तथा अध्ययन गरी निर्माण कार्य अगाडि बढाइनेछ ।
४. सूर्योदय नगरपालिकाको कन्याम क्षेत्रमा रहेको जग्गामा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको बहुउद्देश्यीय व्यावसायिक भवन (Multipurpose Commercial Complex) को निर्माण गरिनेछ । उक्त आयोजनामा दाता संस्था, सार्वजनिक निजी साझेदारी र लागत लाभका आधारमा निजी तथा सामुदायिक क्षेत्रको सहयोगमा निर्माण सञ्चालन तथा हस्तान्तरण (BOOT) नीति अनुसार सञ्चालन गर्ने नीति लिइने छ ।
५. प्रदेश सभाको कार्यक्रममा समावेश भएको केवलकारको सम्भाव्यता अध्ययनको कार्यलाई प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाउन नगरपालिकाले समन्वयकारी भूमिका खेल्नेछ ।
६. निर्मित पूर्वाधारको नियमित मर्मत सम्भार, सञ्चालन, संरक्षण एवम् सम्बर्द्धन गर्न टोल विकास संस्था, समुदाय र उपभोक्ता समितिहरुलाई प्रोत्साहित गर्ने नीति लिइनेछ । एवम् सरोकारवालाहरुलाई प्राविधिक सहजकर्ता सम्बन्धी ज्ञान सीप प्रदान गर्नका लागि अभिमुखीकरण तालिमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

७. पर्यावरणलाई ध्यानमा राखी नगर स्तरीय विकास निर्माण मापदण्डलाई अध्यावधिक गरी कडाईका साथ पालना गर्दै बढीभन्दा बढी लागत र जनसहभागिता जुट्ने योजनाहरूलाई प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाउने नीति लिइनेछ ।
८. भौतिक पूर्वाधार निर्माण कार्यक्रम अन्तर्गत सञ्चालन हुने पूर्वाधारका योजनाहरूमा वडा स्तरमा पाँच लाख र नगर स्तरमा पच्चीस लाख भन्दा कम लागतको कार्यक्रम सञ्चालन गर्न नपाइने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइने छ ।
९. पेशकी शुन्य अभियानका लागि पेशकी दिने कार्यलाई निरुत्साहित गरि प्राविधिक मूल्याङ्कनका आधारमा भुक्तानी दिइने नीति अवलम्बन गरिने छ, तर स्वीकृत खरिद योजना बमोजिम निर्माण सामग्री खरिद गर्नु पर्ने भई उपभोक्ताको लागत सहभागिता नगर्दा नै रकम नगरपालिकामा जम्मा गर्नेका हकमा पेशकी उपलब्ध गराउन सकिने छ ।
१०. उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन र अन्य काम कारवाहीको परिप्रेक्षमा सूर्योदय नगरपालिकाको स्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि - २०७४ लाई थप प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
११. नगरपालिका क्षेत्रभित्र अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको क्रिकेट मैदान, कवर्डहल, रंगशाला आदि निर्माण गर्नका लागि सम्भाव्यता अध्ययन गरी निर्माण कार्य अगाडि बढाइनेछ ।
१२. प्राथमिकताका आधारमा वडा कार्यालय भवनहरू क्रमशः निर्माण गर्दै लगिनेछ ।

२. सडक तथा यातायात नीति

“बाह्रैमास यातायात सञ्चालनको अवस्था: नगरवासीको दिनचर्यामा सहजता”

१. विकासको मेरुदण्डको रूपमा मानिने सडक निर्माणमा "एक वडा एक बाह्रमासे सडक (All Weather Road)" को नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
२. DPR भइसकेका सडकहरूलाई प्राथमिकताका आधारमा क्रमशः निर्माणको प्रक्रिया अगाडि बढाइनेछ ।
३. कालोपत्रे सडकसँग जोडिने सबै वडाका बाह्रमासे बाटोलाई ५ वर्षभित्रमा कम्तीमा ३ कि.मि. सम्म कालोपत्रे गरिनेछ ।

४. उन्नती समावेशी वृद्धि कार्यक्रम अन्तर्गत हाल निर्माणाधीन फिक्कल-गुसी-नयाँबजार सडक, बरबोटे-माने-कट्टेबुङ कृषि सडक, पालटाडे-सिद्धीगाउँ सडकलाई क्रमशः कालोपत्रे गर्दै लैजाने प्रक्रिया अगाडि बढाइनेछ ।
५. सडक निर्माण गर्दा पर्यावरण पानीका मूहानहरूलाई संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्दै एकीकृत रूपमा निर्माण कार्य अगाडि बढाइने छ ।
६. नगरपालिका भित्र सडक निर्माण गर्दा स्थानीय स्तरमा उत्पादनको पकेट क्षेत्र र पर्यटन प्रवर्द्धनलाई आधार लिइनेछ ।
७. नगरपालिकाभित्र रहेका नगर स्तरीय, प्रदेश स्तरीय र राष्ट्रिय स्तरको सडकको दायौँबायौँ अधिकार क्षेत्रको मापदण्ड अनुसार पालना गर्नेगराउने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
८. सूर्योदय नगरपालिका क्षेत्रभित्र पर्ने मेची राजमार्गमा निर्वाध रूपमा यातायात सञ्चालन गर्न सडक क्षेत्राधिकार विस्तार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
९. सडक क्षेत्राधिकारको यकिन गर्न सडक डिभिजन कार्यालय र नापी कार्यालयसँग समन्वय गरी रेखांकन गरी लगत कट्टाको प्रक्रिया अगाडि बढाइनेछ ।
१०. सडक डिभिजन कार्यालयको सहकार्यमा सूर्योदय नगरको कन्याम पर्यटकीय क्षेत्रको गुरुयोजना अनुसार सडक क्षेत्रलाई व्यवस्थित गर्ने कार्य गरिनेछ ।
११. सडकमा निर्वाध रूपमा आवतजावत गर्न अवरोध श्रृजना गर्ने कार्य (सडक निर्माण सामग्री राख्ने, गोलिया, काठ थुपार्ने, सडक मिचेर घरटहरा बनाउने, पाली गाँस्ने, पसल थाप्ने) जस्ता कार्यहरूलाई निरुत्साहित गरिनेछ । अटेर गरी अवरुद्ध गर्ने कार्यलाई दण्ड जरिवानासँग आवद्ध गरिनेछ ।
१२. निर्धारित मापदण्ड अनुसार कार्य गर्न अवरोध खडा हुने सडक योजनाहरूमा लगानी नगर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१३. स्थानीय तहको निर्माण पछि यस नगरपालिकाको क्षेत्र विस्तार भएकोले भौगोलिक अवस्थालाई मध्यनजर राखी सबै वडाहरूलाई समेट्ने गरी सूर्योदय नगर बाह्य चक्रपथको सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।

१४. नगरपालिका क्षेत्रभित्रको यातायात सेवालाई भरपर्दो र दिगो रूपमा सञ्चालन गर्न निजी/सहकारी क्षेत्रको सहयोगमा नगर बस सञ्चालन गर्न अध्ययन गरिनेछ ।
१५. हाल सञ्चालनमा रहेका DPR नबनेका सडकहरू प्राविधिक (इन्जिनियरिङ) दृष्टिबाट उपयुक्त भए नभएको यकीन गरी अनुपयुक्त स्थानमा परिवर्तन गर्नेगरी मात्र थप लगानी कार्य गरिनेछ । सुधार गर्न नसकिने रहेछ भने लगानी नगर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

३. खानेपानी

“जलश्रोत संरक्षणको अभियान: मानव जीवनको पहिचान”

१. समुदायले प्रयोग गरिरहेको खानेपानीको मुहान कसैको नम्बरी आवादी भित्र नै परेपनि वडा समिति वा नगर कार्यपालिकासँग वैकल्पिक व्यवस्था गरी स्वीकृति नलिई मास्ने वा निषेध गर्न पूर्ण प्रतिबन्ध लगाइनेछ ।
२. नगर क्षेत्रभित्रका नागरिकलाई पिउने पानीको न्यूनतम व्यवस्थापन गर्न सबै पक्षसँग समन्वय गरिनेछ ।
३. विगत समयदेखि सामुहिक रूपमा सञ्चालनमा रहेका खानेपानीका मुहान तथा श्रोत सामुहिक/सार्वजनिक प्रयोगमा कसैले पनि अवरोध गर्न पाउने छैन । यदि कसैले अवरोध गरेमा त्यस्तो कार्य दण्डनीय हुने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
४. स्थानीय स्तरमा रहेका पानीका मुहानहरूको संरक्षण सम्बर्द्धन र प्रयोग गर्न वडा समितिको अगुवाईमा टोल विकास संस्था तथा समुदायलाई परिचालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
५. परम्परादेखि सञ्चालनमा रहेको खानेपानीको मुहानलाई संरक्षण तथा सम्बर्द्धन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
६. गल्छी खोल्साबाट बग्ने पानीलाई सोहि ठाउँमा अड्याउन प्राकृतिक छेकबारका कार्यक्रम स्थानीय समुदायको अग्रसरतामा सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
७. पानीका श्रोत र बहावक्षेत्र वरिपरि रसायनिक मल तथा विषादीको प्रयोग गर्ने कार्यलाई दण्डनीय गरिनेछ ।

८. घरघरमा आकाशेपानी संकलनका लागि प्रोत्साहित गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
९. खानेपानी मुहानको वरपर कुनैपनि किसिमको रुख, बिरुवा काट्न हटाउन नपाउने गरी समुदायकै सहयोगमा कडाईका साथ पालना गर्ने गराउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१०. सडक लगायतका भौतिक पूर्वाधारका संरचनाहरू निर्माण गर्दा गराउँदा पानीको मूल र श्रोतलाई हुन सक्ने हानी क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्ने उपायहरू सँगसँगै अवलम्बन गर्ने नीति लिइनेछ ।
११. जोगमाई वृहत खानेपानी योजनाको निर्माण कार्य समयमै सम्पन्न गर्न आवश्यक सहयोग, समन्वयको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१२. यस नगरपालिकाको वडा नं. १ लाई पानीको संरक्षित उद्गम तथा संरक्षित क्षेत्रको रूपमा संरक्षण, सम्बर्द्धन र विकास गर्न विज्ञहरू मार्फत एकीकृत सम्भाव्यता अध्ययन गरी गुरुयोजना निर्माण गरी क्रमशः कार्यान्वयन गर्ने गराउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१३. लिफ्टिङ सिस्टम अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका खानेपानीका योजनाहरूलाई वैकल्पिक उर्जाको प्रयोगद्वारा लागत साझेदारीका आधारमा प्रयोगमा ल्याउन सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।
१४. खानेपानीको प्रयोजनका लागि प्रयोग भइरहेको विद्युतको हालको महशुल दर घटाउन सम्बन्धित निकायसँग पहल गरिनेछ ।
१५. फिक्कल खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति अन्तर्गतका श्रीखोला खानेपानी आयोजनालाई व्यवस्थित, पारदर्शी र पूर्ण क्षमतामा ल्याउन पहल गरिनेछ ।
१६. खानेपानीको स्थानीय मुहान संरक्षण तथा मुहान आसपास पानी प्रदायक वनस्पति रोपण कार्यक्रम अभियानको रूपमा सञ्चालन गरिने छ ।

४. विद्युत तथा वैकल्पिक उर्जा

"उज्यालो नगर हाम्रो अभियान, झिलीमिली सोलार सडक सूर्योदयको पहिचान"

१. चिया प्रशोधन कारखाना, साना, मझौला, ठूला कलकारखाना तथा व्यावसायिक केन्द्रहरूमा आवश्यक पर्ने ट्रान्सफर्मर (Transformer) तीन फेज लाइन विस्तारको निम्ति विद्युत प्राधिकरणसँग समन्वय गरिनेछ ।

२. विद्युत प्राधिकरणसँग समन्वय गरी समुदाय समेतको लागत सहभागितामा तीन वर्षभित्र काठका बिजुली पोल प्रतिस्थापन गरिनेछ ।
३. हालसम्म पनि विद्युत सेवा नपुगेका टोल बस्तीहरूमा विद्युत प्राधिकरणसँग समन्वय गरि विद्युतीकरण गरिनेछ ।
४. राष्ट्रिय प्रशारण विद्युत विस्तार गर्दा तुलनात्मक रूपमा महंगो पर्ने टोल, बस्ती घरहरूमा उज्यालो बनाउन सरोकारवालाहरूको समेत सहभागितामा वैकल्पिक उर्जा (सौर्य उर्जा) को विस्तार गरिनेछ ।
५. दुई वर्षभित्र प्रत्येक नगरवासीको घरघरमा उज्यालोको लागि प्रयोग गरिने परम्परागत साधन (टुकी, मैनबत्ती र दियालो आदि) प्रतिस्थापन गरि सकिनेछ ।
६. पर्यटकीय क्षेत्र, सार्वजनिक महत्वका भवन तथा स्थान, बजारक्षेत्र, कालोपत्रे सडक क्षेत्रभित्रका टोलबस्ती समुदायको साझेदारीमा सौर्य सडक बत्ती जडान गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
७. नेपाल विद्युत प्राधिकरणको सूर्योदय नगरपालिकामा रहेको शाखालाई वितरण केन्द्रको रूपमा स्तरवृद्धि गर्न पहल गरिनेछ ।
८. विद्युतको केन्द्रीय प्रशारण तथा वैकल्पिक उर्जा शक्तिलाई नगरवासीको दैनिक आवश्यकता तथा उद्यम विकाससँग आबद्ध गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
९. वैकल्पिक उर्जाका सम्भावनाहरूलाई पहिचान गरी सरोकारवालाहरूको सहभागिता तथा समन्वयमा प्रयोगमा ल्याउने नीति लिइनेछ ।
१०. नगरपालिका क्षेत्रभित्र विद्युत उत्पादन गर्न गराउन आवश्यकता अनुसार सहजीकरण तथा समन्वय गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
११. विद्युत हाइटेन्सन लाइन मुनि कुनैपनि भौतिक संरचना निर्माण गर्न निरुत्साहित गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१२. राष्ट्रिय सम्पत्तिको रूपमा रहेको अत्यन्त सम्बेदनशील हाईटेन्सन लाइनको विद्युतको पोल भएको दुई मिटर वरिपरि कुनैपनि किसिमको खनजोत गर्न पूर्ण निषेध गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१३. बजार क्षेत्रमा रहेको विद्युत वितरणको तारलाई इन्सुलिन तारमा परिणत गर्न सम्बन्धित निकायसँग पहल गरिनेछ ।

१४. सामुदायिक विद्युत आयोजनाहरूलाई प्रतिस्थापन गरी नेपाल विद्युत प्राधिकरणको स्वामीत्वमा लैजान पहल गरिनेछ ।

५. बस्ती विकास तथा भूकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माण

"व्यवस्थित बस्ती, भूकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माण, हाम्रो अभियान"

१. अति-विपन्न आर्थिक अवस्था भएका परिवारहरूको बसोबास गर्ने घरको छाना फुसको भएमा त्यस्ता घरहरूको फुसको छाना नगरपालिकाले प्रतिस्थापन गरी व्यवस्थापन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
२. राष्ट्रिय भू-उपयोग नीतिका आधारमा कम्तीमा २० वर्षे दीर्घकालीन सोच सहित राष्ट्रिय सहरी विकास नीतिभित्र रही बस्ती विकासको कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गराउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
३. राष्ट्रिय शहरी विकास नीतिलाई अवलम्बन गरी व्यक्ति/समुदायको अग्रसरतामा बस्ती विकासको कार्यक्रम सञ्चालन गरे गराएमा, त्यस्तो कार्यलाई प्रोत्साहित गर्न प्राविधिक तथा भौतिक पूर्वाधार निर्माणमा सहयोग तथा लगानी गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
४. जतासुकै बस्ती विकासका लागि प्लटीङ गरी अव्यवस्थित बस्ती विकास गर्ने कार्यलाई निरुत्साहित गरिनेछ ।
५. राष्ट्रिय शहरी विकास नीतिलाई अवलम्बन गरी व्यक्ति/समुदायको अग्रसरतामा बस्ती विकासको कार्यक्रम सञ्चालन गरे गराएमा, त्यस्तो कार्यलाई प्रोत्साहित गर्न प्राविधिक तथा भौतिक पूर्वाधार निर्माणमा सहयोग तथा लगानी गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
६. भवन निर्माण मापदण्ड लागु हुनुभन्दा अगाडि निर्माण भएका घरहरूलाई भवन निर्माण मापदण्डमा उल्लेख भएको व्यवस्था अनुसार घर अभिलेखीकरण कार्य अभियानको रूपमा सञ्चालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
७. संघीय, प्रदेश तथा नगरस्तरीय सडकमा जोडिएका जग्गा घरघडेरीका लागि किताकाट गरी किनवेच गर्दा त्यस्ता सडकहरूसँग जोडिएको जग्गा र सो देखि ३०० मिटरको दूरीसम्म १९०.७८ वर्ग मिटर (६ आना) भन्दा घटी किताकाट गरी किनवेच गर्न रोक लगाइने नीति अवलम्बन गरिनेछ । तर ६

आना बराबरका क्षेत्र मिलान गर्न कित्ता जोडिएको सँधियारसँग लिनदिन रोकिएको मानिने छैन तर दिने सँधियारको बाँकी रहने जग्गा ६ आना भन्दा कम हुनु हुनेछैन ।

८. नगरपालिकाको क्षेत्रभित्र निर्माण गरी निजी, सामुदायिक लगायतका सबै किसिमका भवन निर्माणका लागि भवन निर्माण मापदण्डलाई पूर्ण पालना गरी गराई भूकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माण गर्ने गराउने नीति कडाईका साथ पालना गर्ने गराइने छ ।
९. तालिमप्राप्त कालिगढहरुबाट मात्र घर निर्माण गर्ने गर्न गराउन कालिगढ तालिम सञ्चालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१०. घर निर्माण गर्दा अनियन्त्रित रूपले पहाड खार्ने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गरिनेछ ।
११. घर निर्माण गर्दा अनिवार्य रूपमा नक्सापास गर्नुपर्ने छ । जमिनको बनौट अनुसार नै घर निर्माण गर्नेलाई घरनक्सा पास गर्दा १५% दस्तुर छुट दिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

६. पर्यटन प्रवर्द्धन तथा संस्कृति नीति

"हाम्रो संस्कार : पाहुनाको सत्कार "

१. सूर्योदय नगरपालिकालाई प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रममा पर्यटकीय नगरी घोषणा गरिएको प्रस्तावप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै यस क्षेत्रको धार्मिक, ऐतिहासिक, साँस्कृतिक, कृषि, चिया, शैक्षिक पर्यापर्यटनको समग्र विकास गर्न पर्यटन व्यवसायसँग आबद्ध गर्ने नीति लिइनेछ ।
२. लोपोन्मुख लाप्चा, आदिवासी जनजातिको साँस्कृति परम्परालाई संरक्षण सम्बर्द्धन गर्दै पर्यटन प्रवर्द्धन विकास गर्ने नीति लिइनेछ ।
३. नगरभित्रका पर्यटकीय गन्तव्य स्थलहरुमा सहज पहुँचको अवस्था सृजना गर्ने र त्यस्ता क्षेत्रहरुको व्यवस्थित विकास र व्यवस्थापन गरिनेछ । साथै नगरपालिकालाई सर्वकालीन पर्यटकीय गन्तव्य स्थल (Touristic Land for All Seasons) का रूपमा विकास गर्ने नीति लिइनेछ ।

४. सूर्योदय नगरपालिकाको पर्यटन र पर्यटकीय स्थलहरूको प्रवर्द्धनको निमित्त डकुमेन्ट्रीहरू निर्माण गर्ने तथा सूचना र प्रविधिको प्रयोगबाट प्रचार प्रसार गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
५. नगर कृषि पर्यटन, चिया पर्यटन, धार्मिक पर्यटन, शैक्षिक पर्यटन, पर्यापर्यटनको सम्भावना खोजी तथा विकास गर्दै सूर्योदयलाई पर्यटकहरूको प्रस्थान केन्द्रको रूपबाट गन्तव्य स्थानको रूपमा विकास गरिनेछ ।
६. निश्चित क्षेत्रहरू हेरेर सामुदायिक वनभोज स्थलहरू तथा पार्कहरू निर्माण गर्ने नीति रहनेछ ।
७. पर्यटकहरूलाई लक्षित गरी खाद्य पदार्थलाई विविधीकरण गर्ने नीति लिइनेछ ।
८. पर्यटन तथा पैदल मार्गहरूको अध्ययन गरी व्यवस्थित कार्यान्वयनको योजना थालनी गरिनेछ ।
९. पर्यटनको सम्भावनाहरूको दिगो व्यवस्थापन र प्रवर्द्धनको लागि यो वर्ष दाता सम्मेलन तथा सूर्योदय पर्यटन महोत्सव आयोजना गरिनेछ ।
१०. सम्भावना, सहजता र पहुँचताका आधारमा होम स्टे प्याकेज सञ्चालन गर्ने गराउने नीति लिइनेछ ।
११. सूर्योदय नगरपालिकाको होटल व्यवसायलाई व्यवस्थित गरी पर्यटक प्याकेज कार्यक्रम सञ्चालन गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।
१२. समुदायमा आधारित व्यवस्थित वनभोज स्थल र चियावगान चौतारी तथा दृयावलोकन व्यवस्थापन कार्यका लागि आवश्यक सहयोग र सहजीकरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१३. पर्यटकमैत्री बानी व्यवहार सुधार सीप तथा तालिमका कार्यक्रमको संचालन गर्ने गराउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१४. होम स्टे (घरबास) को आचारसंहिता निर्माण गरी गराई स्थानिय उत्पादन सँग आवद्ध गर्ने गराउने नीति लिइनेछ ।
१५. यस नगरभित्र रहेका सबै समुदायको भाषा, कला, संस्कार, संस्कृति, ऐतिहासिक धार्मिक स्थलहरू यस नगरका साझा सम्पति भएकोले यिनीहरूको संरक्षण, प्रवर्द्धन र विकास गर्ने नीति लिइनेछ ।
१६. साहसिक पर्यटनको सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।

१७. ऐतिहासिक, धार्मिक तथा पुरातात्विक मठ, मन्दिर, गुम्बा, विहार आदीको संरक्षण तथा उपयोगलाई सम्बन्धित क्षेत्रको आयआर्जन सँग अन्तर सम्बन्धित गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१८. पर्यटकहरूको प्रवेशद्वारमा पर्यटन व्यवसायीहरू सँगको साझेदारीमा पर्यटन सूचना केन्द्र क्रमशः संचालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ भने सूर्योदयको भ्रमण पश्चात पर्यटकको धारणा या समस्या पहिचान गर्न हरेक प्रवेश द्वारमा पर्यटक सुझाव पेटिका राखिनेछ ।
१९. नगर क्षेत्रमा राष्ट्रिय-अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको होटल व्यवसाय स्थापना तथा सञ्चालन गर्नका लागि ठूला लगानीकर्ताहरूलाई आकर्षित गर्ने नीति लिइनेछ ।
२०. पाहुनाहरूको सुविधाको निम्ति नगरभित्र रहेका सबै होम स्टे, होटल र सार्वजनिक सवारी साधनहरूको सूचीकृत गरी सबै आवश्यक विषयहरूमा सहजता प्रदान गर्न अनलाइन बुकिङ (Online Booking) को व्यवस्था मिलाइनेछ ।
२१. जैविक र सांस्कृतिक विविधता एवम् प्राकृतिक सौन्दर्यको अवलोकन र पर्यटकहरूको संख्या व्यापक रूपमा बढाउन सूर्योदय नगरपालिकाको गन्तव्यस्थलहरूको खोजी, विकास र सम्बर्द्धन गर्ने नीति लिइनेछ ।

७. कृषि तथा पशुपंक्षी विकास सम्बन्धी नीति

"व्यावसायिक पशुपंक्षी र कृषि : नगरवासीको समृद्धि"

कृषि

१. निषेधित विषादीको प्रयोगमा प्रतिबन्ध गरिनेछ ।
२. निषेधित विषादीमुक्त नगर निर्माण गर्न कार्ययोजना निर्माण गरी विषादीमुक्त नगर निर्माण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
३. जलवायु र जमिनको उर्वरताको अध्ययन गरी भू उपयोग सम्बन्धी योजना तर्जुमा गरी बालीहरूको पकेट क्षेत्र निर्माण गरी नगरको कृषि उत्पादनमा विविधीकरण गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
४. कृषि बालीमा अनाधिकृत रूपमा प्रयोग हुने रसायनिक मल र विषादीलाई प्रतिस्थापन गर्दै किसानको खेतबारीको माटो परिक्षण तथा उपचार साथै

- जैविक मल र जैविक विषादीको प्रयोगमा प्रोत्साहन गर्न प्राविधिक सहयोग तथा साझेदारीमा कार्यक्रम संचालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
५. आधुनिक कृषि प्रणालीलाई प्रोत्साहन गर्न अनुदानमा आधारित कृषि यान्त्रिकीकरण तथा कृषि अनुदानलाई उत्पादन परिणाममा आवद्ध गर्ने नीति लिइनेछ ।
 ६. स्थानीय साना स्रोतको सिचाई आयोजना तथा आकाशेपानीलाई प्रविधियुक्त सिचाई प्रणालीमा रूपान्तरण गर्दै कृषि योग्य जमिनलाई सिचाई सुविधा उपलब्ध गराउने नीति लिइनेछ ।
 ७. कृषकहरूलाई समूह वा सहकारीमा आवद्ध गरी कृषि पाठशाला संचालन गर्ने गराउने व्यवस्था गरिनेछ ।
 ८. समग्र कृषि क्षेत्रलाई प्रांगारिक कृषिमा प्रवर्द्धन गर्न आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको विकास गरिनेछ भने १ घर १ घार मौरी अभियानलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
 ९. प्रांगारिक प्रमाणित हुने क्रममा रहेका उद्योग तथा सहकारीलाई आवश्यक सेवा तथा सुविधा प्रदान गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
 १०. स्थानीय सम्भाव्यता र तुलनात्मक लाभ अधिक भएको, बढी मूल्य प्राप्त हुन सक्ने र रोजगारी सृजना हुन सक्ने कृषि वस्तुको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने र कृषि यान्त्रिकीकरणलाई प्राथमिकता दिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
 ११. एक वडा एक कृषि प्राविधिक कार्यक्रमलाई व्यावसायिक कृषि प्राविधिकलाई कृषकहरूको समूह/सहकारीमा आवद्ध गरी क्रमशः विस्तार गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
 १२. कृषि उपज संकलन केन्द्र, कृषि थोक बजार तथा कृषि उत्पादनको Buffer Stock Operation सरोकारवालाहरूको सहयोगमा निर्माण सञ्चालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
 १३. कृषि पेशामा हुने जोखिम न्यूनीकरण गर्न कृषि बीमा गर्न गराउन प्रोत्साहन गरिनेछ ।
 १४. अर्गानिक चिया लिलाम केन्द्र स्थापना गर्न पहल गरिनेछ ।

१५. इलामको पहिचानको रूपमा रहेको अलैंचीको विकास प्रवर्द्धन, उत्पादन, वृद्धि, प्रशोधन तथा प्याकेजिङ्गका क्षेत्रमा अलैंची विकास केन्द्रको सहयोग र समन्वयमा सरोकारवालाहरूको समेत लगानी साझेदारीमा गुणस्तरीय उत्पादन वृद्धि गर्ने गराउने तर्फ उन्मुख गर्ने गराउने नीति रहनेछ ।
१६. ईलामकै लोप हुदै गइरहेको पुत्का संरक्षण र महको उत्पादनमा जोड दिन विशेष कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
१७. कफी खेतीको निम्ति माटो र हावापानीको परीक्षण तथा सम्भाव्यता अध्ययन गरी काम सुरु गरिनेछ ।
१८. कृषियोग्य जमिनमा चाक्लाबन्दी तथा गह्रा सुधार कार्यक्रम संचालन गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
१९. कृषि, पशुपक्षी तथा प्राविधिक विद्यालयको सम्भावना अध्ययन गरिनेछ ।
२०. व्यावसायिक रूपमा उत्पादन हुने र कृषि तथा पशुजन्य उत्पादनलाई औद्योगीकरणमा प्रोत्साहन गर्न साना किसानलाई सहकारीमा आवद्ध गराई चिया तथा दूग्धजन्य उद्योग निर्माण गर्न पहल गर्ने तथा कर्जा सरलीकरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
२१. सूर्योदय नगरपालिकाभित्र रहेका दूग्धजन्य पदार्थको उत्पादन गर्ने साना तथा मझौला उद्योगहरूलाई वर्गीकरणको मापदण्ड अनुसार व्यवस्थित तथा सेवासुविधाको व्यवस्थापन गर्ने नीति लिइनेछ ।
२२. चिया तथा कफी विकास बोर्डबाट प्रदान गरिने प्राविधिक तथा अन्य सहयोग पारदर्शी, किसानमुखी, प्रभावकारी तथा नतिजामुखी बनाइनेछ ।
२३. नगरभित्र निर्धारण गरिएको चियाको न्यूनतम मूल्य रु ४० (चालिस) लाई पूर्णरूपले कार्यान्वयन गरिनेछ ।
२४. अन्तर्राष्ट्रिय चिया ग्राहकको चाहना बमोजिम र उनीहरूले तोकेको मापदण्डभित्र रही चिया उत्पादन गर्ने वातावरण मिलाउने व्यवस्था गरिनेछ ।
२५. चियाखेती सम्बन्धी सम्पूर्ण जानकारी जस्तै: काटछाँट, विषाधी प्रयोगबाट हुने बेफाइदा, जैविक मल उत्पादन सम्बन्धी जानकारी आदि कृषकलाई दिन चिया विस्तार योजनासँग समन्वय गरी सूचना केन्द्र राख्न पहल गरिनेछ ।
२६. चिया कृषक तथा साना उद्यमीहरूलाई न्यून ब्याज दरमा ऋण उपलब्ध गराउन सहजीकरण गरिनेछ ।

२७. चिया तथा कफी विकास बोर्ड अन्तर्गतको चिया विस्तार योजनाको क्षेत्रलाई किसान प्रदर्शनी तथा अनुसन्धानशाला स्थलको रूपमा विकास गरिनेछ भने चियाको उन्नत विरुवा उत्पादनलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
२८. कृषि थोक बजार, कृषि उपज संकलन केन्द्र आदिको निर्माण गरी उपभोक्ता सचेतना गरी आयात प्रतिस्थापन गर्ने नीति लिइनेछ भने नगरपालिका तरकारीमा आत्म निर्भर रहने गरी निर्यातमुखी उत्पादनलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
२९. खाद्यान्न तथा सब्जीको विषादी मापन गर्न आवश्यक ल्याबको पहल गरिनेछ ।
३०. सूर्योदय नगरपालिकाले पारित गरेको गुणस्तरीय चिया उत्पादन मापदण्ड कार्यविधि पूर्ण रूपमा लागू गर्दै अन्तराष्ट्रिय गुणस्तरको चिया उत्पादन गर्ने नीति लिइनेछ ।
३१. स्थानीय रैथाने जातको वीउविजन संरक्षण गर्ने नीति रहनेछ ।
३२. किसानहरूलाई प्रविधिमैत्री बनाउने नीति लिइनेछ ।
३३. सार्वजनिक निजी साझेदारीमा नगर स्तरीय एक चिया टेस्टिङ हाउस तथा तयारी चिया प्रदर्शन कक्षहरू निर्माण गर्न शुरुवात गरिनेछ ।
३४. कृषकलाई उद्यमी र कृषिलाई उद्योगको रूपमा विकास गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
३५. उपभोक्ता हित संरक्षणलाई ध्यानमा राखेर अनुचित कृषि उत्पादन क्रियाकलाप तथा व्यापारिक गतिविधिबाट उपभोक्तामा हुने शोषणको अन्त्य गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
३६. किसान ओलम्पिक तथा किसान उत्प्रेरणाको कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
३७. नगर स्तरीय एक कृषि पार्कको निर्माण गर्न अध्ययन गरिनेछ ।
३८. नगर क्षेत्रमा चिया सुपर जोन (Tea Super Zone) परियोजना सञ्चालन गर्नका लागि संघीय सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।
३९. सूर्योदय नगरपालिकामा अदुवाको उत्पादन वृद्धि गरी बजार सुनिश्चित गर्न अदुवा प्रशोधन केन्द्रको स्थापना गर्न अध्ययन शुरुवात गरिनेछ ।
४०. तरकारीवालीको पकेट क्षेत्रहरू पहिचान गरी घोषणा गरिनेछ ।

४१. विशेष नगदेवालीको रुपमा नगरको हरियो चियापत्ती उत्पादन र तयारी अर्थोडक्स चियाको निकासी कर छुटको निम्ति सम्बन्धित निकायहरुमा पहल गरिनेछ ।
४२. जडिबुटी खेतीतर्फ कृषकहरुलाई आकर्षित गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
४३. नगरक्षेत्रमा उत्पादन हुने चियालाई चार वर्षभित्रमा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा विशिष्ट, मौलिक तथा नमुना ब्राण्डको रुपमा स्थापित गर्ने नीति लिइनेछ ।
४४. कृषि उत्पादनहरुमा भौगोलिक सुचक (Geographical Indicator- GI) कायम गरिनेछ ।
४५. नगर क्षेत्रभित्र उत्पादन हुने निर्यातयोग्य तरकारीवालीहरुमा प्राविधिक तथा अन्य विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
४६. कृषक उद्यमी व्यावसायिक प्रोत्साहन पुरस्कारको व्यवस्था गरी वार्षिक रुपमा तीन जना सफल कृषक र तीन जना सफल उद्यमीहरुलाई पुरस्कृत गर्दै लैजाने कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।
४७. सूर्योदय नगरपालिकाभित्र जलवायु तथा भूगोलको आधारमा पूष्प व्यवसायको प्रवर्द्धन तथा हाइब्रिड बिउहरुको उत्पादन गर्न अध्ययन गरिनेछ ।
४८. बहदो उपभोग घट्दो खेतीको रुपमा रहेको औषधीय गुणसमेत रहेको कागतीजातका फलफूल खेतीको सूर्योदय नगरपालिकामा सम्भाव्यता अध्ययन गरी उत्पादनहरुलाई व्यावसायिकरण गर्ने नीति लिइनेछ ।
४९. आधुनिक कृषि प्रणाली अन्तर्गत जैविक खेतीलाई व्यावसायिकरण गर्न तथा उत्पादनमा वृद्धि ल्याउन जि.आई. पाइप राखेर बनाइने तापमान अनुकूलित अत्याधुनिक हाइटेक (हरितगृह) प्रविधि भित्र्याउन सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गरी सञ्चालन गर्ने नीति रहनेछ ।

पशुपंक्षी

१. सरोकारवालासँग विशेष समन्वय गरी यो वर्ष १००० डोज उन्नत सेक्सड (९०% बाछीमात्र जन्मने) सिमेन उपलब्ध गराउन पहल गरिनेछ ।
२. पशुपंक्षी पालनलाई आयमूलक तथा सम्मानित पेशाको रुपमा विकास गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
३. निर्वाहमुखी पशुपंक्षी पालनलाई व्यवसायको रुपमा विकास गर्ने गराउने नीति लिइनेछ ।

४. व्यावसायिक पशुपंक्षी पालन र त्यसको स्रोत विकास तथा संरक्षण सेवा तथा बजार व्यवस्थापनमा निजी समुदाय तथा सहकारी क्षेत्रलाई संलग्न गराउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
५. उपयुक्त स्थान खोजी पशु हाटबजार सञ्चालनको सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।
६. सूर्योदय नगरपालिकालाई गाईको स्रोत केन्द्रको रूपमा विकास गर्ने योजना निर्माण गरिनेछ ।
७. व्यवसायको विविधीकरण गरी व्यावसायिक उत्पादनलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
८. पशु वधशाला स्थापना र संचालन निजी/सार्वजनिक साझेदारीमा गर्न गराउन आवश्यक पूर्वाधारको विकासमा सहयोग उपलब्ध गराउने नीति लिइनेछ ।
९. कृत्रिम गर्भाधानमा उन्नत नस्लको व्यवस्था गरी नस्ल सुधार कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
१०. सहकारी वा समूह मार्फत पशु आहारा (घाँस चारो) को वीउ, औषधी तथा पशुप्रजनन (कृत्रिम गर्भाधान) को सेवाप्रवाह गर्ने नीति लिइनेछ ।
११. गोठ तथा खोरहरुको सुधार, गोठेमलको संरक्षण गर्ने, कम्पोष्ट मल बनाउने, शीप तथा प्रविधि सम्बन्धी तालिम तथा सचेतना कार्यक्रम प्राविधिक सेवा वडावडामा पुर्याउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१२. एक वडा एक पशु स्वास्थ्य कार्यकर्तालाई पशुपंक्षी पालन समूह/सहकारी सँग आवद्ध गरी व्यावसायिक पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ता सेवा उपलब्ध गराउने नीति क्रमशः विस्तार गर्दै लैजाने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१३. पशुपालनमा हुने जोखिम न्यूनीकरण गर्न पशुबीमालाई प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइनेछ ।
१४. पशुपंक्षी पालनलाई उद्योग र सहकारी एवं समूहहरुलाई उद्योगी बनाउने नीति लिइनेछ ।
१५. विज्ञहरुसँगको सहकार्यमा पशुपक्षीपालनलाई निश्चित क्षेत्र हेरी पकेट क्षेत्रको निर्माण गरिनेछ । प्रत्येक वडामा पशुपंक्षीपालनमा आवश्यक प्राविधिक जनशक्ति उत्पादनमा सहयोग गर्ने नीति लिइनेछ ।

८. सहकारी, गरिबी न्यूनीकरण तथा उद्यमशीलताको विकास सम्बन्धी नीति

"सहकारी: दिगो विकासको आधार"

१. सहकारी मार्फत पूँजी संकलन कार्य गरी हरेक वडामा एक सहकारी उद्योग निर्माण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
२. सहकारी संस्थाहरु मार्फत कृषि उपज संकलन तथा हाटबजार व्यवस्थापन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
३. नगरभित्र रहेको सहकारीहरु अवस्था अध्ययन गरी एकीकरण, विगठन तथा खारेजी गरी सहकारी सिद्धान्त मूल्य र मान्यता अनुरूप सहकारी संचालनको आवश्यक योजना निर्माण गर्ने कार्य गरिनेछ ।
४. लक्षित वर्गका कार्यक्रमहरु संचालन गर्दा अर्थिक विकास र गरिबी न्यूनीकरणमा केन्द्रित ढंगले संचालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
५. नगर क्षेत्रमा रहेका विभिन्न समूहहरुलाई सहकारीताको माध्यमबाट शहरी गरिबी न्यूनीकरण एवं सामाजिक पूँजी निर्माणमा जोड दिइने नीति लिइनेछ ।
६. संचालनमा रहेका सहकारीहरुको क्षमता विकास तथा संस्थागत सुदृढीकरण गर्ने गराउने तर्फ प्रोत्साहित गर्ने नीति लिइनेछ ।
७. सबै टोल बस्तीमा रहेका बेरोजगार तथा न्यून आय भएका व्यक्तिहरुलाई उत्पादक सहकारिसँग आवद्ध गरी स्वरोजगारमूलक व्यवसाय सञ्चालन गर्न प्रेरित गर्ने तथा उद्यमशीलता सहज गर्न आवश्यक नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
८. उत्पादनमूलक सहकारीलाई स्वरोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत संचालन गर्ने गरी कृषि, पशुपंक्षीपालन, घरेलु तथा कुटीर उद्योग कारिगरी र शिप अभिवृद्धिका कार्यक्रम संचालन गर्न गराउन प्राथमिकता दिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
९. दुई वा दुईभन्दा बढी सहकारीहरुले एक आपसमा सम्झौता गरी रोजगारी सिर्जना गर्ने मझौला तथा ठूला उद्योग व्यवसाय संचालन गर्न प्रोत्साहित गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१०. लघु उद्यम विकास कार्यक्रमको माध्यमबाट गरिबी न्यूनीकरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

११. उद्यम गर्न चाहने तर पूँजीको अभावमा उद्यम संचालन गर्न नसकेका यूवाहरुलाई लक्षित गरी सञ्चालन गरिएको “हामी उद्यम आफ्नै पौरखमा गर्दछौं” कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

गरिबी निवारण

१. गरिबी निवारण सम्बन्धी स्थानीय नीति तथा पहिचानको मापदण्ड तयार गरी दिगो विकास लक्ष्यका पाँच स्तम्भ र सत्र लक्ष्यहरु प्राप्त गर्न सक्ने कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
२. सुकुम्बासी सम्बन्धी जिविकोपार्जन र वसोवासको व्यवस्थापनको लागि पहल गरिनेछ ।
३. आर्थिक समानता र सामाजिक न्यायलाई सुनिश्चित गर्ने नीति रहनेछ ।
४. सरकारी, गैह्रसरकारी, निजी, सामुदायिक तथा सरकारी कार्यालयमार्फत रोजगारीमुलक, गरिबी निवारण उन्मुख, दिगो र फराकिलो आर्थिक वृद्धि हासिल गर्न ज्ञान, सीप र चेतनाले पूर्ण सचेत र उत्पादनशील नगरवासीको परिकल्पना सहित सूर्योदय एकीकृत सामुदायिक विकास कार्यक्रमको नीति लिइनेछ ।
५. रेमिट्यान्स (विप्रेषण) लाई उत्पादनमुलक क्षेत्रमा लगानी गर्न सहजीकरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

९. उद्योग, वाणिज्य तथा बजार व्यवस्थापन नीति

"उद्योगको विकास, स्वच्छ व्यापार: उचित मूल्य, गुणस्तरीय वस्तु उपभोक्ताको अधिकार"

उद्योग विकास

१. नगरभित्र संचालित व्यवसायहरुलाई संगठित गर्न व्यवसायजन्य सुशासन र संरक्षण गर्न नगरभित्रको व्यावसायिक संघ संगठनहरूसँग सहयोग र सहकार्य गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
२. बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरूसँग समन्वय गरी आर्थिक विकासमा लगानीमैत्री वातावरण निर्माण गर्न पहल गरिनेछ ।

३. दशजना भन्दा बढी मानिसलाई रोजगार दिने गरी स्थापना हुने उद्योगहरू स्थापना गर्ने उद्योगसम्म पुग्ने सडक, विद्युत, खानेपानी तथा सुरक्षा जस्ता आधारभूत पूर्वाधार निर्माण गर्न सहयोग गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
४. बीसजना भन्दा माथिको संख्यामा रोजगार दिने पर्यटन उद्योगीहरूलाई करमा विशेष छुट दिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
५. साना तथा लघु उद्योगहरूको स्थापना तथा विकासलाई सहज किसिमले स्थापना गर्ने तथा वित्तीय स्रोत सहज ढंगबाट उपलब्ध गर्ने गराउने कार्यमा पहल गर्ने नीति लिइनेछ ।
६. सहकारीहरूलाई कार्यको प्रकृतिलाई ध्यानमा राखी उत्पादनमूलक उद्योग स्थापना तथा सञ्चालन तर्फ उन्मुख गर्ने गराउने नीति लिइनेछ ।
७. उद्योग व्यापारका लागि आवश्यक पर्ने पूँजी सहूलियत ब्याजदरमा सहज ढंगबाट प्राप्त गरी सहूलियतपूर्ण ब्याजदरमा उद्योगधन्दा तथा व्यापारका लागि प्राप्त गर्न गराउन सहकारी संस्था मार्फत उपलब्ध गर्ने गराउने व्यवस्था मिलाउन सहजीकरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
८. यस नगर क्षेत्रमा रहेको उद्योगहरूलाई प्रोत्साहन गर्न उत्पादित वस्तु तथा सेवाहरूको निर्यातमा सहूलियत प्रदान गर्न सम्बन्धित निकायमा र सरल बजारीकरणको लागि पहल गरिनेछ ।
९. वाणिज्य क्षेत्रलाई सरल र सुरक्षित बनाउन सरकारी तथा गैरसरकारी पक्ष, सरोकारवालाहरू, सम्बन्धित अन्य व्यावसायिक संगठनहरूसँग सहकार्य गरी सस्तो, सरल र सुरक्षित आयात निर्यात गर्ने नीति नियमहरूको निर्माण गर्न पहल गरिनेछ ।
१०. स्वदेशी उद्योगहरूलाई प्रोत्साहन गरी विदेशी आयातलाई कम गर्दै लैजाने र निर्यातलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
११. भारतीय अन्तर्राष्ट्रिय सीमा सम्बन्धको आधारलाई मध्यनजर गरी पर्यटन, वाणिज्य लगायतको क्षेत्रको विकासको लागि व्यापार, खेल, अध्ययन, कार्यालय, प्लान्ट एण्ड एनिमल क्वारेन्टाईन कार्यालय सम्बन्धित निकाय र तहहरूसँग समन्वय गरी स्थापना गर्न पहल गरिनेछ ।

१२. यस नगर क्षेत्र भित्रको बजारहरूलाई स्वस्थ, सुरक्षित र प्रतिष्पर्धी बनाउन स्थानीय निकायसँग सहकार्य गरी बजार अनुगमन गर्दै यसलाई अझ बढी विकास तर्फ लैजाने कार्य गरिनेछ ।
१३. सहकारी उद्योगबाट उत्पादित चिजवस्तुको बजार प्रवर्द्धनको लागि पहल गरिनेछ ।
१४. यस नगरभित्र उत्पादन भएको कृषि उपजहरूलाई दीर्घकालिन रूपमा सुरक्षित गरी व्यवसायी, कृषकहरूलाई राहत र सुरक्षा प्रदान गर्नका लागि एउटा शीत-भण्डार निर्माणको अध्ययन र पहल गरिनेछ ।
१५. नगरपालिकामा उत्पादित कच्चा दूधको सहज बजार व्यवस्थापन गर्न सूर्योदय नगरस्तरीय एक पाउडर प्लान्टको स्थापना गर्न अध्ययन गरिनेछ ।
१६. नगर उद्योग वाणिज्य संघसँग व्यावसायिक विकास र प्रवर्द्धनको लागि सहकार्य र समन्वय गर्ने नीति लिइनेछ ।
१७. उद्योग र वाणिज्य क्षेत्रमा काम गर्ने नगरभित्र रहेका संघसंस्थासँग समन्वयको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१८. सूर्योदय नगरपालिकाभित्र सेवा सञ्चालनमा रहेको बैंक, वित्तीय संस्थाहरूको वित्तीय कारोबारलाई व्यवस्थित गर्न सहयोग गर्दै लगानीमैत्री वातावरण सिर्जना गर्ने नीति लिइनेछ ।

खानी तथा खनिज पदार्थ

१. खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण गरिनेछ ।
२. जथाभावी रूपमा ढुंगा, गिट्टी, बालुवा, माटो जस्तो खनिजजन्य वस्तुको उत्खनन गर्ने कार्यलाई निरुत्साहित गरिनेछ ।
३. सूर्योदय न.पा. वडा नं. ४, ६ र ८ मा रहेको भनिएको तामाखानीको सरोकारवाला निकायसँग समन्वय गरी अध्ययन सुरुवात गरिनेछ ।

१०. शिक्षा सम्बन्धी नीति

*गुणस्तरीय प्राविधिक र व्यावहारिक शिक्षा: नैतिकवान र सक्षम जनशक्ति उत्पादन
हाम्रो आकांक्षा"*

१. प्रारम्भिक बाल शिक्षा तथा विद्यालय शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, वैकल्पिक शिक्षा (गुरुकुल, गुम्बा आदि) निरन्तर सिकाई तथा विशेष शिक्षा सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजनाको निर्माण, कार्यान्वयन र नियमन गरिनेछ ।
२. प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षाको योजना तर्जुमा, सञ्चालन तथा नियमन गरिनेछ ।
३. बाह्र महिना बाह्र कार्यक्रम सञ्चालनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
४. विद्यालयको नक्सांकन अनुमति, स्वीकृति तथा समायोजन र नियमन गरिनेछ ।
५. विद्यालयहरूमा शैक्षिक पूर्वाधार निर्माण र मर्मत सम्भार गरिने नीति लिइनेछ ।
६. शैक्षिक परामर्श सेवा सञ्चालन र नियमन गरिनेछ ।
७. माध्यमिक तहसम्मको शैक्षिक कार्यक्रमको समन्वय वा नियमन गरिनेछ ।
८. सार्वजनिक स्थल तथा सामुदायिक विद्यालयमा पुस्तकालय, वाचनालय, सामुदायिक अध्ययन केन्द्र सञ्चालन, व्यवस्थापन र नियमन गरिनेछ ।
९. नगरभित्रका विद्यालयहरूमा अतिरिक्त क्रियाकलाप अन्तर्गत खेलकूद, भाषिक, साहित्यिक कला साँस्कृतिक पक्ष, हाजिरीजवाफ आदि जस्ता कार्यक्रमहरू प्रतियोगितात्मक रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
१०. बौद्धिक रूपमा अपांगता भएका बालबालिकाका लागि श्रोत केन्द्र सञ्चालन गरी पठनपाठनको व्यवस्था मिलाइनेछ । हिंसा पिडित, बहिस्कृत फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरूलाई प्राविधिक शिक्षा दिने प्रवन्ध गरिनेछ ।
११. सूर्योदय नगरपालिका चियाको राजधानीको रूपमा रहेको र बहुसंख्यक किसान चिया खेतीमा आश्रित रहेको हुँदा विद्यालयमा चिया खेती विषयमा मावि तहसम्म अध्ययन अध्यापन गराउने पाठ्यक्रम विकास गर्ने नीति लिइनेछ । विद्यालय स्तरदेखि नै कृषिमा प्रांगारिक पाठ्यक्रमको व्यवस्थापन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१२. विद्यालयहरूमा प्रविधि विकासका लागि उचित व्यवस्था गरिनेछ ।
१३. विद्यालयलाई नमुना विद्यालयको रूपमा अगाडि बढाउने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१४. विद्यालय स्तरदेखि नै मानसिक स्वास्थ्य, मनोसामाजिक तथा साँस्कृतिक ज्ञान प्रदान गर्ने व्यवस्थाका लागि पहल गरिनेछ ।
१५. गुठीद्वारा सञ्चालित विद्यालयलाई आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने नीति लिइनेछ ।
१६. सामुदायिक विद्यालयमा आधारभूत तथा मा.वि. तहमा अध्ययनरत डेरा गरी बस्नुपर्ने विद्यार्थीहरूलाई आवासीय छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउने नीति रहनेछ ।
१७. क्षमता विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१८. करफोक विद्यामन्दिर मा.वि. र जनक मा.वि. श्रीअन्तुमा भएको वनलाई वैज्ञानिक रूपमा व्यवस्थापन गर्ने तथा करफोकमा जैविक विविधता अध्ययन अनुसन्धान केन्द्रको स्थापना गर्न पहल गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१९. सिकाई उपलब्धि वृद्धि गर्ने कार्य अघि बढाउनका लागि केही राम्रो अभ्यास भएका विद्यालय छनौट गरी Whole Time Class अवधारणालाई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
२०. नगर शिक्षा सुधार कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
२१. विद्यालयमा काम गर्ने कर्मचारीहरूलाई वार्षिक रूपमा छनौट गरी पुरस्कृत गर्ने नीति रहनेछ ।
२२. शिक्षकहरूलाई विषयगत अध्ययन र सीपहरूको बीच प्रतिस्पर्धा गराई पुरस्कारको व्यवस्था गर्ने नीति लिइनेछ ।
२३. नगरभित्र सामुदायिक विद्यालयबाट SEE परीक्षामा A+ ग्रेड ल्याई उत्तीर्ण हुने विद्यार्थीहरूको निम्ति छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरिनेछ ।
२४. उत्कृष्ट आधारभूत र माध्यमिक विद्यालयहरूको पहिचान गरी पुरस्कारको व्यवस्था गरिनेछ ।
२५. नगरभित्र रहेका स्नातक तह सञ्चालित क्याम्पसको शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि गर्नका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
२६. नगरभित्र विद्यालय जाने उमेर समूहको बालबालिकाहरू विद्यालय जान नसक्नुको अवस्थालाई हेरी सबै किसिमको सहयोग उपलब्ध गराई विद्यालय भर्ना गर्ने नीति लिइनेछ ।

११. खेलकूद तथा अतिरिक्त क्रियाकलाप सम्बन्धी नीति

सक्षम खेलाडी, प्रतिस्पर्धी खेल

१. सूर्योदय नगरपालिका भित्र सञ्चालन गरिने खेलकूदहरू वार्षिक खेलकूद क्यालेण्डर निर्माण गरी नगरस्तरीय खेलहरू गरिने नीति लिइनेछ ।
२. "एक वडा एक खेल मैदान" को अवधारणा अनुसार खेलमैदान निर्माण तर्फ पहल गरिनेछ ।
३. नगर, क्षेत्र, प्रदेश स्तरीय खेलकूद सञ्चालनका लागि प्रदेश स्तरीय खेल मैदान निर्माण तर्फ पहल गरिनेछ ।
४. इण्डोर खेल सञ्चालनका लागि नगरस्तरीय कभर्डहल निर्माण तर्फ पहल गरिनेछ ।
५. यस नगरपालिकाका विभिन्न खेलका खेलाडीहरूलाई प्रशिक्षणका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
६. अन्तर विद्यालयहरूको नगर स्तरीय प्रतियोगितात्मक खेल सञ्चालन गर्ने नीति ल्याइनेछ ।
७. महिला लक्षित नगरस्तरीय एथलेटिक्स (Athletics) प्रतिस्पर्धा गराइने नीति लिइनेछ ।
८. नगरपालिका भित्र अन्तर्राष्ट्रिय क्रिकेट खेलमैदान निर्माण गर्न पहल गरिनेछ ।
९. बास्केटबल खेलको विकास गर्न मैदान निर्माणका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
१०. लोपोन्मुख आदिवासी, दलित र विपन्न वर्गका नगरस्तरीय खेलाडीहरूलाई निशुल्क स्वास्थ्य बीमा गर्ने नीति लिइनेछ ।
११. राष्ट्रिय स्तरमा उत्कृष्ट भई पुरस्कार प्राप्त गर्ने नगरक्षेत्रका खेलाडीहरूलाई नगरपालिकाको तर्फबाट सम्मान गरिनेछ ।
१२. मेयर कप फुटबल प्रतियोगितालाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१२. स्वास्थ्य सम्बन्धी नीति

स्वास्थ्य बीमा, निशुल्क उपचार: आधारभूत स्वास्थ्य, जनताको अधिकार

१. महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूको क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
२. सूर्योदय नगरपालिका भित्र एउटा २५ शैयाको अत्याधुनिक हस्पिटल उपयुक्त स्थानको छनौट गरी प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरी शीघ्र निर्माणमा प्रयास गरिनेछ ।

३. सम्पूर्ण वडाहरूमा प्रशुति गृह सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
४. योग सम्बन्धी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
५. सबै नगरवासीहरूलाई अनिवार्य स्वास्थ्य बीमामा आवद्ध गर्ने नीति लिइनेछ ।
६. यस नगरपालिकाका स्वास्थ्य चौकी नभएका वडाहरूमा स्वास्थ्य चौकी स्थापना गरी सेवाग्राहीलाई सुलभ स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराइने नीति लिइनेछ ।
७. प्रजनन स्वास्थ्य तथा विभिन्न रोगहरूसँग सम्बन्धित सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
८. हाल सञ्चालनमा रहेका स्वास्थ्य केन्द्र र चौकीमा बाह्र महिना अत्यावश्यक निशुल्क वितरण हुने औषधी र उपकरणहरू अभाव नहुने प्रबन्ध मिलाइनेछ ।
९. गाउँघर क्लिनिक सञ्चालन तर्फ आवश्यक नीति लिइनेछ भने औचित्य र आवश्यकताका आधारमा समय समयमा विभिन्न स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिनेछ ।
१०. सूतीजन्य पदार्थ, गुटखा तथा मदिराको उत्पादन, विक्री वितरणमा कडाईका साथ नियमन गरिनेछ । अस्वस्थकर खानेकुरा उत्पादन र विक्रीवितरणलाई निरुत्साहित गर्दै लगिने छ । विषादीको प्रयोग नियन्त्रण गरी अर्गानिक उत्पादन र वितरणमा प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइनेछ ।
११. समुदायमा आधारित विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरी मानसिक समस्या रोकथाम, पहिचान, मनोविमर्श तथा निशुल्क उपचारको व्यवस्था मिलाउने नीति लिइनेछ ।
१२. आधारभूत स्वास्थ्य जनताको अधिकार कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै जाने नीति लिइनेछ ।
१३. फिक्कल स्वास्थ्य केन्द्रमा बिरामीको चाप बढेको कारणले स्थान अभाव हुनुका साथै २४ घण्टे आकस्मिक सेवा उपलब्ध गराउन आकस्मिक सेवाकक्ष भवन निर्माण गर्न पहल अध्ययन गरिनेछ ।
१४. ब्लड बैंक स्थापनाका लागि अक्षय कोषको व्यवस्था गर्ने नीति लिइनेछ ।

१५. मौसम परिवर्तनको कारणले हुने महामारी रोग एवम् दैवीप्रकोपको सामना गर्न वडास्तरमा CRRT तथा सम्पूर्ण वडाको समन्वय गर्न नगरस्तरीय MRRT गठन गरिनेछ ।
१६. निजी क्लिनिक, अस्पताल, ल्याव तथा स्वास्थ्य संस्थाहरुको सञ्चालन मापदण्ड तयार गरिनेछ । साथै नियमित अनुगमनलाई थप प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
१७. डाक्टरको प्रेस्क्रिप्सन बिना एन्टिबायोटिक औषधी विक्रीवितरण बन्द गर्नतर्फ पहल गरिनेछ ।
१८. पोषण सम्बन्धी राष्ट्रिय दिवसहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
१९. सडक तथा पसलहरुमा जथाभावी विक्री गरिने स्वास्थ्यमा असर गर्ने जुनसुकै औषधी तथा अन्य सामग्री विक्रीमा बन्देज लगाइनेछ ।
२०. सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्थामा बैकल्पिक उर्जाको व्यवस्था गरिनेछ ।
२१. Oral र Mental का कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
२२. मानसिक तथा मनोसामाजिक स्वास्थ्यको अभिवृद्धि तथा मानसिक स्वास्थ्य समस्याको रोकथाम तथा उपचारको लागि विभिन्न कार्यक्रम तथा क्रियाकलाप गर्ने नीति लिइनेछ ।

१३. लैंगिक समानता तथा समावेशीकरण सम्बन्धी नीति

समतमूलक समाजको आधार: लैङ्गीक समानता तथा समावेशी विकासको प्रयास"
सामाजिक, आर्थिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्रमा पछि परेका महिला, बालबालिका, दलित, आदिवासी जनजाति, अपाङ्ग तथा उमेरका आधारमा निस्क्रिय अवस्थातर्फ उन्मुख ज्येष्ठ नागरिकहरुलाई सकारात्मक विभेदका आधारमा विकासमा सबैलाई सहभागी हुने अवसर प्रदान गरी समग्र विकास प्रक्रियामा सबै वर्ग, तह, क्षेत्र, समुदायको योगदानलाई साझा प्रयासमा समाहित गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

महिला

१. नेपालको संविधानले महिलाहरुको निमित्त प्रत्याभुत गरेका अधिकारहरुको कार्यान्वयन गर्ने नीति लिइनेछ ।
२. महिलाहरुको आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक परिवर्तनका लागि क्रमशः योजना तथा कार्यक्रमहरु संचालन गर्दै लैजाने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

३. महिलाहरूलाई स्वरोजगार र आत्मसम्मानित बनाउनका लागि महिलाहरूको नाममा दर्ता हुन आउने उद्योग व्यवसायमा पैतीस (३५) प्रतिशत शुल्क छुट दिने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
४. महिला हिंसा तथा घरेलु हिंसामा परेका महिलाहरूको सहयोगको निमित्त मनोसामाजिक विमर्शकर्ता तथा सीपविकास सहितको पुर्नस्थापना केन्द्रको सुरुवात गरिने छ ।
५. महिलाहरूलाई व्यावसायिक बनाउन सवै वडामा उद्यमशीलता तालिम संचालन गर्ने गराउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
६. मानवअधिकार, महिला अधिकार, मानव बेचबिखन विरुद्धका कार्यक्रमहरू सरोकारवाला संघसंस्थाहरूको समन्वय गरी संचालन गरिनेछ ।
७. महिलाहरूमा हुने वा हुनसक्ने स्वास्थ्य समस्याको जटिलताका आधारमा क्रमशः स्वास्थ्य शिविर संचालन गरिने छ ।

बालबालिका

१. बालबालिकालाई भविष्यको कर्णधारको रूपमा होइन वर्तमानमा विकासको साझेदारको रूपमा लिइनेछ । बालबालिकाहरूसँग सम्बन्धित विषयको नीति कार्यक्रम बनाउँदा बालबालिकाहरूको संस्थागत सहभागिता गर्ने गराउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
२. नगरलाई बालश्रम मुक्त नगर घोषणा गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
३. बालबालिकाको चौतर्फी विकासका लागि उनीहरूकै सहभागिता तथा अगुवाईमा विभिन्न क्रियाकलापहरू संचालन गर्ने गराउने नीति रहनेछ ।
४. वि.स. २०८० साल सम्ममा नगरपालिकालाई बालमैत्री नगर घोषणा गर्ने गरी कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
५. बालबालिकामा पर्न सक्ने मनोसामाजिक असर प्रभावलाई कम गर्न सामुदायिक विद्यालयका बालमैत्री कक्षा शिक्षक र बालविकास केन्द्रको सहयोगी शिक्षिकालाई सामाजिक मनोचिकित्सा सम्बन्धी प्रशिक्षण तालिम संचालन गर्ने नीति लिइने छ ।

ज्येष्ठ नागरिक

१. नगर क्षेत्रभित्र रहनुभएका ८० वर्षभन्दा माथिका ज्येष्ठ नागरिकहरूको तथ्यांक संकलन गरिनेछ ।

२. ज्येष्ठ नागरिकहरूसँग भएको ज्ञान तथा अनुभव पुस्ता हस्तान्तरण कार्यक्रम गरिनेछ ।
३. प्रत्येक वडामा ज्येष्ठ नागरिक मिलन केन्द्र निर्माण गरिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
४. ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम संचालन गर्ने गराउने नीति रहनेछ ।
५. ज्येष्ठ नागरिक परिचयपत्र सहज रूपमा उपलब्ध गराउने प्रवन्ध गर्ने नीति रहनेछ ।
६. आफ्नो घरका ज्येष्ठ नागरिकहरूलाई उत्कृष्ट हेरचाह गर्ने परिवारका सदस्यलाई छनौट गरी वार्षिक रूपमा सम्मानित गर्ने र निजी सार्वजनिक साझेदारीमा एक छुट्टै कोष खडा गरी ज्येष्ठ नागरिकको हितमा प्रयोग गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
७. "ज्येष्ठ नागरिक लक्षित अवलोकन भ्रमण कार्यक्रम" सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।

दलित

१. जातीय भेदभाव तथा छुवाछुत कसुर सजाय ऐन २०६८ को प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोड दिइनेछ ।
२. दलित समुदायका परम्परागत पेशा, कला र सीप संरक्षण सम्बर्द्धन गर्दै तिनको क्रमशः आधुनिकीकरण र व्यवसायीकरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
३. दलित वर्गको दिनदैनिकी सहज बनाउने, सचेतना तथा सीपविकास जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गराउने नीति रहनेछ ।
४. नगरक्षेत्रमा रहनुभएका दलित समुदायको स्थिति तथ्यांक तयार गर्ने नीति लिइनेछ ।
५. नगर क्षेत्रभित्र भएका दलित समुदायका व्यक्तिहरूको विद्युत मिटर जडानका लागि लिइने सिफारिस शुल्कमा छुट दिइनेछ ।
६. नगरपालिका क्षेत्र भित्र रहेका सामुदायिक विद्यालयहरूमा अध्ययन गर्ने सबै दलित विद्यार्थीहरूलाई विद्यालयमा कुनै प्रकारको शुल्क नलाग्ने तथा नलगाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

आदिवासी जनजाति

आदिवासी जनजातिहरूको संविधान प्रदत्त अधिकारलाई सुनिश्चित गर्दै आर्थिक, सामाजिक एवं सांस्कृतिक विकासका साथै भाषा लिपी, संस्कृति, परम्परा र पूख्यौली सीपको संरक्षण, प्रवर्द्धन गर्ने नीति रहनेछ ।

लोपोन्मुख

१. लोपोन्मुख जातिमा सूचिकृत रहेको लेप्चा जातिहरूको आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गर्दै लेप्चा भिलेज निर्माणको अध्ययन गरिनेछ ।
२. लाप्चा जातिको नोमुन पर्वलाई उत्सवको रूपमा मनाइनेछ ।

अपाङ्ग

१. अपाङ्गहरूको चौतर्फी विकास कार्य गर्न नगरपालिका र विकासको साझेदार संस्थाको साझेदारीमा अपाङ्ग लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने नीति रहनेछ ।
२. नगरपालिका क्षेत्र भित्र रहेका सामुदायिक विद्यालयहरूमा अध्ययन गर्ने ग श्रेणी सम्मको परिचय पत्र प्राप्त सबै अपाङ्ग विद्यार्थीहरूलाई विद्यालयमा कुनै प्रकारको शुल्क नलगाउने तथा नलगाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
३. ग श्रेणी सम्मको परिचय पत्र प्राप्त अपाङ्गहरूद्वारा संचालित उद्योग व्यवसायमा नगरपालिकामा लिइने करमा ५० प्रतिशत सम्म कर छुट लिइने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

युवा

१. युवाहरूलाई रुपान्तरणको सम्वाहक र नेतृत्वको साझेदारको रूपमा विकास गर्दै सामाजिक, राजनितिक र आर्थिक क्षेत्रका समग्र जिम्मेवारी सम्हाल्न युवा नेतृत्वको विकास गर्ने गराउने प्रयास गरिनेछ । उद्यमशीलता विकास गरी युवाहरूलाई स्वरोजगार तर्फ आकर्षित गरिनेछ ।
२. युवाहरूको सिर्जनशील उर्जा, सम्भावनाको विकासका लागि वातावरण निर्माण गरि हिसा, दुर्व्यसन र अराजकतामा युवाहरूलाई दुरुपयोग गर्ने प्रवृत्तिलाई नियन्त्रण गर्ने गराउने नीति रहनेछ ।
३. नगरक्षेत्रका २०० जना युवा जनशक्तिलाई सीपमुलक तालिम दिई दक्ष जनशक्ति उत्पादन गरिनेछ ।

श्रम र श्रमिक

१. अदक्ष, अर्धदक्ष र दक्ष जनशक्तिका निम्ति "रोजगार सूचना केन्द्र" सञ्चालन र व्यवस्थापन गरिनेछ ।
२. नगरपालिका क्षेत्रमा रहेका संगठित उद्योगधन्दामा कार्यरत कामदारहरूका लागि प्रचलित कानूनले तोकेको न्यूनतम ज्यालादर लागु गर्ने गराउने नीति लिइनेछ ।
३. नगरक्षेत्रमा रहेका संगठित र असंगठित क्षेत्रमा रहेका वास्तवमै शारीरिक श्रम गर्ने मजदुरहरूलाई परिचयपत्र उपलब्ध गराउन अध्ययन गरिनेछ ।
४. श्रमिकहरूलाई सामूहिक दुर्घटना बीमा कार्यक्रममा आबद्ध गराउन पहल गरिनेछ ।

१४. सामाजिक परिचालन तथा सामाजिक सशक्तीकरण

"सामाजिक परिचालनको आधार: सक्षम समुदायको निर्माण"

१. विगतदेखि संचालन गरिएको सामाजिक परिचालन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
२. सामाजिक परिचालनको माध्यमबाट सामाजिक, आर्थिक रूपले पछि परेका समुदायहरूको सशक्तीकरण गरी विकासको मूल प्रवाहमा समाहित गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
३. वडा समितिहरूसँग समन्वय गरी टोल विकास संस्था निर्माण तथा परिचालन अभियानको रूपमा संचालन गरिनेछ ।
४. सामाजिक परिचालनको माध्यमद्वारा टोल विकास संस्थाहरूलाई आफ्नो क्षेत्रमा हुन सक्ने सबै विकास निर्माणका कार्यहरूमा अगुवाई गर्न सक्षम बनाउने नीति रहने छ ।
५. हाल कार्यरत सामाजिक परिचालकहरूको कार्य मुल्यांकन गरी निजहरूको सेवाको निरन्तरता निर्धारण गरिनेछ । अर्को व्यवस्था नभएसम्म सामाजिक परिचालकको नयाँ छनौट नगरिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
६. समाजमा हुने सानातिना विवाद फौजदारी प्रकृति बाहेकका विवाद स्थानीय स्तरमा नै मध्यस्तताको माध्यमद्वारा मेलमिलाप गर्ने गराउने वडास्तरीय संयन्त्र परिचालन गरिनेछ ।

१५. गैर सरकारी संस्था

"गैर सरकारी संस्था विकासका साझेदार"

१. गैर सरकारी संस्था नियमन सम्बन्धी ऐन नियम निर्माण गर्ने नीति रहनेछ ।
२. गैरसरकारी संस्थाले नगरपालिकाको नीति कार्यक्रममा सहयोग पुऱ्याउने खालका कार्यक्रम मात्र संचालन गर्न स्वीकृति दिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
३. गैर सरकारी संस्थालाई विकासका साझेदारको रूपमा व्यवहार गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

१६. वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन

"दिगो विकासको आधार, भावी सन्ततिको अधिकार"

वातावरण संरक्षण

१. सूर्योदय नगरपालिकाको वनक्षेत्रलाई आगामी ५ वर्षभित्र ५०% पुऱ्याइने छ ।
२. राष्ट्रिय राजमार्गको क्षेत्राधिकार भित्र ग्रीन बेल्ट घोषणा गरी वृक्षरोपण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
३. जलवायु परिवर्तनलाई न्यूनीकरण गर्न एक वडा एक पोखरीको कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने नीति रहनेछ ।
४. नगरपालिकाबाट सञ्चालन गरिने पूर्वाधार निर्माणका कार्यहरुलाई वातावरणमा संरक्षणसँग आबद्ध गरिनेछ ।
५. टोल विकास संस्थाबीच वातावरण मैत्री टोलको अवधारणा अनुसार प्रतिस्पर्धा गराई पुरस्कृत गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
६. नगरपालिकाको सम्पूर्ण भौगोलिक क्षेत्रहरु, आवाशीय, औद्योगिक, कृषिक्षेत्र, सिमसार, नदीनाला वनक्षेत्र आदि स्पष्ट रूपमा खुल्ने गरी GIS नक्सा तयार गरिनेछ ।
७. वनलाई वातावरण संरक्षण सँगसँगै आयआर्जनसँग जोडेर सदुपयोग गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
८. नदी, खोल्सा किनाराको दुवै तर्फको पचास मिटर भूमिमा रुख तथा बोटविरुवा कटानलाई पूर्ण प्रतिबन्ध लगाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
९. खोला, नदीमा विद्युतीय करेन्ट र विषादी प्रयोग गरी माछा मार्ने कामलाई निरुत्साहित गरी अटेर गर्नेलाई दण्ड जरिवाना गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

१०. नगरवासीले आफ्नो नम्बरी आवादीको रुख कटान गर्नुपरेमा ३३" भन्दा कम गोलाई भएको कुनैपनि रुख कटान गर्न पाउनेछैन । सरपट कटानीलाई निषेध गरिनेछ । वडा समितिको उपस्थितिमा सर्जमिन सिफारिसको आधारमा नगर कार्यपालिकाको स्वीकृतिविना छपान कटान गर्न पाइनेछैन ।
११. एक रुख कटानी गरेबापत कटानी गर्ने गराउनेले कम्तीमा दुई विरुवा हुर्काउनु पर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१२. पञ्चकन्या मन्दिरको छेउमा रहेको सार्वजनिक जमिनमा जडिबुटी प्रजातिका विरुवा लगाई बोटानिकल गार्डेनको रूपमा विकास गरिनेछ ।
१३. अन्तुडाँडा, जनक मा. वि. र करफोकमा भएको वनलाई वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन गर्दै करफोकमा जैविक विविधता अध्ययन अनुसन्धान केन्द्रको स्थापना गर्न पहल गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१४. यस क्षेत्रमा रहेको जैविक विविधताको संरक्षण, विकास गर्न प्रकृति संरक्षण कोषको सहयोग र सहकार्यमा जैविक विविधता अनुसन्धान केन्द्र, स्थापना तथा संचालनका लागि पहल गर्ने नीति लिइनेछ ।
१५. वन क्षेत्रभित्र रहेका चिजवस्तु, विरुवा, जनावर सँग सम्बन्धित भएर अध्ययन अनुसन्धान गर्न चाहनेले पेश गर्ने प्रस्तावनालाई प्रकृति संरक्षण कोषको सिफारिसमा मात्र अनुमति प्रदान गरिनेछ । कुनैपनि विदेशी नागरिकलाई कुनै पनि कार्यका लागि वनक्षेत्रमा प्रवेश निषेध गर्ने नीति रहनेछ ।
१६. नगरपालिका भरी दुईवटा वन नर्सरी केन्द्र स्थापना गर्ने नीति लिइनेछ ।
१७. एक नगर एक उद्यान कार्यक्रमलाई वडा वडासम्म विस्तार गर्न वडा समितिहरूलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
१८. सडकछेउका उपयुक्त स्थलमा स-साना उद्यान (बगैँचा) निर्माण गर्ने गराउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१९. वातावरण संरक्षणका लागि जडीबुटी जातका विरुवा व्यवसायिक जातका रुखका विरुवा उत्पादन गर्नका निम्ति सामुदायिक वनसँग सहकार्य गरी नर्सरी स्थापना गर्ने कार्यक्रम ल्याइनेछ ।

वन व्यवस्थापन

१. सूर्योदय नगरपालिकाको क्षेत्र अन्तर्गत पर्ने सामूदायिक वनको क्षेत्रमा क्रमशः वनबाटिका निर्माण गर्ने नीति लिइनेछ ।
२. वन पैदावार व्यवसायी संघसँग सहकार्य गरी वृक्षरोपण तथा वन संरक्षण सम्बन्धी अभियान साथै वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन संचालन गरिने छ ।
३. सामुदायिक वनको व्यवस्थापन गर्न नगरको छुट्टै नीतिअनुरूप सामुदायिक वन र उपभोक्ता समिति सञ्चालन कार्यविधि तयार गरिने छ ।
४. वन पैदावार व्यवसायी सँग सम्बन्धीत सम्पूर्ण सेवाहरूलाई प्रभावकारी बनाउन वडा कार्यालयबाटै सेवा उपलब्ध गराउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

विपद व्यवस्थापन

१. प्राकृतिक वा मानवीय कुनैपनि कारणबाट हुन सक्ने सम्भाव्य विपदबाट बच्न बचाउन सचेतना कार्यक्रम संचालन, CRRT (समुदायमा आधारित सहयोग टोली) टोलबस्ती स्तरमा निर्माण तथा परिचालन गरिनेछ ।
२. सम्भाव्य विपदबाट हुने क्षति कम गर्न आवश्यक पर्ने न्यूनतम यन्त्र, साधन तथा औजारहरूको उचित व्यवस्थापन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
३. विपद् उद्धारमा सबैभन्दा पहिला पुग्ने सुरक्षा निकायहरूमा उद्धारका लागि आवश्यक सामग्रीयुक्त बनाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
४. विपद् व्यवस्थापनलाई ३C को सिद्धान्त (समन्वय, सहयोग तथा नियन्त्रण) का आधारमा संचालन गरिनेछ ।
५. उद्धार कार्यलाई व्यवस्थापन गर्न "विपद व्यवस्थापन शाखा" स्थापना गरिनेछ । विपदसँग जोडिएका सबै उपकरणहरूलाई यही शाखामार्फत व्यवस्थापन र सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाउने नीति लिइनेछ ।

भूमि व्यवस्थापन

१. भूमि व्यवस्थापनका लागि नगरभित्रका सार्वजनिक जग्गाको अभिलेख तयार गर्ने एक समिति निर्माण गरी वडा कार्यालय तथा अन्य निकायसँग सहकार्य गरी निर्धारित समयमा नक्साङ्कन सहित प्रतिवेदन तयार गरिनेछ ।

१७. फोहरमैला तथा सरसफाई सम्बन्धी नीति

"फोहरमैलाको उचित व्यवस्थापन, सभ्यताको मापन"

१. फोहर जसले गर्दछ मूल्य उसैले तिर्नुपर्दछ र फोहरबाट मोहर बनाउने नीतिलाई अवलम्बन गर्दै नगर क्षेत्रमा उत्सर्जन हुने फोहरमैलालाई व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ ।
२. नगरले एक स्थायी फोहोर मैला व्यवस्थापन स्थल तथा पृथकीकरण स्थल (Segregation Hut) व्यवस्था गर्ने तथा क्रमशः अन्य स्थलहरूमा समेत फोहोरमैला व्यवस्थापन तथा पृथकीकरण स्थल (Segregation Hut) हरूको व्यवस्था गर्दै लगिनेछ ।
३. फोहरमैला नै उत्पादन नगर्ने, गरेपनि न्यून गर्ने, त्यसलाई पूनः प्रयोग गर्ने कार्यलाई व्यवहारमा अवलम्बन गर्न सरोकारवालाहरूको सहयोग र सहभागितामा सीपमुलक, सचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गर्ने गराउने नीति लिइनेछ ।
४. फोहरमैला उत्सर्जन स्थलमा नै कुहिने र नकुहिने फोहर छुट्याउने र कुहिने फोहरलाई मल बनाई करेसाबारीमा प्रयोग गर्ने गराउने र बजारक्षेत्रमा करेसाबारी प्रतियोगिता र डस्टविन सफा राख्ने मुल्यांकन जस्ता प्रतियोगिता संचालन गरी पुरस्कृत गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
५. वडास्तरमा उत्सर्जन हुने फोहर वडास्तरमा नै संकलन केन्द्र तथा श्रोतमा नै प्रकृति अनुसार छुट्याउन व्यवस्था मिलाउन वडा समितिहरूलाई प्रोत्साहित गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
६. फोहरमैला प्रशोधन केन्द्रको निर्माण तथा संचालन गरिनेछ ।
७. नगरक्षेत्रमा उत्सर्जन हुने फोहरमैलालाई सार्वजनिक निजी साझेदारीको माध्यमद्वारा व्यवस्थापन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
८. सूर्योदय नगरपालिका क्षेत्र खुला दिशामुक्त क्षेत्र घोषणा भइसकेकोले सार्वजनिक स्थलहरूमा स्थानीय समुदायबाटै व्यवस्थापन हुने गरी शौचालयहरू निर्माण गर्ने गराउने नीति लिइनेछ ।
९. जनावरले निष्कासन गर्ने विष्टाको उचित व्यवस्थापन गर्ने र त्यसबाट अरुलाई दुर्गन्ध फैलाउने तथा रोगको वाहक बनाउने कार्यको जिम्मेवारी र

जवाफदेहिता सम्बन्धित जनावरको धनी नै हुनुपर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

१०. आनीबानी परिवर्तन सहितको पूर्ण सरसफाई अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।
११. घोडचढी व्यवसाय र बंगुरपालन व्यवसायलाई व्यवस्थित गर्ने गराउने नीति लिइनेछ ।
१२. फोहरमैला व्यवस्थापन ऐन २०६८ र नियमावली २०७० को पूर्ण कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१३. नगरभित्र उत्सर्जन हुने फोहरमैला व्यवस्थापन गर्न नयाँ संरचना तथा व्यवस्थापन विधि तयार गरी लागू गरिनेछ ।
१४. सूर्योदय नगरपालिकामा रहेका र निर्माण हुने ढलहरुलाई मापदण्ड अनुसार उचित व्यवस्थापन गर्ने नीति लिइनेछ ।
१५. नगरक्षेत्रमा बंगुर/सुँगुरपालन व्यवसायलाई आधुनिक रूपमा गन्धरहित प्रविधि अपनाई व्यवस्थापन गर्ने नीति बनाइनेछ र क्रमशः Pig Park को अवधारणा अवलम्बन गरिनेछ ।

१८. संस्थागत क्षमता विकास तथा सार्वजनिक सेवा प्रवाह नीति

"सुदृढ संस्थागत क्षमता सेवा प्रवाहमा पारदर्शीता र चुस्तता"

संगठनात्मक व्यवस्थापन

१. सेवा प्रवाह गर्ने संस्था तथा कार्यपालिकाको कार्यालय र वडा समितिहरुलाई सेवा प्रवाह गर्न आवश्यक स्रोत र साधनको व्यवस्था गर्ने नीति ल्याइने छ ।
२. वडा कार्यालयबाट प्रवाह हुने सेवाहरुलाई थप सहज, सरल, पारदर्शी र सेवामुखी बनाउँदै लैजाने नीति लिइनेछ ।
३. नागरिक वडापत्रलाई समय सापेक्ष अद्यावधिक गरी प्रयोगमा ल्याइनेछ ।
४. नगरपालिकाकामा कार्यरत कर्मचारी तथा शिक्षकहरुलाई कामको मूल्यांकन गरी पुरस्कार र दण्डित गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

५. जनताको गुनासो सम्बोधन गर्न स्थानीय एफ.एम. रेडियोबाट हेल्लो सूर्योदय कार्यक्रमलाई यस वर्षपनि निरन्तरता दिइनेछ ।
६. नगरपालिकाका महत्वपूर्ण निर्णयहरूलाई नगरपालिकाको आधिकारिक वेबसाइटमार्फत सार्वजनिक गरिनेछ ।
७. नियमित प्रगति समिक्षा, सार्वजनिक सुनवाई तथा क्षमता विकास कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
८. नगरपालिकाका निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूको आचारसंहितालाई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
९. विषयगत शाखाहरू स्थापना गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
१०. सम्पूर्ण गाउँघर क्लिनिक तथा खोपकेन्द्रबाट सामान्य स्वास्थ्य उपचार र औषधी समेत वितरण गर्ने व्यवस्थालाई लागु गर्ने नीति बनाइनेछ ।
११. ट्राफिक व्यवस्थालाई सहज सरल बनाउँदै सम्भावित सडक दुर्घटनालाई न्यूनीकरण गर्नका लागि सचेतनामुलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
१२. नगरपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालन भएका यात्रुवाहक सवारी साधनहरूले लिने गरेको यात्रु भाडा दर दूरीका आधारमा नभएको लगायतका यात्रु भाडाका समस्याहरूलाई सम्बन्धित सरोकारवालाहरूको समेत सहयोगमा समाधान गर्ने नीति लिइनेछ ।
१३. सूर्योदय नगरपालिकाले राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय रुपमा रहनसहन, संस्कृति, भूगोल, जलवायु, उत्पादन तथा अन्य कुनैपनि विषयहरूमा आधारित भए भगिनी सम्बन्ध स्थापित गर्ने नीति रहनेछ ।
१४. सूर्योदय नगरपालिकाभित्र सामाजिक संघसंस्था, समाजसेवी, जग्गादाता, करदाता, सुरक्षा निकाय, पत्रकारिता, साहित्य संगीत, साना लघु उद्योगहरू, उपभोक्ता समिति, विद्यालय उत्कृष्ट विद्यार्थी, कर्मचारी, शिक्षक जस्ता क्षेत्रहरूलाई सम्मान तथा पुरस्कारको व्यवस्था गरी उत्प्रेरणा जगाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१५. सूर्योदय नगरपालिकालाई सूचना प्रविधिमैत्री नगरको रुपमा विकास गरिनेछ ।
१६. हाल भइरहेको सामाजिक परिचालकलाई आन्तरिक श्रोतबाट दरबन्दी सृजना गरी साविक गा.वि.स. हरूमा १ जना पर्ने गरी व्यवस्था गरिनेछ ।

वित्तीय व्यवस्थापन

१. स्थानीय तहको घोषणा सँगसँगै स्थानीय सरकारको रूपमा स्थापित नगरपालिकाले नेपालको संविधानको अनुसूची ८ मा रहेको एकल अधिकारको सूची र अनुसूची ९ मा रहेको साझा अधिकारको सूचीमा उल्लेखित वित्तीय श्रोत संकलनका क्षेत्रहरूको दायरा फराकिलो गरी बढीभन्दा बढी करदाताहरूलाई समेटी कानून बमोजिम कर, राजश्व, सेवाशुल्क, दस्तुर र दण्डजरिवाना संकलन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
२. संविधानले अधिकार दिएका क्षेत्रहरूबाट वित्तीय श्रोत संकलनका लागि त्यसको विस्तृत अध्ययन गर्ने गराउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
३. आयवृद्धिका लागि सीमाना जोडिएका गाउँपालिका तथा नगरपालिकासँग सहकार्य गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
४. वित्तीय श्रोत संकलन तथा अभिवृद्धि गर्न सार्वजनिक नीजि साझेदारी नीति अनुरूप सहकार्यलाई विभिन्न कार्यक्रमका माध्यमबाट सघन रूपमा लैजाने नीतिको अधिनमा रही करका दायराहरू फराकिलो बनाउने र बढिभन्दा बढी क्षेत्र ओगट्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
५. नगरपालिकाले उपलब्ध गराउने सबै सेवालाई शुल्क सँग आबद्ध गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
६. नियमित रूपले सबैभन्दा बढी कर बुझाउने करदातालाई वार्षिक रूपमा सम्मान गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
७. प्रत्येक व्यक्ति वा संस्थाले नगरपालिकालाई तिर्न बुझाउनु पर्ने सबै प्रकारका करहरूलाई एक अर्कासँग आबद्ध गरी सेवा प्रवाहसँग आबद्ध गरिनेछ । नगरपालिकालाई कुनैपनि किसिमको रकम तिर्न बुझाउन बाँकी भएमा उक्त रकम नबुझाउन्जेल सम्म नगरपालिकाबाट पाउने सेवा सुविधा स्थगित राख्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
८. करदाता पहिचानका लागि करदाता पासबुकको व्यवस्था गर्ने नीति रहनेछ ।
९. नगरलाई आम्दानी हुने क्षेत्रको विकास र दिगोपनाको लागि लगानी गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

"सूचना तथा सञ्चार : नागरिकको मौलिक अधिकार"

१. नागरिकको सूचना सम्बन्धी हकलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको ऐनलाई पालना गरिनेछ ।
२. टेलिफोन ल्याण्डलाइन नपुगेका क्षेत्रहरूमा विस्तार गर्न सम्बन्धित निकायहरूमा पहल गरिनेछ ।
३. मोबाइल फोन सेवालाई भरपर्दो बनाउनका लागि आवश्यक रिपीटर टावरहरू स्थापना गर्न सहयोग तथा सहजीकरण गरिनेछ ।
४. एफ.एम. रेडियो स्थापना तथा सञ्चालनमा प्रोत्साहित गरिनेछ ।
५. कृषकहरूको समूह या सहकारीहरूलाई सूचना तथा सञ्चारमा आबद्ध गर्न इ-एग्रीकल्चर सेन्टर स्थापना गर्दै जाने नीति लिइनेछ ।
६. नगरपालिकालाई क्रमशः Free WiFi Zone बनाउँदै लगिनेछ । नगरमा रहेका सबै सरकारी कार्यालयहरूको कामलाई Online मार्फत गरी गराई सूचना प्रविधिलाई सेवाग्राहीको पहुँचमा पुर्याउने नीति रहने छ ।
७. नगरपालिकाका सबै वडाहरूमा डिजिटल सूचना पाटीको व्यवस्था गरिनेछ ।
८. नेपाल टेलिकमको ल्याण्डलाइन तार, इन्टरनेट सेवा प्रदायकका तार तथा टिभी केवलका तारहरूलाई नगरको सौन्दर्यता नबिगाने गरी जमिनमूनिबाट वितरण गर्न गराउन सम्बन्धित निकाय तथा सञ्चालकहरूलाई सहयोग, समन्वय र सहजीकरण गरिनेछ ।
९. नगरपालिकाको कार्यालयभित्रै ई-लाइब्रेरी स्थापना गरी सर्वसाधारणको पहुँचमा ल्याइनेछ ।
१०. नगरको सम्पूर्ण सूचना तथा सेवाहरूलाई सहज रूपमा प्राप्त गर्न सकिने गरी नगरको मोबाइल एप (Mobile App) निर्माण गरिनेछ ।

सूर्योदय नगरपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको

"सूर्योदय नगरपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७५"

प्रस्तावना : सूर्योदय नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्न, छुट दिन तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा (२) बमोजिम सूर्योदय नगरपालिकाको नगर सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :** (१) यस ऐनको नाम “सूर्योदय नगरपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७५” रहेको छ ।
(२) यो ऐन २०७५ साल श्रावण १ गतेदेखि सूर्योदय नगरपालिका क्षेत्रमा लागु हुनेछ ।
२. **सम्पत्ति कर :** (१) नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको घर र सो ले चर्चेको (प्लिन्थ एरिया) जग्गाको मूल्यांकित रकममा अनुसूची -१ को दरमा सम्पत्ति कर लगाउनेछ ।
(२) घर र सो ले चर्चेको जग्गाको मूल्यांकन गर्दा अनुसूची -२ मा उल्लेख भएको दर भन्दा कम हुने गरी मूल्यांकन गरिने छैन ।
३. **भूमि कर (मालपोत):** नगरपालिका क्षेत्रभित्र सम्पत्ति कर लागेको घरजग्गा बाहेकको जग्गामा अनुसूची -३ बमोजिम भूमिकर (मालपोत) लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
४. **घरवहाल कर :** नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, कारखाना, जग्गा, पोखरी र यस्तै पक्की वा कच्ची संरचना पुरै वा आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा अनुसूची -४ बमोजिम घरवहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।
५. **घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क:** (१) नगरपालिका क्षेत्रभित्रको घर, जग्गा वा घरजग्गा रजिष्ट्रेशन पारित गरी स्वामीत्व परिवर्तन भएका वखत प्रदेश

सरकारले तोकेको अनुसूची -५ बमोजिमको दररेटमा घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क असुल गरिनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम नगरपालिकामा घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क उठाउन आवश्यक पर्ने साधन, श्रोत, प्रविधि तथा जनशक्तिको व्यवस्थापन नभएसम्म नेपाल सरकारबाट तोकिएको कार्यालयबाट घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क असुल गरिनेछ ।

६. **सवारी साधन कर :** (१) नगरपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूची -६ बमोजिम सवारी साधन दर्ता र नविकरण कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।

(२) प्रदेश कानून बमोजिम प्रदेश सरकारले लगाएको सवारी साधन कर प्रदेश सरकारले तोकेको कार्यालयमा नै बुझाउनु पर्नेछ ।

७. **मनोरञ्जन कर :** नगरपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरञ्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूची -७ बमोजिम प्रदेश सरकारले लगाएको दरमा मनोरञ्जन कर असुल उपर गरिनेछ ।

८. **विज्ञापन कर :** नगरपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूची -८ बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

९. **व्यवसाय कर :** नगरपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूची -९ बमोजिम व्यवसाय दर्ता र नवीकरणमा व्यवसाय कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।

१०. **सेवा शुल्क, दस्तुर :** नगरपालिकाले नेपालको संविधानको अनुसूची -८ बमोजिमका क्षेत्र र विषयमा आफूले पूर्याएको सेवाबापत अनुसूची -१० मा उल्लेखित दरमा सेवाशुल्क तथा दस्तुर लगाई असुल गरिनेछ ।

११. **पर्यटन शुल्क :** नगरपालिका क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरुलाई पर्यटन शुल्क प्रदेश कानून बमोजिम हुनेछ ।

१२. **सवारी साधन पार्किङ शुल्क :** नगरपालिकाले आफूले निर्माण वा व्यवस्था गरेको सवारी साधन पार्किङ स्थलमा अनुसूची -११ बमोजिम सवारी साधन पार्किङ शुल्क लगाई असुल गरिनेछ ।
१३. **बहाल विटौरी शुल्क :** नगरपालिका क्षेत्रभित्र सार्वजनिक, स्थानीय सरकारको नाममा रहेको, ऐलानी जग्गा र त्यस्ता जग्गामा रहेका पोखरी, हाटबजार, प्रदर्शनस्थल र ती ठाउँमा राख्न अस्थायी अनुमति लिएका पसलमा अनुसूची -१२ बमोजिम बहाल विटौरी शुल्क लगाई असुल गरिनेछ ।
१४. **अखेटोपहारमा लाग्ने कर :** नगरपालिका क्षेत्रभित्र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता वस्तुको व्यावसायिक कारोवार गरेबापत अनुसूची -१३ बमोजिमको कर लगाई असुल गरिनेछ ।
१५. **कृषि तथा पशुजन्तु वस्तुको व्यावसायिक कारोवारमा लाग्ने कर:** नगर क्षेत्रभित्र कृषि तथा पशुपंक्षिमा आधारित व्यवसायिक कारोबारको अनुमति तथा त्यस्तो कारोबारमा अनुसूची -१४ बमोजिम कृषि तथा पशुजन्तु वस्तुको व्यावसायिक कारोवारमा लाग्ने कर लगाइने तथा असुल गरिनेछ । उक्त निकासी कर दस्तुरका सन्दर्भमा संघीय तथा प्रादेशिक कानूनले अन्यथा व्यवस्था गरे सोहि अनुसार हुनेछ ।
१६. **पूर्वाधार उपयोग सेवा शुल्क:** नगर क्षेत्रभित्रका नगरपालिकाले निर्माण गरेका तथा हस्तान्तरण भई नगरपालिकाको स्वामीत्वमा रहेका पूर्वाधारहरूको उपयोग गरेबापत अनुसूची -१५ बमोजिमको पूर्वाधार उपयोग सेवा शुल्क असुल गरिनेछ ।
१७. **कर छुट :** (१) यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरूलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिइने छैन ।
(२) ठेक्का प्रक्रियाबाट आन्तरिक आय संकलन गर्दा गराउँदा त्यस्तो ठेक्काको सम्पूर्ण रकम सम्झौताको बखत एकमुष्ट बुझाएमा १० प्रतिशत (दश प्रतिशत) छुट दिइनेछ । किस्ताबन्दीमा छुटको सुविधा दिइनेछैन ।

- (३) महिलाहरूलाई स्वरोजगार र आत्मसम्मानित बनाउनका लागि महिलाहरूको नाममा दर्ता हुन आउने उद्योग व्यवसायमा पैँतीस प्रतिशत शुल्क छुट दिईनेछ ।
- (४) "ग" श्रेणी सम्मको परिचय पत्र प्राप्त अपाङ्गहरूद्वारा संचालित उद्योग व्यवसायमा नगरपालिकामा लिइने करमा ५० प्रतिशत सम्म कर छुट गरिनेछ ।
- (५) नगरपालिका क्षेत्र भित्र रहेका सामुदायिक विद्यालयहरूमा अध्ययन गर्ने "ग" श्रेणी सम्मको परिचय पत्र प्राप्त सबै अपाङ्ग विद्यार्थीहरू र दलित विद्यार्थीहरू लाई विद्यालयमा कुनै प्रकारको शुल्क लाग्ने तथा लगाईने छैन
१८. यस ऐनमा उल्लेख नभएका कुनै पनि विषयका दररेटहरू तत्काल निर्धारण गर्नुपर्ने भएमा सोही विषयसँग मिल्दोजुल्दो अर्को विषयको दररेटलाई आधार मानी दर कायम गरिनेछ ।

अनुसूची - १

(दफा (२) को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

सम्पत्ति करको दर (आ.व. २०७५/७६)

क्र.सं.	अनुसूची -१ बमोजिमको मूल्यांकित रकम रु		आ.व. २०७४/७५ (रु.)	आ.व. २०७५/७६ (रु.)	कैफियत
	भन्दा माथि	सम्म			
१	०	१०००००	२५	२५	
२	१०००००	२०००००	५०	५०	
३	२०००००	३०००००	७५	७५	
४	३०००००	४०००००	१००	१००	
५	४०००००	५०००००	१२०	१२०	
६	५०००००	६०००००	१४०	१४०	
७	६०००००	७०००००	१६०	१६०	
८	७०००००	८०००००	१७५	१७५	
९	८०००००	९०००००	१९०	१९०	
१०	९०००००	१००००००	२००	२००	
११	१००००००	१२०००००	२५०	२५०	
१२	१२०००००	१४०००००	२९०	२९०	
१३	१४०००००	१६०००००	३३०	३३०	
१४	१६०००००	१८०००००	३७०	३७०	
१५	१८०००००	२००००००	४००	४००	
१६	२००००००	२२०००००	५००	५००	
१७	२२०००००	२४०००००	६२५	६२५	
१८	२४०००००	२६०००००	७५०	७५०	
१९	२६०००००	२८०००००	८७५	८७५	
२०	२८०००००	३००००००	१०००	१०००	
२१	३००००००	३४०००००	१२००	१२००	
२२	३४०००००	३८०००००	१६५०	१६५०	
२३	३८०००००	४२०००००	२१००	२१००	
२४	४२०००००	४६०००००	२५५०	२५५०	
२५	४६०००००	५००००००	३०००	३०००	
२६	५००००००	६००००००	३५००	३५००	
२७	६००००००	७००००००	५१२५	४०००	
२८	७००००००	८००००००	६७७५	४५००	

२९	८००००००	९००००००	८४२५	६०००	
३०	९००००००	१०००००००	१००००	७५००	
३१	१०००००००	१५००००००	२५०००	९०००	
३२	१५००००००	२०००००००	३००००	१२०००	
३३	२०००००००	२५००००००	३५०००	१६०००	
३४	२५००००००	३०००००००	४००००	२००००	
३५	३०००००००	३५००००००	४५०००	२४०००	
३६	३५००००००	४०००००००	५००००	२८०००	
३७	४०००००००	४५००००००	५५०००	३२०००	
३८	४५००००००	५०००००००	६००००	३६०००	
३९	रु. ५ करोड भन्दा माथि भए		मूल्यांकन अंकको प्रतिहजार रु २ का दरले	मूल्यांकन अंकको प्रतिहजार रु २ का दरले	

अनुसूची - २

(दफा (२) को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

सम्पत्तिको न्यूनतम मुल्याङ्कन दर (आ.व. २०७५/७६)

रु. प्रति वर्ग फिट

क्र. स	घरको किसिम	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६			
			व्यापारिक क्षेत्र	आवासीय क्षेत्र	कृषि क्षेत्र	अन्य क्षेत्र
१	बाँसको बारबेर गरी माटोको लिउन गरेको/नगरेको र प्लास्टिक/खर/कर्कटपाताको छानो भएको	१५०	१७५	१५०	१२५	८५
२	ईँटा/ढुङ्गा - माटोको जोडाई - बाँस/काठ/सिमेन्टले बारबेर गरी प्लास्टिक/खर/कर्कट पाताको छाना लगाएको	२६५	३००	२६५	२००	१५०
३	काठको घर कर्कटपाताको छाना भएको	३८०	४४०	३८०	३००	२२०
४	स्टील फ्रेम स्टक्चर, जस्तापाताको छाना तथा वेरा भएको	-	५००	४५०	३५०	२५०
५	कर्कटपाताको छानो भएको ईँटा, ढुङ्गा सिमेन्टको जोडाई भएको	५१०	५७५	५१०	४००	२८०
६	आर.सि.सि. सिमेन्ट प्लास्टर भएको कर्कट पाता वा ढलान छानो भएको	६२५	६७५	६२५	४७५	३३५
७	कम्पाउण्ड वाल		२२५	२००	१५०	१००

उल्लेखित दररेट बमोजिम घरको मूल्यांकन रकममा सो घरले चर्चेको जग्गाको मूल्यांकन थप गरी हुन आउने रकममा अनुसूची-१ बमोजिमको सम्पत्ती कर लाग्नेछ ।
दफा २ को उपदफा (२) बमोजिम घरले चर्चेको जग्गाको मूल्यांकन गर्ने प्रयोजनका लागि मालपोत कार्यालयले जग्गा रजिष्ट्रेशन प्रयोजनका लागि निर्धारण गरेको थैली रकमलाई आधार मानी वर्गिकृत रुपमा न्यूनतम मूल्यांकन रकम निर्धारण गरिनेछ ।

अनुसूची - ३

(दफा (३) सँग सम्बन्धित)

भूमिकर (मालपोत) को दर (आ.व. २०७५/७६)

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
१	व्यापारिक क्षेत्र			
	क. ६ आना सम्म		६००	एकमुष्ट
	ख. ६ आना भन्दा बढी -१ रोपनी सम्म		१०००	एकमुष्ट
	ग. १ रोपनी भन्दा बढी ५ रोपनी सम्म		६५	प्रति आना
	घ. ५ रोपनी भन्दा माथी		७५	प्रति आना
२	आवासीय क्षेत्र			
	क. ६ आना सम्म		४००	एकमुष्ट
	ख. ६ आना भन्दा बढी -१ रोपनी सम्म		६५०	एकमुष्ट
	ग. १ रोपनी भन्दा बढी ५ रोपनी सम्म		४५	प्रति आना
	घ. ५ रोपनी भन्दा माथी		५५	प्रति आना
३	कृषि क्षेत्र			
	क. ५ रोपनी सम्म		२००	एकमुष्ट
	ख. ५ भन्दा बढी -१० रोपनी सम्म		४००	एकमुष्ट
	ग. १० भन्दा बढी -२० रोपनी सम्म		९००	एकमुष्ट
	घ. २० भन्दा बढी -५० रोपनी सम्म		७०	प्रति रोपनी
	ङ. ५० रोपनी भन्दा माथी		८०	प्रति रोपनी
४	अन्य क्षेत्र			
	क. ५ रोपनी सम्म		१००	एकमुष्ट
	ख. ५ भन्दा बढी -१० रोपनी सम्म		२००	एकमुष्ट
	ग. १० भन्दा बढी -२० रोपनी सम्म	१००	४५०	एकमुष्ट
	घ. २० भन्दा बढी -५० रोपनी सम्म	६	३५	प्रति रोपनी
	ङ. ५० रोपनी भन्दा माथी	७	४०	प्रति रोपनी

माथि उल्लेखित वर्गीकृत क्षेत्रमा पर्ने किताहरुको निर्धारण मालपोत कार्यालयले जग्गा रजिष्ट्रेशन प्रयोजनका लागि निर्धारण गरेको थैली रकमलाई आधार मानी वर्गिकरण गरिनेछ अनुसूची - ४

(दफा (४) सँग सम्बन्धित)
घरवहाल गरेको दर (आ.व. २०७५/७६)

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
१	घरवहाल कर (व्यक्ति वा संस्थाले घरवहालबाट प्राप्त आयको निर्धारित प्रतिशतले)	१.५०%	७.००%	

अनुसूची - ५

(दफा (५) सँग सम्बन्धित)

प्रदेश सरकारले लगाएको घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्कको दर (आ.व. २०७५/७६)

प्रदेश सरकारको आर्थिक ऐन, २०७५ को अनुसूची-१ मा उल्लेख भए अनुसार

अनुसूची - ६

(दफा (६) को उपदफा (१) र (२) सँग सम्बन्धित)

सवारी साधन कर (आ.व. २०७५/७६)

(क) सवारी साधन दर्ता तथा नविकरण शुल्कको दर

क्र. सं.	विवरण	आ.व. २०७४/७५		आ.व. २०७५/७६		कैफियत
		दर्ता	नविकरण	दर्ता	नविकरण	
१	बस ट्रक लरी र हेभी गाडी	३००	१५०			अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ बमोजिम प्रदेश सरकारबाट गरेको दर तोकिएको, प्रदेश सरकारले असुल गर्ने
२	भाडाका कार जिपमा	२००	१००			
३	भाडाका मिनीबस	३००	१००			
४	निजी कार, मिनिबस	२००	१००			
५	स्कुटर, मोटरसाइकल	१००	५०			
६	टेम्पो, अटो रिक्सा, विद्युतीय रिक्सा			२००	०	

क्र. सं.	विवरण	आ.व. २०७४/७५		आ.व. २०७५/७६		कैफियत
		दर्ता	नविकरण	दर्ता	नविकरण	
७	ठेलागाडा, रिक्सा	५०	२५	१००	५०	

(ख) विदेशी सवारी साधनहरु नेपाल प्रवेश गर्दा प्रवेश विन्दुमा लिइने पटके सवारी प्रवेश शुल्कको दर

क्र.सं.	सवारी साधनको विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
१	हेभी इक्विपमेण्ट (डोजर, लोडर, इस्काभेटर आदि)	१००	१६०	प्रति सवारी
२	निजी तथा भाडाका ट्रक, ट्याक्टर	५०	८०	प्रति सवारी
३	निजी तथा भाडाका बस, पिक अप, मिनी बस, ट्याक्सी, भ्यान आदि)	३०	४८	प्रति सवारी
४	निजी तथा भाडाका कार, ट्याम्पो	२०	३२	प्रति सवारी

(ग) विदेशी सवारी साधनहरु नेपाल प्रवेश गर्दा प्रवेश शुल्क संकलन गर्ने कर संकलन केन्द्रहरु र ठेक्का वन्दोवस्त गर्ने प्रयोजनका लागि वार्षिक निर्धारित न्यूनतम वार्षिक ठेक्का अंक र संकलन केन्द्रहरु :

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
१	पशुपतिनगर	३ लाख	२ लाख	गत आ ब मा पटक पटक सूचना प्रकाशन गर्दा समेत ठेक्का वन्दोवस्त हुन नसकेकोले न्यूनतम कबोल अंक घटाइएको
२	मानेभञ्ज्याङ			
३	छल्बिसे			

अनुसूची - ७

(दफा (७) सँग सम्बन्धित)

प्रदेश सरकारबाट लगाइएको मनोरञ्जन करको दर (आ.व. २०७५/७६)

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६ प्रदेश सरकारले लगाएको दर	कैफियत
१	मनोरञ्जनको लागि टिकट खरिद गर्नुपर्ने सिनेमाहल, भिडियोहल, साँस्कृतिक प्रदर्शनहल, थिएटर संगीत, मनोरञ्जन प्रदर्शन, च्यारिटी शो आदिमा	टिकटबाट प्राप्त आम्दानीको ३ प्रतिशत	टिकटबाट प्राप्त आम्दानीको ५ प्रतिशत	
२	मनोरञ्जन कार्यका लागि एकमुष्ट रकम तोकिएको मनोरञ्जनको साधनमा (जस्तै रमाइलो मेला, मिनि मेला जादु, सर्कस, चटक आदिमा)		प्रतिदिन रु ५००	

अनुसूची - ८

(दफा (८) सँग सम्बन्धित)

विज्ञापन गरेको दर (आ.व. २०७५/७६)

वार्षिक रु

क्र.सं.	विवरण	इकाई	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
१	६x६ फुट सम्मको होर्डिङबोर्ड सार्वजनिक स्थल				
	क. बजार क्षेत्र (फिक्कल, तिनघरे, हर्कटे, कन्याम, पशुपतिनगर, श्रीअन्तु)	वार्षिक प्रति बोर्ड	७००	१०००	
	ख. अन्य क्षेत्र	वार्षिक प्रति बोर्ड	५००	८००	
२	६x६ फुट भन्दा ठुलो				

क्र.सं.	विवरण	इकाई	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
	होर्डिङबोर्ड सार्वजनिक स्थल				
	क. बजार क्षेत्र (फिक्कल, तिनघरे, हर्कटे, कन्याम, पशुपतिनगर, श्रीअन्तु)	वार्षिक प्रति बोर्ड	१५००		
		वार्षिक प्रति वर्ग फिट		५०	
	ख. अन्य क्षेत्र	वार्षिक प्रति बोर्ड	१०००		
		वार्षिक प्रति वर्ग फिट		४०	
३	पसलमा गेट बनाइ राखिने विज्ञापन	पटक		३००	
४	सोलारबततिको पोलमा २"x३" फिट (न पा ले निर्धारण गरेको साइज) को बोर्डमा राख्ने विज्ञापन	वार्षिक प्रति पोल		१०००	
५	डिजिटल डिस्प्ले बोर्ड	वार्षिक प्रति वर्ग फिट			
६	विज्ञापन प्रयोजनका लागि बनाइने स्वागत गेट	प्रति गोटा प्रत्येक पटक		५००	
६	पोष्टर पोष्टर	प्रति गोटा प्रति वर्ग फिट		५	
७	भित्ति लेखन	प्रति गोटा प्रति वर्ग फिट		२	

उल्लेखित बमोजिमको विज्ञापनकर असुली ठेक्का बन्दोवस्त गर्ने प्रयोजनका लागि वार्षिक न्यूनतम कबोल अंक रु. १०००००।- निर्धारण गरिएको छ ।

अनुसूची - ९

(दफा (९) सँग सम्बन्धित)

व्यवसाय करको दर (आ.व. २०७५/७६)

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
---------	-------	-----------------	-----------------	--------

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
	व्यवसाय कर			
१	चुरोट, भिडियो, क्यासेट रिकर्डर तथा प्लेयर आदिको थोक तथा खुद्रा व्यापारमा	८००		
	क. ठूला (पाँच लाख भन्दा माथि स्थिर सम्पति भएको)		१६००	
	ख. मझौला (१-५ लाख स्थिर सम्पति भएको)		१२००	
	ग. साना (रु. १ लाख सम्म स्थिर सम्पति भएको)		८००	
२	मदिराजन्य डिलर	४०००	४०००	
३	ज्वेलरी			
	क) ज्वेलरी ठूलो	५०००	५०००	
	ख) ज्वेलरी पसल सानो	३०००	३०००	
४	निर्माण सामग्री बेच्ने पसल	३५००	३५००	
५	कम्प्युटर विद्युत सामान, क्यामेरा, टेलि भिजन, रेडियो, कार्पेट, पेट्रोलियम पदार्थजस्ता वस्तुको थोक तथा खुद्रा व्यापारमा	१०००		
	क. ठूला (पाँच लाख भन्दा माथि स्थिर सम्पति भएको)		२०००	
	ख. मझौला (१-५ लाख स्थिर सम्पति भएको)		१५००	
	ग. साना (रु. १ लाख सम्म स्थिर सम्पति भएको)		१०००	
६	दैनिक उपभोगका खाद्य पदार्थ सुती कपडा, अन्य व्यवसायको थोक तथा खुद्रा व्यापारमा			
	क. ठूला (पाँच लाख भन्दा माथि स्थिर सम्पति भएको)	२०००	२०००	
	ख. मझौला (१-५ लाख स्थिर सम्पति भएको)	१०००	१०००	
	ग. साना (रु. १ लाख सम्म स्थिर सम्पति भएको)	५००	५००	
७	कृषि जन्य वस्तुको थोक तथा खुद्रा व्यापारमा			
	क. ठूला (पाँच लाख भन्दा माथि स्थिर सम्पति भएको)	२०००	२०००	
	ख. मझौला (१-५ लाख स्थिर सम्पति भएको)	१०००	१०००	
	ग. साना (रु. १ लाख सम्म स्थिर सम्पति भएको)	५००	५००	

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
	भएको)			
८	सवारी साधन विक्रेता			
	क. मोटरसाइकल सोरुम	२०००	२०००	
	ख. गाडी सोरुम	५०००	५०००	
९	विशेषज्ञ परामर्श तथा अन्य व्यवसायिक सेवा			
	क. चिकित्सक	१५००	१५००	
	ख. कविराज	१५००	१५००	
	ग. इञ्जिनियर	१५००	१५००	
	घ. कानुन व्यवसायी	१५००	१५००	
	ङ लेखापरीक्षक	१५००	१५००	
	च. दन्तचिकित्सक	१५००	१५००	
	छ. कम्प्युटर एनालिष्ट तथा प्रोग्रामर	१५००	१५००	
	ज.बीमा एजेन्ट	१५००	१५००	
	झ. सभेयर	१५००	१५००	
	ञ. अनुवादक	१५००	१५००	
	ट. पशुचिकित्सक	१५००	१५००	
	ठ.सेयर दलाल	१५००	१५००	
	ड. घर नक्सा निर्माण गर्ने स.ई. र अ.स.ई.		१५००	
१०	निर्माण व्यवसायी			
	क) नगरपालिकामा प्रधान कार्यालय भएको	३०००	३०००	
	ख) नगरपालिकामा प्रधान कार्यालय नभएको	५०००	५०००	
११	उत्पादनमूलक उद्योग (कोरा माल वा अर्धप्रशोधित माल वा खेर गइरहेको माल सामानहरुको वा अन्य माल सामान प्रयोग वा प्रशोधन गरी मालसामान उत्पादन गर्ने उद्योग व्यवसायमा)	२०००		
	क. ठूला		३०००	
	ख. मझौला		२५००	
	ग. साना		२०००	
१२	उर्जामूलक उद्योग (जलस्रोत, वायु, सौर्यशक्ति, कोइला, प्राकृतिक तेल, ग्यास, बायोग्यास तथा अन्य स्रोतहरुबाट उर्जा पैदा गर्ने उद्योग व्यवसायमा)	२०००		

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
	क. ठूला		३०००	
	ख. मझौला		२५००	
	ग. साना		२०००	
१३	कृषी तथा बन्यजन्तु उद्योग (मूलतः कृषी वा वन पैदावरमा आधारित उद्योग व्यवसायमा)	१५००		
	क. ठूला		३०००	
	ख. मझौला		२५००	
	ग. साना		२०००	
१४	खनिज उद्योग (खनिज उत्खनन् वा प्रशोधन गर्ने उद्योग व्यवसायमा)	२०००		
	क. ठूला		३०००	
	ख. मझौला		२५००	
	ग. साना		२०००	
१५	होटल व्यवसाय			
	क. ठूला (खाना तथा लज समेतको व्यवस्था भएको)	३५००	३५००	
	ख. मझौला (खाना मात्र व्यवस्था भएको)	२०००	२०००	
	ग. साना चिया नास्ता हल्का पेय पदार्थ	१०००	१०००	
	घ. साना चिया चमेना घुम्ती कटगरा	२००	५००	
१६	पर्यटन उद्योग (पर्यटन, आवास, मोटेल, होटेल, रेष्टुराँ, रिसोर्ट, ट्राभल्स एजेन्सी, स्कीइङ, ग्लाइडिङ, वाटर ज्यापिटिङ, पोनी ट्रेकिङ, पदयात्रा, हटएयर ब्यालुनिङ, प्यारा सेलिङ, गल्फकोर्स, पोलो, अश्वरोहण, होम-स्टे (घरबास) आदि उद्योग व्यवसायमा)	२०००		
	क. ठूला		३०००	
	ख. मझौला		२५००	
	ग. साना		२०००	
१७	सेवा उद्योग (छापाखाना, जिनिङ तथा बेलिङ व्यवसाय, चलचित्र व्यवसाय, सार्वजनिक परिवहन व्यवसाय, फोटोग्राफी, प्रयोगशाला, हवाई सेवा, शीत भण्डार आदि उद्योग व्यवसायमा)	२०००		
	क. ठूला		३०००	

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
	ख. मझौला		२५००	
	ग. साना		२०००	
१८	मिल कुटानी पेलानी पिसानी प्रति अश्वशक्ति	३००	३००	
१९	निर्माण उद्योग (सडक, पुल, रोपवे, टनेल, ट्रलिवस, टनेल, फ्लाइड वृज तथा औद्योगिक, व्यापारिक एवं आवास कम्प्लेक्स आदि निर्माण गरी सञ्चालन गर्ने उद्योग व्यवसायमा)	२०००		
	क. ठूला		३०००	
	ख. मझौला		२५००	
	ग. साना		२०००	
२०	सञ्चार सेवा			
	क. निजी क्षेत्रको हुलाक सेवा	५००	५००	
	ख. निजी क्षेत्रको टेलिफोन, फ्याक्स सेवा, फोटोकपी, मोबाइल फोन, आइ.एस.डी. एस.टी.डी, इमेल, रेडियो पेजिड अदि	५००	५००	
	ग. कुरियर सेवा	५००	५००	
	घ. छपाई तथा प्रकाशन	२०००	२०००	
२१	बित्तीय सेवा			
	क. नेपाल सरकारको पूर्ण स्वामित्वमा रहेको बाहेकका आर्थिक कारोबार गर्ने वाणिज्य बैंक			
	वर्ग क	१५०००	१५०००	
	वर्ग ख	१००००	१००००	
	वर्ग ग	५०००	५०००	
	ख. आर्थिक कारोबार गर्ने वित्तीय कम्पनीको मुख्य कार्यालय	५०००	५०००	
	ग. वित्तीय कम्पनी शाखा कार्यालय	५०००	५०००	
	घ. बीमा कम्पनी	५०००	५०००	
	ङ विदेशी मुद्रा सटही दर	१०००	१०००	
	च. धितोपत्र कारोबार	१०००	१०००	
	छ. सहकारी बैंक तथा संस्था	१०००	१०००	
२२	स्वास्थ्य सेवा			
	क. गैर सरकारी अस्पताल	५०००	५०००	
	ख. नर्सिङ्ग होम	५०००	५०००	

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
	ग. क्लिनिक तथा ल्याव	१५००	१५००	
२३	शिक्षा सेवा			
	क. निजी क्षेत्रका स्कुल, क्याम्पस, विश्वविद्यालय			
	विश्वविद्यालय	५०००	५०००	
	क्याम्पस	३०००	३०००	
	स्कुल,	२५००	२५००	
	ख. तालिम तथा अध्ययन केन्द्र	१०००	१०००	
	ग. तालिम, कम्प्युटर तथा भाषा प्रशिक्षण संस्था	१०००	१०००	
२४	मर्मत संभार सेवा			
	क. हेभी इक्विपमेन्ट, बस, ट्रक, कार	१५००	१५००	
	ख. मोटरसाइकल, टेम्पो, साइकल मर्मत कारखाना	१५००	१५००	
	ग. रेडियो टि.भी., घडी, प्रेशर कुकर, हिटर, टेलिफोन सेट, विद्युत अन्य सामग्री मर्मत केन्द्र	५००	५००	
२५	अन्य सेवा			
	क. विज्ञापन सेवा	१०००	१०००	
	ख. वैदेशिक रोजगार सेवा	५०००	५०००	
	ग. स्वेदेशी रोजगार सेवा	५००	५००	
	घ. सेक्टरियल सेवा	१०००	१०००	
२६	हाउजिङ कम्पनी तथा घरजग्गा खरिद बिक्री – रियल स्टेट)	५०००	५०००	
२७	ब्यूटीपार्लर, केश श्रृंगांर, ड्राईक्लिनर्स, फोटो स्टूडियो सिलाई आदि ।	७५०		
	क. ठूला (पाँच लाख भन्दा माथि स्थिर सम्पति भएको)		१६००	
	ख. मझौला (१-५ लाख स्थिर सम्पति भएको)		१२००	
	ग. साना (रु. १ लाख सम्म स्थिर सम्पति भएको)		८००	
२८	साईनबोर्ड बनाउने पेन्टिङ्ग सेवा	५००		
	क. ठूला (पाँच लाख भन्दा माथि स्थिर सम्पति भएको)		१५००	
	ख. मझौला (१-५ लाख स्थिर सम्पति भएको)		१०००	
	ग. साना (रु. १ लाख सम्म स्थिर सम्पति		५००	

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
	भएको)			
२९	पशु बधशाला	५००		
	क. ठूला (पाँच लाख भन्दा माथि स्थिर सम्पति भएको)		१५००	
	ख. मझौला (१-५ लाख स्थिर सम्पति भएको)		१०००	
	ग. साना (रु. १ लाख सम्म स्थिर सम्पति भएको)		५००	
३०	मासु बिक्रेता	५००		
	क. ठूला (पाँच लाख भन्दा माथि स्थिर सम्पति भएको)		१५००	
	ख. मझौला (१-५ लाख स्थिर सम्पति भएको)		१०००	
	ग. साना (रु. १ लाख सम्म स्थिर सम्पति भएको)		५००	
३१	फूल र बिरुवा बिक्रेता	५००		
	क. ठूला (पाँच लाख भन्दा माथि स्थिर सम्पति भएको)		१५००	
	ख. मझौला (१-५ लाख स्थिर सम्पति भएको)		१०००	
	ग. साना (रु. १ लाख सम्म स्थिर सम्पति भएको)		५००	
३२	पुल हाउस	१०००		
	क. ठूला (पाँच लाख भन्दा माथि स्थिर सम्पति भएको)		२०००	
	ख. मझौला (१-५ लाख स्थिर सम्पति भएको)		१५००	
	ग. साना (रु. १ लाख सम्म स्थिर सम्पति भएको)		१०००	
३३	खोटो व्यवसायी	५००		
	क. ठूला (पाँच लाख भन्दा माथि स्थिर सम्पति भएको)		१५०००	
	ख. मझौला (१-५ लाख स्थिर सम्पति भएको)		१०००	
	ग. साना (रु. १ लाख सम्म स्थिर सम्पति भएको)		५००	
३४	सिसा, प्लाइउड बिक्रेता	१०००		
	क. ठूला (पाँच लाख भन्दा माथि स्थिर सम्पति		२०००	

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
	भएको)			
	ख. मझौला (१-५ लाख स्थीर सम्पति भएको)		१५००	
	ग. साना (रु. १ लाख सम्म स्थीर सम्पति भएको)		१०००	
३५	भाँडाकुँडा बिक्रेता	१०००		
	क. ठूला (पाँच लाख भन्दा माथि स्थीर सम्पति भएको)		२०००	
	ख. मझौला (१-५ लाख स्थीर सम्पति भएको)		१५००	
	ग. साना (रु. १ लाख सम्म स्थीर सम्पति भएको)		१०००	
३६	स्टील,काठ,फर्निचर बिक्रेता	१५००		
	क. ठूला (पाँच लाख भन्दा माथि स्थीर सम्पति भएको)		३०००	
	ख. मझौला (१-५ लाख स्थीर सम्पति भएको)		२०००	
	ग. साना (रु. १ लाख सम्म स्थीर सम्पति भएको)		१५००	
३७	खेलौना,उपहार(गिफ्ट) बिक्रेता	१०००		
	क. ठूला (पाँच लाख भन्दा माथि स्थीर सम्पति भएको)		२०००	
	ख. मझौला (१-५ लाख स्थीर सम्पति भएको)		१५००	
	ग. साना (रु. १ लाख सम्म स्थीर सम्पति भएको)		१०००	
३८	केबुल नेटवर्किङ्ग (वार्षिक व्यवसाय शुल्क)	७०००		
३९	घरनक्सा निर्माणका लागि स्थापना भएका फर्म		५०००	
४०	परामर्श सेवा	२५००	२५००	
४१	दूग्धचिस्यान केन्द्र			
	साना	१५००	१५००	
	मझौला	२०००	२०००	
	ठूला	३०००	३०००	
४२	चिया प्याकेजिङ उद्योग	२०००		
	क. ठूला		३०००	
	ख. मझौला		२५००	
	ग. साना		२०००	

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
४३	अन्य व्यवसाय	२०००		
	क. ठूला (पाँच लाख भन्दा माथि स्थिर सम्पति भएको)		३०००	
	ख. मझौला (१-५ लाख स्थिर सम्पति भएको)		२५००	
	ग. साना (रु. १ लाख सम्म स्थिर सम्पति भएको)		२०००	

व्यवसाय कर निर्धारण गर्दा माथि उल्लेखित भए बाहेक प्रकृतिका व्यवसाय दर्ता हुन आएमा मिल्दो प्रकृति र स्तरको दरमा व्यवसाय कर असुल गरिनेछ ।

अनुसूची - १०

(दफा (१०) सँग सम्बन्धित)

सेवाशुल्क तथा दस्तुरको दर (आ.व. २०७५/७६)

(क) मासिक फोहोरमैला व्यवस्थापन शुल्क: नगरपालिका भित्रका देहायका क्षेत्रबाट उत्पादन हुने फोहोरमैला व्यवस्थापन बापत देहायमा उल्लेखित दरमा मासिक फोहोरमैला व्यवस्थापन शुल्क लगाई असुल गरिनेछ ।

मासिक फोहोरमैला व्यवस्थापन शुल्क लगाइने क्षेत्रहरु

- करफोक विद्या मन्दिरको गेट देखि आइतबारे बजार, तिनघरे बजार, तिनघरे साप्ताहिक हटीया क्षेत्र हुँदै पुण्य स्मारिका हाता क्षेत्र सम्म
- फिक्कल गुम्बापथ देखि पालटौंगी सम्म ।
- कन्याम पर्यटकीय क्षेत्र, ७ नं वडा कार्यालय भवन आसपास तथा हर्कटे बजार आसपासको क्षेत्र ।
- फिक्कल पुरानो बजार- टेलिकम को कार्यालय हुदै छिपीटार आसपासको क्षेत्र ।
- फिक्कल चोक बाट बरबोटे हुँदै माने सम्म को आसपास को क्षेत्र ।
- तीनखुट्टेबाट बौद्धधाम पशुपतिनगर बजार हुँदै फाटक सम्मको क्षेत्र

मासिक फोहोरमैला व्यवस्थापन शुल्कको दर

क्र.सं.	विवरण	आ.व. ०७४/७५	आ व ०७५/७६	कैफियत
१	घर १ तले ४ कोठासम्मको	प्रति घर प्रति घर रु ५० । साथै परिवारको	प्रति घर प्रति घर रु ५० । साथै परिवारको	प्रयोग
२	घर २ तले ११/१२ कोठासम्मको	संख्या अनुसार प्रति परिवार थप रु ५०।	संख्या अनुसार प्रति परिवार थप रु ५०।	

क्र.सं.	विवरण	आ.व. ०७४/७५	आ व ०७५/७६	कैफिय त
३	घर ३ तले १६/१७ कोठासम्मको	थप र व्यवसाय र बास एकै स्थानमा भएमा जुन बढी हुन्छ सोही अनुसार लिने, दोहोरो शुल्क नलिने ।	थप र व्यवसाय र बास एकै स्थानमा भएमा जुन बढी हुन्छ सोही अनुसार लिने, दोहोरो शुल्क नलिने ।	भएको तला को मात्र
४	घर ३ तले २० कोठासम्मको			
५	घर ३ तले भन्दा बढी तला भएको घर	प्रति तला ५०	प्रति तला ५०	
६	पसल १ कोठाको साना किराना पसल,	प्रति तला ५०	प्रति तला ५०	
७	साना किराना पसल	५०	५०	
८	किराना होलसेल, रेडीमेड कपडा ठुलो किराना कपडा पसल	१००	१००	
९	कस्मेटिक्स, दुध डेरी, साना चिया पसल	७५	७५	
१०	कस्मेटिक्स होलसेल पसल	१००	१००	
११	ब्यूटि पार्लर	१००	१००	
१२	मिठाई पसल	१५०	१५०	
१३	आईसक्रीम पार्लर	१००	१००	
१४	पाउरोटी उद्योग	१००	१००	
१५	पाउरोटी पसल	५०	५०	
१६	रेष्टुरेण्ट	२००	२००	
१७	होटल खाना नास्ता	२००	२००	
१८	फूटपाथ घुम्ती ठेला	१००	१००	
१९	फूटपाथमा मकै, भक्रा बेच्ने	१००	१००	
२०	फूटपाथ जूता मर्मत तथा पोलिस	७५	७५	
२१	होटल/लज	२५०	२५०	
२२	पान पसल	१००	१००	
२३	कोल्ड ड्रिक्स पसल	१००	१००	
२४	मदिरा होलसेल पसल	१००	१००	
२५	पेप्सी, कोका कोला डिलर्स	१५०	१५०	
२६	ग्यास डिलर	१००	१००	

क्र.सं.	विवरण	आ.व. ०७४/७५	आ व ०७५/७६	कैफिय त
२७	अस्पताल (सानो, मझौला, ठूलो) अस्पताल जन्य फोहोरमैला बाहेक	१५०/२००/३००	१५०/२००/३००	
२८	क्लिनिक/ल्याब/प्याथोलो जी (अस्पताल जन्य फोहोरमैला बाहेक)	५००	५००	
२९	औषधी पसल	१००	१००	
३०	आयुर्वेदिक औषधी पसल	७५	७५	
३१	आयुर्वेदिक औषधी पसल ल्याब र डाक्टर	१५०	१५०	
३२	पशुजन्य औषधी पसल	७५	७५	
३३	कृषिजन्य औषधी पसल	७५	७५	
३४	होमिओपेथिक औषधी पसल	७५	७५	
३५	होमिओपेथिक औषधी पसल, ल्याब र डाक्टर	२००	२००	
३६	मठ, मन्दिर, गुम्बा, मस्जिद, चर्च आदि	निशुल्क	निशुल्क	
३७	स्कूल/बोर्डर्स (दिवा/आवाशीय)	२००/५००	२००/५००	
३८	कलेज	३००	३००	
३९	चाईल्ड केयर स्कूल	१००	१००	
४०	सैलुन	१००	१००	
४१	सरकारी संघ संस्था नाफा मुलक कार्यालय मात्र	२००	२००	
४२	बैंक	३००	३००	
४३	फाइनान्स कम्पनी	२००	२००	
४४	ईन्सुरेन्स कम्पनी	२००	२००	
४५	बचत तथा ऋण सहकारी संस्था (सानो, ठूलो)	७५/१२५	७५/१२५	
४६	संघसंस्था (एन.जि.ओ.)	२००	२००	
४७	संघसंस्था (आई.एन.जि.ओ.)	५००	५००	

क्र.सं.	विवरण	आ.व. ०७४/७५	आ व ०७५/७६	कैफिय त
४८	मोटर साईकल ग्यारेज सानो	१००	१००	
४९	मोटर साईकल ग्यारेज ठूलो	१००	१००	
५०	मोटर ग्यारेज	२००	२००	
५१	साईकल-रिक्सा मर्मत केन्द्र	५०	५०	
५२	साईकल बिक्री केन्द्र	७५	७५	
५३	पेट्रोल पम्प	३००	३००	
५४	पार्टी प्यालेस	४००	४००	
५५	फ्रेस हाउस (मासु पसल)	१५०	१५०	
५६	रौंगा (मासु पसल) (सानो, ठूलो)	२००/३००	२००/३००	
५७	बंगूर (मासु पसल) (सानो, ठूलो)	२००/३००	२००/३००	
५८	खसी (मासु पसल) (सानो, ठूलो)	२००/३००	२००/३००	
५९	माछा पसल (सानो, मझौला र ठूलो)	२००/३००	२००/२५०/३००	
६०	सिसा पसल (सानो, मझौला र ठूलो)	३००	२००/२५०/३००	
६१	छापा खाना	१००	१००	
६२	पुस्तक पसल	७५	७५	
६३	स्टेशनरी पसल	७५	७५	
६४	हार्डवेयर पसल (सानो, ठूलो)	१५०/२००	१५०/२००	
६५	भाँडा पसल	१००	१००	
६६	एफ.एम. रेडियो	७५	७५	
६७	पत्र-पत्रिका पसल	७५	७५	
६८	टेलिभिजन	७५	७५	
६९	रेडियो, टेलिभिजन, मोबाईल, कम्प्युटर मर्मत केन्द्र	७५	७५	

क्र.सं.	विवरण	आ.व. ०७४/७५	आ व ०७५/७६	कैफिय त
७०	रेडियो, टेलिभिजन, मोबाईल, कम्प्यूटर बिक्री केन्द्र	७५	७५	
७१	घडी मर्मत केन्द्र	७५	७५	
७२	घडी पसल	७५	७५	
७३	साईबर पसल	७५	७५	
७४	कम्प्युनिकेशन	७५	७५	
७५	ट्राभल एजेन्सी	७५	७५	
७६	मोटरसाईकल सोरुम	२००	२००	
७७	टयाक्टर सोरुम	२००	२००	
७८	गाडी सोरुम	२००	२००	
७९	सोलार पसल	७५	७५	
८०	फलफूल पसल	२००	२००	
८१	मेनपावर	१००	१००	
८२	तरकारी पसल (सानो, मझौला ठूलो)	१००	१००	
८३	आलू, प्याज होलसेल	१००	१००	
८४	कपडा पसल (सानो, ठूलो)	७५/१००	७५/१००	
८५	रेडिमेट कपडा पसल (सानो, ठूलो)	७५/१००	७५/१००	
८६	टेलर्स	१००	१००	
८७	मेसिनरी सामान बिक्री केन्द्र	१००	१००	
८८	मोटसाईकल पार्ट पसल	१००	१००	
८९	विभिन्न मोटरहरू बिक्री गर्ने पसल	१००	१००	
९०	गाडी को पार्टस पसल	१००	१००	
९१	टि.भि., फ्रीज पसल	१००	१००	
९२	जूता, चप्पल पसल	१००	१००	
९३	बूकिङ काउन्टर	१००	१००	
९४	सिनेमा हल	५००	५००	
९५	आल्मूनियम पसल (होलसेल)	२००	२००	

क्र.सं.	विवरण	आ.व. ०७४/७५	आ व ०७५/७६	कैफिय त
९६	आलमूनियम फर्निचर केन्द्र	२००	२००	
९७	सूनचाँदी पसल	७५	७५	
९८	सूनचाँदी कारखान	७५	७५	
९९	फर्निचर उद्योग	१५०	१५०	
१००	फर्निचर पसल	१००	१००	
१०१	गृल उद्योग	१००	१००	
१०२	पानी उद्योग	७५	७५	
१०३	धान मिल उद्योग (सानो र ठूलो)	१००/१५०	१००/१५०	
१०४	चाउचाउ, भुजिया, दालमोठ उद्योग	१५०	१५०	
१०५	छाला जन्य उद्योग	१५०	१५०	
१०६	व्याग उद्योग	१२५	१२५	
१०७	थोक्पा उद्योग	१२५	१२५	
१०८	मैनवत्ती उद्योग	१००	१००	
१०९	गलैचा उद्योग	१२५	१२५	
११०	कापी उद्योग	१२५	१२५	
१११	नर्सरी	१२५	१२५	
११२	काठ मिल	१२५	१२५	
११३	धान मिल	१२५	१२५	
११४	तेल पेल्ले मिल	१२५	१२५	
११५	व्याग पसल	७५	७५	
११६	व्याग पसल (होलसेल)	१००	१००	
११७	कार्पेट थोक बिक्रेता पसल	१००	१००	
११८	मुद्रा सटही काउन्टर	१००	१००	
११९	सिप तथा तालिम केन्द्र	१००	१००	
१२०	सेमिनार हल	२००	२००	
१२१	डान्स सेन्टर	५०	५०	
१२२	संगीत साधना केन्द्र	५०	५०	
१२३	सेक्युरिटी अफिस	७५	७५	
१२४	कन्सल्टेन्सी	७५	७५	
१२५	कम्प्युटर इष्टिच्युट	७५	७५	
१२६	फोटो स्टूडियो	७५	७५	

क्र.सं.	विवरण	आ.व. ०७४/७५	आ व ०७५/७६	कैफिय त
१२७	फोटो ल्याब सेन्टर	१००	१००	
१२८	कवाडी पसल	३००	३००	
१२९	रिपेयरिड सेन्टर	७५	७५	
१३०	ड्राईभिड सेन्टर	७५	७५	
१३१	लेखापढी सेन्टर	७५	७५	
१३२	कुखुराको चल्ला र अण्डा डिलर्स	७५	७५	
१३३	फलेक्स प्रिन्ट	७५	७५	
१३४	आर्ट सेन्टर	७५	७५	
१३५	साप्ताहिक हाट बजार	२०००	२०००	
१३६	साप्ताहिक कृषि तथा पशु हाट	३५००	३५००	
१३७	ईटा बिक्री केन्द्र	२००	२००	
१३८	दुङ्गा, गिट्टी बिक्री केन्द्र	२००	२००	
१३९	बस व्यवसायी संघ	१००	१००	
१४०	ट्रक व्यवसायी संघ	१००	१००	
१४१	ट्रयाक्टर व्यवसायी संघ	१००	१००	
१४२	दुवानी सेवा	१००	१००	
१४३	कुरियर सेवा	१००	१००	
१४४	क्लब	१००	१००	
१४५	टेन्ट हाउस	२००	२००	
१४६	भाँडा पसल	७५	७५	
१४७	क्याटरिड	१५०	१५०	
१४८	पुल हाउस	१५०	१५०	
१४९	तयारी पोषाक (गार्मेन्ट)	३००	३००	
१५०	सुपरमार्केट	२५००	२५००	
१५१	डिपार्टमेन्ट स्टोर	४००	४००	
१५२	लन्ड्री (ड्राई क्लिनर्स)	७५	७५	
१५३	काँटा पसल	७५	७५	
१५४	सुर्ति पसल	७५	७५	
१५५	केवल नेटवर्क	१५०	१५०	
१५६	चस्मा पसल	७५	७५	
१५७	नाइलो, डालो र चित्राको	५०	५०	

क्र.सं.	विवरण	आ.व. ०७४/७५	आ व ०७५/७६	कैफियत
	पसल			
१५८	फर्निचर तथा डेकोरेशन पसल	१००	१००	
१५९	फलफुल र उखुको जुस पसल (ठिला)	१००	१००	
१६०	मिल कुटानी पेलानी र पिसानी	१००	१००	
१६१	खाद्य सामग्री (किराना) पसल (साना, मझौला, ठूला)	१००/२००/३००	१००/२००/३००	
१६२	दूध डेरी पसल	७५	७५	
१६३	दूध सङ्कलन केन्द्र	२००	२००	
१६४	दूध चिस्यान केन्द्र	२५०	२५०	

(ख) कन्याम पर्यटकीय क्षेत्रमा लगाइने सरसफाई सेवाशुल्कको दररेट : कन्याम पर्यटकीय क्षेत्रबाट उत्पादन हुने फोहोरमैला व्यवस्थापन बापत देहायमा उल्लेखित दरमा फोहोरमैला व्यवस्थापन शुल्क लगाई असुल गरिनेछ ।

क्रम संख्या	विवरण (सवारी साधन)	इकाई	आ.व. २०७४/७५		आ.व. २०७५/७६	
			सुख्खा बनभोज	पकाएर खाने बनभोज	सुख्खा बनभोज	पकाएर खाने बनभोज
क)	सवारी साधन लिई आउने व्यक्तिहरु					
१	मोटरसाइकल लिई आउने	प्रति सवारी साधन प्रति पटक	१५	५०	१५	५०
२	मारुती भेन लिई आउने		२५	१००	२५	१००

क्रम संख्या	विवरण (सवारी साधन)	इकाई	आ.व. २०७४/७५		आ.व. २०७५/७६	
			सुख्खा बनभोज	पकाएर खाने बनभोज	सुख्खा बनभोज	पकाए र खाने बनभोज
३	माइक्रो बस लिई आउने		५०	२००	५०	२००
४	लेण्डरोभर जीप लिई आउने					
५	मिनि बस लिई आउने					
६	बस लिई आउने					
ख)	सवारी साधन नलिई आउने व्यक्तिहरु					
१	५ जना सम्म	प्रति दिन प्रति पटक	२०	५०	२०	५०
२	५ देखि १० जना		३०	७५	३०	७५
३	१० जना देखि माथी		१००	२००	१००	२००
ग)	अन्य					
१	घोडा दैनिक	प्रतिगोटा प्रतिदिन	१००		६०	
२	फिल्म सुटिङ टूलो पर्दा	प्रति दिन	१५००		१५००	
३	म्यूजिक भिडियो		१०००		१०००	
४	टेली सिरीयल		१०००		१०००	
घ)	अस्थायी पसल थान्ने	प्रति दिन				
१	तरकारी पसल		१०		१०	
२	अन्य		२०		२०	
ङ)	घुम्ती (कटगरा)		२५		२५	
च)	शौचालय प्रयोग					
१	दिशा	प्रति पटक	१०		१०	
२	पिसाब		५		५	

कन्याम पर्यटकीय क्षेत्र बाहेकका क्षेत्रको मासिक सरसफाई सेवा शुल्क र कन्याम पर्यटकीय क्षेत्रको सरसफाई सेवा शुल्क असुली कार्य सार्वजनिक निजी साझेदारीबाट फोहोरमैला व्यवस्थापन गर्ने वा ठेक्का बन्दोवस्त गर्ने प्रयोजनका लागि एकमुष्ट न्यूनतम कबोल अंक रु. १५ लाख निर्धारण गरिएको छ ।

(ग) प्राकृतिक श्रोतको विक्री : नगरपालिका क्षेत्र भित्रबाट उत्खनन् हुने ढुंगा, गिटी, मिक्स गिटी, बालुवा, बलौटे माटो, भरौटे माटोको विक्री दर देहाय अनुसार कायम गरिएको छ ।

सि.नं.	सामानको नाम	इकाई	आ.व. ०७४/७५ रु.	आ.व. ०७५/७६ रु	कैफियत
१	ढुङ्गा, गिटी				
	ट्रिपर	प्रति गाडी		१०००	
	ट्रक	प्रति गाडी		६००	
	मिनी ट्रक	प्रति गाडी	३००	३००	
	ट्र्याक्टर	प्रति गाडी	१५०	१५०	
	पिकअप	प्रति गाडी		१००	
२	मिक्स गिटी				
	ट्रिपर	प्रति गाडी		१४००	
	ट्रक	प्रति गाडी		७००	
	मिनी ट्रक	प्रति गाडी	३५०	३५०	
	ट्र्याक्टर	प्रति गाडी	१७५	१७५	
	पिकअप	प्रति गाडी		१००	
३	बालुवा				
	ट्रिपर	प्रति गाडी		१२००	
	ट्रक	प्रति गाडी		६००	
	मिनी ट्रक	प्रति गाडी	३००	३००	
	ट्र्याक्टर	प्रति गाडी	१५०	१५०	
	पिकअप	प्रति गाडी		१००	
४	बलौटे/भरौटे माटो				
	ट्रिपर	प्रति गाडी		१०००	
	ट्रक	प्रति गाडी		६००	
	मिनी ट्रक	प्रति गाडी	३००	३००	
	ट्र्याक्टर	प्रति गाडी	१५०	१५०	
	पिकअप	प्रति गाडी		१००	

(घ) नगरपालिका क्षेत्रभित्र निजी खानी सञ्चालनका लागि स्वीकृति प्राप्त खानी सञ्चालकबाट देहायको दरमा सेवा शुल्क असुल गरिनेछ ।

सि.नं.	सामानको नाम	इकाई	आ.व. ०७५/७६ को रु	कैफियत
--------	-------------	------	-------------------------	--------

१	दुङ्गा, गिटी	प्रति घन मिटर	७	
२	मिक्स गिटी	प्रति घन मिटर	५	
३	बालुवा	प्रति घन मिटर	३	
४	बलौटे/भरौटे माटो	प्रति घन मिटर	२	

(ड) सरकारी सम्पत्तिको बहालको दर (भाडा आदि)

क्र. सं.	विवरण	इकाइ	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
१	पशुपतिनगर बजारमा रहेको नगरपालिकाको स्वामीत्वमा रहेको घरको घरभाडा	वार्षिक		आ.व. २०७४/७५ मा दुई वर्षका लागि सम्झौता भएको	
२	न.पा. कार्यालय हल माथिल्लो तला	प्रतिदिन	२०००	२५००	
३	न.पा. कार्यालय हल भुँइतला	प्रतिदिन	१०००	१५००	
४	१ नं वडा कार्यालयको हल	दैनिक		३००	
५	३ नं वडा कार्यालयको हल	दैनिक		५००	
६	७ नं वडा कार्यालयको हल	प्रतिदिन	५००	५००	
७	११ नं वडा कार्यालयको हल		५००	५००	
८	१४ नं वडा कार्यालयको हल	दैनिक		३००	
९	अपरेटर सहितको आधुनिक साउण्ड	प्रतिदिन		२०००	हलभाडाको अतिरिक्त

क्र. सं.	विवरण	इकाइ	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
	सिस्टम				
१०	साउण्ड सिस्टम साधारण	प्रतिदिन	५००	६००	हलभाडाको अतिरिक्त
११	प्रोजेक्टर	प्रतिदिन	५००	६००	
१२	ट्रिपर				
		प्रति घण्टा		५५०	इन्धन र चालकको खाना खाजा खर्च बाहेक
		दैनिक		६०००	इन्धन र चालकको खाना खाजा खर्च बाहेक
		मासिक		१६५०००	इन्धन र चालकको खाना खाजा खर्च बाहेक

(च) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १२(ड) बमोजिम वडा कार्यालयहरुबाट हुने सिफारिसमा देहाय अनुसारको सिफारिस दस्तुर असुल गरिनेछ ।

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
१	नागरिकता सिफारिस			१२ ड (२), १२ ड (३१)
	(क) वंशज	२००	२००	
	(ख) अंगीकृत	३००	५००	
	(ग) वैवाहिक अंगीकृत	३००	५००	
	(घ) नागरिकता प्रतिलिपि सिफारिस	१५०	२००	
२	बहाल गरेको लेखाजोखा सिफारिस			१२ ड (३)

क्र.सं .	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
	बहाल करको लेखाजोखा सिफारिस		५००	
३	वन्द घर तथा कोठा खोल्ने रोहबरमा बसे बमोजिमको सिफारिस तथा प्रमाणित			१२ ड (४)
	वन्द घर तथा कोठा खोल्ने रोहबरमा बसे बमोजिमको सिफारिस तथा प्रमाणित		५००	
४	मोही लगत कट्टाको सिफारिस			१२ ड (५)
	मोही लगत कट्टा सिफारिस	५००	५००	
५	घरजग्गा करको लेखाजोखा सिफारिस			१२ ड (६)
	घरजग्गा करको लेखाजोखा सिफारिस		५००	
६	जन्म मिति प्रमाणित			१२ ड (७)
	(क) २०३७ साल अगाडीको	४००	५००	
	(ख) २०३७ साल पछाडीको	२००	३००	
७	व्यापार व्यवसाय वन्द भएको, सञ्चालन नभएको वा व्यापार व्यवसाय हुँदै नभएको सिफारिस गर्ने			१२ ड (८)
	व्यापार व्यवसाय वन्द भएको, सञ्चालन नभएको वा व्यापार व्यवसाय हुँदै नभएको सिफारिस गर्ने		५००	
८	विवाह प्रमाणित तथा अविवाहित प्रमाणित गर्ने			१२ ड (९)
	(क) २०३७ साल अगाडीको विवाह वा अविवाहित प्रमाणित	४००	५००	
	(ख) २०३७ साल पछाडीको	२००	३००	
९	निःशुल्क वा सशुल्क स्वास्थ्य उपचारको सिफारिस			१२ ड (१०)
	निःशुल्क वा सशुल्क स्वास्थ्य उपचारको सिफारिस		निशुल्क	
१०	अंग्रेजी भाषामा सिफारिस तथा प्रमाणित			१२ ड (११)
	अंग्रेजीमा प्रमाणित	३००	५००	
	अंग्रेजीमा सिफारिस	३००	५००	
११	घर पाताल प्रमाणित गर्ने			१२ ड (१२)

क्र.सं .	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
	घर पाताल प्रमाणित गर्ने		निशुल्क	
१२	व्यक्तिगत विवरण प्रमाणित गर्ने			१२ ड (१३)
	मृत्यु दर्ता प्रमाणित	२००	३००	
	सम्बन्ध विच्छेद प्रमाणित	३००	३००	
	परिवार कायम सिफारिस	३००	३००	
	अपुताली सिफारिस	१५००	१५००	
	क पञ्जिकाधिकारी बाट हुने कन्सुलर प्रमाणीकरण दस्तुर प्रति पाना	७००	१०००	
१३	जग्गाधनी दर्ता प्रमाण पुर्जा र घर कायम गर्ने सिफारिस			१२ ड (१४)
	घर कायम सिफारिस	५००	७००	
	जग्गा रजिष्ट्रेशनका लागि घरबाटो प्रमाणित	३००	३००	
	धनीपुर्जामा घर कायम सिफारिस दस्तुर			
	क. ५ लाख सम्म	३००	३००	
	ख. १० लाख सम्म	४००	४००	
	ग. ५० लाख सम्म	७००	७००	
	घ. १ करोड सम्म	२०००	२०००	
	ड. १ करोड भन्दा माथी	०.०३	०.०३	
१४	नाम थर, जन्म मिति तथा वतन फरक परेकोमा एकै हो भन्ने सिफारिस			१२ ड (१५)
	नाम थर, जन्म मिति तथा वतन फरक परेकोमा एकै हो भन्ने सिफारिस		५००	
१५	नाम थर, जन्म मिति संशोधनको सिफारिस			१२ ड (१६)
	नाम, थर संशोधन/नावालक सिफारिस	१५०	३००	
१६	जग्गा धनि दर्ता प्रमाणपुर्जा हराएको सिफारिस			१२ ड (१७)
	जग्गा धनि दर्ता प्रमाणपुर्जा हराएको सिफारिस		३००	
१७	किताकाट गर्ने सिफारिस			१२ ड (१८)
	किताकाट गर्ने सिफारिस		३००	
१८	संरक्षक प्रमाणित गर्ने तथा संस्थागत र व्यक्तिगत संरक्षक सिफारिस			१२ ड (१९)

क्र.सं .	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
	संरक्षक प्रमाणित गर्ने तथा संस्थागत र व्यक्तिगत संरक्षक सिफारिस			
	पालनपोषणका लागि संरक्षक सिफारिस		निशुल्क	
	जीवत रहेको सिफारिस			१२ ड (२२)
	जीवत रहेको सिफारिस		३००	
१९	हकवाला वा हकदार प्रमाणित गर्ने			१२ ड (२३) १२ ड (२५)
	हकवाला वा हकदार प्रमाणित गर्ने		५००	
२०	नामासारी गर्ने सिफारिस			१२ ड (२४)
	घरजग्गा नामसारी सिफारिस	३००	३००	
२१	उद्योग ठाउँसारी गर्ने सिफारिस			१२ ड (२६)
	उद्योग ठाउँसारी गर्ने सिफारिस		१०००	
२२	आधारभूत विद्यालय खोल्न सिफारिस			१२ ड (२७)
	क. बालबालिका हेरचाह केन्द्र	३०००	३०००	
	ख. निजी विद्यालय दर्ता सिफारिस आधारभूत	५०००	५०००	
	ग. निजी विद्यालय दर्ता सिफारिस मा वि	७०००	७०००	
२३	विद्यालय कक्षा थप गर्ने सिफारिस			१२ ड (२९)
	घ. प्रति कक्षा थप सिफारीस	७५०	१०००	
	घ. प्रति कक्षा थप सिफारीस (तह थप हुने अवस्थामा)	७५०	३०००	
	विद्यालय ठाउँसारी सिफारिस			१२ ड (३३)
	निजी विद्यालय ठाउँसारी सिफारिस		१०००	
२४	सम्पत्ति/वार्षिक आय सिफारिस			१२ ड (२८)
	क. ५ लाख सम्म	३००	३००	
	ख. १० लाख सम्म	५००	५००	
	ग. ५० लाख सम्म	१०००	१०००	
	घ. १ करोड सम्म	१५००	१५००	
	ड. १ करोड भन्दा माथी	०.०२ प्रतिशत	०.०२ प्रतिशत	
२५	अशक्त असहाय तथा अनाथको पालन पोषणका लागि सिफारिस		निशुल्क	१२ ड (३०)

क्र.सं .	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
	अशक्त असहाय तथा अनाथको पालन पोषणका लागि सिफारिस		निशुल्क	
२६	आर्थिक अवस्था कमजोर वा सम्पन्न भएको सिफारिस			१२ ड (३२)
	आर्थिक अवस्था कमजोर भएको सिफारिस (स्वास्थ्योपचार प्रयोजन)		निशुल्क	
	आर्थिक अवस्था कमजोर भएको सिफारिस (अन्य प्रयोजन)		३००	
	आर्थिक अवस्था सम्पन्न भएको सिफारिस		१०००	
२७	धारा विद्युत जडान सिफारिस			१२ ड (३४)
	धारा जडान सम्बन्धि सिफारिस		१००	
	विद्युत जडान सम्बन्धि सिफारिस			
	(क) सामान्य (घर तथा सार्वजनिक प्रयोजन)	१००	१००	
	(ख) व्यवसायीक घरेलु उद्योग	३००	५००	
	(ग) ठूला उद्योग	७००	१०००	
	टेलिफोन जडान सम्बन्धि सिफारिस		५००	
	विपन्न दलित र लोपोन्मुख जातीको लागि धारा विजुली जडान सिफारिस		निशुल्क	
२८	अन्य सिफारिस			१२ ड (३५)
	उपभोक्ता समितिको खाता खोल्दाको प्रमाणित सिफारिस दस्तुर	३००	३००	
	संघ संस्था, उपभोक्ता समितिको खाताबन्द सिफारिस दस्तुर	३००	३००	
	गैसस दर्ता सिफारिस	१०००	३००	
	चारित्रिक प्रमाणपत्रको सिफारिस	३००	३००	
	नरबढी तथा छुट जग्गा दर्ता सिफारिस	१५००	१५००	
	चारकिल्ला प्रमाणित तथा सिफारिस प्रती कित्ता			
	(क) मोटर बाटोले छुने (बाटोको लगत कट्टा सहित सिफारिस लेख्ने)	३००	३००	
	(ख) मोटर बाटोले नछुने	१५०	१५०	
	बाटो प्रमाणित सिफारिस	४००	५००	

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
	उद्यम व्यवसाय सञ्चालन दर्ता सिफारिस	३००	५००	
	उद्यम व्यवसाय सञ्चालन दर्ता सिफारीस (महिला उद्यमीको लागि)		३००	
	वैदेशिक रोजगारको सिफारिस	३००	३००	
	स्वदेशी पेन्सन पट्टाको सिफारिस	३००	३००	
	विदेशी पेन्सन पट्टाको सिफारिस	५००	५००	
	अंशियार प्रमाणित सिफारिस दस्तुर	३००	५००	
	तिरोवारी भित्रको रुख काट्ने सिफारिस दस्तुर प्रती सिफारिस		३००	३३" भन्दा घटीको नपाइने
	बसाइ सरी जाँदा सामान लैजाने सिफारिस दस्तुर	२००	३००	
	व्यवसाय बन्दको सिफारिस	३००	३००	
	ख) अन्य सिफारिस	३००		
	अ) व्यक्तिगत	१५०		
	आ) संस्थागत	५००		

(छ) नगर कार्यपालिकाको कार्यालयबाट हुने सिफारिसमा देहाय बमोजिम सिफारिस दस्तुर असुल गरिनेछ ।

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
१	पेट्रोल पम्प इजाजत पत्र सिफारिस दस्तुर	६०००	६०००	
२	तिरोवारी भित्रको रुख काट्ने सिफारिस दस्तुर प्रती रुख (३३" भन्दा घटीको नपाइने)	५०	५०	
३	प्रचलित कानूनले निषेध गरेको बाहेक जडिवुटीहरु वनबाट संकलन गर्न चाहनेले सम्बन्धित निकायबाट अनुमति लिनका लागि सिफारिस	वन नियमावली, २०५१ को अनुसूची ३ मा उल्लेखित दररेट बमोजिम	वन नियमावली, २०५१ को अनुसूची ३ मा उल्लेखित दररेट बमोजिम	
४	सामुदायिक वनबाट समुह बाहिर विक्री हुने काठको हकमा			

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
	क) साल जात	१०	१०	प्रति क्यू फिट
	ख) अन्य जातको हकमा	५	५	प्रति क्यू फिट
	ग) दाउराहरु (एक चट्टा=२० फिटx५ फिटx५ फिट)	५००	५००	प्रति चट्टा

(ज) नाता प्रमाणित वापत देहाय बमोजिम दस्तुर असुल गरिनेछ ।

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
१	नाता प्रमाणित			१२ ड (१),(२१) र (२२)
	नाता प्रमाणित	२००	३००	
	मृतकसँगको नाता प्रमाणित	०	३००	
	नाता प्रमाणित अङ्ग्रेजीमा	३००	५००	

(झ) न्यायिक दस्तुर

क्र.सं.	विवरण	इकाई	आ.ब. ०७४/०७५	आ व ०७५/७६	कैफियत
१	निवेदन दस्तुर	प्रति निवेदन		५०	
२	प्रतिलिपी दस्तुर	प्रति पाना		१०	
३	लिफा दस्तुर	प्रति पाना		५	
४	टिकट दस्तुर बापतको रकम	प्रति टिकट		१०	
५	प्रतिउत्तर पत्र दस्तुर	प्रति पाना		५	
६	वकालतनामा	प्रति पाना		५	
७	फैसला प्रतिलिपी	प्रति पाना		१०	

माथी उल्लेखित बाहेक न्यायिक समितिले निर्धारण गरे बमोजिमको सेवाशुल्क तथा दस्तुर लाग्नेछ ।

(ञ) परीक्षा दस्तुर

क्र.स	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कै फिय त
१	पदपूर्तिका लागि परीक्षा दस्तुर तथा फारम शुल्क (लोक सेवा आयोगको नियमानुसार)			
	अधिकृत स्तर वा सो सरह	९००	९००	
	सहायक स्तर पाँचौं वा सो सरह	५००	५००	
	सहायक स्तर चौथो वा सो सरह	४००	४००	
	श्रेणी विहिन		३००	
२	फारम दस्तुर		५१	

(ट) नक्सापास तथा घर अभिलेखीकरण दस्तुर (दर रु. प्रति वर्ग फिट)

क्र. स	घरको किसिम	आ.ब. २०७४/७५		आ.ब. २०७५/७६		कैफि यत
		नक्सा पास का लागि	अभिलेखि करण का लागि	नक्सा पास का लागि	अभिलेखिकर ण का लागि	
१	बाँसको बारबेर गरी माटोको लिउन गरेको \ नगरेको र प्लास्टिक/ खर/ कर्कटपाताको छानो भएको	०।३५	०।२५	०।३५	०।२५	
२	ईँटा/दुङ्गा - माटोको जोडाइ - बाँस/काठ/ सिमेन्टले बारबेर गरी प्लास्टिक/खर/कर्कट पाताको छाना लगाएको	३	२	३	२	
३	काठको घर कर्कटपाताको छाना भएको	५	३	५	३	
४	स्टील फ्रेम स्टक्चर, जस्तापाताको छाना तथा वेरा भएको			५।५		
५	कर्कटपाताको छानो भएको ईँटा, दुङ्गा	६	३.५	६	३.५	

क्र. स	घरको किसिम	आ.ब. २०७४/७५		आ.ब. २०७५/७६		कैफियत
		नक्सा पास का लागि	अभिलेखि करण का लागि	नक्सा पास का लागि	अभिलेखि करण का लागि	
	सिमेन्टको जोडाई भएको					
६	आर सि.सि. सिमेन्ट प्लास्टर भएको कर्कट पाता वा ढलान छानो भएको	७	४.५	७	४.५	
७	कम्पाउण्ड वाल	५	३	५	३	

- १) नगरपालिकाको स्वीकृति नलिई निर्माण भएका घर तथा संरचना मापदण्ड भित्र रहेको अवस्थामा २०७५ मंसिर मसान्त भित्र अभिलेखिकरण गराएमा उल्लेखित दरमा ५० प्रतिशत छुटगरी अभिलेखीकरण दस्तुर लिई नक्सा पासको प्रक्रिया अगाडि बढाउन सकिनेछ ।
- २) बुँदा नम्बर (१) बमोजिम नक्सापास गर्ने प्रयोजनका लागि आवेदन दस्तुर रु २५.०० र अन्यको हकमा रु.१०००.०० लाग्ने छ ।
- ३) अभिलेखीकरण गर्ने प्रयोजनका लागि आवेदन दस्तुर रु ५०.०० लाग्ने छ ।

(ठ) गैर सरकारी संस्था/समूह/सहकारी संस्थाको दर्ता तथा नवीकरण दस्तुर

क्र.स	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
१	गैर सरकारी संस्थाको दर्ता		१५००	
२	गैर सरकारी संस्थाको नविकरण			
	क) आर्थिक वर्षको आधिन मसान्त सम्मका लागि		१०००	
	ख) कार्तिक महिनादेखि सोहि आ.व.को अन्त्य सम्म थप शुल्क		३००	
	ग) आर्थिक वर्ष समाप्त भएपछि प्रत्येक आ.व.को थप शुल्क		५००	
३	गैर सरकारी संस्थाको विधान संसोधन सिफारिस शुल्क		१०००	
४	समूह दर्ता इजाजत पत्र दस्तुर		१०००	

५	समूहको नवीकरण			
	क) आर्थिक वर्षको आश्विन मसान्त सम्मका लागि		५००	
	ख) कार्तिक महिनादेखि सोहि आ.व.को फाल्गुण मसान्तसम्म थप शुल्क		नवीकरण शुल्कको २५%	
	ग) चैत्रदेखि सोहि आ.व. को अन्त्यसम्म		नवीकरण शुल्कको ५०%	
	घ) आर्थिक वर्ष समाप्त भएपछि दुई वर्षसम्म प्रत्येक आ.व.को थप शुल्क		१००% जरिवाना	
६	सहकारी संस्थाको दर्ता/नवीकरण			
	क) दर्ता शुल्क		२५००	
	ख) नवीकरण (वार्षिक)		१५००	

(ड) "घ" वर्गको निर्माण व्यवसायी इजाजत पत्रको दर्ता तथा नवीकरण शुल्क

क्र.स	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफि यत
१	"घ" वर्ग दर्ताको इजाजत पत्र दस्तुर	१८००	२०००	
२	"घ" वर्ग नयाँ दर्ताको इजाजत पत्र स्थानीय विकास दस्तुर	४०००	४०००	
३	"घ" वर्ग इजाजत पत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी दस्तुर	५००	१०००	
४	"घ" वर्ग इजाजत पत्र चालु आ.व. को आश्विन मसान्तसम्मको नवीकरण बापत	१२००	१५००	
५	"घ" वर्ग इजाजत पत्रको कार्तिक महिनादेखि चैत्र महिना सम्मको लागि नवीकरण बापत थप दस्तुर		२५००	
६	"घ" वर्गको निर्माण व्यवसाय इजाजत पत्र			
	क) नामसारी बापत	२५००	२५००	
	ख) इजाजत पत्रको नाम परिवर्तन बापत	१५००	१५००	
	ग) ठाउँसारी बापत	२५००	२५००	

(ढ) एफ.एम. रेडियो सञ्चालन दस्तुर

क्र. स	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
१	एफएम रेडियो सञ्चालनका लागि फ्रिक्वेन्सी उपलब्ध गराउने सिफारिसमा सिफारिस दस्तुर			
२	एफएम रेडियो सञ्चालनको इजाजतपत्र दस्तुर			
३	एफएम रेडियो सञ्चालनको इजाजतपत्र नवीकरण दस्तुर			
४	इजाजतपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी दस्तुर			
५	रेडियो उपकरण (एफएम ट्रान्समिटर, एलटिएल लिंक र बिबिसि रिसिभर) को लाइसेन्स बापतको दस्तुर			
६	रेडियो उपकरण (एफएम ट्रान्समिटर, एलटिएल लिंक र बिबिसि रिसिभर) को लाइसेन्स नवीकरण बापतको दस्तुर			

एफएम रेडियो सञ्चालन दस्तुर सम्बन्धमा विद्यमान संघीय कानूनलाई आधार मानी नगरपालिकाबाट दस्तुर निर्धारण गरिनेछ ।

(ण) डुङ्गा दर्ता तथा नवीकरण दस्तुर

क्र. स	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
१	डुङ्गा चलाउने अनुमति पत्र दर्ता शुल्क (एक स्थानको)	१०००	१०००	
२	डुङ्गा चलाउने अनुमति पत्र नवीकरण शुल्क वार्षिक (आश्विन सम्म)	७००	७००	
३	डुङ्गा चलाउने अनुमति पत्र नवीकरण शुल्क (आश्विन पछिको)	१०००	१०००	

(त) सूचीकृत दस्तुर

क्र. स	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
१	नगरक्षेत्र भित्र निर्माण कार्यका लागि सञ्चालन			

क्र. स	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कै फि य त
	गरिने बाहन तथा मेशीन औजारहरुको सूचीकृत दस्तुर (नगरपालिकामा दर्ता भएका) एक्साभेटर लोडर कम्प्रेसर ट्रक/ट्रिपर		१५०० १००० . .	
२	नगरक्षेत्र भित्र निर्माण कार्यका लागि सञ्चालन गरिने बाहन तथा मेशीन औजारहरुको सूचीकृत दस्तुर (नगरपालिकामा दर्ता नभएका) एक्साभेटर लोडर कम्प्रेसर ट्रक/ट्रिपर		३००० २००० . .	
३	दर्तावाला लेखापरीक्षक सूचीकृत हुने प्रयोजनका लागि निवेदन दर्ता शुल्क	३००	५००	

(त) अन्य सेवा शुल्क:

क्र. स	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
१	नगर दररेटको प्रतिलिपी उत्तर दस्तुर	५००	८००	
२	नगर पार्श्वचित्र प्रति पुस्तक थान	५००	१०००	
३	निश्चित स्थानको कोष प्रमाणित शुल्क	५०	२००	
४	सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ बमोजिम नगर कार्यपालिकाले उपलब्ध गराउने सूचनाको हकमा दफा ८ बमोजिम दस्तुर लागतको आधारमा			
	क) प्रति पृष्ठ	५	५	
	ख) प्रति सिडी	१००	१००	
५	नगर कार्यपालिका वा नगर सभाले पारित	५	५	

क्र. स	विवरण	आ.व. २०७४।७५	आ.व. २०७५।७६	कैफियत
	गरेको ऐन कानून, कार्यविधि विनियम प्रतिपृष्ठ			
	सर्वेयर (अमिन) सेवा शुल्क			
	क) घरनक्सा निर्माण स्वीकृति प्रयोजनका लागि	७००	७००	प्रतिपटक
	ख) अन्य प्रयोजन	१०००	१०००	प्रतिपटक प्रति किता
६	स्थलगत सर्जमिन	५००	५००	प्रतिपटक
७	निवेदन दर्ता	१०	१०	टिकट
८	अनुसुचि ७ प्रमाणित दस्तुर	२००	२००	
९	अनुसन्धान कार्य			
	क. स्वदेशी अनुसन्धानकर्ता (नगरपालिका भित्रका वासिन्दा)	५००	५००	नगरपालिका भित्रको विद्यार्थी अनुसन्धानकर्ता भएमा रु २००० दिइने
	ख. स्वदेशी अनुसन्धानकर्ता (नगरपालिका बाहिरका वासिन्दा)	१५००	१५००	
	ग. विदेशी अनुसन्धानकर्ता (सार्क मुलुकभित्रका नागरिक)	१०० डलर	१०० डलर	जंगल भित्र प्रवेश गर्न नपाइने, वन कर्मचारीसँग समन्वय गर्नुपर्ने
	घ. विदेशी अनुसन्धानकर्ता (सार्क मुलुकभन्दा बाहिरका नागरिक)	३०० डलर	३०० डलर	
१०	कारोबारमा रकम उठाइदिएको सेवा शुल्क (कारोबार रकमको आधारमा)	कारोबार रकमको १५ प्रतिशत	कारोबार रकमको १५ प्रतिशत	
		कारोबार रकमको १२ प्रतिशत	कारोबार रकमको १२ प्रतिशत	
११	निवेदन दर्ता गर्दा हुलाक टिकटको सट्टा लिइदै आएको रु १० नगदै लिइ आम्दानी बाँधिने छ	१०	१०	प्रति सिफारिस प्रति पटक रु
१२	विगतदेखि संकलन गरिँदै आएको दमकल सञ्चालन सेवा शुल्क	१०	२०	प्रति सिफारिस प्रति पटक रु

अनुसूची - ११

(दफा (१२) सँग सम्बन्धित)

सवारी साधन पार्किङ शुल्कको दर (आ.व. २०७५/७६)

क्र. सं.	सवारी साधनको किसिम	आ.व. २०७४। ७५	आ.व. २०७५। ७६	कैफियत
१	हेभी इक्विपमेण्ट (डोजर, लोडर, इस्काभेटर आदि)	४०	४०	प्रति घण्टा रु.
२	निजी तथा भाडाका ट्रक, ट्याक्टर	३०	३०	
३	निजी तथा भाडाका बस, पिक अप, मिनी बस, ट्याक्सी, भ्यान आदि)	२५	२५	
४	निजी तथा भाडाका कार, ट्याम्पो	१५	१५	
५	मोटरसाइकल	१०	१०	

- नगरपालिकाले पार्किङ स्थल निर्धारण गरेपछि मात्र पार्किङ शुल्क संकलन गरिने छ ।
- नगरपालिकाले पार्किङ स्थल निर्धारण गरेपछि ठेक्का बन्दोवस्त गर्ने प्रयोजनका लागि न्यूनतम अंक नगर कार्यपालिकाले निर्धारण गरेबमोजिम हुनेछ ।

अनुसूची - १२

(दफा (१३) सँग सम्बन्धित)

बहाल विटौरी शुल्कको दर (आ.व. २०७५/७६)

(क) साप्ताहिक हाटबजार बाहेकका स्थानमा :

क्र.सं.	विवरण	इकाइ	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
१	बहाल विटौरी (लम्बाइ ५' चौडाई ५' फूट भएको ठाउँका लागि वार्षिक रुपमा)	-	५००	-	मासिक
२	सार्वजनिक स्थलमा निर्माण गरेका टहराहरु	प्रति वर्ग फिट	२०	२५	मासिक

(ख) साप्ताहिक हाटबजारका लागि :

(साप्ताहिक रुपमा लाग्ने हाटबजार - शान्तिबजार, समालबुङ, पशुपतिनगर, गोर्खे, कटुसे (लक्ष्मीपुर), फिक्कल, तिनघरे, हर्कटेको लागि मात्र)

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
---------	-------	--------------	--------------	--------

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
१	कपडा दोकान			
क)	ठूला दोकान	५५	६०	
ख)	मझौला दोकान	३५	४०	
ग)	साना दोकान	२५	३०	
२	मसला किराना पसल			
क)	ठूला	५५	६५	
ख)	मझौला	३५	५५	
ग)	साना	२५	५०	
३	कस्मेटिक पसल	३५	५०	
४	सब्जी पसल			
क)	ठूला	५५	५५	
ख)	मझौला	३५	३५	
ग)	साना	२५	२५	
५	इलेक्ट्रोनिक पसल			
क)	ठूला	३५	४०	
ख)	साना	२५	३०	
६	चना चटपटे पसल	३०	३५	
७	चिया पसल/नास्ता पसल			
क)	ठूला	५५	६०	
ख)	साना	१५	२०	
८	प्लास्टिक सामग्री खेलौना पसल			
क)	प्लास्टिक सामग्री	२५	३०	
९	वधशाला			
क)	व्यवस्थित वधशाला	२५०	३५०	
ख)	अन्य वधशाला	१५०	२००	
१०	डोको, मान्द्रो, डोरी र नाम्लो पसल			
क)	ठूलो	२५	२५	
ख)	सानो	१५	१५	
११	बरफ, रियल पसल			
क)	बरफ तथा रियल	१५	२०	
१२	फलामको औजार सामग्री पसल			
क)	फलामको सामग्री	२५	२५	
१३	सूर्तिजन्य वस्तु पसल			

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
क	सूर्तिजन्य वस्तु	२५	५०	
ख	मर्चा	२५	५०	
१४	गाडीमा सामान बेच्ने पसल	२५		
क	किराना सामान		१००	
ख	माछा		१५०	
ग	अन्य		१००	
१५	जुत्ता/ चप्पल अदि पसल			
क	जुत्ता/ चप्पल	५५	५५	
१६	जुत्ता/ चप्पल मर्मत कार्य			
क	जुत्ता/चप्पल मर्मत (मोची)	२०	३०	
१७	पान पसल दर			
क	पान पसल	२०	३०	
१८	छाता लाइट कुकर चुल्हो आदि मर्मत कार्य			
क	छाता लाइट कुकर चुल्हो आदि	२५	२५	
१९	चटक देखाउने			
क)	चटक दस्तुर	२५	३०	
२०	ग्रह औठी बिक्री पसल			
क	औठी पसल	२५	३०	
२१	पूजा सामग्री पसल			
क)	पूजा सामग्री	२५	३०	
२२	माटाका सामग्री पसल			
क)	माटाका सामग्री दस्तुर	५५	६०	
२३	भाडाँकुडाँका सामग्री पसल			
क)	भाडाँकुडाँका सामग्री	५५	६०	
२४	पशु/पंछी/घोडा			
क	पशु/पंछी/घोडा प्रतिगोटा	१५/१०/३५	२०/२५/१००	
ख)	बंगुर प्रतीगोटा	१५	२५	
२५	जडिबुटि पसल			
क)	जडिबुटि पसल	१५	२५	
२६	फलफुल पसल			
क)	ठूला	५५	६०	
ख)	अन्य	२५	३०	
२७	मानिसले बोकेर डुलाएर बेच्ने वस्तुहरु	२५	३०	

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
	प्रतिव्यक्ति			
२८	अन्य	२५	३०	

(ग) साप्ताहिक हाटबजारबाट बहाल विटौरी कर असुलीका लागि ठेक्का बन्दोवस्त गर्ने प्रयोजनका लागि न्यूनतम ठेक्का अंक

क्र.सं.	साप्ताहिक हाटबजारको नाम, ठेगाना	न्यूनतम ठेक्का रकम २०७४/७५ (रु. मा)	न्यूनतम ठेक्का रकम २०७५/७६ (रु. मा)	कैफियत
१	शान्तिबजार, समालबुङ	३०,०००	२ वर्षको लागि एकमुष्ट १५ लाख	ठेक्कापट्टामा लाग्ने करहरु बाहेक
२	पशुपतिनगर	१,५०,०००		
३	गोर्खे	१५,०००		
४	कटुसे, लक्ष्मीपुर	३५,०००		
५	फिक्कल	१२,५०,०००		
६	तिनघरे	(२ वर्षको लागि)		
७	हर्कटे			

अनुसूची - १३

(दफा (१४) सँग सम्बन्धित)

अखेटोपहारमा लाग्ने करको दर (आ.व. २०७५/७६)

कानुनले निषेध गरेका बाहेक मृत वा मारिएका जीव जन्तुको हाड, सिंग प्वाँख, छाला आदि (अखेटोपहार) को कारोवारमा लगाइने शुल्कको दर

सि.नं.	सामानको नाम	इकाई	आ.व. ०७४।७५	आ.व. ०७५।७६	कैफियत
१	हाड	प्रति के.जी.	१.२५	१.२५	
२	सिङ	प्रति के.जी.	२.२५	२.२५	
३	खुर	प्रति के.जी.	२.२५	२.२५	

४	छाला ठूलो	प्रति गोटा	३५.००	३५.००	
५	छाला सानो	प्रति गोटा	२०.००	२०.००	
६	पंक्षीहरुको प्वाँख	प्रति के.जी.	०.१५	०.१५	
७	सुँगुरको जगर उनमा समावेश गरिएको	प्रति के.जी.	०.२५	०.२५	

अनुसूची - १४

(दफा (१५) सँग सम्बन्धित)

कृषि तथा पशुजुन्य वस्तुको व्यावसायिक कारोबारमा लाग्ने कर को दर (आ.व.

२०७५/७६)

सि. नं.	सामानको नाम	इकाई	आ.व. ०७४।७ ५	आ.व. ०७५।७ ६	कैफि यत
१	उन (प्राकृतिक, कृत्रिम, जगर)	प्रति के.जी.	०.१५	०.१५	
२	खोटो	प्रति के.जी.	०.५५	०.५५	
३	जडिबुटी	प्रति के.जी.	२.६	२.६	
४	वनकस, खर, बावियो, लोक्ता, पटेर आदि	प्रति गाडा	१५००	१५००	
		प्रति ट्याक्टर	२५००	२५००	
		प्रति ट्रक	७५००	७५००	
५	अम्लिसो				
	क) कूचो	प्रति मन	३०	३०	
	ख) कूचो कटुवा	प्रति मन	१५	१५	
	ग) अम्लिसोको डाँठ	प्रति मन	६	६	
६	लकडी चिरान गोलिया				
	क) सिसौ, साल, सखुवा	प्रति ट्रक (फूल डाला)	६००	६००	
		प्रति ट्रक (हाफ डाला)	३००	३००	
		प्रति ट्याक्टर	३००	३००	
	ख) अन्य काठ	प्रति ट्रक (फूल डाला)	५००	५००	

सि. नं.	सामानको नाम	इकाई	आ.व. ०७४।७ ५	आ.व. ०७५।७ ६	कैफि यत
		प्रति ट्रक (हाफ डाला)	२५०	२५०	
		प्रति ट्याक्टर	२५०	२५०	
७	दाउरा	प्रति ट्रक (फूल डाला)	३००	३००	
		प्रति ट्रक (हाफ डाला)	१५०	१५०	
		प्रति ट्याक्टर	१५०	१५०	
८	खयरको काठ	प्रति केजी	१	१	
९	प्लाइउड भेनियर आदि	प्रति फूलबडी ट्रक	६५०	६५०	
		प्रति हाफ बडी ट्रक	३२५	३२५	
		प्रति ट्याक्टर	२२५	२२५	
१०	लप्सीको बियाँ	प्रति के.जी.	०.१५	०.१५	
११	सालको बियाँ	प्रति के.जी.	१.२५	१.२५	
१२	सिन्कौली (तेजपत्ता)	प्रति के.जी.	०.६	०.६	
१३	चिउरीको बियाँ	प्रति के.जी.	०.३	०.३	
१४	सल्लाको सिम्टा	प्रति के.जी.	०.२५	०.२५	
१५	नेपाली कागज	प्रति कोरी (२०० प्रति)	५	५	
१६	बाँस	प्रति गोटा	१.४	१.५	
१७	परालबाट बनेको पुरानो सामान वा पराल	प्रति के.जी.	०.२५	०.२५	
१८	डालो नाइलो, डोको, मान्द्रो, थुन्चे, ढाकी, भकारी पेरुङ्गो, चित्रा, कोक्रो, वेतबाँस जन्थ आदि	प्रति गोटा	०.२५	०.२५	
१९	सुँगुरको जगर उनमा समावेश गरिएको	प्रति के.जी.	०.२५	०.२५	

सि. नं.	सामानको नाम	इकाई	आ.व. ०७४।७ ५	आ.व. ०७५।७ ६	कैफि यत
२०	पिना	प्रति के.जी.	०.१५	०.१५	
२१	भूस	प्रति के.जी.	०.१५	०.१५	
२२	सूर्तीको बण्डल	प्रति के.जी.	०.३०	०.३०	
२३	अदुवा	प्रति के.जी.	०.५०	०.५०	
२४	अलैंची	प्रति के.जी.	६.००	६.००	
२५	चिया हरियो पत्ती	प्रति के.जी.	०.२५	०.३०	
२६	चिया तयारी	प्रति के.जी.	१.५०	१.८०	
२७	घ्यू/चीज (दूध विकास संस्थानको बाहेक)	प्रति के.जी.	२.२०	२.५०	
२८	दूध (दूध विकास संस्थानको बाहेक)	प्रति लि	०.००	०.१०	
२९	केरा	प्रति घरी	६.००	६.००	
३०	भटमास/सिमी/बोडी/मस्याम	प्रति बोरा	१०.००	१०.००	
३१	सुन्तला	प्रति सयकडा	७.००	७.००	
३२	छर्पी	प्रति मन	१००.० ०	१००.००	
३३	काँक्रो, फर्सी	प्रति बोरा	२.५०	२.५०	
३४	इस्कुस	प्रति मन	२.५०	२.५०	
३५	इस्कुसको जरा	प्रति मन	५.५०	५.५०	
३६	निबुवा, ज्यामिर, मेल, कागती, आदि	प्रति सयकडा	३.००	३.००	
३७	एवोकाडो	प्रति के.जी.	१.००	१.००	
३८	किवीफल	प्रति के.जी.	१.२५	१.२५	
३९	अम्बक/मेवा/नस्पाति	प्रति सयकडा	२.००	२.००	
४०	सुपारी				
	क) सुकेको	प्रति के.जी.	१.२५	१.२५	
	ख) काँचो	प्रति के.जी.	०.१०	०.१०	
४१	आलु	प्रति के.जी.	०.१५	०.००	
	आलु	प्रति मन		५.००	

सि. नं.	सामानको नाम	इकाई	आ.व. ०७४।७ ५	आ.व. ०७५।७ ६	कैफि यत
४२	लसुन सुकेको	प्रति बोरा	१५.००	१५.००	
४३	कालो दाल/गहत/अन्य दलहन	प्रति मन	१०.००	१०.००	
४४	मटर कोसा, भटमास कोसा	प्रति मन	७.००	७.००	
४५	डल्ले खोर्सानी	प्रति के.जी.	२.२५	२.२५	
४६	मूला	प्रति मन	१.२५	१.२५	
४७	कफी	प्रति मन	७.००	७.००	
४८	टमाटर	प्रति के.जी.	०.२५	०.२५	
४९	अन्य तरकारी जन्य वस्तु	प्रति के.जी.	०.२५	०.२५	
५०	प्रशोधित पानी (मिनरल वाटर)	प्रति कार्टुन	२.००	२.००	
५१	प्रशोधित पानी	प्रति २० लि. जार	५.००	५.००	
५२	भैंसी, राँगा, घोडा, गाई, गोरु आदि	प्रति गोटा	२५.००	२५.००	
५३	पाडा, पाडी, खसी, बोका, सुँगुर, बाच्छा बाच्छी आदि	प्रति गोटा	१२.००	१२.००	
५४	हाँस कुखुरा	प्रति गोटा	७.००	७.००	
५५	बिरुवाहरु				
	क) चियाको बिरुवा	प्रति गोटा	०.०५	०.१०	
	ख) अलैंचीको बिरुवा	प्रति गोटा	०.१०	०.१५	
	ग) अम्लिसोको बिरुवा	प्रति गोटा	०.०५	०.०५	
	घ) फलफूलको बिरुवा	प्रति गोटा	०.१०	०.१०	
	ड) फूल र आलंकारिक बिरुवा	प्रति गोटा	०.२५	०.२५	
५६	साग सब्जी	प्रति के.जी.	०.२५	०.२५	
५७	फापर	प्रति के.जी.	०.२५	०.०५	

अनुसूची - १५

(दफा (१६) सँग सम्बन्धित)

पूर्वाधार उपयोग सेवाशुल्कको दर (आ.व. २०७५/७६)

क) अन्तु भ्यूटावरको उपयोग बापतको सेवा शुल्कको दर

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
१	पार्क, पिकनिक स्पट	५००	५००	
२	दृष्यावलोकन अन्तु टावरको सेवा शुल्क			
	क) १२ कक्षा सम्मका विद्यार्थी तथा १८ वर्ष मुनिका बालबालिका	२०	२०	
	ख) नेपाली नागरिक	५०	५०	
	ग) अन्य मुलुकका नागरिक	१००	१००	

अन्तु टावरबाट अवलोकन बापत लिइने सेवाशुल्क असुली कार्यको ठेक्का बन्दोवस्त गर्ने प्रयोजनका लागि न्यूनतम कबोल अंक रु. २ लाख ५० हजार ।

ख) लोकमार्ग तथा शहरी सडक एवं तोकिएका अन्य पूर्वाधार सेवाको उपयोग गरे बापत लाग्ने करको दर

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	कैफियत
१	पूर्वाधार सेवाको उपयोगमा लाग्ने कर			
	क. लोडर, डोजर, रोलर लगायतका ठूला उपकरणहरु	१००	२००	प्रति सवारी साधन प्रतिपटक
	ख. निजी तथा भाडाका ट्र्याक्टर, ट्रक	५०	१००	प्रति सवारी साधन प्रतिपटक

	ग. निजि तथा भाडाका बस, पिकअप	३०	५०	प्रति सवारी साधन प्रतिपटक
	घ. मिनिबस, ट्याक्सी, भ्यान	२५	३०	प्रति सवारी साधन प्रतिपटक
	ड. निजि तथा भाडाका कार टेम्पो	२०	२५	प्रति सवारी साधन प्रतिपटक

कर असुलीकालागि निर्धारित पूर्वाधारको विवरण तथा ठेक्का बन्दोवस्त गर्ने प्रयोजनकालागि वार्षिक न्यूनतम अंक रु

क्र. सं	सडकको नाम	आ.ब. २०७४/७५	आ.ब. २०७५/७६	कैफि यत
१	तीनघरे जुरेभञ्ज्याङ, शान्तिपुर सडक	१५०००	१६०००	
२	हर्कटे रम्याङ सडक	२५०००	२७०००	
३	फिक्कल गहिरीगाउँ सडक	१५०००	१६०००	
४	फिक्कल पान्दम गोर्खे सडक	१५०००	१६०००	
५	फिक्कल गुम्बा मलिम जुरेभञ्ज्याङ सडक	१५०००	२००००	
६	फिक्कल गुम्बापथ जोगमाई नामसालिङ सडक	३००००	३५०००	
७	भालुखोप लक्ष्मीपुर बर्दु सडक	-	३००००	
८	बरबोटे गुप्ती जोगमाईखोला सडक	-	२००००	
९	बरबोटे माने कट्टेबुङ श्रीअन्तु सडक	-	१६०००	
१०	रुडसुङ चोक मेहेलबोटे गोर्खे सडक	-	१६०००	
११	पशुपति महादेवस्थान मंगलबारे सडक	-	१५०००	
१२	पानदुले जील सडक	-	१२०००	

अनुसूची - १६
विविध

आ.व. ०७४\७५ मा ठेक्का-पट्टाबाट आन्तरिक आय संकलन गर्न आर्थिक ऐन २०७४ ले निर्धारण गरेकोमा सो बमोजिम ठेक्का बन्दोबस्त हुन नसकी अन्य प्रकृयाबाट गरिएको आय संकलन नियमितताका लागि नगरसभामा पेश भई अनुमोदन भएकोले यसै ऐन बमोजिम संकलन भएको मानिनेछ ।

सूर्योदय नगरपालिका, इलाम को विनियोजन ऐन, २०७५

नगर सभाबाट पारित मिति :— २०७५/०३/१६

प्रमाणीकरण मिति:- २०७५/०३/२२

प्रस्तावना : सूर्योदय नगरपालिका, इलामको आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को सेवा र कार्यहरूको लागि सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२९ को उपधारा (२) बमोजिम सूर्योदय नगरपालिका, इलामको नगर सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस ऐनको नाम “सूर्योदय नगरपालिकाको विनियोजन ऐन, २०७५” रहेको छ ।

(२) यो ऐनमा भएका व्यवस्था लागु हुने समय तोकिएको हकमा सोहि अनुसार र समय नतोकिएको हकमा मिति २०७५ साल श्रावण १ गते बाट प्रारम्भ हुनेछ ।

२. आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को निमित्त सञ्चित कोषबाट रकम खर्च गर्ने अधिकार : आर्थिक वर्ष २०७५/७६को निमित्त नगर कार्यपालिका, वडा समिति, विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूका निमित्त अनुसूची १ मा उल्लिखित चालू खर्च, पूँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको रकम समेत गरी जम्मा रकम ७८,७३,३६,०००.०० (अक्षरेपी रुपैयाँ अठहत्तर करोड त्रिहत्तर लाख छत्तिस हजार) मा नबढाई निर्दिष्ट गरिए बमोजिम सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न सकिनेछ ।

३. विनियोजन : (१) यस ऐनद्वारा सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न अधिकार दिइएको रकम आर्थिक वर्ष २०७५/७६को निमित्त सूर्योदय नगरपालिका, इलामको नगर कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरिनेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरेको रकममध्ये कुनैमा बचत हुने र कुनैमा अपुग हुने देखिन आएमा नगर कार्यपालिकाले बचत हुने शीर्षकबाट नपुग हुने शीर्षकमा रकम सार्न सक्नेछ । यसरी रकम सार्दा एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा रकमको २० प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूबाट अर्को एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूमा रकम सार्न तथा निकास र खर्च जनाउन सकिनेछ । पूँजीगत खर्चतर्फ विनियोजित रकम चालू खर्च शीर्षकतर्फ सार्न सकिने छैन । तर चालु चालु बाट पूँजीगत खर्च गर्न तथा पूँजीगत खर्च व्यहोर्न एक शीर्षकबाट अर्को शीर्षकमा रकम सार्न सकिनेछ ।

(३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा स्वीकृत रकमको २० प्रतिशत भन्दा बढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूमा रकम सार्न परेमा नगर सभाको स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

४. थप अनुदान : यस ऐनमा उल्लेख भए बाहेक नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, दातृ निकाय, जनसहभागिता वा कुनै पनि स्रोतबाट थप कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गरी सञ्चित कोषमा रकम प्राप्त हुन आएमा सो रकम समेत यसै ऐनबाट विनियोजन भएको मानि सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न वाधा पर्ने छैन ।

५. अनुसूची : यस ऐनले विनियोजन गरेको रकम खर्च गर्दा यसै साथ संलग्न अनुसूचीमा उल्लेख भए अनुसार गर्नु पर्नेछ ।

६. खर्च अनुमोदन: (१) आ. व. ०७४/७५ का लागि स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रममा क्षेत्रगत मात्र विनियोजन भई क्रियाकलापगत विभाजन हुन बाँकी रहेका बजेट तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन गर्न कार्यपालिका तथा नगर प्रमुखको निर्णयबाट गरिएका विनियोजनहरू समेत यसै ऐन बमोजिम भएको मानिनेछ ।

(२) आ.व. ०७५/७६ का लागि स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रममा क्षेत्रगत मात्र विनियोजन भएकोमा नगर कार्यपालिका/नगर प्रमुखबाट क्रियाकलापगत विनियोजन गरी खर्च गर्न सकिनेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम भएको विनियोजनलाई आगामी नगर सभाको बैठकबाट अनुमोदन गराउनु पर्नेछ ।

अनुसची - १

सञ्चित कोषमा प्राप्त हुने राजस्व तथा अनुदानको अनुमान

रकम रु. हजारमा

शीर्षक	आ.ब. २०७५/७६ को अनुमान
आय	७८,७३,३६
राजस्व	२४,१९,४४
आन्तरिक श्रोत	९,९८,५६
राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम	१३,५३,०८
अन्य आय	६७,८०
अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	५४,५३,९२
संघीय सरकार	५३,११,९८
प्रदेश सरकार	१,४१,९४

अनुसची - २

आय तथा व्ययको प्रक्षेपण

रकम रु. हजारमा

शीर्षक	रकम
१. राजस्व	७८,७३,३६
क. आन्तरिक श्रोत	१०,६६,३६
११३१३ एकीकृत सम्पत्ति कर	५०,००
११३१४ भूमिकर/मालपोत	५०,००
११३२१ घरबहाल कर	५,००
११३२२ बहाल विटौरी कर	७,५०
११४५१ सवारी साधन कर (सवारीदर्ता, वार्षिक सवारी कर/पटके सवारी कर)	२,००
११४५२ पूर्वाधार सेवाको उपयोगमा लाग्ने कर	२,६०
११४७२ विज्ञापन कर	१,८०
११४७३ अन्य मनोरञ्जन कर	३०
११६१३ व्यवसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	१५,००
११६९१ अन्य कर	५०
१४१५१ सरकारी सम्पत्तिको बहालबाट प्राप्त आय	५,००
१४२१३ अन्य विक्रीबाट प्राप्त रकम	४,००
१४२१९ अन्य सेवा शुल्क तथा विक्री	१०,००
१४२२१ न्यायिक दस्तुर	२,००

शीर्षक	रकम
१४२२४ परीक्षा शुल्क	५०
१४२२९ अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	१,००
१४२४१ पार्किङ्ग शुल्क	२,००
१४२४२ नक्सापास दस्तुर	५,००
१४२४३ सिफारिश दस्तुर	४,००
१४२४४ व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	५०
१४२४५ नाता प्रमाणित दस्तुर	५०
१४२४९ अन्य दस्तुर	२,००
१४३११ न्यायिक दण्ड, जरिवाना र जफत	१,००
१४५२२ साना सवारी कर	२०
१४५२९ अन्य राजस्व	६७,८०
ख. राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम	१३,५३,०८
१४१७७ घरजग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुर [राजस्व बाँडफाँड – संघीय सरकार]	८०,००
१४१७८ सवारी साधन कर [राजस्व बाँडफाँड – संघीय सरकार]	२,४४,६४
१४१७९ अन्य बाँडफाँड हुने राजस्व [राजस्व बाँडफाँड – संघीय सरकार]	१०,२८,४४
ग. अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	५४,५३,९२
अ. संघीय सरकार	५३,११,९८
१३३११ समानिकरण अनुदान	१५,४७,००
१३३१२ शसर्त अनुदान	२४,३७,००
१३३१५ अन्य अनुदान	१३,२७,९८
आ. प्रदेश सरकार	१,४१,९४
१३३११ समानिकरण अनुदान	४१,९४
१३३१२ शसर्त अनुदान	१,००,००
२. व्यय	७८,७३,३६
क. चालु खर्च	५२,५५,३२
२११०० पारिश्रमिक / सुविधा	२१,६८,००
२१२०० कर्मचारीको सामाजिक सुरक्षा खर्च	५,००
२२१०० सेवा महसुल	३१,५०
२२२०० पूँजीगत सम्पत्तिको सञ्चालन र सम्भार खर्च	८३,६७
२२३०० कार्यालय सामान तथा सेवाहरू	६७,५७
२२४०० सेवा तथा परामर्श खर्च	१,८१,८२
२२५०० कार्यक्रम सम्बन्धी खर्चहरू	१२,३३,७१
२२६०० अनुगमन, मूल्यांकन र भ्रमण खर्च	६०,७५

शीर्षक	रकम
२२७०० विविध खर्च	४२,८०
२४२०० आन्तरिक ऋणको व्याज, सेवा शुल्क तथा बैंक कमिसन	३०,००
२५२०० व्यवसायहरूलाई सहायता	१५,००
२५३०० अन्य सहायता	१३,७५
२६४०० सामाजिक सेवा अनुदान	११,००
२७१०० सामाजिक सुरक्षा	१२,७६,५०
२७२०० सामाजिक सहायता	१६,००
२८१०० सम्पत्ति सम्बन्धी खर्च	१३,२५
२८२०० फिर्ता खर्च	५,००
ख. पूँजीगत खर्च	२६,१८,०३
३१११२ भवन निर्माण	३,६३,७५
३१११३ निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च	८,००
३१११५ फर्निचर तथा फिक्चर्स	१५,४०
३११२१ सवारी साधन	६५,००
३११२२ मेशिनरी तथा औजार	२६,३५
३११३१ पशुधन तथा बागवानी विकास खर्च	१६,१२
३११३२ कम्प्युटर सफ्टवेयर निर्माण तथा खरीद खर्च एवं अन्य बौद्धिक सम्पत्ती प्राप्ति खर्च	९,००
३११५१ सडक तथा पूल निर्माण	११,४५,१३
३११५३ विद्युत संरचना निर्माण	१,७३,५०
३११५६ खानेपानी संरचना निर्माण	१४,९५
३११५९ अन्य सार्वजनिक निर्माण	६,४८,८३
३११७१ पूँजीगत सुधार खर्च सार्वजनिक निर्माण	३०,००
३११७२ पूँजीगत अनुसन्धान तथा परामर्श	१,००,००
३१४११ जग्गा प्राप्ति	२,००
बजेट बचत (+)/न्यून (-)	-

अनुसची - ३
बजेट उपशीर्षक अनुसार बजेट विनियोजन

रकम रु. हजारमा

संकेत	बजेट उप शीर्षक	विनियोजन रु.	स्रोत		
			आन्तरिक स्रोत	वित्तीय हस्तान्तरण	
				नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
८०१०३४०४१०१	सूर्योदय नगरपालिका आन्तरिक स्रोत	३२,१८,२९	२३,६५,५२	८,१०,८३	४१,९४
८०१०३४०४२०१	सूर्योदय नगरपालिका वडा नं. १	६५,४०	३,४०	६२,००	
८०१०३४०४२०२	सूर्योदय नगरपालिका वडा नं. २	६४,८९	४,३९	६०,५०	
८०१०३४०४२०३	सूर्योदय नगरपालिका वडा नं. ३	५७,७०	३,४०	५४,३०	
८०१०३४०४२०४	सूर्योदय नगरपालिका वडा नं. ४	६५,४०	३,४०	६२,००	
८०१०३४०४२०५	सूर्योदय नगरपालिका वडा नं. ५	६४,४०	३,४०	६१,००	
८०१०३४०४२०६	सूर्योदय नगरपालिका वडा नं. ६	५१,५०	४,००	४७,५०	
८०१०३४०४२०७	सूर्योदय नगरपालिका वडा नं. ७	५०,९०	३,४०	४७,५०	
८०१०३४०४२०८	सूर्योदय नगरपालिका वडा नं. ८	५९,१५	४,३५	५४,८०	
८०१०३४०४२०९	सूर्योदय नगरपालिका वडा नं. ९	६४,६०	४,३५	६०,२५	
८०१०३४०४२१०	सूर्योदय नगरपालिका वडा नं. १०	६५,५५	४,३५	६१,२०	
८०१०३४०४२११	सूर्योदय नगरपालिका वडा नं. ११	५७,६०	३,४०	५४,२०	
८०१०३४०४२१२	सूर्योदय नगरपालिका वडा नं. १२	५८,९६	४,३६	५४,६०	
८०१०३४०४२१३	सूर्योदय नगरपालिका वडा नं. १३	५२,५५	४,२५	४८,३०	
८०१०३४०४२१४	सूर्योदय नगरपालिका वडा नं. १४	६४,४०	३,४०	६१,००	
८०१०३४०४५०१	संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम	३७,१२,००		३७,१२,००	
८०१०३४०४५०२	प्रदेशिक सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम	१,००,००			१,००,००
	जम्मा	७८,७३,३६	२४,१९,४४	५३,११,९८	१,४१,९४

रातो किताब

रकम रु. हजारमा

खर्च शिर्षक	प्रदेश सरकार अनुदान		संघीय सरकार अनुदान			आन्तरिक राजस्व		जम्मा बाँडफाँड
	शसर्त	समानिकरण	अन्य	शसर्त	समानिकरण	आन्तरिक स्रोत	राजस्व बाडफाड	

[illegible]

खर्च शिर्षक	प्रदेश सरकार अनुदान		संघीय सरकार अनुदान			आन्तरिक राजस्व		जम्मा बाँडफाँड
	शसर्त	समानिकरण	अन्य	शसर्त	समानिकरण	आन्तरिक श्रोत	राजस्व बाडफाड	
२२५२२ कार्यक्रम खर्च		१२१५			२१८९३.५	१३०५६	७५००	४३६६४.५
२२५२९ विविध कार्यक्रम खर्च							२००	२००
२२६११ अनुगमन, मूल्यांकन खर्च					४०	१२००		१२४०
२२६१२ भ्रमण खर्च					२५०		२५००	२७५०
२२६१३ विशिष्ट व्यक्ति तथा प्रतिनिधि मण्डलको भ्रमण खर्च						१५००		१५००
२२७११ विविध खर्च							१५००	१५००
२२७२१ सभा सञ्चालन खर्च						२५००		२५००
२४२१३ अन्य वित्तीय संस्थाको ऋणको सेवा शुल्क, कमिशन तथा सेवा शुल्क भुक्तानी					३०००			३०००
२५२१२ गैह्र वित्तीय व्यवसायहरूलाई पूँजीगत सहायता					१५००			१५००
२५३११ शैक्षिक संस्थाहरूलाई सहायता		१३७५						१३७५
२६४११ सरकारी निकाय, समिति एवं बोर्डहरूलाई निःशर्त चालु अनुदान					११००			११००
२७२१३ औषधी खरिद खर्च					१६००			१६००
२८१४१ जग्गाको भाडा							१००	१००
२८१४२ घर भाडा							३००	३००
२८१४३ सवारी साधन तथा मेशिनर औजार भाडा							१००	१००
२८१४९ अन्य भाडा							२००	२००
२८२११ राजस्व फिर्ता							५००	५००
३१११२ भवन निर्माण					८४००	३५००	२४०००	३५९००
३१११३ निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च					४००			४००
३१११५ फर्निचर तथा फिक्चर्स							१५००	१५००
३११२१ सवारी साधन							६५००	६५००
३११२२ मेशिनरी तथा औजार		७१०			२४०		१५००	२४५०
३११३१ पशुधन तथा बागवानी विकास खर्च					१३१२.५			१३१२.५
३११३२ कम्प्युटर सफ्टवेयर निर्माण तथा खरीद खर्च एवं अन्य बौद्धिक सम्पत्ती प्राप्ति खर्च					४००		५००	९००
३११५१ सडक तथा पूल निर्माण			५२९८			३२०००	३४९३	४०७९१
३११५३ विद्युत संरचना निर्माण					३००	१२५००	४५००	१७३००
३११५६ खानेपानी संरचना निर्माण					९००			९००
३११५९ अन्य सार्वजनिक निर्माण					१९६७९	२८६५४	५५००	५३८३३
३११७१ पूँजीगत सुधार खर्च सार्वजनिक निर्माण					२०००			२०००
३११७२ पूँजीगत अनुसन्धान तथा परामर्श					८०००		२०००	१००००
३१४११ जग्गा प्राप्ति							२००	२००
८०१०३४०४२०१	०	०	०	०	६२००	६३	२७७.५	६५४०.५
सूर्योदय नगरपालिका वडा नं. ०१								
२११३४ कर्मचारीको बैठक भत्ता							२४	२४
२११४१ पदाधिकारी बैठक भत्ता							१२५	१२५
२२१११ पानी तथा बिजुली							१०	१०

खर्च शिर्षक	प्रदेश सरकार अनुदान		संघीय सरकार अनुदान			आन्तरिक राजस्व		जम्मा बाँडफाँड
	शसर्त	समानिकरण	अन्य	शसर्त	समानिकरण	आन्तरिक श्रोत	राजस्व बाडफाड	
२२११२ संचार महसुल							१०	१०
२२२११ इन्धन (पदाधिकारी)							१०	१०
२२२१२ इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)							७	७
२२२१३ सवारी साधन मर्मत खर्च							६	६
२२२२१ मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च							५	५
२२३११ मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री						६०		६०
२२३१३ पुस्तक तथा सामग्री खर्च					५०		२.५	५२.५
२२३१४ इन्धन - अन्य प्रयोजन							३	३
२२३१५ पत्रपत्रिका, छुपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च							१०	१०
२२३१९ अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च							५	५
२२४१४ सरसफाई सेवा शुल्क						३		३
२२५२२ कार्यक्रम खर्च					३००			३००
२२६११ अनुगमन, मूल्यांकन खर्च							१५	१५
२२६१२ भ्रमण खर्च							२५	२५
२२७११ विविध खर्च							२०	२०
३१११२ भवन निर्माण					४००			४००
३११५१ सडक तथा पूल निर्माण					५३५०			५३५०
३११५३ विद्युत संरचना निर्माण					५०			५०
३११५९ अन्य सार्वजनिक निर्माण					५०			५०

८०१०३४०४२०२	०	०	०	०	६०५०	०	४३९.५	६४८९.५
सूर्योदय नगरपालिका वडा नं.०२								
२११३४ कर्मचारीको बैठक भत्ता							२४	२४
२११४१ पदाधिकारी बैठक भत्ता							१२५	१२५
२२१११ पानी तथा विजुली							१०	१०
२२११२ संचार महसुल							१०	१०
२२२११ इन्धन (पदाधिकारी)							१०	१०
२२२१२ इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)							७	७
२२२१३ सवारी साधन मर्मत खर्च							६	६
२२२२१ मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च							५	५
२२३११ मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री							६०	६०
२२३१३ पुस्तक तथा सामग्री खर्च							२.५	२.५
२२३१४ इन्धन - अन्य प्रयोजन							३	३
२२३१५ पत्रपत्रिका, छुपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च							१०	१०
२२३१९ अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च							५	५
२२४१४ सरसफाई सेवा शुल्क							३	३
२२५१२ सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च					२३०			२३०
२२५२२ कार्यक्रम खर्च					३७०			३७०
२२६११ अनुगमन, मूल्यांकन खर्च							१५	१५

खर्च शिर्षक	प्रदेश सरकार अनुदान		संघीय सरकार अनुदान			आन्तरिक राजस्व		जम्मा बाँडफाँड
	शसर्त	समानिकरण	अन्य	शसर्त	समानिकरण	आन्तरिक श्रोत	राजस्व बाडफाड	
२२६१२ भ्रमण खर्च							२५	२५
२२७११ विविध खर्च							२०	२०
२८१४२ घर भाडा							९९	९९
३११५१ सडक तथा पूल निर्माण					५४५०			५४५०

८०१०३४०४२०३	०	०	०	०	५४३०	०	३४०.५	५७७०.५
सूर्योदय नगरपालिका वडा नं. ०३								
२११३४ कर्मचारीको बैठक भत्ता							२४	२४
२११४१ पदाधिकारी बैठक भत्ता							१२५	१२५
२२१११ पानी तथा बिजुली							१०	१०
२२११२ संचार महसुल							१०	१०
२२२११ इन्धन (पदाधिकारी)							१०	१०
२२२१२ इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)							७	७
२२२१३ सवारी साधन मर्मत खर्च							६	६
२२२२१ मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च							५	५
२२३११ मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री							६०	६०
२२३१३ पुस्तक तथा सामग्री खर्च					५०		२.५	५२.५
२२३१४ इन्धन - अन्य प्रयोजन							३	३
२२३१५ पत्रपत्रिका, छुपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च							१०	१०
२२३१९ अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च							५	५
२२४१४ सरसफाई सेवा शुल्क							३	३
२२५१२ सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च					७०			७०
२२५२२ कार्यक्रम खर्च					२६०			२६०
२२६११ अनुगमन, मूल्यांकन खर्च							१५	१५
२२६१२ भ्रमण खर्च							२५	२५
२२७११ विविध खर्च							२०	२०
३१११३ निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च					५०			५०
३११५१ सडक तथा पूल निर्माण					५०००			५०००

८०१०३४०४२०४	०	०	०	०	६२००	०	३४०.५	६५४०.५
सूर्योदय नगरपालिका वडा नं. ०४								
२११३४ कर्मचारीको बैठक भत्ता							२४	२४
२११३५ कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार					५०			५०
२११४१ पदाधिकारी बैठक भत्ता							१२५	१२५
२२१११ पानी तथा बिजुली							१०	१०
२२११२ संचार महसुल							१०	१०
२२२११ इन्धन (पदाधिकारी)							१०	१०
२२२१२ इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)							७	७
२२२१३ सवारी साधन मर्मत खर्च							६	६

खर्च शिर्षक	प्रदेश सरकार अनुदान		संघीय सरकार अनुदान			आन्तरिक राजस्व		जम्मा बाँडफाँड
	शसर्त	समानिकरण	अन्य	शसर्त	समानिकरण	आन्तरिक श्रोत	राजस्व बाडफाड	
२२२२१ मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च							५	५
२२३११ मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री							६०	६०
२२३१३ पुस्तक तथा सामग्री खर्च							२.५	२.५
२२३१४ इन्धन - अन्य प्रयोजन							३	३
२२३१५ पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च							१०	१०
२२३१९ अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च							५	५
२२४१४ सरसफाई सेवा शुल्क							३	३
२२५१२ सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च					३००			३००
२२५२२ कार्यक्रम खर्च					१७५			१७५
२२६११ अनुगमन, मूल्यांकन खर्च							१५	१५
२२६१२ भ्रमण खर्च							२५	२५
२२७११ विविध खर्च							२०	२०
३१११२ भवन निर्माण					७५			७५
३१११५ फर्निचर तथा फिक्चर्स					२०			२०
३११२२ मेशिनरी तथा औजार					३०			३०
३११५१ सडक तथा पूल निर्माण					५५५०			५५५०

८०१०३४०४२०५	०	०	०	०	६१००	०	३४०.५	६४४०.५
सूर्योदय नगरपालिका वडा नं. ०५								
२११३४ कर्मचारीको बैठक भत्ता							२४	२४
२११४१ पदाधिकारी बैठक भत्ता							१२५	१२५
२२१११ पानी तथा बिजुली							१०	१०
२२११२ संचार महसुल							१०	१०
२२२११ इन्धन (पदाधिकारी)							१०	१०
२२२१२ इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)							७	७
२२२१३ सवारी साधन मर्मत खर्च							६	६
२२२२१ मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च							५	५
२२३११ मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री							६०	६०
२२३१३ पुस्तक तथा सामग्री खर्च							२.५	२.५
२२३१४ इन्धन - अन्य प्रयोजन							३	३
२२३१५ पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च							१०	१०
२२३१९ अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च							५	५
२२४१४ सरसफाई सेवा शुल्क							३	३
२२५१२ सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च					३००			३००
२२५२२ कार्यक्रम खर्च					१५०			१५०
२२६११ अनुगमन, मूल्यांकन खर्च							१५	१५
२२६१२ भ्रमण खर्च							२५	२५
२२७११ विविध खर्च							२०	२०
३१११५ फर्निचर तथा फिक्चर्स					२०			२०

खर्च शिर्षक	प्रदेश सरकार अनुदान		संघीय सरकार अनुदान			आन्तरिक राजस्व		जम्मा बाँडफाँड
	शसर्त	समानिकरण	अन्य	शसर्त	समानिकरण	आन्तरिक श्रोत	राजस्व बाडफाड	
३११२२ मेशिनरी तथा औजार					८०			८०
३११५१ सडक तथा पूल निर्माण					५४००			५४००
३११५९ अन्य सार्वजनिक निर्माण					१५०			१५०

८०१०३४०४२०६	०	०	०	०	४७५०	०	४००.५	५१५०.५
सुर्‍योदय नगरपालिका वडा नं. ०६								

२११३४ कर्मचारीको बैठक भत्ता							२४	२४
२११४१ पदाधिकारी बैठक भत्ता							१२५	१२५
२२१११ पानी तथा बिजुली							१०	१०
२२११२ संचार महसुल							१०	१०
२२२११ इन्धन (पदाधिकारी)							१०	१०
२२२१२ इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)							७	७
२२२१३ सवारी साधन मर्मत खर्च							६	६
२२२२१ मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च							५	५
२२३११ मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री							६०	६०
२२३१३ पुस्तक तथा सामग्री खर्च							२.५	२.५
२२३१४ इन्धन - अन्य प्रयोजन							३	३
२२३१५ पत्रपत्रिका, छुपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च							१०	१०
२२३१९ अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च							५	५
२२४१४ सरसफाई सेवा शुल्क							३	३
२२५१२ सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च					५०			५०
२२५२२ कार्यक्रम खर्च					५०			५०
२२६११ अनुगमन, मूल्यांकन खर्च							१५	१५
२२६१२ भ्रमण खर्च							२५	२५
२२७११ विविध खर्च							२०	२०
२७१११ सामाजिक सुरक्षा					५०			५०
२८१४२ घर भाडा							६०	६०
३११५१ सडक तथा पूल निर्माण					४५००			४५००
३११५९ अन्य सार्वजनिक निर्माण					१००			१००

८०१०३४०४२०७	०	०	०	०	४७५०	०	३४०.५	५०९०.५
सुर्‍योदय नगरपालिका वडा नं. ०७								

२११३४ कर्मचारीको बैठक भत्ता							२४	२४
२११४१ पदाधिकारी बैठक भत्ता							१२५	१२५
२२१११ पानी तथा बिजुली							१०	१०
२२११२ संचार महसुल							१०	१०
२२२११ इन्धन (पदाधिकारी)							१०	१०
२२२१२ इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)							७	७
२२२१३ सवारी साधन मर्मत खर्च							६	६

खर्च शिर्षक	प्रदेश सरकार अनुदान		संघीय सरकार अनुदान			आन्तरिक राजस्व		जम्मा बाँडफाँड
	शसर्त	समानिकरण	अन्य	शसर्त	समानिकरण	आन्तरिक श्रोत	राजस्व बाडफाड	
२२२२१ मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च							५	५
२२३११ मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री							६०	६०
२२३१३ पुस्तक तथा सामग्री खर्च							२.५	२.५
२२३१४ इन्धन - अन्य प्रयोजन							३	३
२२३१५ पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च							१०	१०
२२३१९ अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च							५	५
२२४१४ सरसफाई सेवा शुल्क							३	३
२२५१२ सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च					१००			१००
२२५२२ कार्यक्रम खर्च					१००			१००
२२६११ अनुगमन, मूल्यांकन खर्च							१५	१५
२२६१२ भ्रमण खर्च							२५	२५
२२७११ विविध खर्च							२०	२०
३१११३ निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च					५०			५०
३११२२ मेशिनरी तथा औजार					७५			७५
३११५१ सडक तथा पूल निर्माण					४२५०			४२५०
३११५६ खानेपानी संरचना निर्माण					७५			७५
३११५९ अन्य सार्वजनिक निर्माण					१००			१००

८०१०३४०४२०८	०	०	०	०	५४८०	०	४३५.५	५९१५.५
सूयोदय नगरपालिका वडा नं. ०८								
२११३४ कर्मचारीको बैठक भत्ता							२४	२४
२११४१ पदाधिकारी बैठक भत्ता							१२५	१२५
२२१११ पानी तथा विजुली							१०	१०
२२११२ संचार महसुल							१०	१०
२२२११ इन्धन (पदाधिकारी)							१०	१०
२२२१२ इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)							७	७
२२२१३ सवारी साधन मर्मत खर्च							६	६
२२२२१ मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च							५	५
२२३११ मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री							६०	६०
२२३१३ पुस्तक तथा सामग्री खर्च							२.५	२.५
२२३१४ इन्धन - अन्य प्रयोजन							३	३
२२३१५ पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च							१०	१०
२२३१९ अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च							५	५
२२४१४ सरसफाई सेवा शुल्क							३	३
२२५१२ सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च					१७०			१७०
२२५२२ कार्यक्रम खर्च					१६०			१६०
२२६११ अनुगमन, मूल्यांकन खर्च							१५	१५
२२६१२ भ्रमण खर्च							२५	२५
२२७११ विविध खर्च							२०	२०

खर्च शिर्षक	प्रदेश सरकार अनुदान		संघीय सरकार अनुदान			आन्तरिक राजस्व		जम्मा बाँडफाँड
	शसर्त	समानिकरण	अन्य	शसर्त	समानिकरण	आन्तरिक श्रोत	राजस्व बाडफाड	
२७१११ सामाजिक सुरक्षा					५०			५०
२८१४२ घर भाडा							९५	९५
३११५१ सडक तथा पूल निर्माण					५०००			५०००
३११५९ अन्य सार्वजनिक निर्माण					१००			१००

८०१०३४०४२०९	०	०	०	०	६०२५	०	४३५.५	६४६०.५
सुर्‍योदय नगरपालिका वडा नं. ०९								

२११३४ कर्मचारीको बैठक भत्ता							२४	२४
२११४१ पदाधिकारी बैठक भत्ता							१२५	१२५
२२१११ पानी तथा बिजुली							१०	१०
२२११२ संचार महसुल							१०	१०
२२२११ इन्धन (पदाधिकारी)							१०	१०
२२२१२ इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)							७	७
२२२१३ सवारी साधन मर्मत खर्च							६	६
२२२२१ मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च							५	५
२२३११ मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री							६०	६०
२२३१३ पुस्तक तथा सामग्री खर्च							२.५	२.५
२२३१४ इन्धन - अन्य प्रयोजन							३	३
२२३१५ पत्रपत्रिका, छुपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च							१०	१०
२२३१९ अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च							५	५
२२४१४ सरसफाई सेवा शुल्क							३	३
२२५१२ सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च					१७५			१७५
२२५२२ कार्यक्रम खर्च					५०			५०
२२६११ अनुगमन, मूल्यांकन खर्च							१५	१५
२२६१२ भ्रमण खर्च							२५	२५
२२७११ विविध खर्च							२०	२०
२८१४२ घर भाडा							९५	९५
३११३१ पशुधन तथा वागवानी विकास खर्च					२००			२००
३११५१ सडक तथा पूल निर्माण					५५००			५५००
३११५६ खानेपानी संरचना निर्माण					१००			१००

८०१०३४०४२१०	०	०	०	०	६१२०	०	४३५.५	६५५५.५
सुर्‍योदय नगरपालिका वडा नं. १०								

२११३४ कर्मचारीको बैठक भत्ता							२४	२४
२११४१ पदाधिकारी बैठक भत्ता							१२५	१२५
२२१११ पानी तथा बिजुली							१०	१०
२२११२ संचार महसुल							१०	१०
२२२११ इन्धन (पदाधिकारी)							१०	१०
२२२१२ इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)							७	७

खर्च शिर्षक	प्रदेश सरकार अनुदान		संघीय सरकार अनुदान			आन्तरिक राजस्व		जम्मा बाँडफाँड
	शसर्त	समानिकरण	अन्य	शसर्त	समानिकरण	आन्तरिक श्रोत	राजस्व बाडफाड	
२२२१३ सवारी साधन मर्मत खर्च							६	६
२२२२१ मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च							५	५
२२३११ मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री							६०	६०
२२३१३ पुस्तक तथा सामग्री खर्च							२.५	२.५
२२३१४ इन्धन - अन्य प्रयोजन							३	३
२२३१५ पत्रपत्रिका, छुपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च							१०	१०
२२३१९ अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च							५	५
२२४१४ सरसफाई सेवा शुल्क							३	३
२२५२२ कार्यक्रम खर्च					५०			५०
२२६११ अनुगमन, मूल्यांकन खर्च							१५	१५
२२६१२ भ्रमण खर्च							२५	२५
२२७११ विविध खर्च							२०	२०
२८१४२ घर भाडा							९५	९५
३११३१ पशुधन तथा बागवानी विकास खर्च					१००			१००
३११५१ सडक तथा पूल निर्माण					५५५०			५५५०
३११५६ खानेपानी संरचना निर्माण					२००			२००
३११५९ अन्य सार्वजनिक निर्माण					२२०			२२०

८०१०३४०४२११	०	०	०	०	५४२०	०	३४०.५	५७६०.५
सूर्योदय नगरपालिका वडा नं. ११								
२११३४ कर्मचारीको बैठक भत्ता							२४	२४
२११४१ पदाधिकारी बैठक भत्ता							१२५	१२५
२२१११ पानी तथा विजुली							१०	१०
२२११२ संचार महसुल							१०	१०
२२२११ इन्धन (पदाधिकारी)							१०	१०
२२२१२ इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)							७	७
२२२१३ सवारी साधन मर्मत खर्च							६	६
२२२२१ मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च							५	५
२२३११ मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री							६०	६०
२२३१३ पुस्तक तथा सामग्री खर्च							२.५	२.५
२२३१४ इन्धन - अन्य प्रयोजन							३	३
२२३१५ पत्रपत्रिका, छुपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च							१०	१०
२२३१९ अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च							५	५
२२४१४ सरसफाई सेवा शुल्क							३	३
२२५१२ सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च					१५०			१५०
२२५२२ कार्यक्रम खर्च					१००			१००
२२६११ अनुगमन, मूल्यांकन खर्च							१५	१५
२२६१२ भ्रमण खर्च							२५	२५
२२७११ विविध खर्च							२०	२०

खर्च शिर्षक	प्रदेश सरकार अनुदान		संघीय सरकार अनुदान			आन्तरिक राजस्व		जम्मा बाँडफाँड
	शसर्त	समानिकरण	अन्य	शसर्त	समानिकरण	आन्तरिक श्रोत	राजस्व बाँडफाँड	
२७१११ सामाजिक सुरक्षा					५०			५०
३११५१ सडक तथा पूल निर्माण					५०००			५०००
३११५६ खानेपानी संरचना निर्माण					१२०			१२०

८०१०३४०४२१२	०	०	०	०	५४६०	०	४३६.५	५८९६.५
सुर्खोदय नगरपालिका वडा नं. १२								

२११३४ कर्मचारीको बैठक भत्ता							२४	२४
२११४१ पदाधिकारी बैठक भत्ता							१२५	१२५
२२१११ पानी तथा बिजुली							१०	१०
२२११२ संचार महसुल							१०	१०
२२२११ इन्धन (पदाधिकारी)							१०	१०
२२२१२ इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)							७	७
२२२१३ सवारी साधन मर्मत खर्च							६	६
२२२२१ मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च							५	५
२२३११ मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री							६०	६०
२२३१३ पुस्तक तथा सामग्री खर्च							२.५	२.५
२२३१४ इन्धन - अन्य प्रयोजन							३	३
२२३१५ पत्रपत्रिका, छुपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च							१०	१०
२२३१९ अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च							५	५
२२४१४ सरसफाई सेवा शुल्क							३	३
२२५१२ सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च					५०			५०
२२५२२ कार्यक्रम खर्च					२६०			२६०
२२६११ अनुगमन, मूल्यांकन खर्च							१५	१५
२२६१२ भ्रमण खर्च							२५	२५
२२७११ विविध खर्च							२०	२०
२८१४२ घर भाडा							९६	९६
३११५१ सडक तथा पूल निर्माण					५०००			५०००
३११५९ अन्य सार्वजनिक निर्माण					१५०			१५०

८०१०३४०४२१३	०	०	०	०	४८३०	०	४२५.५	५२५५.५
सुर्खोदय नगरपालिका वडा नं. १३								

२११३४ कर्मचारीको बैठक भत्ता							२४	२४
२११४१ पदाधिकारी बैठक भत्ता							१२५	१२५
२२१११ पानी तथा बिजुली							१०	१०
२२११२ संचार महसुल							१०	१०
२२२११ इन्धन (पदाधिकारी)							१०	१०
२२२१२ इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)							७	७
२२२१३ सवारी साधन मर्मत खर्च							६	६
२२२२१ मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च							५	५

खर्च शिर्षक	प्रदेश सरकार अनुदान		संघीय सरकार अनुदान			आन्तरिक राजस्व		जम्मा बाँडफाँड
	शसर्त	समानिकरण	अन्य	शसर्त	समानिकरण	आन्तरिक श्रोत	राजस्व बाडफाड	
२२३११ मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री							६०	६०
२२३१३ पुस्तक तथा सामग्री खर्च							२.५	२.५
२२३१४ इन्धन - अन्य प्रयोजन							३	३
२२३१५ पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च							१०	१०
२२३१९ अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च							५	५
२२४१४ सरसफाई सेवा शुल्क							३	३
२२५१२ सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च					२५०			२५०
२२५२२ कार्यक्रम खर्च					५०			५०
२२६११ अनुगमन, मूल्यांकन खर्च							१५	१५
२२६१२ भ्रमण खर्च							२५	२५
२२७११ विविध खर्च							२०	२०
२८१४२ घर भाडा							८५	८५
३११५१ सडक तथा पूल निर्माण					४४५०			४४५०
३११५९ अन्य सार्वजनिक निर्माण					८०			८०

८०१०३४०४२१४	०	०	०	०	६१००	०	३४०.५	६४४०.५
सूर्योदय नगरपालिका वडा नं. १४								
२११३४ कर्मचारीको बैठक भत्ता							२४	२४
२११४१ पदाधिकारी बैठक भत्ता							१२५	१२५
२२१११ पानी तथा बिजुली							१०	१०
२२११२ संचार महसुल							१०	१०
२२२११ इन्धन (पदाधिकारी)							१०	१०
२२२१२ इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)							७	७
२२२१३ सवारी साधन मर्मत खर्च							६	६
२२२२१ मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च							५	५
२२३११ मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री							६०	६०
२२३१३ पुस्तक तथा सामग्री खर्च							२.५	२.५
२२३१४ इन्धन - अन्य प्रयोजन							३	३
२२३१५ पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च							१०	१०
२२३१९ अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च							५	५
२२४१४ सरसफाई सेवा शुल्क							३	३
२२५१२ सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च					२५०			२५०
२२५२२ कार्यक्रम खर्च					५०			५०
२२६११ अनुगमन, मूल्यांकन खर्च							१५	१५
२२६१२ भ्रमण खर्च							२५	२५
२२७११ विविध खर्च							२०	२०
३१११३ निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च					३००			३००
३११५१ सडक तथा पूल निर्माण					५३००			५३००
३११५६ खानेपानी संरचना निर्माण					१००			१००

खर्च शिर्षक	प्रदेश सरकार अनुदान		संघीय सरकार अनुदान			आन्तरिक राजस्व		जम्मा बाँडफाँड
	शसर्त	समानिकरण	अन्य	शसर्त	समानिकरण	आन्तरिक श्रोत	राजस्व बाडफाड	
३११५९ अन्य सार्वजनिक निर्माण					१००			१००
८०१०३४०४५०१	०	०	१२७५००	२४३७००	०	०	०	३७१२००
संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम								
२११११ पारिश्रमिक कर्मचारी				१६८८२२				१६८८२२
२११२१ पोशाक				२६३				२६३
२११३१ स्थानीय भत्ता				४००				४००
२११३२ महंगी भत्ता				३६०				३६०
२११३३ फिल्ड भत्ता				११०				११०
२११३९ अन्य भत्ता				६०				६०
२२३११ मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री				८६				८६
२२४१९ अन्य सेवा शुल्क				८४०				८४०
२२५१२ सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च				२२२				२२२
२२५२२ कार्यक्रम खर्च				६८९८८				६८९८८
२२५२९ विविध कार्यक्रम खर्च				१०२				१०२
२२६११ अनुगमन, मूल्यांकन खर्च				२५				२५
२७१११ सामाजिक सुरक्षा			१२७५००					१२७५००
३११५१ सडक तथा पुल निर्माण				२४२२				२४२२
३११७१ पूँजीगत सुधार खर्च सार्वजनिक निर्माण				१०००				१०००
८०१०३४०४५०२	१००००	०	०	०	०	०	०	१००००
प्रादेशिक सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम								
३११५९ अन्य सार्वजनिक निर्माण	१००००							१००००
कूल जम्मा	१००००	४१९४	१३२७९८	२४३७००	१५४७००	१०६६३६	१३५३०८	७८७३३६

अनुसची - ५

सूर्योदय नगरपालिका आन्तरिक स्रोत तर्फको क्रियाकलापगत बजेट विनियोजन

रकम रु. हजारमा

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक स्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	जम्मा
सञ्चालन खर्च	८३१४९.०	२००.०	०.०	८३३४९.०
२११११				
पारिश्रमिक कर्मचारी	२५०००.०	०.०	०.०	२५०००.०
२१११२				
पारिश्रमिक पदाधिकारी	८६००.०	०.०	०.०	८६००.०
२११२१				
पोशाक	१३२०.०	०.०	०.०	१३२०.०
२११३२				
महँगी भत्ता	१९६८.०	०.०	०.०	१९६८.०
२११३३				
फिल्ड भत्ता	१२००.०	०.०	०.०	१२००.०
२११३४				
कर्मचारी बैठक भत्ता	५००.०	०.०	०.०	५००.०
२११३५				
कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार	३४००.०	०.०	०.०	३४००.०
प्रोत्साहन पुरस्कार	०.०	२००.०	०.०	२००.०
२११३९				
अन्य भत्ता	२००.०	०.०	०.०	२००.०
२११४१				
पदाधिकारी बैठक भत्ता	१०००.०	०.०	०.०	१०००.०
२११४२				
नगर उपप्रमुख खाजा खर्च	५०.०	०.०	०.०	५०.०
नगर उपप्रमुख संचार खर्च	३५.०	०.०	०.०	३५.०
नगर उपप्रमुख अनुगमन खर्च	७५.०	०.०	०.०	७५.०
नगर उपप्रमुख खानेपानी विजुली	१०.०	०.०	०.०	१०.०
नगर उपप्रमुख पुस्तक पत्र पत्रिका ईन्टरनेट	३०.०	०.०	०.०	३०.०
नगर उपप्रमुखको अतिथि सत्कार खर्च	३०.०	०.०	०.०	३०.०
नगर उपप्रमुखको निजी सहायक खर्च	२४०.०	०.०	०.०	२४०.०
नगर उपप्रमुखको सरसफाई तथा मर्मत खर्च	३६.०	०.०	०.०	३६.०
नगर प्रमुख खाजा खर्च	५०.०	०.०	०.०	५०.०
नगर प्रमुख पुस्तक पत्र पत्रिका ईन्टरनेट	३०.०	०.०	०.०	३०.०

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक स्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	जम्मा
नगर प्रमुख संचार खर्च	५०.०	०.०	०.०	५०.०
नगर प्रमुख अतिथि सत्कार	५०.०	०.०	०.०	५०.०
नगर प्रमुख निजी सहायक	४००.०	०.०	०.०	४००.०
नगर प्रमुखको अनुगमन खर्च	१००.०	०.०	०.०	१००.०
नगर प्रमुखको खानेपानी तथा विजुली	१५.०	०.०	०.०	१५.०
नगर प्रमुखको सरसफाई तथा मर्मत	६०.०	०.०	०.०	६०.०
२१२१४				
कर्मचारी कल्याण कोष	५००.०	०.०	०.०	५००.०
२२१११				
पानी तथा विजुली महशुल	३००.०	०.०	०.०	३००.०
२२११२				
संचार महशुल	२५००.०	०.०	०.०	२५००.०
२२२११				
ईन्धन पदाधिकारी	७००.०	०.०	०.०	७००.०
२२२१२				
ईन्धन कार्यालय प्रयोजन	१५००.०	०.०	०.०	१५००.०
२२२१३				
सवारी साधन मर्मत खर्च	२०००.०	०.०	०.०	२०००.०
२२२१४				
विमा तथा नविकरण खर्च	१०००.०	०.०	०.०	१०००.०
२२२२१				
मेशिनरी औजार मर्मत संभार तथा सञ्चालन खर्च	२०००.०	०.०	०.०	२०००.०
२२२३१				
निर्मित सार्वजनिक सम्पतिको मर्मत संभार खर्च	७००.०	०.०	०.०	७००.०
२२३११				
मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	३०००.०	०.०	०.०	३०००.०
२२३१३				
पुस्तक तथा सामग्री खर्च	३००.०	०.०	०.०	३००.०
२२३१४				
ईन्धन अन्य प्रयोजन	२००.०	०.०	०.०	२००.०
२२३१५				
पत्रपत्रिका छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	१०००.०	०.०	०.०	१०००.०
२२३१९				
अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च	३००.०	०.०	०.०	३००.०
२२४११				

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक स्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	जम्मा
सेवा र परामर्श खर्च	१०००.०	०.०	०.०	१०००.०
२२४१२				
सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर सञ्चालन खर्च	५००.०	०.०	०.०	५००.०
२२४१३				
करार सेवा शुल्क	१२५००.०	०.०	०.०	१२५००.०
२२४१४				
सरसफाई सेवा शुल्क	५००.०	०.०	०.०	५००.०
२२४१९				
अन्य सेवा शुल्क	३००.०	०.०	०.०	३००.०
२२६११				
अनुगमन मुल्याङ्कन खर्च	१२००.०	०.०	०.०	१२००.०
२२६१२				
भ्रमण खर्च	२५००.०	०.०	०.०	२५००.०
२२६१३				
विशिष्ट व्यक्ति तथा प्रतिनिधि मण्डलको भ्रमण खर्च	१५००.०	०.०	०.०	१५००.०
२२७११				
विविध खर्च	१५००.०	०.०	०.०	१५००.०
२८१४१				
जग्गाको भाडा	१००.०	०.०	०.०	१००.०
२८१४२				
घर भाडा	३००.०	०.०	०.०	३००.०
२८१४३				
सवारी साधन तथा मेशीन औजार भाडा	१००.०	०.०	०.०	१००.०
२८१४९				
अन्य भाडा	२००.०	०.०	०.०	२००.०
२८२११				
राजश्वफिर्ता	५००.०	०.०	०.०	५००.०
चालु कार्यक्रम	२७०५६.०	१६१००.०	०.०	४३१५६.०
२२४११				
नगर प्रोफायल निर्माण	२०००.०	०.०	०.०	२०००.०
सडकक्षेत्र रेखाकन कार्य	०.०	५००.०	०.०	५००.०
२२५११				
कर्मचारी तालिम खर्च	३००.०	०.०	०.०	३००.०
२२५१२				
उपभोक्ता समितिहरुको तालिम	०.०	३००.०	०.०	३००.०

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक स्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	जम्मा
सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी				
सञ्चालन खर्च	१०००.०	०.०	०.०	१०००.०
२२५२१				
उत्पादन सामग्री तथा सेवा खर्च	५००.०	०.०	०.०	५००.०
२२५२२				
ऐन नियम कार्यविधि निर्माण	०.०	३००.०	०.०	३००.०
करदाता लगत व्यवस्थापन	०.०	५००.०	०.०	५००.०
करुणा फाउण्डेसनको साझेदारीमा हेरचाहका लागि				
उत्प्रेरणा कार्यक्रम सञ्चालन	८७५६.०	०.०	०.०	८७५६.०
कार्यक्रम खर्च	७५००.०	०.०	०.०	७५००.०
चियाको गुणस्तर प्रवर्द्धन कार्यक्रम	०.०	५००.०	०.०	५००.०
चीया दिवश मनाउने	३००.०	०.०	०.०	३००.०
पर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम	०.०	७००.०	०.०	७००.०
प्रगती समीक्षा	०.०	३००.०	०.०	३००.०
फोहोरमैला व्यवस्थापन कार्यक्रम	०.०	२०००.०	०.०	२०००.०
भाषा कला साहित्य संस्कृति प्रवर्द्धन कार्यक्रम	०.०	४००.०	०.०	४००.०
मानव संसाधन विकास कोष खर्च	०.०	१०००.०	०.०	१०००.०
रेडीयो कार्यक्रम सञ्चालन	०.०	५००.०	०.०	५००.०
लागुऔषध दुर्व्यसनी विरुद्धको सचेतना	०.०	२००.०	०.०	२००.०
वातावरण विकास कोष स्थापना	०.०	१०००.०	०.०	१०००.०
वारुणयन्त्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन खर्च	०.०	१०००.०	०.०	१०००.०
वैदेशिक रोजगार सूचना प्रवर्द्धन केन्द्र स्थापना र				
सञ्चालन	०.०	५००.०	०.०	५००.०
सभा समारोह दिवश आदि सञ्चालन	०.०	२००.०	०.०	२००.०
साना पूर्वाधार, प्रविधि हस्तान्तरण तथा सीप विकास				
कार्यक्रम	०.०	७००.०	०.०	७००.०
सार्वजनिक जग्गाको संरक्षण कार्य	०.०	५००.०	०.०	५००.०
सूर्योदय नगरपालिका क्षेत्र भित्र राजमार्ग तथा				
सडकहरुको क्षेत्राधिकार कायम गर्न भईरहेको				
अतिक्रमण हटाउने कार्य अमानतबाट गर्ने	३०००.०	०.०	०.०	३०००.०
सूर्योदय पर्यटन महोत्सव आयोजना	१०००.०	०.०	०.०	१०००.०
२२५२९				
विविध कार्यक्रम खर्च	२००.०	०.०	०.०	२००.०
२२७२१				
नगर सभा सञ्चालन खर्च	२५००.०	०.०	०.०	२५००.०

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक श्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	जम्मा
३११७२				
उद्यमविकास कोष स्थापना	०.०	५०००.०	०.०	५०००.०
लक्षित समूह बालबालिका	०.०	५००.०	०.०	५००.०
२२५२२				
बौद्धिक अपांगता भएका बालबालिकाको श्रोत केन्द्र व्यवस्थापन	०.०	५००.०	०.०	५००.०
लक्षित समूह महिला	१५००.०	२०००.०	०.०	३५००.०
२२५१२				
एकल महिलाहरुको लागि अचार निर्माण तालिम	०.०	१००.०	०.०	१००.०
किशोरीहरुका लागि प्रजनन स्वास्थ्य तथा सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धी सचेतना	०.०	५०.०	०.०	५०.०
महिला ढाका बुनाई एडभान्स तालिम	०.०	२००.०	०.०	२००.०
महिला वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम	०.०	७५.०	०.०	७५.०
२२५२२				
महिला पुनर्स्थापना कार्यक्रम	०.०	५०.०	०.०	५०.०
महिला लक्षित कार्यक्रम अनुगमन खर्च	०.०	२५.०	०.०	२५.०
महिला स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन	०.०	१५०.०	०.०	१५०.०
महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुको प्रोत्साहन कार्यक्रम	०.०	२००.०	०.०	२००.०
३१११२				
महिला सिर्जना सभाहल निर्माण	०.०	१५०.०	०.०	१५०.०
हिसापीडित महिलाहरुको लागि आवाशीय सीप विकास केन्द्र भवन निर्माण	१५००.०	१०००.०	०.०	२५००.०
लक्षित समूह आदिवासी /जनजाती	०.०	९००.०	०.०	९००.०
२२५१२				
आदिवासी जनजाति महिलाहरुको लागि एडभान्स व्युटी पार्लर वा बुटिक तालिम	०.०	५०.०	०.०	५०.०
आदिवासी जनजाति महिलाहरुको लागि ढाका बुनाई सम्बन्धी तालिम	०.०	३००.०	०.०	३००.०
आदिवासी जनजाति सम्बन्धी विद्यमान नीति कानूनहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयन र सहभागिता वृद्धि तथा पैरवी सम्बन्धी क्षमता विकास कार्यक्रम	०.०	५०.०	०.०	५०.०
२२५२२				
आदिवासी जनजाति महासंघको पाँच वर्षे रणनीतिक योजना (२०७३-२०७८) को मध्यावधि मुल्यांकन	०.०	५०.०	०.०	५०.०

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक स्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	जम्मा
एवम् संसोधन				
आदिवासी जनजाति वडा महासंघहरुको वार्षिक मुल्याङ्कन अनुगमन तथा नियमन	०.०	२५.०	०.०	२५.०
आदिवासी जनजातिहरुको खाना तथा साँस्कृतिक उत्सव	०.०	५०.०	०.०	५०.०
आदिवासी जनजातिहरुको नृत्य प्रशिक्षण तथा बाजा खरिद	०.०	७५.०	०.०	७५.०
किँराती राई मुन्धुम साँस्कृतिको संरक्षण, अभिलेखीकरण तथा प्रवर्द्धन	०.०	५०.०	०.०	५०.०
३१११२				
आदिवासी जनजाति महासंघको भवन निर्माण वडा नं. ४	०.०	२५०.०	०.०	२५०.०
लक्षित समूह अपाङ्गता	०.०	२००.०	०.०	२००.०
२२५१२				
अपांग लक्षित सीपमुलक तालिम	०.०	१००.०	०.०	१००.०
२२५२२				
अपांग लक्षित आयआर्जन कार्यक्रम	०.०	१००.०	०.०	१००.०
लक्षित समूह दलितवर्ग	०.०	४००.०	०.०	४००.०
२२५२२				
परम्परागत पेशा आधुनिकीकरण	०.०	१००.०	०.०	१००.०
३११५३				
दलित वस्तीमा सोलार जडान	०.०	३००.०	०.०	३००.०
लक्षित समूह जेष्ठ नागरिक	०.०	९००.०	०.०	९००.०
२२५२२				
जेष्ठ नागरिक दिवा मिलन केन्द्र स्थापना	०.०	४००.०	०.०	४००.०
जेष्ठ नागरिक देशदर्शन भ्रमण	०.०	५००.०	०.०	५००.०
लक्षित समूह सीमान्तकृत	०.०	१०००.०	०.०	१०००.०
२२५२२				
लाप्चा ग्राम स्थापना सञ्चालन सहयोग (लाप्चा भिलेज)	०.०	३००.०	०.०	३००.०
लाप्चा भवन मर्मत संभारका साथै भाषा संस्कृति विकास सम्बन्धि कार्यक्रम	०.०	३००.०	०.०	३००.०
३१११३				
फुसको छााना प्रतिस्थापन कार्यक्रम	०.०	४००.०	०.०	४००.०
मानव अधिकार तथा शान्ति कार्य समूह प्याग	०.०	८०६.०	१९४.०	१०००.०

खर्च शीर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक स्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	जम्मा
------------------------------	---------------	-------------	--------------	-------

सँगको सहकार्य

२२३१३

नगरपालिका क्षेत्रमा सञ्चालित बाल विकास
केन्द्रहरूको व्यवस्थापकीय सुधारका लागि सामग्री
वितरण

०.० ०.० ४४.० ४४.०

मासिक भित्ति पत्रिकाको प्रकाशन तथा विद्यालय
परिसरको सरसफाईसँग सम्बन्धित सामग्री

हस्तान्तरण

०.० १५०.० ०.० १५०.०

शैक्षिक संस्थामा केन्द्रीत अतिरिक्त क्रियाकलापका
लागि सामग्री वितरण

०.० २००.० ०.० २००.०

२२५१२

बालक्लब तथा बाल सञ्जालका प्रतिनिधिहरूको
क्षमता विकास तालिम

०.० २१०.० ०.० २१०.०

२२५२२

नगर बाल भेला आयोजना

०.० ०.० ५०.० ५०.०

बाल सञ्जालको गठन, पुनर्गठन र व्यवस्थापन

०.० ४५.० ०.० ४५.०

बालबालिका लक्षित कार्यक्रम अनुगमन खर्च

०.० ६०.० ०.० ६०.०

बालबालिकाको अवस्था विश्लेषण

०.० २०.० ०.० २०.०

बालमैत्री कार्यक्रमबारे नगरपालिका सँगको समन्वय

बैठक

०.० १५.० ०.० १५.०

बालमैत्री शासन रणनीतिको मध्यावधि समीक्षा तथा

रणनीतिक योजना-२०७२ को पुनरावलोकन

०.० ०.० १००.० १००.०

बालसञ्जालको नियमित बैठक तथा नगर सञ्जाल

व्यवस्थापन

०.० ३६.० ०.० ३६.०

वार्षिक बुलेटिन "नगर बाल आवाज" को प्रकाशन

०.० ७०.० ०.० ७०.०

विषयक्षेत्र - कृषि

०.० ४०००.० ०.० ४०००.०

२२११२

कृषि सेवा केन्द्रको सञ्चार खर्च

०.० १५.० ०.० १५.०

२२२१२

कृषि सेवा केन्द्रको लागि सवारी इन्धन

०.० २०.० ०.० २०.०

२२२१३

कृषि सेवा केन्द्रको सवारी मर्मत

०.० २५.० ०.० २५.०

२२३११

कृषि सेवा केन्द्रको कार्यालय सञ्चालन खर्च

०.० २५.० ०.० २५.०

२२५२२

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक स्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	जम्मा
उत्कृष्ट कृषक र बाली प्रतियोगिता	०.०	५०.०	०.०	५०.०
कृषि कार्यक्रम अनुगमन खर्च	०.०	७५.०	०.०	७५.०
कृषि चुन डुवानी अनुदान	०.०	२५०.०	०.०	२५०.०
कृषि फार्म प्रोत्साहन कार्यक्रम अनुदान	०.०	२००.०	०.०	२००.०
कृषि मेला प्रदर्शनी	०.०	१००.०	०.०	१००.०
तरकारी बाली पकेट क्षेत्र प्रवर्द्धन कार्यक्रम	०.०	१००.०	०.०	१००.०
पकेटखेती विकास कार्यक्रम	०.०	५००.०	०.०	५००.०
प्राङ्गारिक खेती प्रणाली तथा बाली विकास कार्यक्रम	०.०	५००.०	०.०	५००.०
भकारो सुधार कार्यक्रम	०.०	२५०.०	०.०	२५०.०
भर्मी कम्पोष्ट मल उत्पादन अनुदान ५०%	०.०	२००.०	०.०	२००.०
माछा भुरा वितरण कार्यक्रम	०.०	१००.०	०.०	१००.०
मिनिकिट वितरण	०.०	१२०.०	०.०	१२०.०
विश्व खाद्य दिवस मनाउने	०.०	७.५	०.०	७.५
२२६१२				
कृषि कार्यक्रम सञ्चालनको लागि भ्रमण खर्च	०.०	१००.०	०.०	१००.०
२७२१३				
निशुल्क वितरणका लागि औषधी खरिद - कृषि	०.०	३००.०	०.०	३००.०
३११३१				
कृषि औजार वितरण र यान्त्रिकीकरण ५०%				
अनुदान	०.०	४००.०	०.०	४००.०
च्याउ बीउ वितरण	०.०	१००.०	०.०	१००.०
थोपा सिँचाई ५०% अनुदान	०.०	१००.०	०.०	१००.०
फलफूल बिरुवा वितरण	०.०	५०.०	०.०	५०.०
मौरी घर वितरण ५०% अनुदान	०.०	२५०.०	०.०	२५०.०
सिल्पोलिन प्लाष्टिक ५०% अनुदान	०.०	१६२.५	०.०	१६२.५
विषयक्षेत्र -पशुसेवा	०.०	१५००.०	०.०	१५००.०
२२११२				
पशु सेवा केन्द्रको टेलिफोन तथा इन्टरनेट खर्च	०.०	१५.०	०.०	१५.०
२२२१२				
पशु सेवा केन्द्रको लागि सवारी इन्धन	०.०	१५.०	०.०	१५.०
२२२१३				
पशु सेवा केन्द्रको सवारी मर्मत	०.०	१५.०	०.०	१५.०
२२३११				
पशु सेवा केन्द्रको कार्यालय सञ्चालन खर्च	०.०	२५.०	०.०	२५.०
२२५२२				

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक स्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	जम्मा
कुकुर बन्ध्याकरण शिविर	०.०	१५०.०	०.०	१५०.०
पशुहरुको लागि रेविज भ्याक्सिन	०.०	२००.०	०.०	२००.०
व्यावसायिक पशुपंक्षी फार्म प्रोत्साहन	०.०	१००.०	०.०	१००.०
२२६११				
पशु सेवा कार्यक्रमको अनुगमन खर्च	०.०	४०.०	०.०	४०.०
२२६१२				
पशु सेवा केन्द्रको लागि भ्रमण खर्च	०.०	१५०.०	०.०	१५०.०
२७२१३				
औषधी खरिद निशुल्क वितरण	०.०	३००.०	०.०	३००.०
३११२२				
च्यापकटर वितरण (५०% अनुदान)	०.०	२४०.०	०.०	२४०.०
३११३१				
co4 hybrid napier घाँसको विरुवा वितरण	०.०	१५०.०	०.०	१५०.०
जैघाँसको बीउ वितरण	०.०	१००.०	०.०	१००.०
विषयक्षेत्र - शिक्षा	०.०	०.०	४०००.०	४०००.०
२२५१२				
विद्यालय व्यवस्थापन समिति, सहायक शिक्षक एवम् सरोकारवालाहरुको क्षमता विकास अभिमुखीकरण	०.०	०.०	२५०.०	२५०.०
शिक्षक तालिम	०.०	०.०	६००.०	६००.०
२२५२२				
आधारभूत तह (कक्षा ८) परीक्षा, शिक्षक छनौट एवम् अन्य परीक्षा सञ्चालन	०.०	०.०	२५०.०	२५०.०
करफोक क्याम्पसमा स्नातक तह प्रथम वर्ष अध्ययनका लागि नगरपालिकाबाट हुने विद्यार्थी छनौट	०.०	०.०	२५.०	२५.०
बाल दिवस र शिक्षा दिवस मनाउने	०.०	०.०	१००.०	१००.०
शिक्षा क्षेत्रको कार्यक्रमहरुको अनुगमन	०.०	०.०	४०.०	४०.०
शैक्षिक क्यालेन्डर निर्माण एवम् छुपाई	०.०	०.०	५०.०	५०.०
हरेक महिना विद्यालय स्तरीय अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन	०.०	०.०	६००.०	६००.०
२५३११				
करफोक क्याम्पसको गुणस्तर सुनिश्चितताका लागि अनुदान	०.०	०.०	३५०.०	३५०.०
करफोक क्याम्पसमा स्नातक तह प्रथम वर्ष अध्ययनका लागि नगरपालिकाबाट छनौट हुने	०.०	०.०	६२५.०	६२५.०

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक स्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	जम्मा
विद्यार्थीहरूको शैक्षिक शुल्कबापतको अनुदान				
पूर्णकालीन विद्यालय सञ्चालन अनुदान	०.०	०.०	४००.०	४००.०
३११२२				
विद्यालयमा विद्युतीय हाजिरी जडान	०.०	०.०	२१०.०	२१०.०
विद्यालयहरूलाई प्रविधि हस्तान्तरण र वितरण (डिस्प्ले स्क्रिन, ई-पाठ्यसामग्री)	०.०	०.०	५००.०	५००.०
विषयक्षेत्र - स्वास्थ्य	०.०	२०००.०	०.०	२०००.०
२२३१५				
सामुदायिक स्वास्थ्य सँस्थाको OPD सेवाको लागि टिकट तथा अन्य आवश्यक फारम छुपाई	०.०	२००.०	०.०	२००.०
२२५२२				
गाउँघर क्लिनिक सञ्चालनका लागि आयुर्वेदिक ओखती खरिद	०.०	२००.०	०.०	२००.०
२६४११				
सामुदायिक स्वास्थ्य सँस्थाहरूलाई कार्यालय सञ्चालन, व्यवस्थापन एवम् सेवा सुदृढीकरणका लागि अनुदान	०.०	६००.०	०.०	६००.०
२७२१३				
स्वास्थ्यसँस्थाबाट निशुल्क वितरण गरिने औषधी खरिद	०.०	१०००.०	०.०	१०००.०
विषयक्षेत्र - सामाजिक परिचालन	०.०	४३००.०	०.०	४३००.०
२२११२				
सहजकर्ताहरूको सञ्चार खर्च	०.०	४०.०	०.०	४०.०
२२५१२				
टोल विकास सँस्थाका पदाधिकारीहरूको अभिमुखीकरण	०.०	८००.०	०.०	८००.०
भवन निर्माण कालिगढ तालिम	०.०	५९०.०	०.०	५९०.०
सहजकर्ताहरूको क्षमता विकास कार्यक्रम	०.०	२००.०	०.०	२००.०
२२५२२				
घरभित्रको धुवाँमुक्त अभियान	०.०	१००.०	०.०	१००.०
टोल विकास सँस्था मार्फत नगरस्तरीय अभियानहरू सञ्चालन	०.०	१५०.०	०.०	१५०.०
टोल विकास सँस्थाहरूको अनुगमन	०.०	५०.०	०.०	५०.०
टोल विकास सँस्थाहरूको मुल्यांकन तथा पुरस्कार	०.०	७०.०	०.०	७०.०
नगरपालिकाको आन्तरिक आय वृद्धिका लागि टोल	०.०	५००.०	०.०	५००.०

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक स्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	जम्मा
विकास सँस्थाहरुको अभिमुखीकरण र परिचालन				
बायोग्यास साझेदारी कार्यक्रम	०.०	१०००.०	०.०	१०००.०
लागुऔषध दुर्व्यसन विरुद्धको सचेतना	०.०	३००.०	०.०	३००.०
२६४११				
टोल विकास सँस्थाहरुलाई सञ्चालन अनुदान	०.०	५००.०	०.०	५००.०
विषयक्षेत्र - न्यायिक समिति	०.०	१०००.०	०.०	१०००.०
२२५१२				
मेलमिलापकर्ता अभिमुखीकरण कार्यक्रम	०.०	३००.०	०.०	३००.०
२२५२२				
न्यायिक समिति सञ्चालन खर्च	०.०	२००.०	०.०	२००.०
न्यायिक समितिको बैठक खर्च	०.०	१५०.०	०.०	१५०.०
वडास्तरीय मेलमिलाप केन्द्र स्थापना र सञ्चालन	०.०	३५०.०	०.०	३५०.०
सहकारी	०.०	५०००.०	०.०	५०००.०
२२५२२				
नगर क्षेत्रभित्रका सहकारी सँस्थाहरुको नियमन	०.०	५००.०	०.०	५००.०
२४२१३				
सहकारी सँस्थाबाट चीया उद्योग स्थापना गर्दा साना किसान सहकारी सँस्थाले भुक्तानी गर्नुपर्ने बैक व्याजमा अनुदान	०.०	३०००.०	०.०	३०००.०
२५२१२				
सहकारी सँस्थाबाट उद्योग स्थापना गर्दा मेशीनरी औजार खरिदमा अनुदान	०.०	१५००.०	०.०	१५००.०
विषयक्षेत्र - खेलकुद	०.०	३०००.०	०.०	३०००.०
२२५२२				
अन्तराष्ट्रिय कराते प्रतियोगिता	०.०	२००.०	०.०	२००.०
ग्रासरुट फुटबल तालिम	०.०	१००.०	०.०	१००.०
नगरकप खेलकुद कार्यक्रम विभिन्न स्थानमा	०.०	५००.०	०.०	५००.०
मेयरकप फुटबल प्रतियोगिता	०.०	१२००.०	०.०	१२००.०
३११७२				
अन्तराष्ट्रिय क्रिकेट मैदान निर्माण सम्भाव्यता अध्ययन	०.०	१०००.०	०.०	१०००.०
उर्जा	१७०००.०	०.०	०.०	१७०००.०
३११५३				
उज्यालो शहर कार्यक्रम (सौर्य सडकबत्ती जडान)	१२५००.०	०.०	०.०	१२५००.०
विद्युत विस्तार (पोल तथा तार खरिद)	४५००.०	०.०	०.०	४५००.०

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक स्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	जम्मा
खानेपानी पूर्वाधार	०.०	९००.०	०.०	९००.०

३११५६

सीमसार, खानेपानी मुहान, खोल्सा, पोखरी, कुवा, धारा

संरक्षण ०.० ९००.० ०.० ९००.०

भवननिर्माण	२६०००.०	७०००.०	०.०	३३०००.०
------------	---------	--------	-----	---------

३१११२

५ नं. वडा कार्यालय भवन निर्माण (शान्ति-

समालबुङ गाविस भवन) क्रमागत १५००.० ०.० ०.० १५००.०

अन्तु स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण(शान्ति मन्त्रालय)

क्रमागत १५००.० ०.० ०.० १५००.०

कार्यलय परिसरमा आकाशे पानी संकलन केन्द्र

निर्माण ५००.० ०.० ०.० ५००.०

गोर्खे र लक्ष्मीपुरमा बर्थिङ सेण्टर निर्माण ०.० १०००.० ०.० १०००.०

चमेना गृह र पुस्तकालय निर्माण क्रमागत ४०००.० ०.० ०.० ४०००.०

प्रशासकीय भवन निर्माण १००००.० ०.० ०.० १००००.०

भवन घेराबारा तथा गेट निर्माण क्रमागत १५००.० ०.० ०.० १५००.०

वडा कार्यालय भवन मर्मत सुधार एवं घेराबारा वडा

नं ७ र ११ १०००.० ०.० ०.० १०००.०

वडा नं ६ र ८ को वडा कार्यालय भवन निर्माण ०.० ५०००.० ०.० ५०००.०

शहरी स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण ६०००.० ०.० ०.० ६०००.०

स्थानीय उत्पादनहरुको प्रदर्शनी तथा विक्री कक्ष

स्थापना र सञ्चालन ०.० १०००.० ०.० १०००.०

सडकनिर्माण सुधार	३५४९३.०	५२९८.०	०.०	४०७९१.०
------------------	---------	--------	-----	---------

३११५१

तिनघरे शान्तिपुर मोटरबाटो मर्मत (सडक बोर्ड

२०७४।७५) ४६५.० ५३६.० ०.० १००१.०

नगरपालिका परिसर हुँदै चक्रपथ जोड्ने सडक

निर्माण (क्रमागत) २५००.० ०.० ०.० २५००.०

फिक्कल पञ्चकन्या कन्चयाम चक्रपथ निर्माण

क्रमागत १४०००.० ०.० ०.० १४०००.०

फिक्कल बरबोटे पान्दम जिल गोर्खे मानेभञ्ज्याङ

सडक क्रमागत १३०००.० ०.० ०.० १३०००.०

फिक्कल याङ मलिम जुरे शान्तिपुर सडक मर्मत

(सडक बोर्ड २०७४/७५) ४६५.० ५३७.० ०.० १००२.०

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक स्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	जम्मा
बरबोटे गहिरीगाउँ कजेनी मोटरबाटो मर्मत (सडक बोर्ड २०७४।७५)	५९८.०	६८९.०	०.०	१२८७.०
सडक मर्मत सम्भार (सडक बोर्ड २०७५।७६)	०.०	३०००.०	०.०	३०००.०
सडक बोर्ड नेपालसँगको साझेदारीमा सडक मर्मत २०७५/७६	१५००.०	०.०	०.०	१५००.०
हर्कटेरम्याड सडक निर्माण (क्रमागत)	२५००.०	०.०	०.०	२५००.०
हर्कटे लामपैधेरो सिद्धिखोला मोटरबाटो मर्मत (सडक बोर्ड २०७४।७५)	४६५.०	५३६.०	०.०	१००१.०
अन्य पूर्वाधार निर्माण	३४१५४.०	२१६७९.०	०.०	५५८३३.०

३११५९

एक वडा एक खेलमैदान कार्यक्रम (अध्ययन र निर्माण)

केरावारी साकेला थान निर्माण	०.०	१०००.०	०.०	१०००.०
तिनधरे बजार व्यवस्थापन	७००.०	०.०	०.०	७००.०
थलथले पोखरी निर्माण	३०००.०	०.०	०.०	३०००.०
पञ्चकन्या उद्यान तथा संग्रहालय निर्माण	१५००.०	०.०	०.०	१५००.०
पर्यटन पूर्वाधार विकास सम्बन्धी अन्य कार्यक्रम	१४०००.०	०.०	०.०	१४०००.०
पशु वधशाला निर्माण	०.०	१०००.०	०.०	१०००.०
पार्कीङ स्थल निर्माण	१०००.०	०.०	०.०	१०००.०
फिक्कल पानीहिटी मुहान संरक्षण तथा संरचना निर्माण	०.०	३५००.०	०.०	३५००.०
मर्मत संभार कोष	०.०	७०००.०	०.०	७०००.०
श्रीकृष्ण प्रणामी मन्दिर आरुबोटे मन्दिर मर्मत	०.०	२००.०	०.०	२००.०
समपुरक कोष	११४५४.०	६४७९.०	०.०	१७९३३.०
सूर्योदय वसपार्क निर्माण	२५००.०	०.०	०.०	२५००.०

३११७१

विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना

	०.०	२०००.०	०.०	२०००.०
--	-----	--------	-----	--------

पूँजीगत सम्पत्ति प्राप्ति	१२२००.०	२४००.०	०.०	१४६००.०
----------------------------------	----------------	---------------	------------	----------------

३१११५

फर्निचर्स तथा फिक्चर्स	१५००.०	०.०	०.०	१५००.०
------------------------	--------	-----	-----	--------

३११२१

सवारी साधन खरिद	६५००.०	०.०	०.०	६५००.०
-----------------	--------	-----	-----	--------

३११२२

मेशिनरी तथा औजार	१५००.०	०.०	०.०	१५००.०
------------------	--------	-----	-----	--------

३११३२

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक श्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	जम्मा
अन्य सफटवेयर निर्माण तथा खरिद एवं अन्य				
बौद्धिक सम्पत्ति प्राप्ति	५००.०	०.०	०.०	५००.०
चित्रे गुम्बाको गुरुर्योजना तयारी	०.०	४००.०	०.०	४००.०
३११७२				
नगर सडक सञ्जाल गुरुर्योजना निर्माण	०.०	२०००.०	०.०	२०००.०
सम्भाव्यता अध्ययन तथा गुरुर्योजना निर्माण	२०००.०	०.०	०.०	२०००.०
३१४११				
जग्गा प्राप्ति खर्च	२००.०	०.०	०.०	२००.०
कूल जम्मा	२३६५५२.०	८१०८३.०	४१९४.०	३२१८२९.०

अनुसची - ६

वडा कार्यालयतर्फको क्रियाकलापगत बजेट विनियोजन

रकम रु. हजारमा

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक श्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	अन्य	जम्मा विनियोजन रु.
सूर्योदय नगरपालिका वडा नं. ०१ (८०१०३४०४२०१)	३४०.५	६२००.०	०.०	०.०	६५४०.५
२११३४					
कर्मचारीको बैठक भत्ता वडा १	२४.०				२४.०
२११४१					
पदाधिकारी बैठक भत्ता वडा १	१२५.०				१२५.०
२२१११					
पानी तथा विजुली महशुल वडा १	१०.०				१०.०
२२११२					
संचार महशुल वडा १	१०.०				१०.०
२२२११					
ईन्धन पदाधिकारी वडा १	१०.०				१०.०
२२२१२					
ईन्धन कार्यालय प्रयोजन वडा १	७.०				७.०
२२२१३					
सवारी साधन मर्मत खर्च वडा १	६.०				६.०
२२२२१					
मेशिनरी औजार मर्मत संभार तथा सञ्चालन खर्च वडा १	५.०				५.०
२२३११					
मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री वडा १	६०.०				६०.०
२२३१३					

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक श्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	अन्य	जम्मा विनियोजन रु.
पुस्तक तथा सामग्री खर्च वडा १	२.५				२.५
बाल सञ्जाल मार्फत शैक्षिक सामग्री वितरण		५०.०			५०.०
२२३१४					
इन्धन अन्य प्रयोजन	३.०				३.०
२२३१५					
पत्रपत्रिका छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च वडा १	१०.०				१०.०
२२३१९					
अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च वडा १	५.०				५.०
२२४१४					
सरसफाई सेवा शुल्क वडा १	३.०				३.०
२२५२२					
अपांगता भएका व्यक्तिहरुलाई न्यानो कपडा वितरण		५०.०			५०.०
थुम्के पर्यटन सम्भाव्यता अध्ययन तथा तथा रेड पाण्डा संरक्षण		१००.०			१००.०
मानेभञ्ज्याङमा भएको सार्वजनिक शौचालय सञ्चालन तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन		१५०.०			१५०.०
२२६११					
अनुगमन मूल्याङ्कन खर्च वडा १	१५.०				१५.०
२२६१२					
भ्रमण खर्च वडा १	२५.०				२५.०
२२७११					
विविध खर्च वडा १	२०.०				२०.०
३१११२					
महिला भवन निर्माण (एन्जेलिया महिला सहकारी भवन)		१००.०			१००.०
वडा कार्यालय भवन निर्माण तथा फिनिसिङ फर्निसिङ		३००.०			३००.०
३११५१					
धाप शनिश्चरे सडकको बांगीनबाट मुख भई दुर्गा भवानी आ.वि. हुँदै माने जोड्ने सडक मर्मत		१००.०			१००.०
धापबाट लाप्चा गाउँ हुँदै माईजोगमाई-१ जाने बाटो मर्मतसम्भार		१००.०			१००.०
मंगलबारे चप्लेटी हुँदै थुम्के सडक मर्मत तथा सम्भार		१५०.०			१५०.०
ऋषिमोड गोर्खे मंगलबारे मानेभञ्ज्याङ सडक निर्माण		५०००.०			५०००.०

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक श्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	अन्य	जम्मा विनियोजन रु.
३११५३					
दलित घरमा सोलार जडान		५०.०			५०.०
३११५९					
थरिगाउँ देवस्थल मन्दिर मर्मत		५०.०			५०.०
सूरीयौदय नगरपालिका वडा नं. ०२ (८०१०३४०४२०२)	४३९.५	६०५०.०	०.०	०.०	६४८९.५
२११३४					
कर्मचारी बैठक भत्ता वडा २	२४.०				२४.०
२११४१					
पदाधिकारी बैठक भत्ता वडा २	१२५.०				१२५.०
२२१११					
पानी तथा विजुल महशुल वडा २	१०.०				१०.०
२२११२					
संचार महशुल वडा २	१०.०				१०.०
२२२११					
ईन्धन पदाधिकारी वडा २	१०.०				१०.०
२२२१२					
ईन्धन कार्यालय प्रयोजन वडा २	७.०				७.०
२२२१३					
सवारी साधन मर्मत खर्च वडा २	६.०				६.०
२२२२१					
मेशिनरी औजार मर्मत संभार तथा सञ्चालन खर्च वडा २	५.०				५.०
२२३११					
मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री वडा २	६०.०				६०.०
२२३१३					
पुस्तक तथा सामाग्री खर्च वडा २	२.५				२.५
२२३१४					
इन्धन अन्य प्रयोजन	३.०				३.०
२२३१५					
पत्रपत्रिका छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च वडा २	१०.०				१०.०
२२३१९					
अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च वडा २	५.०				५.०
२२४१४					
सरसफाई सेवा शुल्क वडा २	३.०				३.०
२२५१२					
दलित शीपमुलम तथा आयआर्जन कार्यक्रम वडा २		५०.०			५०.०

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक श्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	अन्य	जम्मा विनियोजन रु.
नेपाल आदिवासी जनजाति शीपमुलक कार्यक्रम वडा २		९०.०			९०.०
महिला शीपमुलक तथा आयआर्जन कार्यक्रम वडा २		९०.०			९०.०
२२५२२					
जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम वडा २		५०.०			५०.०
टोल विकास सँस्था क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम वडा २		७०.०			७०.०
टोल विकास सँस्था संगको सहकार्यमा सरसफाई कार्यक्रम वडा २		१००.०			१००.०
बालबालिका शैक्षिक सामग्री वितरण वडा २		५०.०			५०.०
युवा तथा खेलकूद कार्यक्रम वडा २		१००.०			१००.०
२२६११					
अनुगमन मुल्याङ्कन खर्च वडा २	१५.०				१५.०
२२६१२					
भ्रमण खर्च वडा २	२५.०				२५.०
२२७११					
विविध खर्च वडा २	२०.०				२०.०
२८१४२					
वडा कार्यालय २ को घरभाडा	९९.०				९९.०
३११५१					
देउराली महादेवस्थान मोटरबाटो मर्मत वडा २		१५०.०			१५०.०
प्रहरी चौकी इ.प्र.का. मानेभञ्ज्याङ हुँदै देउराली जोड्ने सडक वडा न २		५०००.०			५०००.०
भेटनरी पस्याङगैरी मोटरबाटो मर्मत वडा न २		१५०.०			१५०.०
लोडाँडाकिँरातचोक मोटरबाटो मर्मत वडा २		१५०.०			१५०.०
सुर्योदयनगरपालिका वडा नं. ०३ (८०१०३४०४२०३)	३४०.५	५४३०.०	०.०	०.०	५७७०.५
२११३४					
कर्मचारीको बैठक भत्ता वडा ३	२४.०				२४.०
२११४१					
पदाधिकारीको बैठक भत्ता वडा ३	१२५.०				१२५.०
२२१११					
पानी तथा विजुली महशुल वडा ३	१०.०				१०.०
२२११२					
संचार महशुल वडा ३	१०.०				१०.०
२२२११					
ईन्धन पदाधिकारी वडा ३	१०.०				१०.०
२२२१२					

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक श्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	अन्य	जम्मा विनियोजन रु.
ईन्धन कार्यालय प्रयोजन वडा ३	७.०				७.०
२२२१३					
सवारी साधन मर्मत खर्च वडा ३	६.०				६.०
२२२२१					
मेशिनरी औजार मर्मत संभार तथा सञ्चालन					
खर्च वडा ३	५.०				५.०
२२३११					
मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री खर्च वडा ३	६०.०				६०.०
२२३१३					
पुस्तक तथा सामाग्री खर्च वडा ३	२.५				२.५
बालबालिका शैक्षिक सामाग्री वितरण कार्यक्रम					
वडा ३		५०.०			५०.०
२२३१४					
इन्धन अन्य प्रयोजन	३.०				३.०
२२३१५					
पत्रपत्रिका छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च					
वडा ३	१०.०				१०.०
२२३१९					
अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च वडा ३	५.०				५.०
२२४१४					
सरसफाई सेवा शुल्क वडा ३	३.०				३.०
२२५१२					
जनजाति क्षमता अभिवृद्धि वडा ३		२०.०			२०.०
दलित क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम वडा ३		२०.०			२०.०
महिला क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम वडा ३		३०.०			३०.०
२२५२२					
खेलकुद कार्यक्रम वडा ३		५०.०			५०.०
जनजाती आयआर्जन कार्यक्रम वडा ३		५०.०			५०.०
जेष्ठ नागरिक स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन कार्यक्रम					
वडा ३		५०.०			५०.०
दलित आयआर्जन कार्यक्रम वडा ३		४०.०			४०.०
महिला आयआर्जन कार्यक्रम वडा ३		७०.०			७०.०
२२६११					
अनुगमन मुल्याङ्कन खर्च वडा ३	१५.०				१५.०
२२६१२					
भ्रमण खर्च वडा ३	२५.०				२५.०
२२७११					
विविध खर्च वडा ३	२०.०				२०.०
३१११३					

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक श्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	अन्य	जम्मा विनियोजन रु.
वडा कार्यालय रङ्गरोगन वडा ३		५०.०			५०.०
३११५१					
मेची राजमार्ग हिटोगहिरो थापाथली जिल सडक					
वडा ३		५००.०			५००.०
रुडसुड चोक मेहेलबोटे मंगल मन्दिर सडक					
वडा ३		४५००.०			४५००.०
सूयोदयनगरपालिका वडा नं. ०४ (८०१०३४०४२०४)	३४०.५	६२००.०	०.०	०.०	६५४०.५
२११३४					
कर्मचारीको बैठक भत्ता वडा ४	२४.०				२४.०
२११३५					
स्वास्थ्य स्वयंसेविका प्रोत्साहन खर्च वडा ४		५०.०			५०.०
२११४१					
पदाधिकारी बैठक भत्ता वडा ४	१२५.०				१२५.०
२२१११					
पानी तथा विजुली महशुल वडा ४	१०.०				१०.०
२२११२					
संचार महशुल वडा ४	१०.०				१०.०
२२२११					
ईन्धन पदाधिकारी वडा ४	१०.०				१०.०
२२२१२					
ईन्धन कार्यालय प्रयोजन वडा ४	७.०				७.०
२२२१३					
सवारी साधन मर्मत खर्च वडा ४	६.०				६.०
२२२२१					
मेशिनरी औजार मर्मत संभार तथा सञ्चालन					
खर्च वडा ४	५.०				५.०
२२३११					
मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री खर्च वडा ४	६०.०				६०.०
२२३१३					
पुस्तक तथा सामाग्री खर्च वडा ४	२.५				२.५
२२३१४					
इन्धन अन्य प्रयोजन	३.०				३.०
२२३१५					
पत्रपत्रिका छपाई तथा सुचना प्रकाशन खर्च					
वडा ४	१०.०				१०.०
२२३१९					
अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च वडा ४	५.०				५.०
२२४१४					

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक श्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	अन्य	जम्मा विनियोजन रु.
सरसफाई सेवा शुल्क वडा ४	३.०				३.०
२२५१२					
चिया प्रशोधन तालिम वडा ४		५०.०			५०.०
दलित जाति सचेतना कार्यक्रम वडा ४		५०.०			५०.०
महिला गुडिया बनाउने तालिम वडा ४		५०.०			५०.०
युवा उद्घोषण तालिम वडा ४		५०.०			५०.०
विषादी न्यूनिकरण तथा अर्गानिक चिया प्रशोधन तालिम वडा ४		५०.०			५०.०
सिलाई कटाई तालिम कार्यक्रम वडा ४		५०.०			५०.०
२२५२२					
जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम वडा ४		५०.०			५०.०
टोल विकास सँस्था मार्फत सरसफाई कार्यक्रम वडा ४		७५.०			७५.०
लाप्चा जाति सँस्कृति तथा भाषा संरक्षण वडा ४		५०.०			५०.०
२२६११					
अनुगमन मूल्याङ्कन खर्च वडा ४	१५.०				१५.०
२२६१२					
भ्रमण खर्च वडा ४	२५.०				२५.०
२२७११					
विविध खर्च वडा ४	२०.०				२०.०
३१११२					
जनजाति भवन निर्माण वडा ४		७५.०			७५.०
३१११५					
वडा कार्यालय फर्निचर खरीद वडा ४		२०.०			२०.०
३११२२					
वडा कार्यालय मेशीनरी औजार खरीद ४		३०.०			३०.०
३११५१					
अन्तु चक्रपथ (बराल भङ्गाड गणेश हिमाल अन्तु चक्रपथ) वडा ४		५०००.०			५०००.०
अन्तू स्वास्थ्य सडक मर्मत वडा ४		५०.०			५०.०
तकपत अम्बिटार (डि.पि.आर. तथा मर्मत) वडा ४		५००.०			५००.०
सूर्योदयनगरपालिका वडा नं. ०५ (८०१०३४०४२०५)	३४०.५	६१००.०	०.०	०.०	६४४०.५
२११३४					
कर्मचारीको बैठक भत्ता वडा ५	२४.०				२४.०
२११४१					
पदाधिकारी बैठक भत्ता वडा ५	१२५.०				१२५.०

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक श्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	अन्य	जम्मा विनियोजन रु.
२२१११					
पानी तथा विजुली बडा ५	१०.०				१०.०
२२११२					
संचार महशुल बडा ५	१०.०				१०.०
२२२११					
ईन्धन पदाधिकारी बडा ५	१०.०				१०.०
२२२१२					
ईन्धन कार्यालय प्रयोजन बडा ५	७.०				७.०
२२२१३					
सवारी साधन मर्मत खर्च बडा ५	६.०				६.०
२२२२१					
मेशिनरी औजार मर्मत संभार तथा सञ्चालन खर्च बडा ५	५.०				५.०
२२३११					
मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री खर्च बडा ५	६०.०				६०.०
२२३१३					
पुस्तक तथा सामाग्री खर्च बडा ५	२.५				२.५
२२३१४					
इन्धन अन्य प्रयोजन	३.०				३.०
२२३१५					
पत्रपत्रिका छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च बडा ५	१०.०				१०.०
२२३१९					
अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च बडा ५	५.०				५.०
२२४१४					
सरसफाई सेवा शुल्क बडा ५	३.०				३.०
२२५१२					
अन्तर विद्यालय बीच साँस्कृतिक र साहित्यिक तथा अभिभावक गोष्ठी बडा ५		५०.०			५०.०
अन्तुडौडा भ्यूटावर देखी सूचना केन्द्र सम्म सौन्दर्यीकरण पुष्प तालिम बडा ५		५०.०			५०.०
दलित परिवारलाई शीपविकास तालिम बडा ५		५०.०			५०.०
हाउस वायरिङ तालिम बडा ५		५०.०			५०.०
महिलालाई सिलाई कटिङ तालिम तथा डल कुशन र अन्य ह्याण्डीक्राफ्ट तालिम बडा ५		१००.०			१००.०
२२५२२					
सुशासन तथा सँस्थागत विकासमा नागरिक बडापत्र गुनासो व्यवस्थापन तथा नागरिक सहायता कक्ष व्यवस्थापन बडा ५		५०.०			५०.०

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक श्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	अन्य	जम्मा विनियोजन रु.
जेष्ठ नागरिक सम्मान तीर्थयात्रा वडा ५		१००.०			१००.०
२२६११					
अनुगमन मुल्याङ्कन खर्च वडा ५	१५.०				१५.०
२२६१२					
भ्रमण खर्च वडा ५	२५.०				२५.०
२२७११					
विविध खर्च वडा ५	२०.०				२०.०
३१११५					
वडा कार्यालय फर्निचर खरीद - ५		२०.०			२०.०
३११२२					
आदिवासी जनजातिभिन्न विपन्न परिवार भएका र विद्युत लाईन नपुगेको स्थानका परिवारलाई सोलार बत्ती वितरण वडा ५		५०.०			५०.०
वडा कार्यालय मेशीनरीऔजार खरीद		३०.०			३०.०
३११५१					
काजी गोलाई देखी रवी गोलाई सडक मर्मत संभार वडा ५		१००.०			१००.०
खत्रीगाउँ टारघर देखी लम्बागौडा मोटरबाटो मर्मत संभार वडा ५		५०.०			५०.०
चौतारे देखी मलामी टहरा सम्म मो बा मर्मत संभार वडा ५		५०.०			५०.०
भानुभक्त मा वि जाने बाटो सोलिङ तथा मर्मत वडा ५		५०.०			५०.०
महेन्द्रबेंसी-शान्तिबजार-समालबुङ मा.वि. सुब्बाटोल हुँदै लम्बागौडा मोटरबाटो वडा ५		५०००.०			५०००.०
बौद्धटोल सडक मर्मत संभार वडा ५		५०.०			५०.०
शान्तिबजार-समालबुङ मा वि- रवी गोलाई घलेचौतारा-बौद्ध मा वि सडक- शान्तिबजार- खोलागोदाम सडक गोरख निमावि-महेन्द्रवेशी र गुरुङगाउँ सिकारी गाउँ सडकमा सडक मर्मत संभार हेरालु व्यवस्थापन वडा ५		१००.०			१००.०
३११५९					
अन्तुडाँडा भ्यूटावर देखी सूचना केन्द्र सम्म सौन्दर्यीकरण वडा ५		५०.०			५०.०
ज्यूटी पर्यटकिय स्थलको सौन्दर्यकरण वडा ५		१००.०			१००.०
सूर्योदय नगरपालिका वडा नं. ०६ (८०१०३४०४२०६)	४००.५	४७५०.०	०.०	०.०	५१५०.५
२११३४					
कर्मचारी बैठक भत्ता वडा ६	२४.०				२४.०

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक श्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	अन्य	जम्मा विनियोजन रु.
२११४१					
पदाधिकारी बैठक भत्ता वडा ६	१२५.०				१२५.०
२२१११					
पानी तथा विजुली महशुल वडा ६	१०.०				१०.०
२२११२					
संचार महशुल वडा ६	१०.०				१०.०
२२२११					
ईन्धन पदाधिकारी वडा ६	१०.०				१०.०
२२२१२					
ईन्धन कार्यालय प्रयोजन वडा ६	७.०				७.०
२२२१३					
सवारी साधन मर्मत खर्च वडा ६	६.०				६.०
२२२२१					
मेशिनरी औजार मर्मत संभार तथा सञ्चालन खर्च वडा ६	५.०				५.०
२२३११					
मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री खर्च वडा ६	६०.०				६०.०
२२३१३					
पुस्तक तथा सामाग्री खर्च वडा ६	२.५				२.५
२२३१४					
इन्धन अन्य प्रयोजन	३.०				३.०
२२३१५					
पत्रपत्रिका छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च वडा ६	१०.०				१०.०
२२३१९					
अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च वडा ६	५.०				५.०
२२४१४					
सरसफाई सेवा शुल्क वडा ६	३.०				३.०
२२५१२					
वडा नं. ६ को महिला सिलाई कटिड तालिम वडा ६		५०.०			५०.०
२२५२२					
जेष नागरिक सम्मान कार्यक्रम वडा ६		५०.०			५०.०
२२६११					
अनुगमन मुल्याङ्कन खर्च वडा ६	१५.०				१५.०
२२६१२					
भ्रमण खर्च वडा ६	२५.०				२५.०
२२७११					
विविध खर्च वडा ६	२०.०				२०.०

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक श्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	अन्य	जम्मा विनियोजन रु.
२७१११					
वडा नं. ६ का विपन्न वर्गका दलितलाई जीवनविमा वडा ६		५०.०			५०.०
२८१४२					
वडा कार्यालय ६ को घरभाडा	६०.०				६०.०
३११५१					
ग्यापाचोक घलानी डाँडा हुँदै महेन्द्रबेंसी सिद्धिखोला पुल सम्म सडक निर्माण वडा ६		५००.०			५००.०
सुकेपोखरी ग्यापाचोक वडा कार्यालय हुँदै तारगाउँ महेन्द्रबेंसी सम्म बाटो वडा ६		४०००.०			४०००.०
३११५९					
रामजानकी मन्दिर तारगाउँ निर्माण वडा ६		१००.०			१००.०
सूर्योदय नगरपालिका वडा नं. ०७ (८०१०३४०४२०७)	३४०.५	४७५०.०	०.०	०.०	५०९०.५
२११३४					
कर्मचारी बैठक भत्ता वडा ७	२४.०				२४.०
२११४१					
पदाधिकारी बैठक भत्ता वडा ७	१२५.०				१२५.०
२२१११					
पानी तथा विजुली महशुल वडा ७	१०.०				१०.०
२२११२					
संचार महशुल वडा ७	१०.०				१०.०
२२२११					
ईन्धन पदाधिकारी वडा ७	१०.०				१०.०
२२२१२					
ईन्धन कार्यालय प्रयोजन वडा ७	७.०				७.०
२२२१३					
सवारी साधन मर्मत खर्च वडा ७	६.०				६.०
२२२२१					
मेशिनरी औजार मर्मत संभार तथा सञ्चालन खर्च वडा ७	५.०				५.०
२२३११					
मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री खर्च वडा ७	६०.०				६०.०
२२३१३					
पुस्तक तथा सामाग्री खर्च वडा ७	२.५				२.५
२२३१४					
इन्धन अन्य प्रयोजन	३.०				३.०
२२३१५					
पत्रपत्रिका छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	१०.०				१०.०

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक श्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	अन्य	जम्मा विनियोजन रु.
वडा ७					
२२३१९					
अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च वडा ७	५.०				५.०
२२४१४					
सरसफाई सेवा शुल्क वडा ७	३.०				३.०
२२५१२					
महिला उद्घोषण तालिम वडा ७		५०.०			५०.०
महिला कुखुरा शीप विकास तालिम वडा ७		५०.०			५०.०
२२५२२					
८० वर्षमाथि जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम					
वडा ७		५०.०			५०.०
महिला पाठेघर शिविर वडा ७		५०.०			५०.०
२२६११					
अनुगमन मुल्याङ्कन खर्च वडा ७	१५.०				१५.०
२२६१२					
भ्रमण खर्च वडा ७	२५.०				२५.०
२२७११					
विविध खर्च वडा ७	२०.०				२०.०
३१११३					
अम्बी नि.मा.वि. कम्प्युटर कक्षा व्यवस्थापन					
वडा ७		५०.०			५०.०
३११२२					
नवज्योति कम्प्युटर खरिद वडा ७		७५.०			७५.०
३११५१					
अम्बी डाँडागाउँ अम्बिटार जोड्ने मोटरबाटो					
मर्मत वडा ७		१२५.०			१२५.०
चित्रेटोल खड्का टोल बाटो मर्मत वडा ७		१२५.०			१२५.०
पालटाडे कालोपत्रे सडकबाट भाग्योदय-					
राईटोल-विरिडखोला सम्मको बाटो वडा ७		४०००.०			४०००.०
३११५६					
सुकेपोखरी खानेपानी ट्यांकी निर्माण वडा ७		७५.०			७५.०
३११५९					
जनजाति भाषा संग्रहालय कोठा निर्माण वडा ७		५०.०			५०.०
भाग्योदय आ.वि. घेराबारा वडा ७		५०.०			५०.०
सूर्योदय नगरपालिका वडा नं. ०८ (८०१०३४०४२०८)	४३५.५	५४८०.०	०.०	०.०	५९१५.५
२११३४					
कर्मचारीको बैठक भत्ता वडा ८	२४.०				२४.०
२११४१					

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक श्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	अन्य	जम्मा विनियोजन रु.
पदाधिकारी बैठक भत्ता वडा ढ	१२५.०				१२५.०
२२१११					
पानी तथा विजुली महशुल वडा ढ	१०.०				१०.०
२२११२					
संचार महशुल वडा ढ	१०.०				१०.०
२२२११					
ईन्धन पदाधिकारी वडा ढ	१०.०				१०.०
२२२१२					
ईन्धन कार्यालय प्रयोजन वडा ढ	७.०				७.०
२२२१३					
सवारी साधन मर्मत खर्च वडा ढ	६.०				६.०
२२२२१					
मेशिनरी औजार मर्मत संभार तथा सञ्चालन खर्च वडा ढ	५.०				५.०
२२३११					
मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री खर्च वडा ढ	६०.०				६०.०
२२३१३					
पुस्तक तथा सामग्री खर्च वडा ढ	२.५				२.५
२२३१४					
इन्धन अन्य प्रयोजन	३.०				३.०
२२३१५					
पत्रपत्रिका छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च वडा ढ	१०.०				१०.०
२२३१९					
अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च वडा ढ	५.०				५.०
२२४१४					
सरसफाई सेवा शुल्क वडा ढ	३.०				३.०
२२५१२					
कृषिजन्य चिया उत्पादनलाई अर्गानिकरण सम्बन्धी तालिम वडा ढ		५०.०			५०.०
टोल विकास सँस्थाका प्रतिनिधिहरूलाई सँस्थागत क्षमता विकास तालिम वडा ढ		५०.०			५०.०
सिलाई कटाई Level 2 तालिम वडा ढ		७०.०			७०.०
२२५२२					
जेष्ठ नागरिक र अपांगता भएका व्यक्तिहरूलाई घरदैलोमा स्वास्थ्य उपचार कार्यक्रम वडा ढ		६०.०			६०.०
पाठेघर खस्ने समस्या भएका महिलाहरूलाई स्वास्थ्य शिविर कार्यक्रम वडा ढ		५०.०			५०.०
भाषा लिपी सँस्कार सम्बन्धी तालिम वडा ढ		५०.०			५०.०

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक श्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	अन्य	जम्मा विनियोजन रु.
------------------------------	------------------	----------------	-----------------	------	-----------------------

२२६११

अनुगमन मुल्याङ्कन खर्च वडा ८

१५.०

१५.०

२२६१२

भ्रमण खर्च वडा ८

२५.०

२५.०

२२७११

विविध खर्च वडा ८

२०.०

२०.०

२७१११

विपन्न दलितका लागि स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम

वडा ८

५०.०

५०.०

२८१४२

वडा कार्यालय ८ को घरभाडा

९५.०

९५.०

३११५१

कजेनी मालुम वडा कार्यालय डब्बुगाउँ हुँदै

सू.न.पा. वडा नं. ६ जोड्ने बाटो वडा ८

४५००.०

४५००.०

छिपिटार टोल विकास दावा गैरी देखि श्रीअन्तु

जाने वैकल्पिक बाटोको स्तरोन्नति वडा ८

५००.०

५००.०

३११५९

शान्ति चोकमा अवस्थित ३०० वर्ष पुरानो माने

संरक्षण वडा ८

१००.०

१००.०

**सूयोदयनगरपालिका वडा नं. ०९
(८०१०३४०४२०९)**

४३५.५

६०२५.०

०.०

०.०

६४६०.५

२११३४

कर्मचारी बैठक भत्ता वडा ९

२४.०

२४.०

२११४१

पदाधिकारी बैठक भत्ता वडा ९

१२५.०

१२५.०

२२१११

पानी तथा विजुली महशुल वडा ९

१०.०

१०.०

२२११२

संचार महशुल वडा ९

१०.०

१०.०

२२२११

ईन्धन पदाधिकारी वडा ९

१०.०

१०.०

२२२१२

ईन्धन कार्यालय प्रयोजन वडा ९

७.०

७.०

२२२१३

सवारी साधन मर्मत खर्च वडा ९

६.०

६.०

२२२२१

मेशिनरी औजार मर्मत संभार तथा सञ्चालन

खर्च वडा ९

५.०

५.०

२२३११

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक श्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	अन्य	जम्मा विनियोजन रु.
कार्यालय मसलन्द तथा सामग्री खर्च वडा ९	६०.०				६०.०
२२३१३					
पुस्तक तथा सामग्री खर्च वडा ९	२.५				२.५
२२३१४					
इन्धन अन्य प्रयोजन	३.०				३.०
२२३१५					
पत्रपत्रिका छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च वडा ९	१०.०				१०.०
२२३१९					
अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च वडा ९	५.०				५.०
२२४१४					
सरसफाई सेवा शुल्क वडा ९	३.०				३.०
२२५१२					
बाल क्लब मार्फत लागुपदार्थ दुर्व्यसनी तथा क्षमता विकास कार्यक्रम वडा ९		५०.०			५०.०
सम्पत्ति कर अभिलेखीकरण अभिमुखीकरण कार्यक्रम वडा ९		५०.०			५०.०
महिला विकास कार्यक्रम (नेतृत्व विकास कार्यक्रम उद्घोषण तालिम) वडा ९		७५.०			७५.०
२२५२२					
यूवा खेलकूद कार्यक्रम वडा ९		५०.०			५०.०
२२६११					
अनुगमन मुल्याङ्कन खर्च वडा ९	१५.०				१५.०
२२६१२					
भ्रमण खर्च वडा ९	२५.०				२५.०
२२७११					
विविध खर्च वडा ९	२०.०				२०.०
२८१४२					
वडा कार्यालय ९ को घरभाडा	९५.०				९५.०
३११३१					
कृषि तथा पशुपालन (भकारो गोठ सुधार) वडा ९		२००.०			२००.०
३११५१					
बरबोटे गहिरीगाउँ कजेनी सडक वडा ९		५०००.०			५०००.०
बरबोटे लेप्चा टोल ढोडे बाटो वडा ९		५००.०			५००.०
३११५६					
खानेपानी स्थानीय मुहान संरक्षण वडा ९		१००.०			१००.०
सुर्खोदय नगरपालिका वडा नं. १० (८०१०३४०४२१०)	४३५.५	६१२०.०	०.०	०.०	६५५५.५

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक श्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	अन्य	जम्मा विनियोजन रु.
२११३४					
कर्मचारी बैठक भत्ता वडा १०	२४.०				२४.०
२११४१					
पदाधिकारी बैठक भत्ता वडा १०	१२५.०				१२५.०
२२१११					
पानी तथा विजुली महशुल वडा १०	१०.०				१०.०
२२११२					
संचार महशुल वडा १०	१०.०				१०.०
२२२११					
ईन्धन पदाधिकारी वडा १०	१०.०				१०.०
२२२१२					
ईन्धन कार्यालय प्रयोजन वडा १०	७.०				७.०
२२२१३					
सवारी साधन मर्मत तथा संभार खर्च वडा १०	६.०				६.०
२२२२१					
मेशिनरी औजार सञ्चालन तथा मर्मत संभार वडा १०	५.०				५.०
२२३११					
कार्यालय मसलन्द तथा सामाग्री वडा १०	६०.०				६०.०
२२३१३					
पुस्तक तथा सामाग्री वडा १०	२.५				२.५
२२३१४					
इन्धन अन्य प्रयोजन	३.०				३.०
२२३१५					
पत्रपत्रिका छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च वडा १०	१०.०				१०.०
२२३१९					
अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च वडा १०	५.०				५.०
२२४१४					
सरसफाई सेवा शुल्क वडा १०	३.०				३.०
२२५२२					
स्थानीय सँस्कृति संरक्षण वडा १०		५०.०			५०.०
२२६११					
अनुगमन मुल्याङ्कन खर्च वडा १०	१५.०				१५.०
२२६१२					
भ्रमण खर्च वडा १०	२५.०				२५.०
२२७११					
विविध खर्च वडा १०	२०.०				२०.०
२८१४२					

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक श्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	अन्य	जम्मा विनियोजन रु.
वडा कार्यालय १० को घरभाडा	९५.०				९५.०
३११३१					
गोठ सुधार कार्यक्रम वडा १०		१००.०			१००.०
३११५१					
नयाँचोक वडा नं. ११ जोड्ने मोटरबाटो वडा १०		५०.०			५०.०
फिक्कल-गुम्बापथ-शहीदचोक-आरुबोटे-जोगमाई खोला सम्म सडक वडा १०		५०००.०			५०००.०
रिङरोड मुख हुँदै स्कूल डाँडा थग्लेघाट वडा १०		५००.०			५००.०
३११५६					
खानेपानी मुहान संरक्षण (जरुवा) खानेपानी योजना वडा १०		२००.०			२००.०
३११५९					
फेन्सोड गुम्बा सवदाह गृह निर्माण वडा १०		२२०.०			२२०.०
सूच्योदय नगरपालिका वडा नं. ११ (८०१०३४०४२११)	३४०.५	५४२०.०	०.०	०.०	५७६०.५

२११३४

कर्मचारी बैठक भत्ता वडा ११ २४.० २४.०

२११४१

पदाधिकारी बैठक भत्ता वडा ११ १२५.० १२५.०

२२१११

पानी तथा विजुली महशुल वडा ११ १०.० १०.०

२२११२

संचार महशुल वडा ११ १०.० १०.०

२२२११

ईन्धन पदाधिकारी वडा ११ १०.० १०.०

२२२१२

ईन्धन कार्यालय प्रयोजन वडा ११ ७.० ७.०

२२२१३

सवारी साधन मर्मत खर्च वडा ११ ६.० ६.०

२२२२१

मेशिनरी औजार मर्मत संभार तथा सञ्चालन

खर्च वडा ११ ५.० ५.०

२२३११

मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री वडा ११ ६०.० ६०.०

२२३१३

पुस्तक तथा सामाग्री खर्च वडा ११ २.५ २.५

२२३१४

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक श्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	अन्य	जम्मा विनियोजन रु.
इन्धन अन्य प्रयोजन	३.०				३.०
२२३१५					
पत्रपत्रिका छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च					
वडा ११	१०.०				१०.०
२२३१९					
अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च वडा ११	५.०				५.०
२२४१४					
सरसफाई सेवा शुल्क वडा ११	३.०				३.०
२२५१२					
अपांग तर्फ शीपमुलक कार्यक्रम (मुढा बुन्ने तालिम) वडा ११		५०.०			५०.०
टोल विकास सँस्थालाई क्षमता विकास तालिम वडा ११		५०.०			५०.०
महिलातर्फ गुडिया बनाउने तालिम वडा ११		५०.०			५०.०
२२५२२					
जनजातितर्फ साँस्कृतिक बाजा खरिद तथा हस्तान्तरण वडा ११		५०.०			५०.०
जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम वडा ११		५०.०			५०.०
२२६११					
अनुगमन मुल्याङ्कन खर्च वडा ११	१५.०				१५.०
२२६१२					
भ्रमण खर्च वडा ११	२५.०				२५.०
२२७११					
विविध खर्च वडा ११	२०.०				२०.०
२७१११					
दलिततर्फ १९ परिवारलाई स्वास्थ्य बीमा वडा ११		५०.०			५०.०
३११५१					
नयाँचोक केराबारी माघेसुन्तले भित्री हुँदै गोदक जोड्ने सडक वडा ११		४५००.०			४५००.०
माघे कालापानी हुँदै सिस्ने जोड्ने मोटरबाटो मर्मत तथा स्तरोन्नति वडा ११		५००.०			५००.०
३११५६					
खानेपानी मुहान संरक्षण वडा ११		१२०.०			१२०.०
सुर्योदय नगरपालिका वडा नं. १२ (८०१०३४०४२१२)	४३६.५	५४६०.०	०.०	०.०	५८९६.५
२११३४					
कर्मचारी बैठक भत्ता वडा १२	२४.०				२४.०
२११४१					

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक श्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	अन्य	जम्मा विनियोजन रु.
पदाधिकारी बैठक भत्ता वडा १२	१२५.०				१२५.०
२२१११					
पानी तथा विजुली महशुल वडा १२	१०.०				१०.०
२२११२					
संचार महशुल वडा १२	१०.०				१०.०
२२२११					
ईन्धन पदाधिकारी वडा १२	१०.०				१०.०
२२२१२					
ईन्धन कार्यालय प्रयोजन वडा १२	७.०				७.०
२२२१३					
सवारी साधन मर्मत खर्च वडा १२	६.०				६.०
२२२२१					
मेशिनरी औजार मर्मत संभार तथा सञ्चालन खर्च वडा १२	५.०				५.०
२२३११					
मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री वडा १२	६०.०				६०.०
२२३१३					
पुस्तक तथा सामग्री वडा १२	२.५				२.५
२२३१४					
इन्धन अन्य प्रयोजन	३.०				३.०
२२३१५					
पत्रपत्रिका छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च वडा १२	१०.०				१०.०
२२३१९					
अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च वडा १२	५.०				५.०
२२४१४					
सरसफाई सेवा शुल्क वडा १२	३.०				३.०
२२५१२					
दलित परम्परागत पेशालाई आधुनिकीकरण गर्ने वडा १२		५०.०			५०.०
२२५२२					
अपांगता आयमुलक कार्यक्रम वडा १२		५०.०			५०.०
आदिवासी जनजाति कला तथा सँस्कृतिको संरक्षण कार्यक्रम वडा १२		५०.०			५०.०
जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम (८० वर्ष माथिका वृद्धवृद्धाहरुलाई) वडा १२		५०.०			५०.०
महिला हिंसा विरुद्ध कार्यक्रम वडा १२		६०.०			६०.०
यूवा तथा खेलकूद- खेलकूद सामग्री वितरण वडा १२		५०.०			५०.०

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक श्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	अन्य	जम्मा विनियोजन रु.
------------------------------	------------------	----------------	-----------------	------	-----------------------

२२६११

अनुगमन मुल्याङ्कन खर्च वडा १२

१५.०

१५.०

२२६१२

भ्रमण खर्च वडा १२

२५.०

२५.०

२२७११

विविध खर्च वडा १२

२०.०

२०.०

२८१४२

वडा कार्यालय १२ को घरभाडा

९६.०

९६.०

३११५१

चौतारे डाँडा अग्निसे सडक मर्मत वडा १२

१००.०

१००.०

चौतारे डाँडा लेवक सडक मर्मत वडा १२

५०.०

५०.०

तीनघरे गोपाले खान्द्रुके लक्ष्मीपुर सडक वडा

१२

१५०.०

१५०.०

महधारा पाथिभरा सुन्दरबैसी सडक मर्मत वडा

१२

१००.०

१००.०

याङखोला पीडडाडाँ घुमाउने मलिम सेतीदेवी

टोल परिवर्तन टोल हुँदै चुचेढुंगा तीनघरे

सडक वडा १२

४५००.०

४५००.०

हिटी तीनघरे बाटो मर्मत वडा १२

१००.०

१००.०

३११५९

यलम्बर शालिक घेराबारा वडा १२

१५०.०

१५०.०

सूर्योदय नगरपालिका वडा नं. १३

(८०१०३४०४२१३)

४२५.५

४८३०.०

०.०

०.०

५२५५.५

२११३४

कर्मचारी बैठक भत्ता वडा १३

२४.०

२४.०

२११४१

पदाधिकारी बैठक भत्ता वडा १३

१२५.०

१२५.०

२२१११

पानी तथा विजुली महशुल वडा १३

१०.०

१०.०

२२११२

संचार महशुल वडा १३

१०.०

१०.०

२२२११

ईन्धन पदाधिकारी वडा १३

१०.०

१०.०

२२२१२

ईन्धन कार्यालय प्रयोजन वडा १३

७.०

७.०

२२२१३

सवारी साधन मर्मत खर्च वडा १३

६.०

६.०

२२२२१

मेशिनरी औजार मर्मत तथा संभार खर्च वडा

५.०

५.०

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक श्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	अन्य	जम्मा विनियोजन रु.
१३					
२२३११					
मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री वडा १३	६०.०				६०.०
२२३१३					
पुस्तक तथा सामग्री वडा १३	२.५				२.५
२२३१४					
इन्धन अन्य प्रयोजन	३.०				३.०
२२३१५					
पत्रपत्रिका छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च वडा १३	१०.०				१०.०
२२३१९					
अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च वडा १३	५.०				५.०
२२४१४					
सरसफाई सेवा शुल्क वडा १३	३.०				३.०
२२५१२					
अपाङ्ग सचेतना कार्यक्रम वडा १३		५०.०			५०.०
आदिवासी जनजाति सचेतना कार्यक्रम वडा १३		५०.०			५०.०
दलित सचेतना कार्यक्रम वडा १३		५०.०			५०.०
बाल क्लब सचेतना कार्यक्रम वडा १३		५०.०			५०.०
महिला लक्षित सचेतना कार्यक्रम वडा १३		५०.०			५०.०
२२५२२					
जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम वडा १३		५०.०			५०.०
२२६११					
अनुगमन तथा मुल्याङ्कन खर्च वडा १३	१५.०				१५.०
२२६१२					
भ्रमण खर्च वडा १३	२५.०				२५.०
२२७११					
विविध खर्च वडा १३	२०.०				२०.०
२८१४२					
वडा कार्यालय १३ को घरभाडा	८५.०				८५.०
३११५१					
पोखरी देखि लक्ष्मीटोल हुँदै इ.न.पा. १० को रामचोक जोड्ने सडक स्तरोन्नति गर्ने योजना वडा १३		४५०.०			४५०.०
पोखरी देखि डाक्टर गाउँ कोल्बोटे पिपलडाँडा हुँदै रोड गाउँपालिका-१ जोड्ने सडक निर्माण तथा स्तरोन्नति वडा १३		४०००.०			४०००.०
३११५९					
भालुखोप देखि पोखरी हुँदै उत्तरे खेलमैदान		८०.०			८०.०

खर्च शिर्षक र कृयाकलापको नाम	आन्तरिक श्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	अन्य	जम्मा विनियोजन रु.
------------------------------	------------------	----------------	-----------------	------	-----------------------

सम्मको सडक नाली भल काट्ने मर्मत गर्ने र
हेरालु खर्च वडा १३

सुर्‍योदयनगरपालिका वडा नं. १४ (८०१०३४०४२१४)	३४०.५	६१००.०	०.०	०.०	६४४०.५
२११३४					
कर्मचारी बैठक भत्ता वडा १४	२४.०				२४.०
२११४१					
पदाधिकारी बैठक भत्ता वडा १४	१२५.०				१२५.०
२२१११					
पानी तथा विजुली वडा १४	१०.०				१०.०
२२११२					
संचार महशुल वडा १४	१०.०				१०.०
२२२११					
ईन्धन पदाधिकारी वडा १४	१०.०				१०.०
२२२१२					
ईन्धन कार्यालय प्रयोजन वडा १४	७.०				७.०
२२२१३					
सवारी साधन मर्मत खर्च वडा १४	६.०				६.०
२२२२१					
मेशिनरी औजार मर्मत संभार तथा सञ्चालन खर्च वडा १४	५.०				५.०
२२३११					
मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री खर्च वडा १४	६०.०				६०.०
२२३१३					
पुस्तक तथा सामग्री खर्च वडा १४	२.५				२.५
२२३१४					
इन्धन अन्य प्रयोजन	३.०				३.०
२२३१५					
पत्रपत्रिका छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च वडा १४	१०.०				१०.०
२२३१९					
अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च वडा १४	५.०				५.०
२२४१४					
सरसफाई सेवा शुल्क वडा १४	३.०				३.०
२२५१२					
अपांग सचेतना कार्यक्रम वडा १४		५०.०			५०.०
आदिवासी जनजाति सचेतना कार्यक्रम वडा १४		५०.०			५०.०
दलित सचेतना कार्यक्रम वडा १४		५०.०			५०.०
बालक्लब सचेतना कार्यक्रम वडा १४		५०.०			५०.०

खर्च शिर्षक र क्रियाकलापको नाम	आन्तरिक श्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	अन्य	जम्मा विनियोजन रु.
महिला समन्वय सचेतना कार्यक्रम वडा १४		५०.०			५०.०
२२५२२					
जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम वडा १४		५०.०			५०.०
२२६११					
अनुगमन तथा मुल्याङ्कन खर्च वडा १४	१५.०				१५.०
२२६१२					
भ्रमण खर्च वडा १४	२५.०				२५.०
२२७११					
विविध खर्च वडा १४	२०.०				२०.०
३१११३					
बुद्ध मा.वि. को कर्कटपाता खरिद वडा १४		१००.०			१००.०
सरस्वती मा.वि. को कर्कटपाता खरिद वडा १४		२००.०			२००.०
३११५१					
वतासे भङ्ग्याङदेखि हेल्थपोष्ट हुँदै जिमीखाँद भुतेनी हुँदै इ.न.पा. १० को घट्टाबजार जोड्ने सडक निर्माण तथा स्तरोन्नति वडा १४		५०००.०			५०००.०
उत्तरे खेलमैदानबाट माई न.पा. ५ र १० जोड्ने सडकलाई भल नाली मर्मत तथा सम्भार गर्ने हेरालु खर्च वडा १४		३००.०			३००.०
३११५६					
दाङसाराङ लुङचेटार खानेपानी पाईप खरिद वडा १४		१००.०			१००.०
३११५९					
शिवालय मन्दिर परिसरमा सोलिड ढलाई योजना वडा १४		१००.०			१००.०
वडा कार्यालयहरूको कूल जम्मा	५३९२.०	७८९१५.०	०.०	०.०	८४३०७.०

अनुसूची - ७

संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रमतर्फको क्रियाकलापगत बजेट विनियोजन

रकम रु. हजारमा

कार्यक्रमको नाम, खर्च शिर्षक नं. र क्रियाकलापको नाम	विनियोजन
आयुर्वेद चिकित्सालयहरू/औषधालयहरू	२६७३
२२५२२	
आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र/औषधालयको उपभोग खर्च(तलव, स्थानीय, महंगी, अन्य, पोषाक भत्ता र अन्य सेवा शुल्क समेत)	२५७५

कार्यक्रमको नाम, खर्च शिर्षक नं. र क्रियाकलापको नाम	विनियोजन
आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र/औषधालयको कार्यालय सचालन खर्च (ख.शि.नं. २२१११, २२११२, २२१२१, २२२११, २२२१२, २२३११, २२३१४, २२७११ का खर्चहरू)	९८
आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम	११६७
२२५२२	
अत्यावश्यक आयुर्वेद औषधि खरिद	३००
अन्य सेवा शुल्क (पूर्वकर्म (स्नेहन,स्वेदन,सिरोधारा)/पंचकर्म सञ्चालन गर्न अभ्यंगकर्ता)	२११
आयुर्वेद सँस्थाहरूको लागि इन्टरनेट सञ्चालन खर्च	२४
गाउँघर/शहरी क्लिनिक, नर्सन रोग व्यवस्थापन कार्यक्रम	१००
जडिबुटीबाट चूर्ण औषधी निर्माण	४०
जेष्ठ नागरिकको लागि स्वास्थ्य प्रवर्द्धन सेवा कार्यक्रम	७५
निशुल्क टिकट दर्ता शुल्क	२५
पंचकर्म/पूर्वकर्म कार्यक्रम	७५
फर्निचर खरिद	२०
राष्ट्रिय योग दिवस/अन्तर्राष्ट्रिय योग दिवस/राष्ट्रिय आरोग्य तथा धन्वन्तरी दिवस	१२
विद्यालय आयुर्वेद तथा योग शिक्षा कार्यक्रम	८५
शिरोधारा टेबल/ बाष्पस्वेदन सेट तथा अन्य चिकित्सा उपयोगी सामग्री खरिद	७५
स्तनपायी आमालाई मातृ शिशु सुरक्षार्थ दूग्धवर्धक जडिबुटीजन्य औषधी वितरण सम्बन्धी कार्यक्रम	८५
स्थानीय जडिबुटी परिचयात्मक कार्यक्रम तथा लगत संकलन/ निजी सँस्था (आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा) लगत संकलन	४०
एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	११३८३
२२५१२	
पूर्ण खोप गा.पा., न.पा. सुनिश्चितता र दीगोपना सुक्ष्म योजना अद्यावधिकको लागि न.पा., गा.पा खोप समन्वय समिति, स्वास्थ्य सँस्था प्रमुख सहित न.पा. र गा.पा. प्रमुख तथा वडा प्रमुखहरु र सरोकारवालाहरुको १ दिने गोष्ठी (७७ जिल्लाका सबै स्थानीय तह)	७५
रोटा खोप शुरुवात गर्न स्वास्थ्य सँस्था स्तरमा स्वास्थ्यकर्मीहरुको अभिमूखीकरण एक दिने (७७ जिल्ला)	४५
२२५२२	
अन्तर्राष्ट्रिय स्वास्थ्य विनियम (IHR) अन्तर्गत रसुवागढी, काठमाडौं, काकडभित्ता, रानी, बिरगंज, भैरहवा, नेपालगंज, पशुपतिनगर र गङ्गाचौकी भन्सारमा हेल्थ डेस्क स्थापना एवं निर्माण	१०००
अव्ष्टेटिक फिस्टुला र पाठेघर खस्ने रोगीको स्क्रिनिंग, रिगपेशरी तथा VIA जाँच	३५
अस्पताल तथा Birthing Centre मा २४ घण्टा प्रसूती सेवा सञ्चालन गर्न करारमा	
अ.न.मी. नियुक्ति	२६६
अस्पतालहरूमा पाठेघरको मुखको क्यान्सरको जाँचको लागि VIA Set, तथा सिल्कन रिड	२२

कार्यक्रमको नाम, खर्च शिर्षक नं. र क्रियाकलापको नाम	विनियोजन
प्रेशरी खरिद	
आइ.यु.सि डी. तथा इम्प्लान्ट सेवा प्रदान	३१
आमासुरक्षा कार्यक्रम सेवा प्रदान शोधभर्ना, यातायात खर्च, गर्भवती तथा सुत्केरी उत्प्रेरणा सेवा (4 th ANC), निशुल्क गर्भपतन, जिल्ला अस्पताल र सो भन्दा तलका सरकारी स्वास्थ्य सस्थाहरुमा प्रसूती हुने सुत्केरी तथा नवजात शिशुलाई न्यानो झोला (लुगा सेट)	१६००
एच एम आई एस को तालिम (५०) र अभिलेख तथा प्रतिवेदन फाराम छपाई (५०)	१००
औलो नियन्त्रण कार्यक्रमको अनुगमन एवम् मूल्याङ्कन, औलो महामारी हुने औलो ग्रसित क्षेत्रको छनौट गरी विषादी छर्कने (रेस्पेन्सिभ स्प्रेड समेत), विश्व औलो नियन्त्रण दिवस मनाउने तथा औलो नियन्त्रणका लागि बहुनिकाय अन्तरक्रिया	२१
औषधि, भ्याक्सिन, साधन, सामग्री रिप्याकिड. तथा ढुवानी र पुनः वितरण समेत	७०
किशोर किशोरी कार्यक्रम अन्तरगत महिनावारी स्वास्थ्य व्यवस्थापनको लागि स्कूलमा स्यानेटरी प्याड वितरण	२५
खोपको पहुँच बढाई छुट बच्चालाई खोप दिलाई पूर्णखोप सुनिश्चित गर्न वैशाख महिनालाई खोप महिना सञ्चालन गर्ने	३०
गाउघर क्लिनिक सञ्चालन यातायात खर्च	७०
दक्ष प्रसूतीकर्मीहरुलाई अनसाईट कोचिङको लागि क्षमता अभिवृद्धि	४०
दाड र इलाममा Birth Defect कार्यक्रमको कार्यन्वयन	३००
नर्सन रोग सम्बन्धी कार्यक्रम	७०
निःशुल्क स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधी खरिद	१९००
नियमित रूपमा खानेपानी गुणस्तर निगरानी गर्ने	५०
परिवार नियोजन, सुरक्षित मातृत्व, FCHV सेवा दिवस मनाउने	३०
परिवार स्वास्थ्य कार्यक्रमको लागि पार्टोग्राफ, DMT, MEC Wheel, Flow Chart Job Aid सहित फर्म फरम्याट छपाई	५
पहुँच नपुगेका र ड्रप आउट (छुट) बच्चाको खोजी तथा पूर्ण खोप दिलाउन महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुलाई अभिमूखीकरण र योजना निर्माण (७७ जिल्लाका सबै स्वास्थ्य सँस्था)	१२०
पालिकास्तरमा खोप ऐन, नियमावली, ए.ई.एफ.आई. को जानकारी खोप कार्यक्रमको समीक्षा, सुक्ष्म योजना अद्यावधिक कार्यक्रम २ दिने ७५३ तह (स्वास्थ्य सँस्था प्रमुख, खोप कार्यकर्ता समेत)	५५
पालिकाबाट अनुगमन मुल्यांकन (प्रजनन स्वास्थ्य कार्यक्रमहरुको Facility हरू सम्म)	३०
पूर्ण खोपको दीगोपनाको लागि साझेदार र स्थानीय स्वास्थ्य सँस्था सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिका सदस्य र वडा खोप समन्वय समितिहरूसँग अन्तरक्रिया, स्थानीय योजना निर्माण (७७ जिल्ला, सबै स्वास्थ्य सँस्था)	७५
पोषण सम्बन्धी राष्ट्रिय दिवस सञ्चालन (स्तनपान सप्ताह, आयोडिन महिना, विद्यालय स्वास्थ्य तथा पोषण सप्ताह लगायत कार्य सञ्चालनको लागि बहुक्षेत्रीय पोषण योजना लागु भएका	३५

कार्यक्रमको नाम, खर्च शिर्षक नं. र क्रियाकलापको नाम	विनियोजन
बाहेकका जिल्लाका ४४५ ओटा स्थानीय तहहरूको लागि)	
बाह्य खोप केन्द्रको भवन निर्माण ७५० वटा (७७ जिल्ला)	६००
भिटामिन ए क्याप्सुल आम वितरण कार्यक्रमका लागि म.स्वा.स्व.से. परिचालन खर्च (२ चरण कान्तिक र वैशाख)	२८७
म.स्वा.स्व.से. अर्धवार्षिक समीक्षा बैठक (जना)	५५१
म.स्वा.स्व.से. हरूलाई दीर्घकालीन सेवाका लागि सम्मानजनक बिदाइ (जना)	४२०
म.स्वा.स्व.से. हरूलाई पोशाक भत्ता	१३२८
महामारी तथा प्रकोपजन्य रोगहरूको अवस्थामा RRT/CRRT परिचालन गर्ने, चौमासिक रिभ्यू तथा अभिमुखीकरण गर्ने	४४
लामो अवधिको जन्मान्तरको लागि सेटलाइट सेवा	३३
वन्ध्याकरण घुम्ती शिविर अगावै म.स्वा.स्व.से.सँग छलफल	३५
सामाजिक परीक्षण कार्यक्रम (पुरानो र नयाँ थप हुने स्वास्थ्य सँस्था)	१००
स्तरीय उपचार पद्धति सम्बन्धी अभिमुखीकरण र साथी समूहबीच छलफल कार्यक्रम सञ्चालन	१२०
स्थानीय तहका स्वास्थ्य यूनिटमा डी.एच.आई.एस. २ सिष्टम सेटअपका लागि कम्प्युटर खरिद (पूँजीगत)	१००
स्थापना भएका र थप हुने शहरी स्वास्थ्य केन्द्र सञ्चालन अनुदान	४२५
स्वास्थ्य चौकी स्तरमा औजार उपकरण, फर्निचर साथै स्वास्थ्य सँस्था मर्मत सुधार (पूँजीगत)	१२०
स्वास्थ्य चौकी/प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रहरूको सेवा सुदृढीकरण क्रियाकलाप हात्तीपाईले रोग विरुद्धको आम औषधी सेवन (MDA) कार्यक्रम सञ्चालन	१००
२२६११	९९५
पूर्ण खोप न.पा., गा.पा. बेरिफिकेसन, अनुगमन तथा घोषणा सभा व्यवस्थापन	२५
कृषक पाठशाला सञ्चालन (पशु/कृषि) सम्बन्धी	२००
२२५२२	
कृषक पाठशाला सञ्चालन (पशु/कृषि) सम्बन्धी	२००
क्षयरोग नियन्त्रण	२३०
२२५२२	
२४ घण्टे सेवा हुने स्वास्थ्य सँस्थामा क्षयरोगमैत्री उपचार केन्द्र स्थापना	३३
उपचार केन्द्रहरूमा आकस्मिक अवस्थामा औषधी, ल्याव सामग्री ढुवानी, फर्म फरम्याट फोटोकपी, मर्मत सम्भार, ल्याव तथा आवश्यक सामग्री खरिद र ई-टि.बि. रजिस्टर अद्यावधिक	३४
उपचार केन्द्रहरूमा गई अनुगमन तथा मुल्यांकन गरि कार्यक्रमको गुणस्तरीयता सुनिश्चित गर्ने	२१
उपचाररत क्षयरोगका बिरामीको उपचारको कोहर्ट नतिजा, कार्यक्रमको प्रगति एवं चुनौती	३६

कार्यक्रमको नाम, खर्च शिर्षक नं. र क्रियाकलापको नाम	विनियोजन
रक्षारोग कार्यक्रममा भएका नयाँ विषयमा उपचार केन्द्रका स्वास्थ्य कर्मीहरूलाई अद्यावधिक गर्ने उपचार केन्द्र स्तर कोहर्ट विश्लेषण कार्यक्रम	
कारागार, गुम्बा, स्कुल, वृद्धाश्रम, उद्योग भएको क्षेत्र, शहरी घनाबस्ती, लगायत अन्य क्षयरोगका जोखिमयुक्त जनसंख्यामा माइक्रोस्कोपिक क्याम्प सञ्चालन	१६
पुनः उपचार क्याटेगोरीमा भएका सबै पी.वि.सी. विरामीहरूलाई उपचार अवधिभर पोषण भत्ता	२०
लुकेर बसेका क्षयरोगका विरामी उपचार दायरामा ल्याउन शिक्षक, समाजसेवी म.स्वा.स्व.से. परिचालन	११
स्थानीय एफ.एम. रेडियो तथा टेलिभिजन प्रसारण	४३
स्वास्थ्य सँस्थाबाट टाढा रहेका बस्ती तथा स्वास्थ्य सेवामा पहुँच कम भएको जनसंख्यामा माइक्रोस्कोपिक क्याम्प सञ्चालन	१६
खेलकूद विकास कार्यक्रम	१००
२२५२२	
राष्ट्रपति रनिङ्ग सिल्ड प्रतियोगिता	१००
पशु विकास सेवा कार्यक्रम	५००
२५२२२	
नक्ष सुधारका लागि कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रम	२१०
पशुपन्थी (गाई/भैसी/भेडा/बाखा/बंगुर) तथा पशु आहार श्रोतकेन्द्र विकास सहयोग	१५०
व्यवसायिक पशु फार्म प्रवर्द्धन कार्यक्रम (गाई/भैसी/भेडा/बाखा/बंगुर)	१४०
पशु सेवा विभाग	५९१
२११११	
एक गाउँ एक पशु प्राविधिकको तलब भत्ता	५९१
पशु स्वास्थ्य, रोग अन्वेषण सेवा तथा क्वारेन्टाईन कार्यक्रम	६६
२२५२२	
डिजिन सर्भिलेन्स तथा रिपोर्टिङ, इपिडेमियोलोजिकल रिपोर्टिङ, आउटब्रेक इन्भेस्टिगेसन	६६
	१७०३३
२११११	
कर्मचारीहरूको तलब वापतको खर्च	१४९३८
२११२१	
कर्मचारीहरूको पोषाक भत्ता	२६३
२११३१	
स्थानीय भत्ता	४००
२११३२	
महंगी भत्ता	३३६
२११३३	

कार्यक्रमको नाम, खर्च शिर्षक नं. र क्रियाकलापको नाम	विनियोजन
अन्य स्वास्थ्यकर्मीको फिल्ड भत्ता	११०
२११३९	
अन्य भत्ता	६०
२२३११	
कार्यालय मसलन्द सामान, पानी, विजुली, सञ्चार, घरभाडा, भ्रमण खर्च	८६
२२४१९	
पाले, स्वीपर, गार्ड, बगैचे, का.स. आदिको सेवा करारमा लिने	८४०
बाल कल्याण कार्यक्रम	५३
२२५२९	
बालक्लब गठन, सञ्चालन तथा नियमन	२०
बालबालिकामाथि हुने शारीरिक, मानसिक दण्ड सजाय तथा यौनजन्य दुर्व्यवहार न्यूनीकरण	३३
महिला विकास कार्यक्रम (महिला जागृति कार्यक्रम समेत)	९६६
२११११	
रा.प.अनं.द्वि. वि. तलब	३८१
रा.प.अनं.प्रथम वि. तलब	४०३
२११३२	
महंगी भत्ता	२४
२२५१२	
नेतृत्व तथा सँस्थागत विकास तालिम	५२
लैंगिक हिंसा निवारणमा न्यायिक समितिको क्षमता विकास तालिम	५०
२२५२२	
समुह गठन र परिचालन	५
समुह सदस्यको अनुशिक्षण	३१
२२५२९	
अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवस	२०
माटो परीक्षण तथा सुधार सेवा कार्यक्रम	४५
२२५२२	
कृषि चुन वितरण	४५
राष्ट्रिय ग्रामीण तथा नवीकरणीय उर्जा कार्यक्रम	१७८२
२२५२२	
नीतिगत, प्रशासनिक तथा व्यवस्थापन खर्च	३००
३११५१	
बायोग्यास जडान	२९४
सौर्य उर्जा प्रविधि जडान	६४८

कार्यक्रमको नाम, खर्च शिर्षक नं. र क्रियाकलापको नाम	विनियोजन
लघु तथा साना जलविद्युत आयोजनाबाट विद्युत उत्पादन	५००
सुधारिएको चुलो (बायोमास) प्रविधि जडान	४०
राष्ट्रिय स्वास्थ्य शिक्षा, सूचना तथा संचार केन्द्र	१००
२२५२२	
स्वास्थ्य प्रवर्द्धन (मेरो वर्ष अभियान, महामारी, सर्ने ,नसर्ने रोग रोकथाम, प्रजनन तथा बाल वातावरण स्वास्थ्य आदि) स्वास्थ्य सञ्चार सचेतना कार्यक्रम	१००
वातावरणीय सरसफाई आयोजना	३००
२२५११	
वातावरण सरसफाई सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न	१००
३११५१	
सरसफाई सम्बन्धी निर्माण कार्यहरु	२००
विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम-जिल्ला स्तर	५२१३२
२२५२२	
कक्षा ११-१२ मा अध्ययनरत तोकिएका लक्षितवर्गका विद्यार्थीहरुका लागि पुस्तकालयमा आधारित हुने गरी पाठ्यपुस्तक उपलब्ध गराउन विद्यालयलाई अनुदान	४००
उत्कृष्ट सिकाइ उपलब्धी भएका विद्यालयलाई सिकाइ सुदृढीकरण तथा विद्यालयलाई कार्यसम्पादनमा आधारित अनुदान	
(Performance based Grants)	४५०
कक्षा १-१० सम्म अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि पाठ्यपुस्तक अनुदान	८९९
कक्षा ८ को परीक्षा सञ्चालन व्यवस्थापन खर्च	१८३
गणित विज्ञान र अङ्ग्रेजी विषयका लागि क्रियाकलापमा आधारित सामग्री अनुदान	१५०
नमुना विद्यालय सुधार गुरुयोजना अनुरूप भौतिक निर्माण अनुदान	१५०००
परम्परागत धार्मिक तथा वैकल्पिक विद्यालय सञ्चालन अनुदान	५००
पानी तथा स्वास्थ्य र सरसफाई सुविधा सहितको शौचालय निर्माण	२१००
प्रारम्भिक बाल विकास / पूर्व प्राथमिक कक्षाका सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक	५६१६
प्राविधिक धार सञ्चालन गर्ने विद्यालयका लागि ल्याब व्यवस्थापन तथा प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान	१०८०
माध्यमिक विद्यालयमा पुस्तकालय स्थापना तथा व्यवस्थापन (फिक्सीड, किताब खरिद, तथा इ- पुस्तकालय समेत)	१९५०
माध्यमिक विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला अनुदान	१३००
विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान (आधारभूत तथा माध्यमिक तह)	७३१२
विद्यालय भवन निर्माण (अघिल्लो आ.व. को क्रमागत) ४ कोठे भवन	१८००
विद्यालय सञ्चालन व्यवस्थापन अनुदान	३४०५
विशेष शिक्षा सञ्चालित विद्यालयका लागि अनुदान	३२०
शिक्षकको शिक्षण सिकाईमा बिताउने समयवाधि सुधार योजना कार्यान्वयन	१२

कार्यक्रमको नाम, खर्च शिर्षक नं. र क्रियाकलापको नाम	विनियोजन
शिक्षण सिकाइ सामग्री तथा Book Corner व्यवस्थापन तथा सिकाइका लागि निरन्तर विद्यार्थी मुल्यांकनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान (कक्षा बालविकास-१२)	६१५
शिक्षण सिकाइमा सुचना प्रविधिको प्रयोग (कम्प्युटर, इन्टरनेट, कनेक्टभिटी इक्वूपमेन्टस तथा सामग्री खरिद) का लागि अनुदान	१३००
सामुदायिक विद्यालयका आधारभूत तथा माध्यमिक तहमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि विपन्न लक्षित हुने गरी गैरआवासीय छात्रवृत्ति	१९४५
सामुदायिक विद्यालयमा आधारभूत तथा माध्यमिक तहमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि आवासीय छात्रवृत्ति	१३२०
सामुदायिक सिकाई केन्द्र सञ्चालन अनुदान	६००
कक्षा १-१० सम्म अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि पाठ्यपुस्तक अनुदान	२३०२
शिक्षण सिकाइ सामग्री तथा Book Corner व्यवस्थापन तथा सिकाइका लागि निरन्तर विद्यार्थी मुल्यांकनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान (कक्षा बालविकास-१२)	१५७३

संस्कृति प्रवर्द्धन कार्यक्रम	१०००
--------------------------------------	-------------

३११७१

विन्ध्यवासिनी मन्दिर जाने पदमार्ग निर्माण तथा सुधारको अधुरो कार्य गर्ने बडा नं. ३ १०००

सबैका लागि शिक्षा- आधारभूत/माध्यमिक तह	१५२५०९
---	---------------

२११११

आधारभूत तथा माध्यमिक तहका स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत कोटा अनुदान शिक्षक एवम् प्राविधिक धारका प्रशिक्षक तथा सहायक प्रशिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान १५२३२२
शिक्षकको जगेडा तलब १८७

समाज कल्याण कार्यक्रम (ज्येष्ठ नागरिक कार्यक्रम समेत)	१३०
--	------------

२२५२२

ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी सरोकारवालाबीच अन्तरक्रिया ३५
सबै स्थानीय तहमा समुदायमा आधारित पुनर्स्थापना कार्यक्रम (सि.वि.आर. निर्देशिका अनुसार) सञ्चालन ६६

२२५२९

ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी दिवसीय कार्यक्रम (अल्जाइमर्स चेतना दिवस, ज्येष्ठ नागरिक प्रति हुने दुर्व्यवहार विरुद्धको दिवस, अन्तर्राष्ट्रिय ज्येष्ठ नागरिक दिवस) २९

सहकारी खेती, साना सिँचाई तथा मल बीउ ढुवानी कार्यक्रम	५४०
---	------------

३११५१

साना सिँचाई निर्माण/मर्मत संभार/प्लाष्टिक पोखरी निर्माण/हिउँ पोखरी ५४०

कार्यक्रमको नाम, खर्च शिर्षक नं. र क्रियाकलापको नाम	विनियोजन
सामुदायिक तथा कबुलियती वन विकास कार्यक्रम ३११५१	२००
सामुदायिक वनमा पर्यापर्यटन/उद्यम प्रवर्द्धन	२००
सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम २७१११	२००
सामाजिक सुरक्षा	१२७५००
कूल जम्मा	३७१२००

अनुसची - ८

प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रमतर्फको क्रियाकलापगत बजेट विनियोजन

रकम रु. हजारमा

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	विनियोजन रु.	स्रोत			
			आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण		
				नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानीय तह
१	प्रदेश सरकारबाट तोकिएको पूर्वाधार योजना सञ्चालन	१,००,००			१,००,००	
कुल जम्मा		१,००,००			१,००,००	

अनुसची - ९

पदाधिकारी तथा कर्मचारीको सेवा सुविधा

नगरपालिकाका देहायका पदाधिकारीहरु लाई देहाय अनुसारको मासिक भत्ता सुविधा निर्धारण गरिएको छ ।

क्र.स.	पद	मासिक भत्ता सुविधाको दर	कैफियत
१	नगर प्रमुख	३००००.०	
२	नगर उपप्रमुख	२५०००.०	
३	वडा अध्यक्ष	२००००.०	
४	कार्यपालिका सदस्य	१२०००.०	
५	वडा सदस्य	५०००.०	

नगर प्रमुख तथा उपप्रमुखको सचिवालय सञ्चालनका लागि देहायको मासिक सुविधा निर्धारण गरिएको छ ।

क्र.स.	खर्च शीर्षक	मासिक भत्ता		कैफियत
		नगर प्रमुख	नगर उपप्रमुख	
१	सञ्चार खर्च	४०००.०	३०००.०	
२	खाजा खर्च	४०००.०	४०००.०	
३	नियमित अनुगमन खर्च	८३००.०	६२५०.०	
४	अतिथी सत्कार खर्च	४०००.०	२५००.०	
५	मर्मत खर्च	५०००.०	३०००.०	
६	पानी विजुली महशुल	१२५०.०	८००.०	
७	पत्रपत्रिका तथा इन्टरनेट खर्च	२५००.०	२५००.०	

नियमित अनुगमन खर्च वापतको सुविधा लिएको आधारमा नगरक्षेत्र भित्रका योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालनको अनुगमन कार्य वापत अनुगमन तथा मूल्यांकन खर्च भुक्तानीमा वाधा पर्ने छैन ।

नगरकार्यपालिकामा कार्यरत प्राविधिक तथा सवारी चालक कर्मचारीलाई देहाय अनुसारको मासिक फिल्ड भत्ता उपलब्ध गर्ने गराउँने गरी निर्धारण गरिएको छ । फिल्ड भत्ता प्राप्त गर्ने कर्मचारीहरुले मासिक स्थानीय भत्ता प्राप्त गर्ने छैनन् ।

क्र.स.	पद	मासिक भत्ता सुविधाको दर	कैफियत
१	इन्जिनियर	४०००।०	
२	सब- इन्जिनियर	३५००।०	
३	सर्वेयर	३२००।०	
४	अमिन	३०००।०	

५	असिष्टेण्ड सव- ईन्जनीयर	३०००।०	
६	सवारी चालक	२५००।०	

नगरकार्यपालिकामा कार्यरत कर्मचारीलाई देहाय अनुसारको मासिक स्थानीय भत्ता उपलब्ध गर्ने गराउने गरी निर्धारण गरिएको छ ।

क्र.स.	पद	मासिक भत्ता सुविधाको दर	कैफियत
१	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	१००००।०	
२	शाखा अधिकृत वा सो सरह	४०००।०	
३	नायब सुब्बा वा सो सरह	३२००।०	
४	खरिदार वा सो सरह	३०००।०	
५	तेश्रो तह	२५००।०	
६	कार्यालय सहयोगी	१५००।०	

नगर कार्यपालिका तथा वडा समितिको बैठकका सहभागीहरूलाई उपलब्ध गराउने भत्ताको दर देहाय अनुसार निर्धारण गरिएको छ ।

१	वडा समितिको बैठकमा बहालवाला वडा अध्यक्ष, वडा सदस्यहरु र वडा सचिव बैठकमा सहभागी भएमा मात्र प्रति बैठक बैठक भत्ता रु. १०००।०० (अक्षरेपी एक हजार) मात्र ।
२	कार्यपालिकाको बैठकमा बहालवाला नगर प्रमुख, नगर उपप्रमुख वडा अध्यक्षहरु, कार्यपालिका सदस्यहरु र कार्यपालिका सचिव बैठकमा सहभागी भएमा मात्र प्रति बैठक बैठक भत्ता रु. १०००।०० (अक्षरेपी एक हजार) र प्रति दिन खाजा खाना खर्च रु. ५००।०० (अक्षरेपी पाँच सय) मात्र । बैठक व्यवस्थापनका लागि बढीमा २ जना कर्मचारीलाई बैठक भत्ता प्रति बैठक रु ७००।०० मात्र ।

नगर सभाको बैठकका सहभागीहरूलाई पेश भएकै मितिबाट लागु हुने गरी उपलब्ध गराउने भत्ताको दर देहाय अनुसार निर्धारण गरिएको छ ।

१. नगर सभाको बैठकमा सहभागी नगर प्रमुख, उपप्रमुख लगायत नगर सभाका सदस्यहरूलाई प्रति बैठक रु. १०००।०० (अक्षरेपी एक हजार) मात्र बैठक भत्ता, प्रति दिन खाना खाजा खर्च रु. ५००।०० (अक्षरेपी पाँच सय) मात्र र देहाय अनुसारको वास खर्च तथा वडाबाट नगरपालिका कार्यालय सम्म आवतजावतको लागि यातायात खर्च को दरको विवरण:-

वडा नं	यातायात खर्च रु. मा	वास खर्च (वास वस्नु परेको अवस्थामा मात्र) प्रति वास रु.
१	५००.०	६००.०
२	३५०.०	६००.०
३	२५०.०	६००.०
४	२५०.०	६००.०
५	३००.०	६००.०
६	२५०.०	०.०
७	२५०.०	०.०
८	२००.०	०.०
९	१५०.०	०.०
१०	१००.०	०.०
११	१५०.०	०.०
१२	२००.०	०.०
१३	३००.०	६००.०
१४	४००.०	६००.०

२. नगर सभाको प्रति बैठक सञ्चालन मा सहयोग गर्ने कर्मचारी देहाय बनेजिम रहने छन् । पेश भएकै मितिबाट लागु हुने गरि निजहरूले पाँउने भत्ता सुविधा निम्नानुसार हुनेछ ।

क्र.स.	विवरण	भत्ता को किमीम	
		बैठक भत्ता प्रति बैठक	खाना खाजा प्रति दिन
१	नगर सभाका सचीब (कार्यकारी अधिकृत)	१०००.०	५००.०
२	अधिकृत स्तरको कर्मचारी - १ जना	७००.०	५००.०
३	नायब सूब्बा वस सोसरह - २ जना	५००.०	५००.०
४	खरिदा वस सोसरह - २ जना	५००.०	५००.०
५	कार्यलय सहयोगी २ जना	३००.०	५००.०

३. नगर सभाको तयारीका लागि बस्ने समितिका बैठकमा सहभागी सदस्यहरूलाई प्रति बैठक (प्रत्येक समितिका लागि दुई वटा सम्म मात्र बैठकको) बैठक भत्ता रु. १०००.०० र खाजा खर्च रु २००.०० उपलब्ध गराइने ।

४. नगर सभाको तयारीमा संलग्न कर्मचारीहरूलाई दैनिक खाजा खाना खर्च वापत बढिमा १० जनालाई बढिमा ७ दिन सम्म प्रति दिन प्रति व्यक्ति रु. ९००.०० का दरले पेश भएकै मिति बाट लागु हुने गरि उपलब्ध गराइनेछ ।

नगर कार्यपालिकाबाट संचालित योजना तथा कार्यक्रमको अनुगमन मूल्यांकन कार्य गरेवापत अनुगमन समितिका पदाधिकारी तथा सदस्यलाई यातायात खर्च बाहेक देहायको अनुगमन मूल्यांकन खर्च निर्धारण गरिएको छ ।

क्र.सं.	विवरण	नगर स्तरीय अनुगमन समिति	वडा स्तरीय अनुगमन
---------	-------	-------------------------	-------------------

			समिति
१	खाना खर्च	२५०.०	२५०.०
२	चिया खाजा खर्च	१५०.०	१५०.०
३	दैनिक भत्ता	१०००.०	७००.०

अनुसूची — १०

कार्यक्रम सञ्चालन खर्चको मापदण्ड

(क) नगर कार्यपालिकाका लागि देहायको आन्तरिक क्षमता विकास तालिम तथा गोष्ठी सञ्चालनको खर्च मापदण्ड देहाय अनुसार निर्धारण गरिएको छ ।

क्र.स.	खर्च क्षेत्र	इकाई	दर रु.	सीमा
१	स्रोत व्यक्तिको पारिश्रमिक कार्यालय बाहिरबाट	प्रति कक्षा प्रति डेढ घण्टा	१५००।-	स्रोत सामग्री रु. ५००।- सहित
२	स्रोत व्यक्तिको पारिश्रमिक कार्यालयबाट	प्रति कक्षा प्रति डेढ घण्टा	१२००।-	स्रोत सामग्री रु. ३००।- सहित
३	कार्यक्रम संयोजक	प्रति कार्यक्रम प्रतिदिन	७५०।-	एक कार्यक्रममा एक जना मात्र
४	कार्यक्रम सह संयोजक	प्रति कार्यक्रम प्रतिदिन	५००।-	एक कार्यक्रममा एक जना मात्र
५	कार्यालय सहयोगी	प्रति कार्यक्रम प्रतिदिन	२००।-	एक कार्यक्रममा एक जना मात्र
६	खाजा खर्च	प्रति व्यक्ति प्रतिदिन	१५०।-	दिनको एक पटक
७	खाना खर्च	प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन	२५०।-	दिनको प्रतिछाक
८	चिया खर्च	प्रति व्यक्ति	४०।-	दिनको २ पटक सम्म
९	सहभागी स्टेशनरी	प्रति व्यक्ति प्रति तालिम	१५०।-	डटपेन, कापी अन्य
१०	तालिम स्टेशनरी	प्रति तालिम	३०००।-	मार्कर बोर्ड पेन आदि
११	आवासीय तालिम गर्दा प्रति सहभागी तथा सहजकर्ता	प्रति व्यक्ति प्रतिदिन	१५००।-	खान बस्न सहित
१२	उद्घाटन खर्च	प्रति तालिम	३०००।-	
१३	समापन खर्च	प्रति तालिम	३०००।-	
१४	प्रतिवेदन लेखन नेपाली	प्रति तालिम	१०००।-	१ जनामात्र

(ख) नगर कार्यपालिका आफैले सञ्चालन गर्ने अन्तर्क्रिया, गोष्ठी र उपभोक्ता समितिलाई प्रदान गरिने तालिम/अनुशिक्षण/प्रशिक्षण अन्तर्क्रिया कार्यक्रममा गरिने खर्च मापदण्ड देहाय अनुसार निर्धारण गरिएको छ ।

क्र.स.	खर्च क्षेत्र	इकाई	दर रु.	सीमा
१	बाह्य श्रोतव्यक्ति		प्रति कक्षा प्रति डेढ घण्टा	
	क) पारिश्रमिक	प्रति कक्षा प्रति डेढ घण्टा	प्रति व्यक्ति प्रतिदिन	स्रोत सामग्री सहित
	ख) आवास खर्च	प्रति व्यक्ति प्रतिदिन		आवास र खाना
	ग) यातायात खर्च		प्रति कक्षा डेढ घण्टा	प्रचलित भाडादर अनुसार
	स्रोत व्यक्तिको पारिश्रमिक कार्यालय भित्र स्रोत व्यक्ति	प्रति कक्षा डेढ घण्टा	प्रति व्यक्ति प्रति दिन	स्रोत सामग्री सहित
२	खाजा खर्च	प्रति व्यक्ति प्रति दिन	प्रति तालिम प्रति व्यक्ति	दिनको एक पटक मात्र
३	सहभागी स्टेशनरी	प्रति तालिम प्रति व्यक्ति	प्रतिदिन	डटपेन, कापी र अन्य
४	कार्यक्रम संयोजक	प्रतिदिन	प्रति तालिम	एक कार्यक्रम
५	तालिम स्टेशनरी	प्रति तालिम	प्रति व्यक्ति प्रति छाक	मार्कर, बोर्ड पेन आदि
६	खाना खर्च	प्रति व्यक्ति प्रति छाक	प्रति व्यक्ति	दिनको दुई पटक
७	चिया खर्च	प्रति व्यक्ति	प्रति व्यक्ति प्रति रात	दिनको दुई पटक
८	आवासीय तालिम गर्दा प्रति सहभागी खर्च	प्रति व्यक्ति प्रति रात	प्रति तालिम	खान बस्न सहित
९	उद्घाटन खर्च	प्रति तालिम	प्रति तालिम	
१०	समापन	प्रति तालिम	प्रति कार्यक्रम	
११	प्रतिवेदन लेखन	प्रति कार्यक्रम		एक कार्यक्रम
१२	यातायात खर्च			
१३	क) नगरपालिका क्षेत्र भित्रका सहभागीलाई		प्रति कक्षा प्रति डेढ घण्टा	
	ख) नगरवाहिरका सहभागीलाई	प्रति कक्षा प्रति डेढ घण्टा	प्रति व्यक्ति प्रतिदिन	

अनुसूची ११

नगरपालिकाको कर्मचारी दरबन्दी विवरण

श्रेणी/पद	अप्राविधिक	प्राविधिक	जम्मा	कैफियत
श्रेणी विहिन	२९		२९	
अग्नि नियन्त्रक	४		४	
कार्यालय सहयोगी	१९		१९	
जमदार -दमकल	१		१	
दमकल चालक	१		१	
हलुका सवारी चालक	३		३	
ह्याभी सवारी चालक	१		१	
सहायक चौथो वा सो सरह	५६	१५	६२	
असिष्टेण्ट सब इन्जिनियर		१५	१५	
कार्यालय सहायक	२८		२८	
बडा सचिव	५		५	
सह-लेखापाल	१		१	
सहायक कम्प्युटर अपरेटर	१४		१४	
सामुदायिक सहजकर्ता	८		८	
सहायक पाँचौ वा सो सरह	२१	४	२५	
कम्प्युटर अपरेटर	२		२	
कार्यालय सहायक	८		८	
लेखापाल	२		२	
बडा सचिव	९		९	
सभेयार		१	१	
सब इन्जिनियर		३	३	
अधिकृत छैटौ/ रा.प. तृतीय	१०	३	१३	
आलेप अधिकृत	१		१	
इन्जिनियर आर्किटेक्ट		१	१	
इन्जिनियर सिभिल		२	२	
कानून अधिकृत	१		१	
ज.स्वा. अधिकृत	१		१	
लेखा अधिकृत	१		१	
वजार निरिक्षण अधिकृत	१		१	
शाखा अधिकृत	५		५	
अधिकृत सातौ/रा.प. तृतीय	३		३	
आलेप अधिकृत	१		१	
उद्योग अधिकृत	१		१	

श्रेणी/पद	अप्राविधिक	प्राविधिक	जम्मा	कैफियत
व.म.वि.अ./म.वि.अ./ज.स्वा.अ.	१		१	
रा.प. द्वितीय	१	१	२	
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	१		१	
सि. डि. ई.		१	१	
जम्मा	१०७	२४	१३१	

अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाको लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम
(सञ्चालन कार्यविधि) ऐन, २०७५

नगरसभाबाट पारित मिति:-२०७५/०३/१६

प्रमाणीकरण मिति:-२०७५/०३/२२

प्रस्तावना: अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाका लागि स्थानीय तहमा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकाले, सूर्योदय नगरपालिकाको नगर सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** : (१) यस कार्यविधिको नाम “अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाको लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम (सञ्चालन कार्यविधि) ऐन, २०७५” रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **परिभाषा** : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,-

(क) “अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिका” भन्नाले १८ वर्ष उमेर पुरा नभएका दफा १२ बमोजिमका लाभग्राही बालबालिका सम्झनुपर्छ ।

(ख) “प्रमुख” भन्नाले नगरपालिकाको प्रमुख भन्ने सम्झनुपर्छ ।

(ग) “अभिलेख” भन्नाले दफा २२ बमोजिम तयार गरिएको अभिलेख सम्झनुपर्छ ।

(घ) “कार्यपालिका” भन्नाले नगर कार्यपालिका सम्झनुपर्छ ।

(ङ) “कोष” भन्नाले अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाको लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न यसै कार्यविधिद्वारा स्थापना हुने अक्षय कोष सम्झनुपर्छ ।

(च) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्झनुपर्छ ।

(छ) “वडा कार्यालय” भन्नाले नगरपालिकाको वडा कार्यालय भन्ने सम्झनुपर्छ ।

(ज) “शाखा” भन्नाले सामाजिक सुरक्षा हेर्ने शाखा सम्झनुपर्छ ।

- (झ) “समिति” भन्नाले कार्यपालिकामा गठित सामाजिक विकास समिति सम्झनुपर्छ ।
- (ञ) “सञ्चालक समिति” भन्नाले दफा ६ बमोजिम गठित कोष व्यवस्थापन तथा संचालक समिति सम्झनुपर्छ ।
- (ट) “स्थानीय तह” भन्नाले सूर्योदय नगरपालिका भन्ने सम्झनुपर्छ ।
- (ठ) “स्थानीय स्तर” भन्नाले सूर्योदय नगरपालिकाको भौगोलिक क्षेत्र सम्झनुपर्छ ।
- (ड) “स्थानीय बाल अधिकार समिति” भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम स्थानीय स्तरमा बाल अधिकार सम्बर्द्धनको लागि गठित समिति सम्झनुपर्छ ।

३. उद्देश्य : यस ऐनको उद्देश्य देहाय बमोजिम हुनेछ :-

- (क) अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाको लागि नगरपालिकामा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न स्थापना हुने वा भएको कोषलाई नियमन गर्ने ।
- (ख) सञ्चालनमा रहेका अक्षय कोषबाट प्राप्त आम्दानी समेतको आधारमा सामाजिक सुरक्षा आवश्यक देखिएका अनाथ तथा जोखिम युक्त बालबालिकाको पहिचान गरी उनीहरूलाई नगद प्रवाह गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

परिच्छेद-२

कोष स्थापना तथा सञ्चालन

४. अनुमति दिने : (१) नगरपालिका क्षेत्रमा अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाको लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न अनुमति लिन चाहने व्यक्ति वा संस्थाले कार्यपालिका समक्ष अनुमतिको लागि निवेदन दिनुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम अनुमति माग गर्ने व्यक्ति वा संस्थालाई कार्यपालिकाले कार्यक्रम तथा सोमा हुने खर्च रकम नगर को वार्षिक बजेटमा उल्लेख हुने र उक्त रकम दफा ५ बमोजिमको कोष मार्फत खर्च हुनेगरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न अनुमति दिन सक्नेछ ।

(३) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारको सहमति वा अनुमति अथवा नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारको नीति अन्तर्गत सञ्चालित हुने अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाको लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन भइरहेको हकमा यो ऐनको व्यवस्था लागू हुने छैन ।

५. **कोष स्थापना** : (१) कार्यपालिकाले नगरपालिका क्षेत्रभित्र अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाको लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गैरसरकारी संघ संस्था तथा अन्य निकायले अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाको लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रममा खर्च गर्न वा कोषको मूलधनमा योगदान गर्ने गरि रकम दाखिला गर्नको लागि एक अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाका लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कोष स्थापना गर्नेछ ।

(२) कोषमा स्थानीय तहले अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाको लागि सामाजिक सुरक्षा प्रदान गर्ने गरीबी न्यूनिकरणका लागि विनियोजन गरिएको रकम पनि दाखिल गर्न सकिनेछ ।

(३) नगरपालिका क्षेत्रमा कोषमा दाखिला रकम बाहेक अन्य स्रोतबाट खर्च गर्नेगरी कुनै संस्थालाई अनुमति वा सहमति दिइने छैन ।

६. **कोष सञ्चालन व्यवस्था** : (१) कोषको सञ्चालनको लागि देहाय बमोजिमको एक कोष व्यवस्थापन तथा सञ्चालक समिति रहनेछ :

(क) नगर कार्यपालिकाबाट मनोनित कार्यपालिकाको एक जना महिला सदस्य, -संयोजक

(ख) स्थानीय स्तरमा कार्यरत बालबालिकाहरु संग सम्बन्धित गैरसरकारी संस्था वा स्थानीय बालसंरक्षण समितिका अध्यक्षहरु मध्येबाट समाजिक विकास समितिबाट मनोनित एक जना प्रतिनिधि -सदस्य

(ग) स्थानीयस्तरमा सञ्चालित सार्वजनिक वा सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयहरुका प्रधानाध्यापकहरु मध्येबाट समाजिक विकास समितिबाट मनोनित एक जना प्रतिनिधि -सदस्य

- (घ) स्थानीय स्तरमा संचालित सहकारी संस्थाहरूका अध्यक्षहरू मध्येबाट समाजिक विकास समितिबाट मनोनित एक जना प्रतिनिधि -सदस्य
- (ङ) स्थानीयस्तरमा कार्यरत स्वास्थ्य सस्थासंग सम्बन्धित कर्मचारी वा महिला स्वास्थ्य स्वयंम सेवकहरू मध्येबाट समाजिक विकास समितिबाट मनोनित एक जना प्रतिनिधि -सदस्य
- (च) कोषमा योगदान गर्ने दाताहरू मध्येबाट समाजिक विकास समितिबाट मनोनित एक जना प्रतिनिधि -सदस्य
- (छ) स्थानीय बाल क्लवहरू मध्येबाट समाजिक विकास समितिबाट मनोनित एक जना प्रतिनिधि -सदस्य
- (ज) सामाजिक विकास शाखाका एकजना कर्मचारी -सदस्य-सचिव तर सामाजिक विकास समिति गठन भईनसकेको अवस्थामा नगर कार्यपालिकाले सदस्य तोक्नु पर्नेछ ।

(२) समितिका सदस्यहरूको कार्यावधि तीन वर्षको हुनेछ ।

(३) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कोषमा कुनै रकम दाखिला गर्दा भएको सम्झौताले सञ्चालक समितिमा कुनै प्रतिनिधित्व गराउनुपर्ने भएमा सो रकमसँग सम्बन्धित खर्चको निर्णय गर्दा सम्झौता बमोजिमको प्रतिनिधित्व गराउन बाधा पर्नेछैन ।

७. अक्षय कोष खडा गर्ने : (१) कोषले जम्मा गर्ने गरी प्राप्त हुने रकम मध्ये अक्षयकोषका लागि प्राप्त हुने सबै र अन्य मध्ये पच्चीस प्रतिशत रकम अक्षय कोषको रूपमा राख्नुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको रकमको ब्याज वापत प्राप्त हुने रकम बाहेक अक्षय कोषको रूपमा रहेको रकम कुनै पनि कार्यमा खर्च गर्नपाइनेछैन ।

८. शर्त बमोजिम खर्च गर्ने : कोषमा रकम दाखिला गर्दा कुनै निर्धारित कार्यक्रम वा कुनै कार्यक्रममा निर्धारित प्रक्रियाबाट खर्च गर्ने सहमति बमोजिम दाखिला भएको रकम खर्च गर्दा सञ्चालक समितिको सहमति बमोजिम खर्च गर्नुपर्नेछ ।

९. कोषको रकम खर्च गर्न नपाइने : देहाय बमोजिमको कार्यमा कोषको रकम खर्च गर्न पाइनेछैन : (क) तालिम, गोष्ठी, भ्रमण वा सो प्रकृतिको अन्य कार्य,
- (ख) मसलन्द, छपाइ, पत्रपत्रिका, विज्ञापन वा सो प्रकृतिको अन्य कार्य ।
१०. कोषमा रकम दाखिल गर्नसक्ने : (१) नगरपालिकाले अनाथ तथा जोखिममा रहेका बालबालिकाको संरक्षण, सुरक्षा तथा सबलीकरणमा वार्षिक बजेट मार्फत तोकिएको रकम कोषमा दाखिल गरी कोष मार्फत खर्च गर्नसक्नेछ ।
- (२) नगरपालिका क्षेत्रमा कार्यक्रमको लागि खर्च हुने सबै प्रकारका रकम कोषमा दाखिला हुने व्यवस्था कार्यपालिकाले मिलाउनेछ ।

परिच्छेद-३

कोषको रकम खर्च गर्ने प्रक्रिया

११. खर्च व्यवस्थापन : कोषको रकम देहाय बमोजिमको कार्यक्रमहरूमा खर्च गर्न सकिनेछ :-
- (क) लक्षित समूहलाई दिईने नगद अनुदान,
- (ख) लक्षित समूहलाई निश्चित अवधिको सहयोगार्थ दिईने आवधिक अनुदान,
- (ग) लक्षित समूहलाई आवश्यकता अनुसार विपद समेतमा सहयोग गर्न दिईने विशेष अनुदान,
- (घ) कुनै दाताले कुनै बालबालिका लागि तोकेर दिएको सशर्त अनुदान ।
१२. लाभग्राही समूह : दफा ११ बमोजिमको कार्यक्रम देहाय बमोजिमको लाभग्राही बालबालिकाको लागि सञ्चालन गर्नुपर्नेछ :-
- (क) आमा बाबु दुवैको मृत्यु भएको, कोही पनि आफन्त नभई अरुको शरणमा बसेका बालबालिका,
- (ख) आमा बाबु दुवैको मृत्यु भई आफै घरमुली भएका बालबालिका,
- (ग) आमा बाबु दुवैको मृत्यु भई आफन्तको (परिवारका अन्य सदस्यको) रेखदेखमा रहेका बालबालिका,

(घ) आमा बाबु दुवै मानसिक रोगी, बेपत्ता, पूर्ण अपाङ्गता भई उनीहरूबाट उचित संरक्षण पाउन नसकेका बालबालिका,

(ङ) आमा वा बाबु कुनै एकको मृत्यु, बेपत्ता, दोश्रो विवाह गरी टाढा बसेको, बौद्धिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी दीर्घकालिन अशक्तता भएका, बाबुको पहिचान नभएको वा पूर्ण अपाङ्गता भई एकल अभिभावकसँग बसिरहेका बालबालिका ।

(च) आफ्नो सम्पत्ति नभएको, स्याहार सुसार गर्ने परिवारको सदस्य वा संरक्षक नभएको बालबालिका ।

१३. नगद अनुदानको दर : लाभग्राहीलाई नगद अनुदान दिँदा प्रति महिना कार्यपालिकाले तोकेको रकममा नघटने गरी दिनुपर्नेछ ।

१४. सार्वजनिक सूचना गर्नुपर्ने : (१) प्रत्येक वर्ष अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा कार्यतालिका सहित सार्वजनिक सूचना गरी लक्षित बालबालिकाको लागि दिइने अनुदानको प्रक्रिया सुरु गर्नु पर्नेछ ।

(२) सूचना प्रकाशन गर्दा वडा कार्यालय, विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था बालबालिकासँग काम गर्ने सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाका कार्यालयहरूमा सूचना टाँस्नु पर्नेछ ।

१५. आवेदन गर्नुपर्ने : (१) आवेदन आव्हानको लागि सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गर्नुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गर्दा र आवेदन फारम वितरण गर्दा नगरपालिकामा कार्यक्षेत्र रहेका सङ्घ संस्था, बाल अधिकार समिति, बाल समूहको सहयोग लिन सकिनेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम सूचना प्रकाशन गरेको पन्ध्र दिनभित्र अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा आवेदन दिनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिमको आवेदनसाथ देहायका कागजात संलग्न गर्नुपर्नेछ :-

(क) बालबालिकाको जन्म दर्ता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि,

(ख) अभिभावक हुनेहरूले अभिभावकको नागरिकताको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि,

- (ग) बाबु/आमाको मृत्यु भएको अवस्थामा मृत्यु दर्ताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (घ) अभिभावक पूर्ण अपाङ्गता भएमा अपाङ्गता कार्डको प्रतिलिपि,
- (ङ) बाबुआमा बेपत्ता भएको, मानसिक रोगी भएको सन्दर्भमा प्रमाण खुल्ने कागजात ।

१६. लाभग्राहीलाई दिइने रकमको निर्धारण, लाभग्राहीको संख्या निर्धारण, छनौटको लागि प्राथमिकता र छनौटको प्रक्रिया :

(१) लाभग्राहीलाई वितरण गर्ने अनुदान रकम देहाय बमोजिम निर्धारण गर्नपर्नेछ :-

- (क) अघिल्लो वर्षको लेखा विवरणमा खुलेको कोषको रकमबाट प्राप्त व्याज, कुनै दाता वा निकायबाट लक्षित बालबालिकालाई वितरण गर्नभनि दिइएको रकम जोडेर लाभग्राहीलाई वितरण गर्ने जम्मा अनुदान रकमको तय गर्ने,
- (ख) खण्ड (क) अनुसार रकम गणना गर्दा यस अधिको वर्षमा सम्झौता भएका लाभग्राहीलाई दिनु पर्ने रकम घटाई वितरण गर्ने रकमको तय गर्ने,
- (ग) कुनै दाताबाट निर्धारित दर बमोजिम निश्चित अवधिकोलागि अनुदान दिने गरी रकम प्राप्त भएमा त्यस्ता लाभग्राहीको लागि प्राप्त रकम छुट्टै विशेष अनुदान उपशीर्षकमा रकम उल्लेख गर्ने,
- (घ) तर खण्ड (ग) बमोजिम रकम प्राप्त गर्दा दफा १३ बमोजिमको दरमा कम्तीमा एक वर्षभन्दा कम समयको लागि रकम स्वीकार गर्न पाइने छैन । यस दफामा तोकिएभन्दा कम रकम अक्षय कोषमा भने जम्मा गर्न सकिने ।

(२) लाभग्राहीको सङ्ख्या निर्धारण देहाय बमोजिम गर्नु पर्नेछ :-

- (क) दफा १३ मा तोकिएको दरलाई बाह्र महिनाले गुणन गरेर दफा १६.१(ख)बाट प्राप्त रकमलाई भाग गरी लाभग्राहीको सङ्ख्या निर्धारण गर्न पर्ने ।

(ख) तर दफा १६.१ को लागि लाभग्राहीको लागि दाताबाट अनुदान रकम प्राप्त भएकालाई छुट्टै उपशीर्षकमा राखी लाभग्राहीको सङ्ख्या एकिन गर्ने ।

(३) लाभग्राहीको छनौटको प्राथमिकता देहाय बमोजिम हुनेछ :-

	आवेदकको प्रकार	प्राथमिकी करण	थप प्राथमिकीकरण
१	आमाबाबु दुवै गुमाई अरुको शरणमा रहेका बालबालिका	पहिलो	एकै प्रकारका आवेदकहरू
२	आमाबाबु दुवै गुमाई आफै घरमूली भएका बालबालिका आमाबाबु दुवै वेपत्ता भएका बालबालिका	दोस्रो	मध्येबाट छनौट गर्नु परेमा निम्नानुसार बालबालिकालाई
३	आमाबाबु दुवै गुमाई आफन्तको रेखदेखमा रहेका बालबालिका	तेस्रो	प्राथमिकीकरण गर्नु पर्नेछ :-
४	आमाबाबु दुवै मानसिक रोगी, वेपत्ता, पूर्ण अपाङ्गता भई उचित संरक्षण पाउन नसकेका बालबालिका	चौथो	(क) हाल बाल श्रमिकको रूपमा काम गरिरहेका बालबालिका
५	आमाबाबुमध्ये कुनै एकको मृत्यु, वेपत्ता, दोस्रो विवाह गरी छुट्टै बसेको, मानसिक रोगी, बाबुको पहिचान नभएको वा पूर्ण अपाङ्गता भई एकल अभिभावकसँग बसिरहेका बालबालिका	पाँचौं	(ख) विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिका (ग) आफ्नो सम्पत्ति नभएका बालबालिका

(४) उपदफा (३) बमोजिमको प्राथमिकीकरण गरी छनौट भएका बालबालिकाहरूको नामावली सम्बन्धित स्थानीय तहले सार्वजनिक सूचनाद्वारा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

(५) छनौट सम्बन्धी जानकारी सम्बन्धित बालबालिका, उनीहरूका अभिभावक र अध्ययन गरिरहेको विद्यालयलाई पत्र मार्फत वा अन्य सञ्चार माध्यमद्वारा गरिनेछ ।

१७. सम्झौता गरी परिचयपत्र दिनु पर्ने : (१) दफा १६ बमोजिम छनौट भएका बालबालिकाहरुलाई सहयोग प्रदान गर्नु अघि उनीहरुका बाबु आमा वा अभिभावक वा स्वयं बालबालिकासँग अनुसूची-३ बमोजिमको ढाँचामा सम्झौता गर्नु पर्नेछ ।
- (२) सम्झौताको समयमा छनौट भएका बालबालिका, उनीहरुको बाबु आमा वा अभिभावकलाई यसबाट पर्ने असर तथा प्रभावका बारेमा जानकारी एवम् परामर्श गरिनेछ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम सम्झौता गरिएका आमा बुवा वा अभिभावक वा स्वयं बालबालिकालाई अनुसूची-४ बमोजिमको ढाँचामा परिचय पत्र दिनु पर्नेछ ।

परिच्छेद ४

अनुदान रकमको वितरण, रोक्का तथा उपयोग

१८. रकम वितरण र उपयोग: (१) अनुदान रकम चौमासिक रुपमा वितरण गर्नु पर्नेछ ।
- (२) अनुदान रकम बालबालिकाको अभिभावकलाई दिनु पर्नेछ । यदि बालबालिका आफैं घरमूली भएको अवस्थामा भने सम्बन्धित बालबालिकालाई नै दिन सकिनेछ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिमको रकमको वितरण गर्दा सबै सरोकारवालाहरुलाई समेटेर कुनै समारोह भएको अवसर पारेर भत्ता वितरण गर्न सकिनेछ वा नेपाल सरकारले सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्ने समयमा वितरण गर्न बाधा पर्ने छैन ।
- (४) अनुदान रकमको उपयोग लाभान्वित वर्गका अभिभावकले बालबालिकाको हितमा (जस्तै शिक्षा, स्वास्थ्य, खाना, कपडा, आदि) प्रयोग गर्नुपर्नेछ ।
१९. लगत कट्टा हुने अवस्थाहरू : देहायको अवस्थामा लाभग्राहीहरुको नाम यस नगरपालिकाको अभिलेखबाट कट्टा गरिनेछ :-
- (क) निज बसाइँ सरी गएमा,
- (ख) निजले अन्य व्यक्ति वा संघ संस्थाबाट यस कार्यक्रमबाट भन्दा बढी सहयोग प्राप्त गरेमा,

- (ग) निजले उच्च माध्यमिक तह पूरा गरेमा वा अठार वर्ष पूरा भएमा,
- (घ) निजको बाल विवाह भएमा,
- (ङ) निजको मृत्यु भएमा ।
- (च) स्वयं नाबालकले आफूले पाउने अनुदान रकम नलिने भनि स्व घोषणा गरेमा ।

परिच्छेद ५

अनुगमन, लेखा प्रतिवेदन तथा अभिलेखिकरण

२०. **अनुगमन तथा प्रतिवेदन** : (१) कार्यक्रमको वार्षिक प्रतिवेदन जेष्ठ महिनामा तयार गरी कार्यपालिकाको सामाजिक विकास हेर्ने समितिमा पेस गर्नु पर्नेछ ।
- (२) प्रतिवेदनको ढाँचा समितिले तोकिदिए बमोजिम हुनेछ ।
- (३) यस ऐन बमोजिम कार्यान्वयन हुने कार्यक्रमको अनुगमन समितिले गर्नेछ ।
- (४) अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाका लागि यस ऐन बमोजिमको कार्यक्रम सञ्चालन भए नभएको अनुगमन गर्न सामाजिक शाखा वा कुनै समितिको सदस्यको संयोजकत्वमा अनुगमन टोली बनाई प्रतिवेदन तयार गराउन बाधा पर्नेछैन ।
- (५) समितिले स्थलगत अध्ययन गरी उद्देश्य अनुरूप काम भए नभएको हेरी नभएको पाएमा अनुदान रकम रोक्का गर्न निर्देशन दिन सक्नेछ ।
- (६) अनुगमन गर्दा सञ्चालक समितिले गरेका काम कारवाही समेत हेरी प्रक्रिया पूरा भए नभए प्रतिवेदन तयार गरी सञ्चालक समितिलाई सुधारकोलागि निर्देशन दिन सक्नेछ ।
२१. **लेखा सम्बन्धी व्यवस्था** : (१) अक्षय कोषको रकम नेपाल राष्ट्र बैंकबाट “क, ख, वा ग” श्रेणीको इजाजत प्राप्त मध्ये अधिकतम व्याजदर तथा अन्य सुविधा उपलब्ध गराउने बैंकमा मुद्दती खाता खोली रकम जम्मा गरिनेछ ।

- (२) कोषबाट प्राप्त व्याज तथा कोषमा नजाने तर लाभग्राहीलाई अनुदानको लागिदिइने भनी प्राप्त रकम सङ्कलनका लागि सोही बैंकमा छुट्टै चल्ती र बचत खाता खोलिनेछ ।
- (३) दुवै खाताको खाता सञ्चालन सञ्चालक समितिको संयोजक र सदस्य सचिवको संयुक्त दस्तखतबाट हुनेछ ।

२२. लाभग्राहीहरूको मूल अभिलेख : लाभग्राहीहरूको मूल अभिलेख अनुसूची - ५ बमोजिमको ढाँचामा सबैले देखे गरी राख्नु पर्नेछ ।
२३. गुनासो दर्ता गर्न सक्ने : (१) अनुदानको लागि छनौट भएका बालबालिकाले रकमको वितरण वा अन्य प्रकृया उपर चित्त नबुझेमा निर्णय भएको मितिले पैंतीस दिनभित्र कार्यपालिकाको सामाजिक सुरक्षा हेर्ने शाखामा गुनासो दर्ता गर्न सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम कुनै गुनासो प्राप्त भएमा सामाजिक विकास शाखाले सो उपर आवश्यक जाँचबुझ गरी निर्णयको लागि समितिको बैठकमा पेस गर्नु पर्दछ ।
२४. अनुसूचीमा हेरफेर तथा थपघट गर्न सक्ने : कार्यपालिकाले अनुसूचीमा आवश्यक हेरफेर तथा थपघट गर्न सक्नेछ ।

अनुसूची - १

(दफा १४ को उपदफा (१) सगँ सम्बन्धित)

अनुदान बितरण तालिकाको ढाँचा

चरण	महिना	गर्न पर्ने कार्य	कैफियत
प्रक्रिया सुरु	असोज	रकम, संख्या र अन्तिम नतिजा जानकारी गराउने मिति तय	
सूचना प्रकाशन	कार्तिक	सबै वडाकार्यालय तथा विद्यालयमा समेत	सबैजनाले थाहा पाउने गरी सूचना प्रवाह हुनुपर्ने ।
आवेदन सकलन	मङ्सिर मसान्त सम्म	सबैलाई सहज हुने गरी सङ्कलन गर्ने ।	बडा कार्यालयसँग समन्वय गरी वडास्तरबाट सङ्कलन गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्ने । यसका लागि स्थानीय स्तरमा गठित बाल संरक्षण समितिको सहयोग लिन सकिनेछ ।
छनौट	पुस मसान्त	आवेदनको मूल्याङ्कन तथा छनौट	
गुनासो सुनुवाई	फाल्गुन पहिलो हप्ता	सूची प्रकाशन गरी ७ दिन सम्ममा कसैको केही गुनासो भए राख्न अनुरोध गर्दै सूचना प्रकाशन	
सम्झौता	फागुन महिना भित्र	सम्झौतामा कहिले सम्म कसरी कुन महिना दिइने आदि खुलाउनुपर्ने ।	
कार्यान्वयन	सम्झौता अवधिसम्म		

अनुसूची -२

(दफा १५ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाका लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम आवेदन फारमको ढाँचा

१. बालबालिकाको विवरणः

नाम थर.....लिङ्गउमेर
नगरपालिका:- सूर्योदय वडा नं..... जिल्ला इलाम, १ नं. प्रदेश
विद्यालय कक्षा
स्वास्थ्य अवस्था जन्म दर्ता भएको/नभएको

२. बुवाको विवरण

- (१) बुवाको नाम, थर
- (२) बुवा नभएको भए सोको कारण : (क) मृत्यु भएको (ख) बेपत्ता (ग) अर्को विवाह गरी गएको (घ) अन्य
- (३) बुवाको शारीरिक वा मानसिक अवस्था : (क) मानसिक रोगी (ख) पुर्ण अपाङ्ग (ग) अन्य अवस्था

३. आमाको विवरण

- (१) आमाको नाम, थर
- (२) आमा नभएको भए सोको कारण : (क) मृत्यु भएको (ख) बेपत्ता (ग) अर्को विवाह गरी गएको (घ) अन्य
- (३) आमाको शारीरिक वा मानसिक अवस्था : (क) मानसिक रोगी (ख) पुर्ण अपाङ्ग (ग) अन्य अवस्था

४. आमा वा बुवा वा अभिभावक अपाङ्ग भएमा अपाङ्गताको परिचय पत्र भएको/नभएको

✓ अपाङ्गताको प्रकार

✓ क ख ग घ

५. अभिभावक/संरक्षकको विवरणः

- ✓ अभिभावक/संरक्षकको नाम, थर
- ✓ पूरा ठेगाना
- ✓ अभिभावक//संरक्षकको नागरिकता प्रमाण पत्र नम्बर

६. पारिवारिक विवरणः

क्र.सं.	परिवारको सदस्यको नाम	नाता	उमेर	पेशा

अनुसूची -३

(दफा १७ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

नगरपालिका र सम्बन्धित अभिभावक वा बालबालिका बीच हुने सम्झौताको ढाँचा

स्थानीय सामाजिक सुरक्षा प्राप्त गर्ने बालबालिकाको अभिभावक वा बालबालिका स्वयं श्री....., पहिलो पक्ष र कोष व्यवस्थापन समिति, दोस्रो पक्ष बीचमा श्री.....को हितार्थ उपयोग गर्ने गरी मासिक रु. का दरले सम्म तपसिल तथा अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाका लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन ऐन, २०७५ मा उल्लिखित शर्त बन्देज पालना गरेसम्म अनुदान रकम उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा सम्झौता गर्न दुवै पक्ष सहमत भई यस सम्झौतामा हस्ताक्षर गरी एक एक प्रति लियौ दियौ ।

तपसिल

(क) सम्बन्धित अभिभावकले पालना गर्नुपर्ने शर्त

१. बालबालिकालाई निरन्तर विद्यालय पठाउने ।
२. प्राप्त सहयोगको रकम बालबालिकाको हितको लागि खर्च गर्ने ।
३. बिरामी भएर वा अन्य कारणबाट बालबालिका विद्यालय जान नसकेमा सम्बन्धित विद्यालय र गाउँ/नगरपालिकालाई लिखित जानकारी दिने ।
४. बालबालिकालाई जोखिमपूर्ण काममा नलगाउने ।
५. अनुगमन समितिलाई सहयोग गर्ने र दिएका सुझाव कार्यान्वयन गर्ने ।
६. बालबालिकाको स्थितिमा कुनै परिवर्तन आए त्यसको जानकारी समितिलाई दिने ।
७. छोरा र छोरीमा भेदभाव नगर्ने ।

(ख) सम्बन्धित समितिले पालना गर्नुपर्ने शर्तहरू

१. यस सम्झौतामा उल्लेखित रकम सम्झौता अवधि भरि वा शर्तको पालना भएसम्म चौमासिक उपलब्ध गराउने,
२. यस कार्यविधि भित्र रही समितिले दिएको सुझाव कार्यान्वयन गर्ने,

३. अनुगमनको क्रममा निर्देशिका अनुसार प्रदान गरीआएको सहयोग रकम रोक्का वा स्थगन गर्नुपर्ने कुनै पनि आधार भेटिएमा सुनुवाईको उचित मौका दिई लिखित रूपमा सम्बन्धित अभिभावक र विद्यालयलाई सूचना दिने,
४. सम्बन्धित अभिभावक र बालबालिकासँग निरन्तर सम्पर्कमा रहिरहनुपर्ने ।

अभिभावक/बालबालिका

स्वयंका तर्फबाट:

नाम थर:.....

नागरिकता नं.....

हस्ताक्षर

बालबालिकाको नाम:

ठेगाना

विद्यालयको नाम.....

कक्षा

औठा छाप	

इति सम्बत्.....साल.....महिना.....गते.....रोज शुभम् ।

अनुसूची -४

(दफा १७ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाका लागि दिइने सामाजिक सुरक्षा

कार्यक्रम परिचय पत्रको ढाँचा

सूर्योदय नगरपालिका

नगरकार्यपालिकाको कार्यालय, फिक्कल

इलाम

परिचय पत्र नं. :

नाम थर :लिङ्ग :उमेर :

ठेगाना: नगरपालिका :, वडा नं :

जिल्ला : प्रदेश :

विद्यालय : अध्ययन गरिरहेको कक्षा :

अभिभावकको नाम थर :

ना. प्र.प. नम्बर :

अभिभावकको ठेगाना : नगरपालिका :, वडा नं :

जिल्ला : प्रदेश :

बैङ्कमा खाता खोलेको भए,-

बैङ्कको नाम र खाताको किसिम :

बैङ्क खाताको नम्बर :

रकम पाएको विवरण,-

बुझिलिनेको,-	बुझाउनेको,-
नाम, थर :	नाम, थर :
दस्तखत :	दस्तखत :
मिति :	मिति :
कूल रकम :	पद :

अनुसूची-५

(दफा २२ सँग सम्बन्धित)

अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाका लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम

लाभग्राहीहरुको अभिलेख

सूर्योदय नगरपालिका

नगरकार्यपालिकाको कार्यालय, फिक्कल

इलाम

लाभग्राही नम्बर	लाभग्राही को नाम थर	अध्ययन गर्ने भए विद्यालय		अभिभावक/संरक्ष कको नाम थर	अभिभावक/संरक्ष कको नागरिकता नम्बर	ठेगाना
		नाम	कक्षा			

सूर्योदय नगरपालिकामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७५

नगरसभाबाट पारित मिति :- २०७५/०३/१६

प्रमाणीकरण मिति :- २०७५/०३/२२

प्रस्तावना : सूर्योदय नगरपालिका क्षेत्र भित्र प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक विपद्बाट सर्वसाधारणको जीउज्यान र सार्वजनिक, निजी तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति, प्राकृतिक एवम् साँस्कृतिक सम्पदा र भौतिक संरचनाको संरक्षण गर्नका लागि विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका सबै क्रियाकलापको समन्वयात्मक र प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनका लागि कानून बनाउन वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२१ को उपधारा (१) को अधिकार प्रयोग गरी सूर्योदय नगरपालिकाको नगरसभाले यो ऐन बनाएको छ ।

परिच्छेद — १

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस ऐनको नाम “ नगर विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७५” रहेको छ ।

(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,-

(क) “प्रमुख” भन्नाले नगरपालिकाको प्रमुख सम्झनु पर्छ ।

(ख) “कोष” भन्नाले दफा १२ बमोजिमको विपद् व्यवस्थापन कोष सम्झनु पर्छ ।

(ग) “गैर प्राकृतिक विपद्” भन्नाले महामारी, अनिकाल, डढेलो, कीट वा सूक्ष्म जीवाणु आतङ्क, पशु तथा चराचुरुङ्गीमा हुने पलू, प्यान्डामिक पलू, सर्पदंश, जनावर आतङ्क, खानी, हवाई, सडक, जल वा औद्योगिक दुर्घटना, आगलागी, विषाक्त ग्याँस, रसायन वा विकिरण चुहावट, ग्याँस विष्फोटन, विषाक्त खाद्य सेवन, वातावरणीय प्रदूषण, वन विनाश वा भौतिक संरचनाको क्षति तथा प्रकोप उद्धार कार्यमा हुने दुर्घटना वा यस्तै अन्य गैरप्राकृतिक कारणले उत्पन्न विपद् सम्झनु पर्छ ।

(घ) “जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति” भन्नाले संघीय ऐनको दफा १६ बमोजिम इलाम जिल्लामा गठन भएको जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति सम्झनु पर्छ ।

(ङ) “तोकिएको” वा “तोकिए बमोजिम” भन्नाले यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियममा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्छ ।

- (च) “प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति” भन्नाले संघीय ऐनको दफा १४ बमोजिम ११. प्रदेश मा गठन भएको प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति सम्झनु पर्छ ।
- (छ) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्झनु पर्छ ।
- (ज) “प्राकृतिक विपद्” भन्नाले हिमपात, असिना, हिमपहिरो, हिमताल विस्फोटन, अतिवृष्टि, अनावृष्टि, बाढी, पहिरो तथा भू-स्खलन, डुबान, खडेरी, आँधी, हुरी बतास, शीतलहर, तातो हावाको लहर, चट्याङ्ग, भूकम्प, ज्वालामुखी विस्फोट, डढेलो वा यस्तै अन्य प्राकृतिक कारणले उत्पन्न जुनसुकै विपद् सम्झनु पर्छ ।
- (झ) “राष्ट्रिय कार्यकारी समिति” भन्नाले संघीय ऐनको दफा ६ बमोजिमको कार्यकारी समिति सम्झनु पर्छ ।
- (ञ) “राष्ट्रिय परिषद्” भन्नाले संघीय ऐनको दफा ३ बमोजिमको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद् सम्झनु पर्छ ।
- (ट) “राष्ट्रिय प्राधिकरण” भन्नाले संघीय ऐनको दफा १० बमोजिम गठन भएको राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण सम्झनु पर्छ ।
- (ठ) “विपद्” भन्नाले कुनै स्थानमा आपत्कालीन अवस्था सिर्जना भई जन वा धनको क्षतिको साथै जीवनयापन र वातावरणमा प्रतिकूल असर पार्ने प्राकृतिक वा गैरप्राकृतिक विपद् सम्झनु पर्छ ।
- (ड) “विपद् खोज तथा उद्धार समूह” भन्नाले विपद्को अवस्थामा खोजी तथा उद्धार गर्न क्रियाशील वा विपद् व्यवस्थापनको लागि परिचालन गर्न तयार गरिएको विशिष्टीकृत खोज तथा उद्धार समूह सम्झनु पर्छ र सो शब्दले तालिम प्राप्त मानवीय सहायताकर्मीलाई समेत जनाउँछ ।
- (ढ) “विपद् जोखिम न्यूनीकरण” भन्नाले विपद्पूर्व गरिने जोखिमको विश्लेषण तथा मूल्याङ्कन, विपद् रोकथाम वा विपद्बाट हुने क्षतिको न्यूनीकरण तथा विकासका कार्यमा विपद् जोखिमलाई कम गर्ने सम्बन्धी कार्य सम्झनु पर्छ ।
- (ण) “विपद् पुनर्लाभ” भन्नाले विपद्को घटनापछि गरिने पुनर्निर्माण एवम् पुनर्स्थापनासँग सम्बन्धित कार्य सम्झनु पर्छ ।
- (त) “विपद् प्रतिकार्य” भन्नाले विपद्को घटना घटनासाथ तत्कालै गरिने खोज, उद्धार एवम् राहतसँग सम्बन्धित कार्य सम्झनु पर्छ र सो शब्दले विपद् प्रतिकार्यको पूर्वतयारीलाई समेत जनाउँछ ।

- (थ) “विपद् व्यवस्थापन” भन्नाले विपद् जोखिम न्यूनीकरण, विपद् प्रतिकार्य र विपद् पुनर्लाभिसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण क्रियाकलाप सम्झनु पर्छ ।
- (द) “व्यावसायिक प्रतिष्ठान” भन्नाले उद्योग, कलकारखाना, सिनेमा घर, सपिङ्ग मल, बहुउद्देश्यीय व्यापारिक भवन जस्ता व्यावसायिक प्रतिष्ठान सम्झनु पर्छ ।
- (ध) “समिति” भन्नाले दफा ३ बमोजिमको नगर विपद् व्यवस्थापन समिति सम्झनु पर्छ ।
- (न) “संघीय ऐन” भन्नाले नेपाल सरकारको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ सम्झनु पर्छ ।
- (न) “संघीय मन्त्रालय” भन्नाले नेपाल सरकारको विपद् व्यवस्थापन हेर्ने गरी तोकिएको मन्त्रालय सम्झनु पर्छ ।
- (प) “सार्वजनिक संस्था” भन्नाले सरकारी निकाय, सरकारको पूर्ण वा आंशिक स्वामित्व भएको संस्था, प्रचलित कानून बमोजिम स्थापना भएका सङ्गठित संस्था वा सबै प्रकारका स्वास्थ्य तथा शैक्षिक संस्था सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद — २

नगर विपद् व्यवस्थापन समितिको गठन तथा काम, कर्तव्य र अधिकार

३. नगर विपद् व्यवस्थापन समिति: (१) नगरपालिका भित्रको विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न एक नगर विपद् व्यवस्थापन समिति रहनेछ ।
- (२) समितिको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ:-
 - (क) नगर प्रमुख -संयोजक
 - (ख) नगर उपप्रमुख -सदस्य
 - (ग) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत -सदस्य
 - (घ) विषयगत समितिका संयोजकहरु -सदस्य
 - (ङ) प्रतिनिधि, जिल्ला प्रशासन कार्यालय-सदस्य
 - (च) सामाजिक महाशाखा/शाखा प्रमुख -सदस्य
 - (छ) पूर्वाधार विकास महाशाखा/शाखा प्रमुख -सदस्य
 - (ज) सूर्योदय नगरपालिकाको भौगोलिक क्षेत्र भित्र रहेका संघीय सुरक्षा निकायका प्रमुख वा प्रतिनिधि -सदस्य
 - (झ) सूर्योदय नगरपालिकाको भौगोलिक क्षेत्र भित्र रहेका प्रदेश प्रहरी कार्यालयको प्रमुख वा प्रतिनिधि -सदस्य
 - (ञ) नगर प्रहरी प्रमुख -सदस्य
 - (ट) राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त दलका नगरपालिकास्थित प्रमुख वा प्रतिनिधि -सदस्य

- (ठ) नेपाल रेडक्रस सोसाईटीका स्थानीय प्रतिनिधि (१ जना)-सदस्य
 - (ड) निजी क्षेत्रको उद्योग वाणिज्य सम्बन्धी मान्यताप्राप्त संस्थाको नगर तहको अध्यक्ष वा निजले तोकेको प्रतिनिधि (१ जना) -सदस्य
 - (ढ) गैरसरकारी संस्था महासंघकाका स्थानीय प्रतिनिधि (१ जना) -सदस्य
 - (ण) नेपाल पत्रकार महासंघको स्थानीय प्रतिनिधि (१ जना) -सदस्य
 - (त) विपद् व्यवस्थापन हेर्ने गरि तोकिएको महाशाखा/शाखा प्रमुख -सदस्य सचिव
- (३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि क्रम संख्या (अ), (ट), (ठ), (ड), (ढ) र (ण) का सदस्यहरू उपलब्ध नभएको अवस्थामा पनि समिति गठन एवम् काम कारवाही गर्नमा असर पर्ने छैन ।
- (४) उपदफा (२) बमोजिमको समितिले संघीय ऐनको दफा १७ बमोजिमको स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको रूपमा समेत काम गर्नेछ ।
४. **समितिको बैठक सम्बन्धी व्यवस्था:** (१) संयोजकले तोकेको मिति, समय र स्थानमा समितिको बैठक बस्नेछ ।
- (२) समितिको सदस्य-सचिवले समितिको बैठक बस्ने मिति, समय र स्थान तोकी बैठकमा छलफल हुने विषयसूची सहितको सूचना बैठक बस्ने समयभन्दा चौबीस घण्टा अगावै सबै सदस्यले पाउने गरी पठाउनु पर्नेछ ।
- (३) समितिका पचास प्रतिशतभन्दा बढी सदस्य उपस्थित भएमा बैठकको लागि गणपूरक सङ्ख्या पुगेको मानिनेछ ।
- (४) उपदफा (२) र (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि समितिको बैठक तत्काल बोलाउन आवश्यक भएमा अध्यक्षले जुनसुकै बेलापनि समितिको बैठक बोलाउन सक्नेछ र त्यस्तो अवस्थामा अध्यक्ष र घटीमा १ जना सदस्य सहित सदस्य सचिव उपस्थित भएमा समितिको बैठक बस्न सक्नेछ ।
- (५) समितिको बैठक संयोजकको अध्यक्षतामा बस्नेछ ।
- (६) समितिको निर्णय बहुमतद्वारा हुनेछ र मत बराबर भएमा संयोजकले निर्णायक मत दिनेछ ।
- (७) समितिले आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित निकाय वा सङ्घ संस्थाका प्रतिनिधि र विज्ञलाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।
- (८) समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।
- (९) समितिको निर्णय सदस्य सचिवले प्रमाणित गरी राख्नेछ ।

५ . समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार: समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

- (क) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी राष्ट्रिय परिषद्बाट स्वीकृत राष्ट्रिय नीति तथा योजना एवम् राष्ट्रिय कार्यकारी समिति र प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समितिबाट स्वीकृत एकीकृत तथा क्षेत्रगत नीति योजना र कार्यक्रम अनुरूप हुने गरी नगर विपद् व्यवस्थापन नीति तथा योजना तर्जुमा गरी कार्यपालिका समक्ष पेश गर्ने,
- (ख) नगरसभाबाट स्वीकृत नीति तथा योजनाको अधीनमा रही विपद् जोखिम न्यूनीकरण, विपद् प्रतिकार्य तथा विपद् पुनर्लाभ सम्बन्धी एकीकृत तथा क्षेत्रगत नीति, योजना तथा कार्यक्रम स्वीकृत गरी लागू गर्ने, गराउने,
- (ग) नगरपालिकाबाट सञ्चालन हुने विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रम तथा बजेट प्रस्ताव तयार गर्ने, गराउने,
- (घ) विपद् व्यवस्थापनका सम्बन्धमा नगरपालिकाको संस्थागत क्षमता विकास गर्ने, गराउने,
- (ङ) नगरपालिकाका पदाधिकारी, कर्मचारी, स्वयंसेवक, सामाजिक परिचालक तथा समुदायलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा प्रशिक्षण दिने व्यवस्था मिलाउने,
- (च) विपद्का घटना हुनासाथ खोज, उद्धार र राहत लगायतका प्राथमिक कार्यहरू तत्काल गर्नको लागि संस्थागत संयन्त्र स्वतः परिचालित हुने गरी आवश्यक कार्यविधि तथा मापदण्ड तर्जुमा गरी लागू गर्ने, गराउने,
- (छ) विपद् व्यवस्थापनका सम्बन्धमा संघीय तथा प्रादेशिक कानूनको अधिनमा रहि सार्वजनिक, निजी, गैरसरकारी लगायत सबै निकाय तथा संस्थाले निर्वाह गर्नु पर्ने भूमिका निर्धारण गर्ने तथा त्यस्ता संस्था वा निकायलाई आफ्नो नीति, योजना र कार्यक्रममा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी विषय समावेश गर्न लगाउने,
- (ज) विपद्को समयमा स्थानीय आमसञ्चारका माध्यमहरूको भूमिका सम्बन्धी आवश्यक मापदण्ड तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने, गराउने,
- (झ) सरकारी, निजी एवम् गैरसरकारी संस्था, स्थानीय स्वयंसेवक, सामाजिक परिचालक लगायत सम्बन्धित सबै पक्षको समन्वय र संलग्नतामा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने,
- (ञ) भौतिक संरचना निर्माण गर्दा भवनसंहिता लगायत अन्य स्वीकृत निर्देशिका वा मापदण्डको पालना गराउने,
- (ट) स्थानीय सार्वजनिक पूर्वाधार सम्बन्धी संरचनाको विपद् जोखिम मूल्याङ्कन गर्ने, गराउने,

- (ठ) नदी किनार, बगर, पहिरो जान सक्ने भिरालो जमिन र ढुबान हुने क्षेत्र वा विपद् जोखिमको सम्भावना भएका असुरक्षित क्षेत्रमा बसोबास गर्ने व्यक्ति तथा समुदायलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गराउन उपयुक्त स्थानको खोजी कार्यमा सहयोग गर्ने तथा सुरक्षित स्थानमा बसोबास सम्बन्धी सचेतना जगाउने,
- (ड) विपद्बाट स्थानीय स्तरमा निजी तथा सार्वजनिक क्षेत्रबाट भइरहेको सेवा प्रवाहमा अवरोध आइपरेमा सोको पुनःसञ्चालनका लागि सेवा निरन्तरताको योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने ।
- (ढ) स्थानीय समुदायलाई विपद्प्रति जागरुक बनाउन, विपद्सँग सम्बन्धित योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न तथा विपद्को घटना हुनासाथ प्रतिकार्यका लागि परिचालित हुन बडा तथा समुदायस्तरमा समावेशी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य समिति गठन गर्ने,
- (ण) विद्यालय तहको शैक्षिक पाठ्यक्रममा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी विषय समावेश गर्न पहल गर्ने,
- (त) विपद् प्रतिकार्यका लागि नमूना अभ्यास गर्ने, गराउने,
- (थ) विपद्को समयमा प्रयोग गर्न सकिने गरी वारुणयन्त्र लगायतका अन्य उपकरणहरू तयारी हालतमा राख्न लगाउने,
- (द) स्थानीय स्तरमा आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको स्थापना र सञ्चालन गर्ने,
- (ध) नगरपालिकामा विपद् व्यवस्थापन सूचना प्रणाली तथा पूर्वचेतावनी प्रणालीको विकास र सञ्चालन गर्ने, गराउने,
- (न) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा तत्काल उद्धार तथा राहतको व्यवस्था मिलाउने,
- (प) विपद्मा परी हराएका, बिप्रेका वा नष्ट भएका कागजातको यकिन तथ्याङ्क अद्यावधिक गरी राख्न लगाउने,
- (फ) विपद्बाट प्रभावित घरपरिवारको पहिचान, स्तर निर्धारण तथा परिचयपत्र वितरण गर्ने, गराउने,
- (ब) विपद्को समयमा जोखिममा रहेको समूह विशेषगरी महिला, बालबालिका, किशोरी, अपाङ्गता भएका व्यक्तिउपर हुन सक्ने घटना (लैङ्गिक हिंसा, बेचबिखन तथा अन्य कुनै पनि किसिमका शोषण) रोकथामको लागि विशेष सतर्कता अपनाई सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,
- (भ) विपद् प्रभावितहरूको प्रत्यक्ष र सक्रिय सहभागितामा विपद् प्रभावित क्षेत्रमा आर्थिक क्रियाकलापको पुनर्स्थापना, रोजगारीका अवसरको सृजना तथा जीवनयापनका लागि आय आर्जन कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, गराउने,

- (म) विपद्को जोखिममा रहेका महिला, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, दलित, सीमान्तकृत वर्ग तथा समुदाय, अशक्त तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको लागि विशेष योजना तथा कार्यक्रम बनाई कार्यान्वयन गर्ने, गराउने,
- (य) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा सार्वजनिक संस्था तथा व्यावसायिक प्रतिष्ठानले प्रचलित ऐन बमोजिम कार्य गरे नगरेको अनुगमन गर्ने,
- (र) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्यकारी समिति, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको निर्णय अनुसार विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने, गराउने,
- (ल) विपद् व्यवस्थापनका सम्बन्धमा नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारका मन्त्रालय, विभाग तथा अन्य निकायसँग सहकार्य गर्ने,
- (व) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा नगरसभाले तोकेका अन्य कार्य गर्ने, गराउने,
- (श) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा संघीय तथा प्रादेशिक कानूनको प्रतिकूल नहुने गरी नगर कार्यपालिकाले तोके बमोजिमका अन्य कार्य गर्ने, गराउने,
- (ष) विभिन्न संघसंस्था, व्यक्तिबाट प्राप्त हुने राहत तथा पुनर्निर्माण र पुनर्लाभिका विषयवस्तुलाई स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले तोकेको स्थान र मापदण्ड अनुसार गर्ने, गराउने ।

परिच्छेद — ३

वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिको गठन तथा काम, कर्तव्य र अधिकार

६. वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति: (१) नगरपालिकाको प्रत्येक वडामा एक वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति रहनेछ ।
- (२) वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ:-
 - (क) वडा अध्यक्ष -संयोजक
 - (ख) वडा सदस्यहरू -सदस्य
 - (ग) वडा भित्र रहेका विषयगत शाखा/ईकाई कार्यालय प्रमुखहरू -सदस्य
 - (घ) वडा भित्र रहेका सुरक्षा निकायका प्रमुखहरू -सदस्य
 - (ङ) राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त दलका वडास्थित प्रमुख वा प्रतिनिधि-सदस्य
 - (च) स्थानीय रेडक्रस -सदस्य
 - (छ) गैरसरकारी तथा सामुदायमा आधारित संघसंस्था तथा युवा क्लबबाट संयोजकले तोकेबमोजिम न्यूनतम २ महिला सहित ४ जना -सदस्य

- (ज) वडा सचिव - सदस्य सचिव
- (३) उपदफा (२) बमोजिमको समितिको बैठक सो समितिको संयोजकले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ ।
 - (४) समितिको सदस्य-सचिवले समितिको बैठक बस्ने मिति, समय र स्थान तोकी बैठकमा छलफल हुने विषयसूची सहितको सूचना बैठक बस्ने समयभन्दा चौबीस घण्टा अगावै सबै सदस्यले पाउने गरी पठाउनु पर्नेछ ।
 - (५) समितिका पचास प्रतिशतभन्दा बढी सदस्य उपस्थित भएमा बैठकको लागि गणपूरक सङ्ख्या पुगेको मानिनेछ ।
 - (६) उपदफा (४) र (५) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि सो समितिको बैठक तत्काल बोलाउन आवश्यक भएमा संयोजकले जुनसुकै बेलापनि समितिको बैठक बोलाउन सक्नेछ र त्यस्तो अवस्थामा संयोजक र घटीमा १ जना सदस्य सहित सदस्य सचिव उपस्थित भएमा समितिको बैठक बस्न सक्नेछ ।
 - (७) समितिको बैठकको अध्यक्षता सो समितिको संयोजकले गर्नेछ ।
 - (८) समितिको निर्णय बहुमतद्वारा हुनेछ र मत बराबर भएमा संयोजकले निर्णायक मत दिनेछ ।
 - (९) समितिले आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित निकाय वा सङ्घ संस्थाका प्रतिनिधि र विज्ञलाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।
 - (१०) समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि सो समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।
 - (११) समितिको निर्णय सदस्य सचिवले प्रमाणित गरी राख्नेछ ।
- ७ . वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:** समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:-
- (क) वडा भित्र विपद् प्रतिकार्य तथा विपद् पुनर्लाभ सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालनका लागि नगर विपद् व्यवस्थापन समितिमा सिफारिस गर्ने तथा सो समितिबाट स्वीकृत नीति तथा योजना अनुरूपका विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रम कार्यान्वयन, अनुगमन र पुनरावलोकन गर्ने,
 - (ख) वडामा विकास निर्माणका क्रियाकलापहरू कार्यान्वयनमा विपद् जोखिम व्यावस्थापनलाई मूलप्रवाहीकरण गर्ने, सुरक्षित विद्यालय तथा अस्पतालका लागि विपद् जोखिम न्यूनीकरणका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने,
 - (ग) विपद् व्यवस्थापनका सम्बन्धमा वडाको संस्थागत क्षमता विकास गर्ने,
 - (घ) विपद् व्यवस्थापन योजना, आपत्कालीन कार्ययोजना, पुनःस्थापना तथा पुनर्निर्माण योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने, गराउने,

- (ड) समुदायमा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी काम गर्ने समूहहरूको गठन तथा त्यस्ता समूहहरूलाई परिचालन गर्ने गराउने,
- (च) वडा सदस्यहरू, कर्मचारी, स्वयंसेवक, सामाजिक परिचालक तथा समुदायमा आधारित विपद् व्यवस्थापन समिति सदस्य, नागरिक समाजका प्रतिनिधिलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रशिक्षणको व्यवस्था मिलाउने,
- (छ) स्थानीय समुदायलाई विपद्प्रति जागरुक बनाउने, विपद्सँग सम्बन्धित योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न तथा विपद्को घटना हुनासाथ प्रतिकार्यका लागि तयारी अवस्थामा राख्ने,
- (ज) विपद्का घटना हुनासाथ खोज, उद्धार र राहत लगायतका प्राथमिक कार्यहरू तत्काल गर्नको लागि समन्वय गर्ने,
- (झ) आपत्कालीन नमूना अभ्यास गर्ने, गराउने,
- (ञ) विपद्बाट प्रभावित घरपरिवारको पहिचान, स्तर निर्धारण तथा परिचयपत्र वितरणमा नगर विपद् व्यवस्थापन समितिलाई सहयोग गर्ने,
- (ट) विपद्को समयमा जोखिममा रहेका समूह विशेषगरी महिला, बालबालिका, किशोरी, अपाङ्गता भएका व्यक्तिउपर हुन सक्ने घटना (लैङ्गिक हिंसा, बेचबिखन तथा अन्य कुनै पनि किसिमका शोषण) रोकथामको लागि विशेष सतर्कता अपनाई सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,
- (ठ) नगर विपद् व्यवस्थापन समितिको निर्णय अनुसार विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने, गराउने ।

परिच्छेद — ४

सुरक्षा निकाय तथा अन्य निकायको परिचालन

८. सुरक्षा निकायको परिचालन तथा सहयोग र समन्वय: (१) नगरकार्यपालिकाले विपद् व्यवस्थापनको काममा नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारले परिचालन गरेका संघीय तथा प्रादेशिक सुरक्षा निकायहरूलाई सहयोग र समन्वय गर्नेछ ।
- (२) सुरक्षा निकायले विपद्को समयमा खोज तथा उद्धार कार्यका लागि नगरकार्यपालिकासँग आवश्यक सामग्री माग गरेको अवस्थामा नगरपालिकामा उपलब्ध भएसम्म त्यस्तो सामग्री तत्काल उपलब्ध गराईनेछ ।
- (३) विपद् प्रतिकार्यका लागि नगरपालिकाले आँफूसँग रहेको नगर प्रहरीलाई परिचालन गर्नेछ ।

९. वारुणयन्त्र तथा अन्य सेवा प्रदायक निकायको काम, कर्तव्य र अधिकार:

- (१) वारुणयन्त्र, एम्बुलेन्स तथा त्यस्तै अन्य सेवा प्रदायकले आपत्कालीन खोज, उद्धार तथा राहत उपलब्ध गराउन समितिले दिएको निर्देशनको पालना गर्नु पर्नेछ ।
- (२) आपत्कालीन कार्य सम्पादन गर्दा समितिको आदेश बमोजिम कुनै पनि स्थानमा प्रवेश गर्ने तथा जुनसुकै व्यक्ति वा संस्थाको साधन र स्रोत उपयोग गर्ने अधिकार वारुणयन्त्र सेवा प्रदायकलाई हुनेछ ।

१०. सार्वजनिक संस्था तथा व्यावसायिक प्रतिष्ठानको दायित्व: (१) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा नगरपालिका भित्रका सबै सार्वजनिक संस्था तथा व्यावसायिक प्रतिष्ठानको दायित्व देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- (क) आफ्नो भवन, उद्योग, कार्यालय वा व्यावसायिक केन्द्रमा विपद्का घटना हुन नदिन विपद् सुरक्षा औजार, उपकरण, सामग्री, आपत्कालीन निकास लगायत तोकिए बमोजिमका अन्य व्यवस्था गर्ने,
- (ख) तथ्याङ्क सङ्कलन, क्षतिको मूल्याङ्कन, राहत, पुनर्स्थापना तथा पुनर्निर्माण समेतका सम्पूर्ण कार्यमा आवश्यक सहयोग गर्ने,
- (ग) आफ्ना कर्मचारी तथा कामदारलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा आधारभूत अभिमुखीकरण गर्ने गराउने,
- (घ) विपद् व्यवस्थापन कार्यमा उपयोग हुने स्रोत साधनलाई तयारी हालतमा राख्ने,
- (ङ) आफ्ना भवन लगायत अन्य संरचना आपत्कालीन प्रयोजनका लागि आवश्यक परेमा आदेशानुसार उपलब्ध गराउने,
- (च) सम्बन्धित अधिकारीको सुपरिवेक्षणमा उद्धार तथा राहत वितरण कार्यमा सहयोग पुऱ्याउने,
- (छ) विपद् जोखिम न्यूनीकरण संयन्त्रको व्यवस्था गरी तयारी अवस्थामा राख्ने,
- (ज) फोहोरमैला तथा प्रदुषणको यथोचित व्यवस्थापन गरी यसबाट वातावरण र जनजीवनमा पर्न सक्ने नकारात्मक प्रभावलाई न्यूनीकरण गर्ने उपायहरू अपनाउने,
- (झ) विपद्को घटना घटेमा तत्काल नजिकको सुरक्षा निकाय र स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रलाई खबर गर्ने ।

(२) नगरपालिका भित्रका सार्वजनिक संस्था तथा व्यावसायिक प्रतिष्ठानले नगरपालिकाको विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी योजनाको अधीनमा रही विपद् व्यवस्थापन योजनाको तर्जुमा गरी अनिवार्य रूपमा लागू गर्नु पर्नेछ ।

११. विपद् व्यवस्थापनमा सहयोग गर्नु पर्ने : नगरपालिका भित्रका सरकारी कार्यालय, गैरसरकारी संस्था, स्थानीय सङ्घ संस्था, समुदाय, स्वयंसेवक, नागरिक समाज, निजी क्षेत्र

तथा व्यक्तिले विपद् व्यवस्थापन कार्यमा नगरपालिकालाई देहाय बमोजिम सहयोग गर्नु पर्नेछः-

- (क) तथ्याङ्क सङ्कलन, क्षतिको मूल्याङ्कन, राहत, पुनर्स्थापना तथा पुनःनिर्माण लगायतका विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यमा सहयोग गर्ने,
- (ख) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने,
- (ग) क्षमता विकास, आपत्कालीन नमूना अभ्यास तथा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रशिक्षण कार्यक्रममा सहयोग गर्ने तथा भाग लिने,
- (घ) खोज, उद्धार तथा राहत वितरण सम्बन्धी कार्यमा सहयोग गर्ने।

परिच्छेद — ५

विपद् व्यवस्थापन कोष सम्बन्धी व्यवस्था

१२. विपद् व्यवस्थापन कोष : (१) विपद् व्यवस्थापनका लागि नगरपालिकामा छुट्टै एक आकस्मिक कोष रहनेछ ।
- (२) कोषमा देहाय बमोजिमका रकमहरू रहने छन्ः-
- (क) नगरपालिकाको वार्षिक बजेटबाट विपद् व्यवस्थापन कोषमा जम्मा गर्ने गरी स्वीकृत रकम,
 - (ख) प्रदेश सरकारबाट विपद् व्यवस्थापनका लागि प्राप्त रकम,
 - (ग) नेपाल सरकारबाट विपद् व्यवस्थापनका लागि प्राप्त रकम,
 - (घ) स्वदेशी कुनै सङ्घ संस्था वा व्यक्तिबाट दान, दातव्य वा उपहार स्वरूप प्राप्त रकम,
 - (ङ) अन्य कुनै स्रोतबाट प्राप्त रकम ।
- (३) विपद् व्यवस्थापनका लागि नगरपालिकाले कानून बमोजिम विशेष शुल्क वा दस्तुर संकलन गर्न सक्ने छ ।
- (४) कोषको सञ्चालन तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
- (५) कोषको रकम विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कामका लागि प्रयोग गरिनेछ ।
- (६) उपदफा (५) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कोषको रकम नियमित प्रशासनिक कार्यको लागि खर्च गरिने छैन ।
- (७) कोषको लेखापरीक्षण महालेखा परीक्षकबाट हुनेछ ।
- (८) समितिले कोषको वार्षिक आय व्ययको प्रतिवेदन तयार गरी कार्यपालिका मार्फत नगरसभा समक्ष पेश गर्नेछ ।

परिच्छेद — ६
कसुर तथा सजाय

१३. **कसुर र सजाय** : कसैले विपद्को घटना घट्न सक्ने गरी लापरवाही गरेमा वा त्यस्तो घटना घटाउन प्रत्यक्ष संलग्न भएमा वा घटना घटेको अवस्थामा नाजायज फाईदा लिने गरी वा आफुलाई मात्र फाईदा पुग्ने किसिमको कुनै काम गरेमा वा यस सम्बन्धमा संघीय कानून बमोजिम कसुरजन्य मानिने कुनै काम गरेमा तत् सम्बन्धी कारवाही प्रचलित संघीय कानून बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद — ७
विविध

१४. **विपद् सङ्कटग्रस्त क्षेत्र घोषणाको पालना र समन्वय** : (१) नेपाल सरकारले नगरपालिका भित्रको कुनै ठाउँमा गम्भीर प्रकृतिको विपद् उत्पन्न भएबाट विपद् सङ्कटग्रस्त क्षेत्र घोषणा गरी प्रचलित कानून बमोजिम कुनै काम गर्न गराउन आदेश दिएमा सोको पालना गर्नु गराउनु नगरपालिकाको कर्तव्य हुनेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम घोषणा गरिएको क्षेत्रमा नेपाल सरकारले प्रचलित कानून बमोजिम कुनै काम गर्न गराउन नगरपालिका भित्रको कुनै व्यक्ति, संस्था वा अधिकारीलाई आदेश दिएमा सोको पालना गर्न गराउनमा नगरपालिकाले आवश्यक समन्वय गर्नेछ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम घोषणा गरिएको क्षेत्र सम्बन्धी सूचनाको प्रसारणमा नगरपालिकाले सहयोग र समन्वय गर्नेछ ।
१५. **नेपाल सरकारको स्वीकृतीमा मात्र प्रवेश गर्नुपर्ने** : (१) विपद्बाट असर परेको कुनै क्षेत्रमा विदेशी नागरिक वा संस्थाले प्रवेश गर्नु परेमा नेपाल सरकारको स्वीकृति लिएको छु छैन भनि नगर कार्यपालिकाले सोधखोज गर्न सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम सोधखोज गर्दा त्यस्तो नागरिक वा संस्थाले नेपाल सरकारको स्वीकृति लिएको नादेखिएकोमा निजको प्रवेशलाई रोक लगाई तत् सम्बन्धी सूचना नेपाल सरकारलाई उपलब्ध गराईनेछ ।
१६. **मानवीय तथा अन्य सहायता र समन्वय** : (१) नगरपालिका भित्र उत्पन्न विपद्को अवस्थालाई तत्काल सामना गर्न आन्तरिक स्रोत र साधनबाट नभ्याउने भएमा मानवीय तथा अन्य सहायता र समन्वयका लागि जिल्ला समन्वय समिति, प्रदेश सरकार तथा नेपाल सरकारलाई अनुरोध गरिनेछ ।

- (२) विपद्बाट उत्पन्न स्थिति नियन्त्रण गर्ने क्रममा नेपाल सरकारले अन्तर्राष्ट्रिय मानवीय तथा अन्य सहयोग लिई परिचालन गरेको अवस्थामा नेपाल सरकारको निर्देशनमा रहि तत् सम्बन्धी कार्यमा सहयोग र समन्वय गरिनेछ ।
- (३) छिमेकी स्थानीय तहमा कुनै विपद् उत्पन्न भई सो व्यवस्थापनका लागि छिमेकी स्थानीय तहले सोझै, जिल्ला समन्वय समिति वा प्रदेश सरकार मार्फत अनुरोध गरेमा उपलब्ध भएसम्मको सहयोग पुर्याउनु नगरकार्यपालिको दायित्व हुनेछ ।

१७. **तत्काल खरिद तथा निर्माण र प्रयोग गर्न सकिने :** (१) विशेष परिस्थिति परी विपद्बाट प्रभावित क्षेत्रमा खोज, उद्धार तथा राहत उपलब्ध गराउन तथा भइरहेको विपद्बाट थप क्षति हुन नदिनका लागि तत्कालै राहत सामग्री खरिद वा निर्माण कार्य गर्न आवश्यक भएमा सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी प्रचलित कानूनमा रहेको विशेष परिस्थितिमा खरिद गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था बमोजिम नगर कार्यपालिकाले खरिद वा निर्माण कार्य गर्न सकिनेछ ।

(२) विपद्बाट प्रभावित क्षेत्रमा खोज, उद्धार तथा राहत उपलब्ध गराउन तथा भइरहेको विपद्बाट थप क्षति हुन नदिनका लागि नगरपालिका क्षेत्र भित्रको कुनै गैरसरकारी कार्यालय वा अन्य संघ संस्था र व्यक्तिको चल, अचल सम्पत्ति तथा सवारी साधन उपयोग गर्न आवश्यक भएमा सोको अभिलेख राखी तोकिएको अवधिभरको लागि अस्थायी तवरले प्राप्त गर्न सकिनेछ ।

(३) विपद्बाट प्रभावित क्षेत्रमा तत्काल राहत उपलब्ध गराउन नगरपालिका क्षेत्र भित्रको कुनै गैरसरकारी कार्यालय वा अन्य संघ संस्था र व्यक्तिको खाद्यान्न, लत्ताकपडा, औषधी वा अन्य वस्तु आवश्यक भएमा सोको अभिलेख राखी नियन्त्रणमा लिन र सम्बन्धित प्रभावित पक्षलाई वितरण गर्न सकिनेछ ।

(४) नगरपालिकाले उपदफा (२) बमोजिम कुनै सम्पत्ति अस्थायी रूपमा प्राप्त गरेमा वा उपदफा (३) बमोजिम कुनै वस्तु नियन्त्रण र वितरण गरेमा त्यस्तो सम्पत्ति प्रयोग वा वस्तु उपयोग बापत प्रचलित दर अनुसारको रकम सम्बन्धित कार्यालय, संस्था वा व्यक्तिलाई दिनेछ ।

१८. **राहतको न्यूनतम मापदण्ड सम्बन्धी व्यवस्था :** (१) विपद् प्रभावित व्यक्तिलाई नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारले उपलब्ध गराउने राहतको अतिरिक्त नगरपालिकाले आन्तरिक स्रोतबाट थप राहत उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम नगरपालिकाले विपद् प्रभावित व्यक्तिलाई राहत उपलब्ध गराउँदा मापदण्ड बनाई सोको आधारमा राहात उपलब्ध गराउनेछ ।

- (३) उपदफा (२) बमोजिमको राहतको मापदण्डमा अन्य विषयको अतिरिक्त देहायका विषय समावेश भएको हुनु पर्नेछः-
- (क) विपद्बाट प्रभावित व्यक्तिलाई अस्थायी आश्रयस्थलमा राख्दा उपलब्ध गराउनु पर्ने आवास, खाद्यान्न, खानेपानी, स्वास्थ्य तथा सरसफाइ सम्बन्धी,
 - (ख) विपद्बाट मृत्यु हुनेको परिवार तथा सम्पत्तिको क्षति हुने व्यक्तिलाई उपलब्ध गराउनु पर्ने न्यूनतम राहत सम्बन्धी,
 - (ग) महिला, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, अशक्त तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिको आवश्यकता संवोधनका लागि विशेष राहत प्याकेजहरू (जस्तै डिग्नटी किट र चिल्ड्रेन किट) महिलाहरूको लागि सुरक्षित महिलामैत्री स्थल,
 - (घ) व्यक्तिगत गोपनीयता तथा सुरक्षा सम्बन्धी,
 - (ङ) न्यूनतम राहत बाहेक स्वरोजगार तथा रोजगारी व्यवस्थापनका माध्यमबाट पीडितको जीविकोपार्जन सम्बन्धी,
 - (च) गैरसरकारी वा व्यक्तिगत रूपमा दिइने राहतको वितरण सम्बन्धी,
 - (छ) एकद्वार प्रणाली अनुरूप राहत वितरण गर्ने सम्बन्धी,
 - (ज) राहतसँग सम्बन्धित अन्य उपयुक्त विषय ।

१९. **विपद्मा परी हराएका वा नष्ट भएका कागजात सम्बन्धमा** : विपद्मा परी हराई फेला पर्न नसकेका तथा आंशिक वा पूर्ण रूपमा क्षति भएका नगरपालिकाका महत्वपूर्ण कागजातहरूको प्रमाणीकरण तथा प्रतिलिपि उपलब्ध गराउने सम्बन्धी व्यवस्था प्रचलित कानूनले तोके बमोजिम हुनेछ ।

२०. **निर्देशन दिन सक्ने** : समितिले यस ऐनको अधीनमा रही विपद् व्यवस्थापनका लागि कुनै व्यक्ति वा निकायलाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ र त्यस्तो निर्देशनको पालना गर्नु सम्बन्धित व्यक्ति वा निकायको कर्तव्य हुनेछ ।

२१. **उपसमिति गठन गर्न सक्ने** : (१) समितिले आवश्यकता अनुसार उपसमिति गठन गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गठन हुने उपसमितिको काम, कर्तव्य, अधिकार र कार्यवाधि उपसमिति गठन गर्दाका बखत तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

२२. **अभिलेख राख्नु पर्ने**: (१) विपद्को समयमा राहत उपलब्ध गराउने व्यक्ति, निकाय वा संस्थाको नाम, र उपलब्ध गराईको राहत तथा सोको परिमाण सहितको विवरणको अभिलेख राख्ने व्यवस्था समितिले मिलाउनुपर्ने छ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको विवरण राख्दा विपद्मा परेका महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक, विपद्का कारणले स्थानान्तरण भएका घरपरिवार लगायतको

संख्या एकिन हुने विवरण र उनीहरूलाई उपलब्ध गराइएको राहात स्पष्टरूपमा राख्नुपर्ने छ ।

२३. **पुरस्कार दिन सक्ने** : स्थानीय विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा विशेष योगदान पुऱ्याउने उत्कृष्ट व्यक्ति वा संस्थालाई प्रोत्साहन स्वरूप समितिको सिफारिसमा नगर कार्यपालिकाले सम्मान तथा पुरस्कार दिन सक्नेछ ।
२४. **वार्षिक प्रतिवेदन** : (१) समितिले प्रत्येक आर्थिक वर्षमा गरेको कामको विवरण सहितको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी कार्यपालिका मार्फत नगर सभा समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।
(२) उपदफा (१) बमोजिमको वार्षिक प्रतिवेदन सार्वजनिक रूपमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।
२५. **प्रशासनिक खर्च व्यवस्थापन**: समितिको बैठक तथा प्रतिवेदन तयारी लगायतका कार्यसँग सम्बन्धित न्यूनतम प्रशासनिक खर्च नगरकार्यपालिकाले व्यवस्था गर्नेछ ।
२६. **अधिकार प्रत्यायोजन** : यो ऐन तथा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम समितिलाई प्राप्त अधिकारमध्ये आवश्यकता अनुसार केही अधिकार समितिको संयोजक तथा तोकिएको पदाधिकारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।
२७. **नियम बनाउने अधिकार** : नगर कार्यपालिकाले यो ऐन कार्यान्वयनका लागि आवश्यक नियम तथा कार्यविधि बनाउन सक्नेछ ।

सूर्योदय नगरपालिकाको कर तथा गैर कर राजस्व लगाउने र उठाउने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०७५

नगर सभाबाट पारित मिति:- २०७५/०३/१६

प्रमाणिकरण मिति :- २०७५/०३/२२

प्रस्तावना : नगरपालिकाको समग्र विकासका लागि नगरपालिकामा राजस्व लगाउने तथा उठाउने सम्बन्धमा कानूनी व्यवस्था गर्न बान्छनीय भएकोले, नगरपालिकाको सभाले नेपालको संविधानको धारा २२६ को उपधारा (१) बमोजिम यो ऐन बनाएको छ ।

परिच्छेद — १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस ऐनको नाम "सूर्योदय नगरपालिकाको कर तथा गैरकर राजस्व सम्बन्धी ऐन, २०७५" रहेको छ ।

(२) यो कानून सूर्योदय नगरपालिका भर लागू हुनेछ र यस कानून बमोजिमको कर वा राजस्व बुझाउनु पर्ने दायित्व भएको व्यक्ति जहाँसुकै रहे बसेको भए पनि निजको हकमा समेत लागू हुनेछ ।

(३) यो कानून मिति २०७५ साल श्रावण १ गते बाट प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कानूनमा —

(क) "कम्पनी" भन्नाले प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम संस्थापन भएको कम्पनी सम्झनु पर्छ र सो शब्दले प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम स्थापित संगठित संस्थालाई समेत जनाउँछ ।

(ख) "कर" भन्नाले परिच्छेद ४ बमोजिम लागेको वा लाग्ने कर सम्झनु पर्छ ।

(ग) "कर अधिकृत" भन्नाले स्थानीय सरकारले दफा ६ बमोजिम नियुक्त गरेको कर अधिकृत सम्झनु पर्छ र सो शब्दले कर अधिकृतको रूपमा काम गर्न जिम्ब्वारी सुम्पेको वा कर अधिकृतको प्रत्यायोजित अधिकार प्रयोग गर्ने स्थानीय सरकारको अधिकृत कर्मचारीलाई समेत जनाउँदछ ।

(घ) "कर एकाई" भन्नाले सूर्योदय नगरपालिकामा कर सम्बन्धी काम, कारबाही र निर्णय गर्ने नगरपालिकाको विभाग, महाशाखा, शाखा वा सो प्रयोजनको लागि तोकिएको कार्यालयको रूपमा रहेको नगर कार्यपालिका अन्तरगतको संगठन संरचना सम्झनु पर्छ ।

(ङ) "करदाता" भन्नाले कर तिर्नु पर्ने कर्तव्य भएको व्यक्ति सम्झनु पर्छ र सो शब्दले कर अधिकृतले कुनै करको विवरण बुझाउन सूचना दिएको वा अरु कुनै कारबाही प्रक्रिया शुरु गरेको व्यक्तिलाई समेत जनाउँछ ।

- (च) "कर निर्धारण" भन्नाले कर निर्धारण सम्झनु पर्छ र सो शव्दले पुनः कर निर्धारण र अतिरिक्त कर निर्धारणालाई समेत जनाउँछ ।
- (छ) "गैरकर" राजस्व भन्नाले परिच्छेद — १४ बमोजिम लाग्ने वा लागेको गैरकर राजस्व लाई सम्झनु पर्छ ।
- (ज) "परिवार" भन्नाले प्राकृतिक व्यक्तिको पति, पत्नी र अंश छुट्टिए वा नछुट्टिएका नाबालिग सन्तान समेत सम्झनु पर्छ ।
- (झ) "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत" भन्नाले नगरपालिकाको प्रशासकीय प्रमुखको रूपमा काम गर्ने कर्मचारी सम्झनु पर्छ ।
- (ञ) "फर्म" भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएको वा दर्ता नभएको जुनसुकै फर्म सम्झनु पर्छ ।
- (ट) "व्यक्ति" भन्नाले कर तिर्नुपर्ने दायित्व भएको जुनसुकै व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।
- (ठ) "सभा" भन्नाले नगरपालिकाको सभा सम्झनु पर्छ ।
- (ड) "स्थानीय" सरकार भन्नाले स्थानीय तहको कार्यकारिणी अधिकार प्रयोग गर्ने सूर्योदय नगरकार्यपालिका सम्झनु पर्छ ।
- (ढ) "संविधान" भन्नाले नेपालको संविधान सम्झनु पर्छ ।

३. **व्याख्या :** यो कानूनमा परिभाषा गरिएका लवजको सोही अनुसार र अरुमा प्रचलित कानून व्याख्या सम्बन्धी संघीय ऐन तथा दफा ४ बमोजिमका सिद्धान्तका आधारमा गरिनेछ ।

परिच्छेद — २

राजस्व सम्बन्धि सामान्य सिद्धान्त

४. **कर तथा गैरकर राजस्व सम्बन्धी सामान्य सिद्धान्त:** (१) कर राजस्व देहायका सिद्धान्तलाई आधार लिई लगाइनेछ :-

- (क) कर तिर्न सक्ने क्षमताका आधारमा ।
- (ख) कर प्रणाली समानता र न्यायमा आधारित रहने गरी
- (ग) सरल, पारदर्शी र मितव्ययी हुने गरेर ।
- (घ) नागरिकलाई सुविधा हुने किसिमबाट ।
- (ङ) स्वेच्छिक रूपमा कर तिर्न प्रेरित हुने वातावरण सृजना गरेर ।
- (च) करको आधार, करको दर र कर तिर्ने अवधी निश्चित गरेर ।
- (छ) पश्चातदर्शी असर नपर्ने गरेर ।

- (२) गैरकर राजस्व लगाउँदा र उठाउँदा उपलब्ध गराइने सेवा, सहूलियत र सुविधाको लागत, सञ्चालन र सम्भार खर्चलाई आधार मानी लगाइने र उठाइनेछ ।

परिच्छेद - ३

कर प्रशासन सम्बन्धी व्यवस्था

५. **कर प्रशासन:** (१) नेपालको संविधानको व्यवस्था अनुरूप आफ्नो अधिकारक्षेत्रभित्रको कर तथा गैरकरको प्रशासन सूर्योदय नगरपालिकाले गर्नेछ ।
(२) उपदफा (१) बमोजिमको कर प्रशासन व्यवसायिक, दुरुस्त र प्रभावकारी बनाउन आवश्यकता अनुसार कर एकाई रहन सक्नेछन् ।
६. **कर्मचारी सम्बन्धी व्यवस्था:-** (१) नगर सभाबाट स्वीकृत दरवन्दी अनुसारका विभिन्न तहका कर्मचारी कर एकाईमा रहन सक्नेछन् ।
(२) कर एकाईमा नगर कार्यपालिकाको कार्यालयले प्रचलित कानून बमोजिम स्वीकृत दरवन्दीका आधारमा एक वा सो भन्दा बढी तहका कर अधिकृतहरु, कर सहायक तथा सहयोगीहरुलाई काममा लगाउन सक्नेछ ।
७. **कर अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार :** यस कानूमा अन्यत्र उल्लेख भएका काम, कर्तव्य र अधिकारका अतिरिक्त कर अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-
(क) करदाता दर्ता गर्ने ।
(ख) करदाता बाट विवरण प्राप्त गर्ने ।
(ग) कर परीक्षण तथा अनुसन्धान गर्ने ।
(घ) कर संकलन गर्ने ।
(ङ) कर तथा गैरकर राजस्व चुहावट रोक्न आवश्यक कार्य गर्ने ।
(च) करदाता मैत्री वातावरण बनाउन उपयुक्त र आवश्यक कार्य गर्ने ।
(छ) कर सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्न कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
(ज) कर कानून र कर प्रशासनका क्षेत्रमा सुधार गर्नुपर्ने विषयमा नगरपालिकालाई सुझाव दिने ।
(झ) राजस्वको प्रक्षेपण गर्न आवश्यक सूचना उपलब्ध गराउने ।
(ञ) करदाताका खातापाता र हरहिसाब दुरुस्त राख्न लगाउने ।
(ट) कर सम्बन्धी अभिलेख दुरुस्त राख्ने ।
(ठ) कर सम्बन्धी अन्य काम गर्ने ।

८. **अधिकार प्रत्यायोजन :** (१) नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले संविधान र यस कानून बमोजिम आफूमा रहेको कर तथा राजस्व उठाउने अधिकार कर अधिकृतलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।
- (२) कर अधिकृतले आफूलाई प्राप्त अधिकार मध्ये आवश्यकता अनुसार केही अधिकार आफ्नो सामान्य रेखदेख र नियन्त्रणमा रहने गरी आफू मातहतको कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।
- (३) कर अधिकृतले आफूलाई प्राप्त अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने सम्बन्धमा नगर प्रमुख / नगर कार्यपालिका बाट कुनै खास निर्देशन भएकोमा सोही बमोजिम गर्नु पर्नेछ ।
९. **प्रत्यायोजित अधिकार र जिम्मेवारी :** (१) दफा ८ बमोजिम प्रत्यायोजन गरिएको अधिकारको जिम्मेवारी अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने अधिकारीमा रहनेछ ।
- (२) दफा ८ बमोजिम प्रत्यायोजित अधिकार प्रयोग गर्नेले सो अधिकारको प्रयोग गर्दा अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने अधिकारी प्रति उत्तरदायी रही प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद — ४

कर राजस्व सम्बन्धी व्यवस्था

१०. **सम्पत्ति कर :** (१) नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र रहेको सम्पत्ति कर लगाउने भनी तोकेको घर जग्गामा मूल्याङ्कित रकमको आर्थिक ऐनमा व्यवस्था भएको दरले सम्पत्ति कर लगाउने र उठाउनेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको सम्पत्ति कर लगाउने भनी तोकेको घर र जग्गा बाहेकका अन्य जग्गा भएमा दफा १४ बमोजिम भूमिकर (मालपोत) लगाउनु र असुल उपर गर्नु पर्नेछ ।
- (३) नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रको घर जग्गाको अभिलेख प्रत्येक वर्ष दुरुस्त मिलाई राख्नु पर्नेछ ।
- (४) सम्पत्ति कर निर्धारणका लागि सम्पत्ति मूल्यांकन देहाय बमोजिम गरिनेछ :
- (क) घरको बनौट (कच्ची वा पक्की) ।
- (ख) घरजग्गासँग सडक वा बाटो जोडिएको वा नजोडिएको र जोडिएको भए पक्की, कच्ची वा गोरेटो जस्तो बाटोको प्रकृति र राजमार्ग, मुख्य सडक वा सहायक सडकसँगको दुरी ।
- (ग) घरजग्गाको व्यापारिक वा आवासीय उपयोगको अवस्था ।
- (घ) सम्पत्ति मूल्यांकन गर्दा अनुसूची १ बमोजिम हास कट्टी गरी खुद सम्पत्ति कायम गरिनेछ ।

(ड) खण्ड (घ) बमोजिम कायम भएको खुद सम्पत्तिमा पाँच प्रतिशत मर्मत संभार खर्च कट्टी गर्न दिइनेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम घर जग्गा मूल्यांकन गर्न देहायको घर जग्गा मूल्यांकन समिति गठन गर्न सक्नेछ ।

(क) नगर कार्यपालिकाले तोकेको ईञ्जिनियर वा प्राविधिक - संयोजक

(ख) नगर कार्यपालिकाले तोकेको घरजग्गा सम्बन्धी विज्ञ एक जना — सदस्य

(ग) कर एकाईको प्रमुख — सदस्य सचिव

(६) घरजग्गा मूल्यांकन समितिले नगरपालिकाको निर्वाचित प्रतिनिधि वा अधिकृत वा अन्य कुनै विज्ञलाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

(७) घरजग्गा मूल्यांकन समितिले प्रत्येक पाँच वर्षमा घर जग्गा मूल्यांकनका आधार र दररेटको सुझाव सिफारिस गर्न सक्नेछ ।

(८) घरजग्गा मूल्यांकन समितिले बैठकको कार्यविधि आफै निर्धारण गर्न सक्नेछ ।

(९) उपदफा (५) बमोजिम गठीत मूल्यांकन समितिले गरेको मूल्यांकनमा चित्त नबुझे करदाताले उपदफा (१) बमोजिम गठीत मूल्यांकन पुनरावलोकन समिति समक्ष निवेदन गर्न सक्नेछ ।

(१०) उपदफा (९) बमोजिम पुनरावलोकन प्रयोजनकालागि देहायको घर जग्गा मूल्यांकन पुनरावलोकन समिति गठन गर्न सक्नेछ ।

(क) सम्बन्धित वडासमितिले तोकेको निर्वाचित प्रतिनिधि - संयोजक

(ख) नगर कार्यपालिकाले तोकेको ईञ्जिनियर वा प्राविधिक - सदस्य

(ग) कर एकाईको प्रमुख — सदस्य सचिव

(११) सम्पत्ति करको प्रयोजनको लागि सम्पत्तिको स्वामित्व देहायको व्यक्तिमा रहेको मानिनेछ:

(क) आर्थिक वर्षको पहिलो दिन जुन सम्पत्ति जसको स्वामित्वमा रहेको छ सो सम्पत्ति सोही व्यक्तिको नाममा ।

(ख) कुनै सम्पत्ति एक भन्दा बढी व्यक्तिहरुको संयुक्त स्वामित्वमा रहेकोमा स्वामित्व स्पष्ट भएकोमा सोही अनुसार र अन्यथा सबैको बराबर हक ।

(१२) करदाताले प्रत्येक वर्ष कर निर्धारणका लागि मंसिर मसान्त भित्र अनुसूची ३ को ढाँचामा नगरकार्यपालिकाको कार्यालय/वडा कार्यालयमा विवरण पेश गर्नु पर्नेछ ।

- (१३) सम्पत्तिको विवरण सम्पत्ति धनी स्वयंले पेश गर्नु पर्नेछ । यसरी विवरण पेश गर्न नगर क्षेत्रभित्र रहेको सम्पूर्ण सम्पत्तिको विवरण एकिकृत रूपमा आफ्नो सम्पत्ति रहेको वडाहरू मध्ये कुनै एक वडामा पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (१४) उपदफा (१३) बमोजिम सम्पत्ति धनी स्वयं उपस्थित भई विवरण दाखिला गर्न नसकेमा सगोलको परिवारका कानुन बमोजिम उमेर पुगेका कुनै सदस्यले वा सम्पत्ति धनीको वारेसनामा प्राप्त व्यक्तिले दाखिला गर्न सक्नेछन् । परिवारका अन्य सदस्य नभएका नाबालक तथा अशक्तका हकमा वडा समितिको सिफारिश सहित निजको संरक्षकले सम्पत्ति विवरण बुझाउन सक्नेछ ।
- (१५) संयुक्त स्वामित्वमा रहेको सम्पत्तिको विवरण सम्पत्ति धनीहरूले संयुक्त रूपमा वा सोमध्ये कुनै एकजनाले दाखिला गर्न सक्नेछ ।
- (१६) करदाताले भरेको विवरण तथा प्रमाण जाँच गरी दर्ता गर्न नगरपालिकाले कर्मचारी वा टोली खटाउन सक्नेछ । यस्ता कर्मचारी वा टोलीले बुझ्न चाहेको सूचना वा माग गरेको विवरण उपलब्ध गराउनु सम्बन्धित सम्पत्ति धनीको कर्तव्य हुनेछ ।
- (१७) प्रचलित कानुन बमोजिम नक्सापास गरी निर्माण गर्नुपर्ने तर नक्सा पास नगरी निर्माण भएका संरचनाको सम्पत्ति विवरण बुझ्दा नगरपालिकाले नक्सापास दस्तुरबापत लाग्ने रकमको अनुमान गरी सो को दुई गुना धेरैटी लिई सम्पत्ति विवरण स्वीकार गर्न सक्नेछ । यस्ता संरचनाको हकमा करदाताले दिएको विवरणलाई नै आधार मानी घरको आकार, प्रकार एवं निर्माण मिति कायम गरी सम्पत्तिको मुल्यांकन गरिने छ । यो व्यवस्था भवन निर्माण सम्बन्धि मापदण्ड पालना नभई निर्माण भएका संरचनाहरूको हकमा पनि लागु हुनेछ ।
- तर, यसरी संरचनाको विवरण स्वीकार गरिएको कारणले यस्ता भवन नक्सा पास भएको वा मापदण्ड पुगेको मानिने छैन ।
- (१८) सम्पत्ति धनीहरूलाई विवरण फाराम भर्न सहयोग गर्नका लागि नगरपालिकाले आवश्यकता अनुसार स्थानीय संघसंस्था, सामुदायिक संस्था, टोल विकास संगठन तथा स्वयंसेवकहरूलाई परिचालन गर्न सक्नेछ ।
- (१९) उपदफा (१८) बमोजिमका संघ, संस्था, संगठन तथा स्वयंसेवकहरू परिचालन गर्दा सम्पत्ति करसम्बन्धी अभिमुखीकरण गर्नु पर्नेछ ।
- (२०) कर तिर्ने दायित्व भएका कुनै सम्पत्ति धनीको जग्गामा निजको मजुरनामा लिई अर्को व्यक्तिले संरचना निर्माण गरेमा संरचना समेतको विवरण दाखिला गर्ने तथा कर बुझाउने दायित्व सम्बन्धित जग्गा धनीको हुनेछ ।

(२१) मूल्याङ्कन समितिले सम्पत्ति कर लगाउन योग्य मूल्य निर्धारण गर्न सिफारिस गर्दा देहायका आधारमा गर्नेछः-

(क) सम्पत्ति कर लगाउन योग्य मूल्य निर्धारण गर्दा प्रचलित बजार भाउलाई आधार मान्ने,

(ख) भौतिक संरचनाको मूल्य प्रचलित बजार भाउबाट कायम हुन आएको मूल्यमा हासकट्टी गर्ने,

(ग) खण्ड (क) बमोजिम मूल्याङ्कन गर्ने प्रयोजनको लागि हासकट्टी गर्दा संरचनाको बनोटको आधारमा प्रत्येक वर्ष अनुसूची १ बमोजिम गर्ने,

(घ) जग्गा बाहेक अन्य भौतिक संरचनाको मूल्याङ्कन दर संरचनाको बनोट, त्यसको आर्थिक उपयोगको महत्वको आधारमा मूल्य निर्धारण गर्ने,

(ङ) भौतिक संरचनाको मूल्य निर्धारण गर्दा क्षतिग्रस्त वा भत्केको अवस्था भएमा क्षतिग्रस्त वा भत्केको भाग बराबरको मूल्य घटाउने ।

(२२) यस दफा बमोजिम दाखिला गर्नुपर्ने कर प्रत्येक आर्थिक वर्षको मंसिर मसान्त भित्र कर एकाईमा दाखिला गर्नु पर्नेछ ।

(२३) नाबालकको नाममा रहेको सम्पत्तिमा लाग्ने सम्पत्ति कर दाखिला गर्ने दायित्व निजको संरक्षक वा माथवर व्यक्तिको हुनेछ ।

(२४) कर नलाग्ने :- यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि देहायको सम्पत्तिमा सम्पत्ति कर लाग्ने छैन :- -

(क) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय सरकारको स्वामित्वमा रहेको घर र जग्गा,

(ख) सरकारी अस्पतालको भवन र जग्गा,

(ग) गुठीको स्वामित्वमा रहेको जग्गा,

(घ) सरकारी शिक्षण संस्था र अन्य सरकारी निकायको स्वामित्वमा रहेको भवन र जग्गा,

(ङ) धार्मिक संस्था (मन्दिर, गुम्बा, चर्च, मस्जिद आदि) को भवन र जग्गा,

(च) खानेपानी सङ्कलन पोखरी, हवाई मैदान, विद्युत उत्पादन गृह, मसानघाट, बसपार्क, रंगशाला, उद्यान, पार्क जस्ता सार्वजनिक उपयोगका स्थलहरू,

(छ) राजदूतावास, वाणिज्य नियोग, कुटनैतिक नियोगका भवन र जग्गा ।

(२५) उपदफा (२४) बमोजिम सम्पत्ति कर नलाग्ने भनी तोकिएको सम्पत्तिमा प्रचलित कानून बमोजिम सम्पत्ति कर लाग्ने कुनै व्यक्ति, संघ, संस्था वा निकायले निश्चित अवधिसम्म प्रयोग गर्ने गरी कुनै संरचना निर्माण गरेमा यस्तो संरचनाको विवरण दाखिला गर्ने र सम्पत्ति कर बुझाउने दायित्व सम्बन्धित निर्माणकर्ताको हुनेछ ।

(२६) नगरपालिकाले सम्पति कर व्यवस्थापन गर्न कम्प्युटरकृत प्रविधि प्रयोग गर्न सक्नेछ ।

११. घरबहाल कर : (१) नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र बहालमा लगाएको घरको आकार, प्रकार, बनोट र चर्चेको जग्गा (प्लिन्थ एरिया) को आधारमा घर बहाल आय रकमको आर्थिक ऐनले निर्धारण गरेको प्रतिशतका दरले घर बहाल कर लगाईअसुल उपर गर्नेछ ।

स्पष्टिकरण : यस दफाको प्रयोजनको लागि घर भन्नाले भवन, गोदाम, टहरा, छप्प (सेड), कारखाना र यस्तै पक्की वा कच्चा संरचना सम्झनु पर्छ ।

(२) घर बहालमा लगाउने व्यक्ति घर बहाल गरेको करदाता हुनेछ । कम्पनी वा संस्था मार्फत घर बनाई घर बहालमा दिएको हकमा उक्त कम्पनी वा संस्था घर बहाल गरेको करदाता हुनेछ ।

(३) घर बहालमा दिँदा प्रत्येक घरधनीले सम्झौता गरी त्यस्तो सम्झौताको प्रति वा सम्झौतामा संशोधन गरिएमा सोको विवरण सो कार्य भएको मितिले पैंतीस दिनभित्र कर एकाईमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि कुनै कार्यालय, कम्पनी, फर्म, एजेन्सी, परामर्शदाता वा जुनसुकै प्रकारको संगठित संस्थाले घर बहालमा लिएकोमा बहाल भुक्तानी गर्दा अग्रीम बहाल कर कट्टी गरी घरधनीका तर्फबाट कर एकाईमा घर बहाल कर बुझाउनु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम अग्रीम कर कट्टी गरी दाखिला गर्नु पर्ने घर बहाल कर कट्टी भएको महिना पछिको महिनाको २५ गते भित्र दाखिला गर्नु पर्नेछ ।

(६) घर बहालको प्रयोजनको लागि नगर सभाले न्यूनतम मासिक घर बहाल रकम निर्धारण गरी लागु गर्न सक्नेछ ।

(७) न्यूनतम मासिक घर बहाल रकम निर्धारण सम्बन्धी अन्य व्यवस्था निर्देशिकामा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

(८) घर बहालमा दिने घरधनीले घर बहाल गरेको विवरण प्रत्येक आर्थिक वर्षको मंसिर मसान्त भित्र दाखिला गर्नु पर्नेछ ।

(९) यस दफा बमोजिम दाखिला गर्नुपर्ने कर प्रत्येक आर्थिक वर्षको मंसिर मसान्त भित्र दाखिला गर्नु पर्नेछ ।

(१०) एक आर्थिक वर्षको घर बहाल कर एकमुष्ट अग्रिम रुपमा साउन महिना भित्र दाखिला गर्ने घरधनीलाई घर बहाल करमा दश प्रतिशत छुट दिइनेछ ।

१२. घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क : (१) प्रदेश सरकारले प्रदेश कानून बमोजिम घर, जग्गा वा घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क, शेवा शुल्क र रोक्का शुल्क लगाउन सक्नेछ ।

- (२) प्रदेश कानून बमोजिम प्रदेश सरकारले लगाएको घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्कको संकलन घर जग्गा रजिष्ट्रेशनका बखत नगरपालिकाले गर्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम नगरपालिका मार्फत घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क उठाउन आवश्यक पर्ने साधन, श्रोत, प्रविधि, जनशक्ति र कार्यालयको व्यवस्थापन नभएसम्म नेपाल सरकारबाट तोकिएको कार्यालयले संकलन गर्नेछ ।
- (४) उपदफा (३) बमोजिम संकलित रकममध्ये साठी प्रतिशतले हुन आउने रकम नगरपालिकाको संचित कोषमा र चालिस प्रतिशतले हुन आउने रकम मासिक रूपमा प्रदेश संचित कोषमा दाखिला गर्नु पर्नेछ ।
- (५) यस दफामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि संविधानको अनुसूचीमा प्रदेश र स्थानीय तहको दुवैको साझा अधिकारसूचीमा रहेका कर प्रशासन प्रदेश कानून बमोजिम हुनेछ ।

१३. सवारी साधन कर : (१) अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ बमोजिम प्रदेश सरकारले सवारीसाधन कर लगाउन लगाई असुल गर्न सक्नेछ ।

स्पष्टिकरण : यस दफाको प्रयोजनको लागि सवारी साधन भन्नाले इन्धन वा यान्त्रिक शक्तिबाट सडकमा चल्ने चार पांग्रे, तीन पांग्रे वा दुई पांग्रे सवारी साधन सम्झनु पर्छ ।

- (२) उपदफा (१) मा जुन सुकै कुरा लेखिएको भएतापनि टाँगा, रिक्सा, अटो रिक्सा, विद्युतीय रिक्सा (ई-रिक्सा) र पावर ट्रिलरमा नगरपालिकाले सवारी साधन कर लगाई असुल उपर गर्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम नगरपालिका मार्फत सवारी साधन उठाउन आवश्यक पर्ने साधन, श्रोत, प्रविधि, जनशक्ति र कार्यालयको व्यवस्थापन नभएसम्म नेपाल सरकारबाट तोकिएको कार्यालयले संकलन गर्नेछ ।
- (४) उपदफा (१) बमोजिम संकलित रकम मध्ये संधीय एवं प्रदेश कानून नगरपालिकालाई प्राप्त रकम नगरपालिकाको संचित कोषमा जम्मा गर्नु पर्नेछ ।
- (५) यस दफामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि संविधानको अनुसूचीमा प्रदेश र स्थानीय तहको दुवैको साझा अधिकारसूचीमा रहेका कर प्रशासन प्रदेश कानून बमोजिम हुनेछ ।

१४. भूमिकर (मालपोत): (१) नगरपालिकाले भूमिकर (मालपोत) लगाई उठाउन सक्नेछ ।

- (२) यस ऐन बमोजिम सम्पत्ति कर लाग्ने घर जग्गा बाहेकको अन्य जग्गामा भूमिकर (मालपोत) लाग्नेछ र त्यस्तो जग्गाको जग्गाधनीले भूमिकर (मालपोत) तिर्नुपर्नेछ ।

- (३) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, नगर कार्यपालिका र कुटनीतिक नियोगको नाममा भएका जग्गामा भूमिकर (मालपोत) लाग्ने छैन ।
- (४) प्राकृतिक प्रकोपको अवस्था वा अन्य गम्भीर परिस्थितिमा नगरपालिकाले आधार र कारण खोली त्यसबाट प्रभावित सबैले समान सुविधा पाउने गरि भूमिकर (मालपोत) करमा छुट वा मिनाहा दिने निर्णय गर्न सक्नेछ ।
- (५) उपदफा (४) बमोजिम छुट दिने निर्णय भएकोमा सो निर्णय भएको मितिले १५ दिनभित्र त्यसको सूचना नगर सभाको बैठक चलेको भए नगर सभामा र बैठक नचलेको भए त्यसपछि बस्ने सभाको पहिलो बैठकले पारित गर्नुपर्नेछ ।
- (६) नगरपालिकाले यस दफा बमोजिमको भूमिकर (मालपोत) आफैले उठाउन वा नेपाल सरकार अन्तर्गतको कुनै कार्यालय मार्फत उठाउने व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।
- (७) भूमिकर (मालपोत) प्रत्येक वर्ष मंसिर मसान्तभित्र कर एकाई वा सम्बन्धित वडा कार्यालय वा नगरपालिकाले तोकेको कार्यालयमा बुझाउनु पर्नेछ ।
- (८) नगरपालिकाले प्राकृतिक प्रकोपको अवस्था वा विशेष परिस्थिति सिर्जना भएकोमा आधार र कारण खोली नगरपालिकाभर वा त्यसको कुनै खास क्षेत्र तोकी सो क्षेत्रको जग्गाको भूमिकर (मालपोत) बुझाउने म्याद बढाउन सक्नेछ । सो म्यादभित्र भूमिकर (मालपोत) बुझाएकोमा म्यादभित्र बुझाएको मानिनेछ र थप शुल्क लाग्ने छैन । तोकिएको समयमा भूमिकर नबुझाएमा आर्थिक ऐनमा तोकिए बमोजिमको जरिवाना समेत थप गरि असुल गरिनेछ ।

१५. मनोरञ्जन कर: (१) प्रदेश सरकारले अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ बमोजिम चलचित्र घर, भिडियो घर, साँस्कृतिक प्रदर्शन हल, कन्सर्टजस्ता मनोरञ्जन स्थलमा देखाइने मनोरञ्जनका साधनमा मनोरञ्जन कर लगाउन सक्नेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिमको मनोरञ्जन कर एकमुष्ट तोकिएको अवस्थामा सोही बमोजिम र अन्य मनोरञ्जन स्थलको प्रवेशको लागि खरिद गरिने टिकटको मूल्यमा लाग्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम मनोरञ्जन करबाट उठेको रकम मनोरञ्जन स्थलको धनीले कर उठाएको महिना भन्दा पछिल्लो महिनाको पच्चिस गते भित्र नगरपालिकामा जम्मा गर्नु पर्नेछ ।
- (४) उपदफा (३) बमोजिम मनोरञ्जन कर वापत संकलित रकमको साठी प्रतिशतले हुन आउने रकम सम्बन्धित नगरपालिकाको संचित कोषमा मासिक रुपमा जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

- (५) उपदफा (३) को समय अवधिभित्र कर दाखिला नगरेमा वार्षिक पन्ध्र प्रतिशतका दरले हुन आउने व्याज रकम जरिवानाको रूपमा असुलउपर गरिनेछ ।
- (६) यस दफा बमोजिमको करको नियम र प्रशासन नगरपालिकाले गर्नेछ ।
- (७) यस दफामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि संविधानको अनुसूचीमा प्रदेश र स्थानीय तहको दुवैको साझा अधिकारसूचीमा रहेका कर प्रशासन प्रदेश कानून बमोजिम हुनेछ ।

१६. विज्ञापन कर: (१) नगरपालिकाले नगरपालिका क्षेत्र भित्र विज्ञापन प्रयोजनका लागि राखिएका सूचनापट्टी (होर्डिङबोर्ड) वा अन्य विज्ञापन सामग्रीमा विज्ञापन कर लगाई असुल गर्न सक्नेछ ।

- (२) नगरपालिकाले उपदफा (१) बमोजिमको विज्ञापन करबाट संकलित कर रकमको साठी प्रतिशतले हुन आउने रकम सम्बन्धित नगरपालिकाको संचित कोषमा र चालिस प्रतिशतले हुन आउने रकम प्रदेश संचित कोषमा मासिक रूपमा जम्मा गर्नु पर्नेछ ।
- (३) यस दफा बमोजिमको विज्ञापन सामग्री राख्न नगरपालिकाबाट अनुमति लिनुपर्नेछ ।
- (४) उपदफा (५) बमोजिमको अनुमति पत्र दिँदा सर्वसाधारण जनताको हित सम्बन्धी अन्य कुराको अतिरिक्त विज्ञापन राख्न पाउने अवधि, नवीकरण गर्नुपर्ने समय, नवीकरण नगरेमा लाग्ने शुल्क, सौन्दर्य विगान्न नहुने कुरा, सामग्रीको भाषिक शुद्धता र शालीनता जस्ता शर्त किटान गरिएको हुनुपर्नेछ ।
- (५) कुनै कम्पनी, फर्म, एजेन्सी संस्था वा व्यक्तिले अरु कसैले प्रायोजन गरेको सूचनापट्ट (होर्डिङबोर्ड) वा अन्य विज्ञापन सामग्री राखेमा यस दफा बमोजिमको विज्ञापन कर सम्बन्धित प्रायोजकबाट असुल गरी राजस्व एकाई वा सो एकाईले तोकेको बैंक खातामा दाखिला गर्नुपर्नेछ ।
- (६) नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकार वा सरकारी संस्थाका जग्गा वा सम्पत्ति (पोल आदि) मा विज्ञापन सामग्री राखेमा कर उठाउनु अघि कर इकाईले सो निकायसँग समन्वय गरी कर असुल गर्नुपर्नेछ ।
- (७) व्यापारिक वा व्यावसायिक प्रयोजनको लागि राखिएको विज्ञापनमा लागेको कर छुट वा मिनाहा हुन सक्नेछैन ।
- (८) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र नगरपालिकाको तर्फबाट राखेका विज्ञापनमा कर लाग्ने कर लाग्ने छैन ।

- (९) यस दफामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि संविधानको अनुसूचीमा प्रदेश र स्थानीय तहको दुवैको साझा अधिकारसूचीमा रहेका कर प्रशासन प्रदेश कानून बमोजिम हुनेछ ।

१७. व्यवसाय कर: (१) नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रका व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोबारको आधारमा व्यवसाय दर्तामा र नवीकरणमा नगरपालिकाको आर्थिक ऐनले निर्धारण गरे बमोजिम वार्षिक व्यवसाय कर लगाउन र उठाउनेछ ।

- (२) एकै व्यक्तिले आफ्नो नाममा एक वा एकै प्रकृतिका व्यवसाय वा शाखा एक वा सोभन्दा बढी स्थानमा सञ्चालन गरेकोमा साठी दिनभित्र सोको जानकारी कर इकाईलाई दिनुपर्नेछ ।

- (२) यस दफा बमोजिमको व्यवसाय कर वार्षिक रुपमा बुझाउनु पर्नेछ । कुनै करदाताले अग्रिम रुपमा पाँच वर्षको कर एकमुष्ट बुझाउन चाहेमा त्यस बापत लाग्ने रकममा १० प्रतिशतले छुट दिइनेछ ।

- (३) करदाताले व्यवसाय सञ्चालन गर्दा निवेदनसाथ पेश गरेका विवरणमा हेरफेर परिवर्तन वा नामसारी गर्नुपर्ने भएमा त्यसको कारण परेको मितिले साठी दिनभित्र कर इकाईमा जानकारी दिनुपर्नेछ ।

- (४) कर अधिकृतले यस दफा बमोजिम करदाताले पेश गरेका विवरण छानविन गरी अन्यथा देखिए यथार्थ विवरण पेश गर्न तीस दिनको म्याद दिई करदातालाई सूचना दिन सक्नेछ ।

- (५) एकपटक व्यवसाय दर्ता भएपछि खारेजीको निवेदन नपरेसम्म सो व्यवसाय सञ्चालनमा रहेको मानी कर असुल गरिनेछ ।

- (६) कुनै करदाताले लाग्ने कर बुझाई व्यवसाय दर्ता खारेज गर्न निवेदन दिन सक्नेछ ।

परिच्छेद- ५

करदाता दर्ता सम्बन्धी व्यवस्था

१८. करदाताको पहिचान तथा दर्ता: (१) व्यवसाय सञ्चालन गर्नुपूर्व दर्ता गरेर मात्र व्यवसाय सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।

- (२) कर इकाईले यस ऐन बमोजिम कर तिर्नुपर्ने व्यक्ति वा करदाताको पहिचान गर्नुपर्नेछ ।

- (३) उपदफा (२) बमोजिम करदाताको पहिचान गर्दा व्यक्ति वा करदाताको नाममा रहेको सम्पत्ति, निजले गरेको कारोबार र कर इकाईलाई कुनै श्रोतबाट प्राप्त

सूचना तथा सो इकाईले छानविन गर्दा देखिएका आधारमा करदाताको परीक्षण गरिनेछ ।

(४) कर इकाईले यस ऐन बमोजिम कर तिर्नुपर्ने दायित्व भएका करदाताको विवरण खुलाई करदाता दर्ता गरी राख्नुपर्नेछ ।

(५) नेपाल सरकारबाट स्थायी लेखा नम्बर लिएका करदाताले कर सम्बन्धी कारोबार गर्दा सोही नम्बरको प्रयोग गर्नुपर्नेछ ।

१९. करदाताको दायित्व:- यस ऐन बमोजिम कर तिर्नुपर्ने कर्तव्य भएका करदाताको देहाय बमोजिम दायित्व हुनेछः

(क) आफूलाई करदाताको रूपमा दर्ता गराउने ।

(ख) निर्धारित समयमा विवरण पेश गर्ने ।

(ग) निर्धारित समयमा कर दाखिला गर्ने ।

(घ) यस ऐन बमोजिम कुनै शुल्क, जरिवाना वा ब्याज बुझाउनु पर्ने भए समयमा बुझाउने ।

(ङ) हिसाब किताब र अभिलेख दुरुस्त राख्ने ।

(च) कर अधिकृतले मागेको सूचना तथा तथ्यांक समयमा उपलब्ध गराउने ।

(छ) कर इकाईलाई आवश्यक सहयोग गर्ने ।

२०. करदाताको अधिकार:- (१) करदातालाई देहाय बमोजिमको अधिकार हुनेछः

(क) सम्मानपूर्वक व्यवहारको अधिकार

(ख) प्रचलित कानून बमोजिम सूचना प्राप्त गर्ने अधिकार

(ग) कर सम्बन्धी विषयमा प्रमाण पेश गर्ने मौका प्राप्त गर्ने अधिकार

(घ) प्रतिरक्षाको लागि कानून व्यवसायी वा लेखा परीक्षक नियुक्ति गर्ने अधिकार

(ङ) कर सम्बन्धी गोप्य कुराहरु यस ऐनमा उल्लेख भए बाहेक अनतिक्रम्य हुने अधिकार

(२) करदाताले उपदफा (१) बमोजिमको अधिकारको दाबी गर्न आफ्नो दायित्व पूरा गरेको हुनुपर्नेछ ।

२१. करदाताको प्रतिनिधित्वः (१) करदाताको प्रतिनिधित्व करदाताको परिवारको उमेर पुगेको सदस्य, माथवर व्यक्ति वा निजको कानून व्यवसायी वा लेखापाल वा लेखापरीक्षक वा निजले लिखित रूपमा अख्तियारी दिई पठाएको उमेर पुगेको वारेसले गर्न सक्नेछ ।

स्पष्टीकरणः यस दफाको प्रयोजनका लागि उमेर पुगेको भन्नाले १८ वर्षको उमेर पुगेको व्यक्ति सम्झनुपर्नेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम प्रतिनिधित्व गर्न सक्ने व्यक्तिका तर्फबाट गरिएका कामकारवाही करदाता स्वयंले गरेको मानिनेछ ।

परिच्छेद ६

विवरण दाखिला सम्बन्धी व्यवस्था

२२. **विवरण दाखिला दिन आदेश दिन सक्ने:-** (१) यस ऐन बमोजिम कर बुझाउनुपर्ने दायित्व भएको व्यक्तिले कर विवरण नबुझाएमा वा विवरण दाखिला गर्दा व्यहोरा फरक पारी दाखिला गरेको भनी शंका गर्न सकिने आधार र कारण भएमा कर अधिकृतले आधार र कारण खोली कर विवरण दाखिला गर्न आदेश दिन सक्नेछ । त्यस्तो आदेश प्राप्त भएमा सम्बन्धित व्यक्तिले सो आदेश प्राप्त भएको मितिले पैतिस दिन भित्रमा कर इकाईमा विवरण दाखिला गर्नुपर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको म्यादभित्र विवरण दाखिला गर्न नसक्ने सम्बन्धित व्यक्तिले आधार र कारण खोली समयावधि थपको लागि निवेदन दिएमा कर अधिकृतले बढीमा तीस दिन सम्मको समयावधि थप दिन सक्नेछ ।
२३. **विवरण सच्याउन सकिने:** (१) यस परिच्छेद बमोजिमको कर विवरण दाखिल भइसकेपछि कुनै तथ्य सम्बन्धी वा गणितीय भूल भएको भन्ने लागेमा करदाताले पहिला विवरण दाखिल भएको मितिले तीन महिनाभित्र यथार्थ, तथ्य र सही अंकसहितको गरेको विवरण पेश गर्न सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) मा जे सुकै लेखिएको भएता पनि आर्थिक वर्षको अन्त भइसकेपछि व्यतित भइसकेको आर्थिक वर्षको विवरण सच्याउन सकिने छैन ।

परिच्छेद - ७

कर दाखिला सम्बन्धी व्यवस्था

२४. **कर दाखिला गर्नुपर्ने:** (१) यस ऐन बमोजिम दाखिला गर्नु पर्ने कर ऐनको परिच्छेद ४ मा उल्लेख गरिएकोमा सोही समयमा र समय उल्लेख नभएको हकमा प्रत्येक आर्थिक वर्षको मंसीर मसान्त भित्र कर एकाईमा दाखिला गर्नु पर्नेछ ।
- (२) यस ऐन बमोजिम अग्रिम कर कट्टी गरी दाखिला गर्नु पर्ने कर कर कट्टी भएको महिना पछिको महिनाको २५ गते भित्र कर एकाईमा दाखिला गर्नु पर्नेछ ।
२५. **कर दाखिलाको निस्सा दिनु पर्ने :** करदाताले यस ऐन बमोजिम बुझाउन पर्ने कर वा गैर कर राजश्व वा अन्य रकम बुझाएपछि करदातालाई तत्काल त्यसको निस्सा दिनुपर्नेछ ।

कर फिर्ता र समायोजन

- २६. कर फिर्ता सम्बन्धी व्यवस्था :** (१) करदाताले यस ऐन बमोजिम कर बुझाउँदा तिरैनु पर्ने भन्दा बढी कर दाखिला गरेकोमा सो कर रकम फिर्ता माग गर्न सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम फिर्ताको लागि निवेदन परेकोमा व्यहोरा साँचो देखिएमा कर अधिकृतले निवेदन परेको एक महिना भित्र माग बमोजिम फिर्ता दिने निर्णयका लागि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष स्वीकृतका लागि पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम स्वीकृतका लागि पेश भएकोमा पेश भएको ७ दिन भित्र फिर्ता दिने वा नदिने सम्बन्धमा टुंगो लगाई कार्य फछ्यौट गरी सक्नु पर्नेछ ।
- २७. कर समायोजन सम्बन्धी व्यवस्था :** (१) करदाताले दफा २६ बमोजिम फिर्ता पाउने ठहरिएको रकम दाखिला गर्नु पर्ने कर रकममा समायोजन गर्न कर अधिकृत समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम फिर्ताको लागि निवेदन परेकोमा व्यहोरा साँचो देखिएमा कर अधिकृतले निवेदन परेको एक महिना भित्र माग बमोजिम कर समायोजन गर्ने निर्णयका लागि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष स्वीकृतका लागि पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम स्वीकृतका लागि पेश भएकोमा पेश भएको ७ दिन भित्र कर समायोजन गर्ने वा नगर्ने सम्बन्धमा टुंगो लगाई कार्य फछ्यौट गरी सक्नु पर्नेछ ।

कर परीक्षण र कर निर्धारण

- २८. कर परीक्षण र कर निर्धारण:** (१) यस ऐन बमोजिम करदाताले विवरण पेश नगरेको वा पेश गरेको विवरणमा देहायका सबै वा कुनै काम कुरा भए गरेको देखिएमा कर अधिकृतबाट कर परीक्षण गरी कर निर्धारण गरिनेछ :
- (क) खातापाता, हरहिसाब वा अभिलेख दुरुस्त नदेखिएमा ।
- (ख) गलत वा झुठ्ठा कागजात/विवरण संलग्न गरेको देखिएमा ।
- (ग) यथार्थ कारोबार नदेखाएको विश्वास गर्नुपर्ने कारण भएमा ।
- (घ) कारोबारका आधारमा करको दायित्व कम देखाएकोमा ।
- (ङ) करको दर फरक पारेकोमा ।

(च) कानून बमोजिम कर छुट वा मिनाहा हुन नसक्नेमा पनि सोको दाबी गरेकोमा ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम कर निर्धारण गर्नुपर्ने देखिएमा करदातालाई आधार र कारण खुलाई आफ्नो स्पष्टीकरण पेश गर्न तीस दिनको सूचना दिनु पर्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम सूचना प्राप्त भएकोमा करदाताले सूचनामा तोकिएको म्याद भित्र आफ्नो स्पष्टीकरण पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (४) कर अधिकृतले उपदफा (३) बमोजिम तोकिएको म्यादभित्र करदाताले स्पष्टीकरण पेश गरेमा सो समेतलाई आधार बनाई र स्पष्टीकरण पेश नगरेमा कानून बमोजिम कर निर्धारण गर्नु पर्नेछ ।
- (५) करदाताले स्वयं कर निर्धारण गरी विवरण पेश गरेको अवस्थामा विवरण पेश गरेको मितिले चार वर्ष भित्र कर अधिकृतले पुनः कर निर्धारण वा संशोधित कर निर्धारण गर्नुपर्ने सन्तोषजनक आधार र कारण भएमा करदातालाई सफाईको मौका दिई त्यस्तो कर निर्धारण गर्न सक्नेछ ।

२९. कर निर्धारणको सूचना: (१) यस ऐन बमोजिम कर अधिकृतबाट कर निर्धारण भएकोमा बुझाउनु पर्ने कर रकम, स्थान, समय सिमा र बैंक खाता नम्बर समेत उल्लेख गरी करदातालाई कर निर्धारणको सूचना दिनु पर्नेछ ।

- (६) यस ऐन बमोजिमको कर दाखिला गर्दा निर्धारणको सूचना प्राप्त भएपछि करदाताले सो सूचनामा उल्लेखित स्थान र समयसिमा भित्र कर दाखिला गर्नु पर्नेछ ।
- (७) उपदफा (१) बमोजिम कर रकम बैंक दाखिला गरिएकोमा करदाताले त्यसको सम्बन्धित भौचर कर इकाईमा बुझाउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद — १०

कर संकलन सम्बन्धी व्यवस्था

३०. कर संकलन सम्बन्धी व्यवस्था: (१) यस ऐन बमोजिम असुल उपर गर्नुपर्ने कर, व्याज र शुल्क वापतको रकम करदाताले यस ऐनमा तोकिएको अवधिमा दाखिला नगरेमा कर अधिकृतले प्रमुख प्रशाकिय अधिकृतको पूर्व स्वीकृति लिई देहायको एक वा एक भन्दा बढी तरिका बमोजिम कर असुल गर्न सक्नेछ :

(क) करदातालाई फिर्ता गर्नुपर्ने रकम भए त्यसमा कट्टा गरेर ।

(ख) नेपाल सरकार प्रदेश सरकार स्थानीय सरकार वा सरकारी स्वामित्वका संस्थाबाट करदाताले

पाउने रकमबाट कट्टा गर्न लगाएर ।

- (ग) कुनै तेस्रो व्यक्तिले करदातालाई तिर्नुपर्ने रकम करदाताको पूर्व सहमति लिई कट्टा गरेर ।
- (घ) बैंक वा वित्तिय संस्थामा रहैको करदाताको रकमबाट कट्टा गर्न लगाएर ।
- (ङ) करदाताको कारोबार रोक्का गरेर ।
- (च) करदाताको चल तथा अचल सम्पत्तिमाथि दावि वा कब्जा गरेर ।
- (छ) करदाताको सम्पत्ति एकैपटक वा पटक पटक गर तोकिए बमोजिम लिलाम विक्रि गरेर ।
- (२) उपदफा (१) को खण्ड (छ) बमोजिम लिलामको कारबाही सुरु भएपछि यो कारबाहि समाप्त हुनु पूर्व कर दाखिला गर्न ल्याएमा बुझाउन बाँकी कुल रकमको थप पाँच प्रतिशत शुल्क सहित असुल गरिनेछ ।
- (३) लिलामबाट प्राप्त रकम करदाताले तिर्नुपर्ने कर रकम भन्दा बढि भएमा बढि भएजति रकम साठी दिनभित्र सम्बन्धित करदातालाई फिर्ता दिनुपर्नेछ ।
- (४) उपदफा (३) बमोजिम रकम फिर्ता गर्दा निजले उपलब्ध गराएको बैंक खातामा जम्मा गरिदिनु पर्नेछ ।

३१. किस्ताबन्दीमा कर असुली : कुनै खास करदातालाई बिशेष परिस्थितिमा समयमा कर तिर्न नसक्ने कारण भई सो कुराको निवेदन गर्न आएमा कर अधिकृतले जाँचबुझ गर्दा कारण सन्तोषजनक देखिएमा पर्चा खडा गरि बढिमा एक वर्षभित्र तीन किस्तामा कर दाखिला गर्न आदेश दिन सक्नेछ । तर ढिला बुझाए बापत यस ऐन बमोजिम लाग्ने ब्याज मिनाह हुने छैन ।

परिच्छेद - ११

जरिवाना शुल्क र व्याज

- ३२. जरिवाना लाग्ने:** यस ऐनको पालना नगरी करको दायित्व हटाएमा कर अधिकृतले कर बिगोको दश प्रतिशत जरिवाना गर्न सक्नेछ ।
- ३३. व्याज लाग्ने :** यस ऐन बमोजिम दाखिला गर्नुपर्ने कर समयमा दाखिला नगरेमा तिर्नु बुझाउनु पर्ने रकमको वार्षिक १० प्रतिशत व्याज लाग्नेछ ।
- ३४. अभिलेख नराखेमा शुल्क लाग्ने :** यस ऐन बमोजिम अभिलेख राख्नुपर्ने कर्तव्य भएका करदाताले अभिलेख नराखेमा रु १००० शुल्क लाग्नेछ ।

३५. समयमा विवरण दाखिला नगरेमा शुल्क लाग्ने : यस ऐन बमोजिम विवरण दाखिला गर्नुपर्ने दायित्व भएका करदाताले समयमा विवरण दाखिला नगरेमा प्रति विवरण रु १,०००/- शुल्क लाग्नेछ ।
३६. झुठा विवरण दिएमा शुल्क लाग्ने : यस ऐन बमोजिम विवरण दाखिला गर्नुपर्ने दायित्व भएका करदाताले झुठा विवरण दाखिला गरी गरेको दायित्व घटाएमा फरक परेको कर रकम असुल गरी सोको १० प्रतिशत शुल्क लाग्नेछ ।
३७. व्याज नलाग्ने : यस ऐन बमोजिम लाग्ने शुल्क व्याज र जरिवानामा पुनः व्याज लाग्ने छैन ।

परिच्छेद-१२

पूर्वदिश र प्रशासकीय पुनरावलोकन

३८. पूर्वदिश माग गर्न सक्ने : (१) कुनै करदातालाई यस ऐन बमोजिम लगाइएको कर, दस्तुर, शुल्क वा ऐनका व्यवस्था बारे द्विविधा भएमा सोको निराकरणका लागि निजले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन दिएकोमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले द्विविधा निराकरण गर्न पूर्वदिश जारी गरी करदातालाई सो पूर्वदिश उपलब्ध गराउनेछ ।
- (३) उपदफा (१) र (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि अदालतमा विचाराधीन रहेको वा अदालतबाट निर्णय भईसकेको विषयमा यस दफा बमोजिम पूर्वदिश जारी गर्न सकिने छैन ।
- (४) उपदफा (१) बमोजिमको पूर्वदिश अदालतको आदेशबाट अन्यथा नभएसम्म कायम रहनेछ ।
३९. प्रशासकीय पुनरावलोकन हुन सक्ने : यस ऐन बमोजिमका देहायका निर्णयमाथि प्रशासकीय पुनरावलोकन हुन सक्नेछ ।
- (क) कर अधिकृतले गरेको कर निर्धारण, पुनः कर निर्धारण र संसोधित कर निर्धारण सम्बन्धी निर्णय ।
- (ख) यस ऐन बमोजिम लाग्ने वा लागेको कर र गैरकर राजस्व तथा अन्य दस्तुर, शुल्क, व्याज सम्बन्धी निर्णय ।
४०. प्रशासकीय पुनरावलोकनको प्रक्रिया : (१) यस ऐन बमोजिमको कर निर्धारणको निर्णय उपर चित नबुझ्ने करदाताले सो निर्णय भएको मितिले ३० दिनभित्र प्रमुख

प्रशासकीय अधिकृतसमक्ष प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि निवेदन दिन सक्नेछ

।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्रशासकीय पुनरावलोकनको लागि परेको निवेदनमाथि ६० कार्यदिन भित्र कारवाही र किनारा गर्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद - १३

पुनरावेदन

४१. **उजुरी नलाग्ने** : यस ऐन बमोजिम प्रशासकीय पुनरावलोकन गर्न सकिने विषयमा त्यस्तो पुनरावलोकन नभई कुनै अदालतमा कुनै उजुर लाग्ने छैन ।

४२. **पुनरावेदन दिन सक्ने** : (१) प्रशासकीय पुरावलोकनको निर्णय भएकोमा सो मितिले र प्रशासकीय पुनरावलोकन नहुने विषयमा कारण परेको मितिले चित्त नबुझ्ने पक्षले ६० दिनभित्र सम्बन्धित जिल्ला अदालतमा पुनरावेदन दिन सक्नेछ ।

(२) जिल्ला अदालतले गरेको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

परिच्छेद - १४

गैरकर राजस्व

४३. **सेवाशुल्क तथा दस्तुर** : नगरपालिकाले संविधानको अनुसूची ८ बमोजिमका क्षेत्र र विषयमा आफूले पुर्याएको सेवाबापत सेवाशुल्क तथा दस्तुर लगाई उठाउन सक्नेछ ।

४४. **पर्यटन शुल्क**: (१) नगरपालिकाले आफैं नियमन गरेको पर्यटकीय स्थल, पर्यटन व्यवसाय र पर्यटकीय क्रियाकलापमा पर्यटन शुल्क लगाई उठाउन सक्नेछ । पर्यटकीय क्षेत्रमा उपलब्ध गराएको सेवाको लागत, सञ्चालन र सम्भार खर्चलाई आधार मानी पर्यटन शुल्क लगाउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र पर्यटक प्रवेश गरेको आधारमा मात्र पर्यटक शुल्क लगाइने छैन ।

४५. **सवारी साधन पार्किङ शुल्क** : नगरपालिकाले आफूले निर्माण वा व्यवस्था गरेको सवारी साधन पार्किङ स्थलमा सवारी साधन पार्किङ शुल्क लगाई उठाउन सक्नेछ । तर नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारले निर्माण गरेका राष्ट्रिय र प्रदेश स्तरका राजमार्गको छेउछाउ वा पेटीमा पार्किङ शुल्क उठाउन सक्ने छैन ।

४६. **बहाल विटौरी शुल्क:** नगरपालिकाले सार्वजनिक, स्थानीय सरकारको नाममा रहेको र ऐलानी जग्गा र त्यस्ता जग्गामा रहेका पोखरी, हाटबजार, प्रदर्शनस्थल र ती ठाउँमा राख्न अस्थायी अनुमति लिएका पसलमा बहाल विटौरी शुल्क लगाई उठाउन सक्नेछ ।

४७. **जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु शुल्क :** नगरपालिकाले जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तुको कारोबारमा शुल्क लगाई उठाउन सक्नेछ ।

४८. **केवलकार शुल्क :** (१) नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र सञ्चालन भएका केवलकारमा शुल्क लगाई उठाउन सक्ने छ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको शुल्क केवलकार सञ्चालकले प्रवेश टिकटमा नै समावेश गरी संकलन गर्नुपर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम संकलन गरेको शुल्क संकलन गरेको महिनापछिको महिनाको २५ दिनभित्र विवरणसाथ कर एकाईमा दाखिला गर्नुपर्नेछ ।

४९. **डुंगा परिवहन (बोट सेवा) शुल्क :** नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र सञ्चालन भएका डुंगा परिवहन (बोट सेवा) मा शुल्क लगाई उठाउन सक्नेछ ।

५०. **अन्य शुल्क लगाउन सक्ने :** (१) नगरपालिकाले अनुसूची- २ मा उल्लिखित विषय र क्षेत्रमा शुल्क लगाई उठाउन सक्नेछ ।

(२) नगरपालिकाले संविधान र अन्तर सरकारी वित्तीय व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को विपरित नहुने गरी आफूले प्रदान गरेको सेवा, सुविधा र व्यवस्थापन गरेका थप वा नयाँ क्षेत्र वा विषयमा शुल्क लगाउन सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम सेवाशुल्क लगाउने वा त्यसको दरमा हेरफेर गरेको कुराको विवरण नगरपालिकाले त्यस्तो निर्णय भएको मितिले सात कार्यदिन भित्र नगर सभाको बैठक चलेको समयमा सभामा र त्यस्तो बैठक नचलेको समयमा त्यसपछि बस्ने सभाको पहिलो बैठकमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

५१. **छुट वा मिनाहा :** (१) नगरपालिकाले खास अवस्थामा यस ऐन बमोजिम लाग्ने वा लागेको गैरकर राजश्वमा आधार र कारण खुलाई आंशिक वा पूर्ण रुपमा छुट दिन वा मिनाहा गर्न सक्नेछ । यसरी छुट दिँदा समान अवस्थाका सबै करदातालाई समान व्यवहार गर्नु पर्नेछ ।

- (२) नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारले कुनै परियोजना वा विकास कार्यका लागि खास सामग्री, कारोबारमा कर नलाग्ने व्यवस्था गरेमा नगरपालिकाले तत् तत् सरकारसँग समन्वय गरी कर छुट सम्बन्धी सो व्यवस्थाको पालना गर्ने गराउनेछ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम गैरकर, राजश्व छुट वा मिनाहा दिएको विवरण सभाको बैठक चलेको समयमा सभामा र त्यस्तो बैठक नचलेको समयमा त्यसपछि बस्ने सभाको पहिलो बैठकमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद-१५

समन्वय सम्बन्धी व्यवस्था

- ५२. नेपाल सरकारसँग समन्वय :** (१) नगरपालिकाले संघीय कानून वा ऐन बमोजिम असुल उपर गर्नुपर्ने कर वा गैरकर राजश्व असुल गर्न एक द्वार प्रणाली अपनाउन सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको एक द्वार प्रणाली अपनाउन नगरपालिका वा नगरपालिकाले अधिकार सुम्पेको अधिकृत वा कर अधिकृतले नेपाल सरकार वा नेपाल सरकारले सो प्रयोजनका लागि अधिकार सुम्पेका अधिकृतसँग समन्वय गरी आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।
- (३) नगरपालिकाले संविधानको साझा सूचीमा रहेका विषयसँग सम्बन्धित कर वा गैरकर राजश्वका आधार र दर वा कर प्रशासनका सम्बन्धमा नेपाल सरकारसँग समन्वय गर्न सक्नेछ ।
- (४) उपदफा (२) र (३) बमोजिमको व्यवस्था अन्तर्गत समन्वय गरी टुंगोमा पुगेका विषयहरू यस ऐनमा परेसरह मानिनेछ र ती व्यवस्थाका हकमा यस ऐनका अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि सोही अनुसार कार्यान्वयन गर्नुपर्नेछ ।
- ५३. प्रदेश सरकारसँग समन्वय :** (१) नगरपालिकाले प्रदेश कानून वा यस ऐन बमोजिम असुल उपर गर्नुपर्ने कर वा गैरकर राजश्व असुल गर्न एकद्वार प्रणाली अपनाउन सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको एक द्वार प्रणाली अपनाउन नगरपालिका वा नगरपालिकाले अधिकार सुम्पेको अधिकृत वा कर अधिकृतले नेपाल सरकार वा नेपाल सरकारले सो प्रयोजनका लागि अधिकार सुम्पेको अधिकृतसँग समन्वय गरी आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

(३) नगरपालिकाले संविधानको साझा सूचीमा रहेको विषयसँग सम्बन्धित कर वा गैरकर राजश्वका आधार वा दर वा कर प्रशासनका सम्बन्धमा प्रदेश सरकारसँग समन्वय गर्न सक्नेछ ।

(४) उपदफा (२) र (३) बमोजिमको व्यवस्था अन्तर्गत समन्वय गरिएका विषयहरू यस ऐनमा परेसरह मानिनेछ । र ती व्यवस्थाको हकमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि सोही अनुसार कार्यान्वयन गर्नुपर्नेछ ।

५४. **केन्द्रीय बैंकसँग समन्वय** : नगरपालिकाले कर र गैरकर राजश्व संकलनका सम्बन्धमा केन्द्रीय बैंक (नेपाल राष्ट्र बैंक) सँग समन्वय गरी आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

५५. **अन्य निकाय, कार्यालय र संस्थासँग समन्वय** : नगरपालिका वा सोको कुनै अधिकृतले कर तथा गैरकर राजश्वसँग सम्बन्धित विषयमा नेपाल सरकार र प्रदेश सरकार अन्तर्गतका सरकारी निकाय, बैंक वा संस्थासँग समन्वय गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद-१६

राजश्व प्रस्ताव, तर्जुमा तथा सूचना सम्बन्धी व्यवस्था

५६. **राजश्व सम्बन्धी नयाँ प्रस्ताव** : नगरपालिकाले कर तथा गैरकर सम्बन्धी नयाँ कर प्रस्ताव तयार गर्दा सरोकारवाला सँग परामर्श गर्नुपर्नेछ ।

५७. **सूचना सार्वजनिक गर्नुपर्ने** : (१) यस ऐन बमोजिम नगरपालिकाले लगाएको कर र गैरकर राजश्व उठाउने कार्यालयको प्रमुखले राजश्वको दर र त्यसमा भएका हेरफेर सम्बन्धी सूचना सर्वसाधारणको लागि सार्वजनिक गर्नुपर्नेछ ।

(२) नगरपालिकाले उपदफा (१) बमोजिमका कर, राजश्वका दर र त्यसमा भएको हेरफेर समेत मिलाई नगरपालिकाको वेबसाइटमा राख्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

(३) नगरपालिकाले कर र राजश्वका दर र हेरफेर सम्बन्धी केन्द्रीय सूचना प्रणालीमा समेत राख्ने प्रयोजनका लागि नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय सो मन्त्रालयले तोकेको कार्यालयलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद- १७

विविध

५८. **विद्युतीय माध्यमको प्रयोग गर्न सक्ने** : यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नगरपालिकाले विद्युतीय माध्यम (अनलाइन) बाट करदातालाई सूचना दिने, करदाताले आफ्नो विवरण र प्रमाण पेश गर्ने, कर लगायतको तिर्नु बुझाउनु पर्ने

रकम दाखिला गर्ने एवम् कर वा त्यस्तो रकम बुझाइएको रसिद दिने लगायतका कर सम्बन्धी अन्य कामकारवाही गर्न सक्ने व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

५९. **ठेक्कामा लगाउन नपाइने :** (१) नगरसभाबाट निर्णय भएकोमा बाहेक नगरपालिकाले आफूले असुल गर्नुपर्ने कुनै कर वा राजस्व ठेक्का लगाई उठाउन पाइने छैन ।

(२) कर वा राजस्व ठेक्का बन्दोवस्त गर्ने सम्बन्धमा नगरपालिकाले कार्यविधि बनाइ लागु गर्न सक्नेछ ।

६०. **अनुसूचीमा हेरफेर :** नगरपालिकाले यस ऐनको अनुसूचीमा आवश्यक हेरफेर गर्न सक्नेछ र त्यसरी गरिएको हेरफेरको सूचना बैठक बसेको भए बैठकमा र तत्काल बैठक नबसेको भए त्यसपछि बस्ने नगर सभाको पहिलो बैठकमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

६१. **कागजातको ढाँचा :** (१) यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको निर्देशिकामा उल्लेख नभएको वा नतोकिएको कुनै विवरण, ढाँचा, तरिका वा जानकारी सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गर्न उपयुक्त देखिएमा नगरपालिकाले आदेश वा सूचना जारी गरी आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमका आदेश वा सूचना सर्वसाधारणको जानकारीका लागि नगरपालिकाको कार्यालय, सूचनापाटी, वेबसाइट र स्थानीय पत्रपत्रिकाको माध्यमबाट उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

६२. **सूचना तामेली रित पुगेको मानिने :** (१) यस ऐन बमोजिम दिनुपर्ने म्याद, सूचना वा कागजात देहाय बमोजिम बुझाए वा पठाएमा सम्बन्धित व्यक्तिलाई पठाएको वा दिएको मानिनेछ ।

(क) सम्बन्धित व्यक्तिलाई नै बुझाएको

(ख) निजको परिवारको उमेर पुगेको सदस्यलाई बुझाएको

(ग) निजको कानून व्यवसायी वा लेखापाललाई बुझाएको

(घ) नावालिगको हकमा संरक्षक वा माथवर व्यक्तिलाई बुझाएको

(ङ) कार्यालय, सँस्था वा निकायको हकमा प्रबन्धक वा प्रशासकीय प्रमुखलाई बुझाएको

(च) करदाताको ठेगानामा हुलाक रजिष्ट्री पठाएको

(छ) विद्युतीय माध्यमबाट पठाएको

(२) कर एकाईको अधिकृतको नाम र पद खुल्ने गरी दस्तखत गरिएको, कम्प्युटर प्रविधिबाट इन्सक्रिप्ट वा इन्कोड गरिएको, छाप लगाइएको वा सो कागजमा लेखी यस ऐन बमोजिम जारी गरिएको, तामेली गरिएको वा दिइएको कागजातलाई रितपूर्वकको मानिनेछ ।

६३. कागजातको अभिलेख राख्ने : (१) यस ऐन बमोजिम कर बुझाउनु पर्ने दायित्व भएको प्रत्येक व्यक्ति वा करदाताले देहाय बमोजिमका आवश्यक कागजातहरू सुरक्षित गरी राख्नु पर्नेछ ।

(क) यस ऐन बमोजिम नगरपालिकामा पेश गर्नुपर्ने कागजात र सोलाई पुष्ट्याई गर्ने सूचना तथा कागजात

(ख) कर निर्धारण गर्न सघाउ पुर्याउने कागजातहरू

(ग) खर्च कट्टी गर्नुपर्ने भए सोलाई पुष्ट्याई गर्ने कागजातहरू

(२) नगरपालिकाले लिखित रूपमा सूचना जारी गरी अन्यथा तोकेकोमा बाहेक यस दफा बमोजिमका कागजातहरू सम्बन्धित आय वर्ष समाप्त भएको मितिले कम्तीमा चार वर्षको अवधिसम्म सुरक्षित राख्नुपर्नेछ ।

६४. अदालतलाई भए सरहको अधिकार हुने: यस ऐनको प्रयोजनको लागि नगरकार्यपालिकाको अधिकार प्राप्त अधिकृतलाई सम्बन्धित व्यक्तिलाई झिकाउने, बयान, गराउने, प्रमाण बुझ्ने र लिखित पेश गर्न लगाउने सम्बन्धमा प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम अदालतलाई भए सरहको अधिकार हुनेछ ।

६५. आदेश वा निर्देशन दिनसक्ने: संघीय र प्रदेश सरकारले कर प्रशासनलाई प्रभावकारी बनाउन नेपालको संविधान र संघीय तथा प्रदेश सरकारको कर सम्बन्धी कानून र यो ऐनको प्रावधानलाई कार्यन्वयन गर्न गराउन आवश्यक आदेश वा निर्देशन दिनसक्नेछ । यस्तो आदेश वा निर्देशन पालन गर्नु नगरपालिकाको कर्तव्य हुनेछ ।

६६. कर अधिकृतको परिचयपत्र: कर एकाईमा काम गर्ने प्रत्येक कर अधिकृत र अन्य कर्माचारीले परिचयपत्र आफ्नो साथमा राख्ने, काम गर्ने समयमा लगाउने र कर्तव्य पालनाको शिलशलामा परिचयपत्र सम्बन्धित व्यक्तिलाई देखाउनुपर्नेछ ।

६७. विभागिय कारबाहि र सजाय हुने: (१) कर अधिकृत वा कर प्रशासनसँग सम्बन्धित कुनै कर्माचारीले कर तिर्नु बुझाउनुपर्ने दायित्व भएको व्यक्ति वा करदातालाई हानि नोक्सानी पुर्याउने, करको दायित्व घटिबढि गर्ने, समान अवस्थामा करदाता बिच असमान व्यवहार गर्ने, कुनै करदातालाई अनुचित फाईदा पुर्याउने वा करदाताबाट आफ्नो वा अरु कसैको निजि स्वार्थ पूर्ति गर्ने उदेश्यले कुनै काम गरेमा वा कानून बमोजिम गर्नुपर्ने काम समयमा नगरी दुःख वा हैरानी दिएमा सम्बन्धित व्यक्तिले नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष उजुरी गर्नसक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम उजुर परेमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले आवश्यक छानबिन गरि सम्बन्धित कर्माचारीको सेवा सम्बन्धी कानून बमोजिम आफूलाई कारबाही गर्ने अधिकार भएको विषयमा आफैले विभागिय कारबाहि गर्ने र

कारबाहि अधिकार नभएको विषयमा विभागिय कारबाहिको लागि अधिकार प्राप्त अधिकारी समक्ष राय साथ पेश गर्नेछ ।

- (३) उपदफा (२) बमोजिम छानबिन गर्दा प्रचलित कानुन बमोजिम अनुचित कार्य गरेको खुल्न आएमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले आवश्यक कारबाहि गर्न सक्नेछ ।
- (४) उपदफा (३) बमोजिम छानबिन र कारबाहि गर्दा प्रमाण नष्ट हुन सक्ने भएमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले त्यस्तो कर अधिकृत वा अन्य कर्मचारीलाई सम्बन्धित सेवा सम्बन्धि कानुन बमोजिम निलम्बन गर्न सक्नेछ ।
- (५) उपदफा (२) बमोजिम छानबिन गर्ने अवधिभर सो अधिकृतलाई कर अधिकृतको जिम्मेवारीबाट अलग राखिने छ ।
- (६) उपदफा (३) बमोजिमको छानबिन गर्ने र कर अधिकृतको जिम्मेवारीबाट अलग राख्ने अवधि तीन महिना भन्दा बढि हुने छैन ।

६८.पुरस्कृत गर्न सक्ने: (१) नगरपालिकाले यथार्थपरक र विश्वसनिय रुपमा तथा कानुनले तोकेको म्यादभित्र कर विवरण बुझाउने, लागेको कर दाखिला गर्ने र कर अधिकृतले अनुरोध गरेका सूचना उपलब्ध गराउने ३ जना करदातालाई प्रत्येक वर्ष पुरस्कार दिने व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम दिइने पुरस्कार सम्बन्धि अन्य व्यवस्था नगरकार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

६९. म्याद हदम्याद नजाने: यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखेको भएपनि यस ऐन बमोजिम म्याद वा हदम्याद गणना गर्दा देहायको अवधी बाहेक गरि गणना गरिनेछ ।

(क) अदालतबाट स्थगन वा कर अधिकृत वा अन्य सरकारी निकायबाट रोक्का वा स्थगन भएको अवधि

(ख) पुनारावेदन गरेकोमा पुनारावेदन तहको अन्तिम निर्णय भएको जानकारी प्राप्त नभए सम्मको अवधि

७०.निर्देशिका वा दिग्दर्शन (म्यानुअल) बनाउने अधिकार: यस ऐन बमोजिमको काम र प्रभावकारी रुपमा गर्न नगरपालिका वा नगरपालिकाले अख्तियारी दिएको अधिकारीले आवश्यक निर्देशिका वा दिग्दर्शन बनाउन सक्नेछ ।

अनुसूची - १

(दफा १० उपदफा (४)को (घ) संग सम्बन्धित)

हासकट्टी गर्ने तरिका

यस ऐन बमोजिम सम्पत्तिको हासकट्टी गर्ने तरिका समान कट्टी तरिका (यूनिफर्म चार्ज मेथड) को फिक्सड इन्सटालमेण्ट मेथड अनुसार हुनेछ । यसको गणना देहाय बमोजिम गर्नुपर्नेछ ।

सुत्र:

$$\text{हासकट्टी रकम} = \frac{\text{सम्पत्तिको प्रारम्भिक मूल्य} - \text{अनुमानित शेष मूल्य}}{\text{सम्पत्तिको आयु (वर्ष)}}$$

उदाहरण:

कुनै सम्पत्तिको मूल्य शुरुमा रु १००००००/- छ । यसको आयु २० वर्ष छ । बीस वर्षपछि यो सम्पत्ति विक्री गर्दा रु १०००००/- आउँछ भने यसको प्रति वर्ष हासकट्टी रकम निम्नानुसार हुन्छ ।

$$\text{हासकट्टी रकम} = \frac{१०००००० - १०००००}{२०}$$

$$= \frac{९०००००}{२०}$$

$$= ४५०००/-$$

(प्रतिवर्ष रु ४५०००/- हासकट्टी खर्च घटाउन पाइन्छ ।)

सुत्र प्रयोग गर्ने तरिका:

(क) हासकट्टी गर्ने प्रयोजनको लागि देहाय अनुसारको संरचनाको आयु निर्धारण गरी गणना गरिनेछ ।

क्र.सं.	संरचनाको प्रकार	संरचनाको आयु
१	बाँसको बारबेर गरी माटोको लिउन गरेको / नगरेको र प्लास्टिक/ खर/कर्कटपाताको छानो भएको	१० वर्ष
२	ईँटा/दुङ्गा - माटोको जोडाइ - बाँस/काठ/ सिमेन्टले बारबेर गरी प्लास्टिक/खर/कर्कट पाताको छाना लगाएको	२० वर्ष
३	काठको घर कर्कटपाताको छाना भएको र सेड	२५ वर्ष
४	फलामको फ्रेम जस्तापाताको बारबेर र छाना भएको	३० वर्ष
५	कर्कटपाताको छानो भएको ईँटा, दुङ्गा सिमेन्टको जोडाई भएको	३५ वर्ष
६	आर.सि.सि. सिमेन्ट प्लास्टर भएको कर्कट पाता वा ढलान छानो भएको	५० वर्ष

(ख) संरचनाको शेष मूल्य प्रारम्भिक मूल्यको दश प्रतिशतले हुने रकम कायम गरी गणना गरिनेछ ।

अनुसुची २

(दफा ५० को उपदफा (१)संग सम्बन्धित)

स्थानीय सरकारले शुल्क लगाई उठाउन सक्ने विषय क्षेत्रहरु

- १ . खानेपानी, धारा, पोखरी र घाट
- २ . बिजुली
३. टेलिफोन
४. वातावरण, फोहरमैला व्यवस्थापन,सरसपाई र ढल व्यवस्थापन
५. शौचालय, स्नान गृह
६. सार्वजनिक पार्क
७. हाटबजार
८. पशु बधशाला
९. अतिथिगृह र छात्रवास
- १०.अचल सम्पत्ति मुल्याङकन शुल्क
- ११.मर्मत सुधार (आफूले निर्माण गरेका यस अनुसूचिमा उल्लेखित साधन र सुविधाको मर्मत

अनुसूची-३
(दफा १० को उपदफा (१०) सँग सम्बन्धित)
सूर्योदय नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
फिक्कल, इलाम

वडा नं.:-

सम्पत्तिको विवरण

सि.नं.	जग्गा / घर धनीको नाम	पेशा	ठेगाना		जग्गाको विवरण					भौतिक संरचनाको विवरण र काँसिम (संकेत)	भौतिक संरचना बनेको मिति	भौतिक संरचनाको					भौतिक संरचनाको प्रयोग				वहालमा दिपे नदिएको	प्रयोगकर्ता	कैफियत	
			वाटोको नाम	घर नं.	साविक गाविस	वडा नं.	नक्सा नं.	कि.नं.	क्षेत्रफल			लम्बाई फि	चोडाई फि	क्षेत्रफल वर्ग फि	तला संख्या	आवास	व्यापार	आधोग क	संस्था त					

द्रष्टव्य: (क) करदाताले यो विवरण पेश गर्दा विवरणलाई पुष्टि गर्ने देहायका कागजात समेत संलग्न राख्नुपर्नेछ :

- (क) अघिल्लो वर्ष कर तिरेको रसिद प्रमाण (सम्पत्ति कर/मालपोत (भूमिकर)/वहाल कर/व्यवसाय कर/नक्सापास दस्तुर/संरचना अभिलेखीकरण दस्तुर) जग्गा
(ख) धनी प्रमाणपुर्जाको प्रतिलिपि वा जग्गाको स्वामित्व र क्षेत्रफल खुलेको प्रमाण कागजात । (ग) निर्माण सम्पन्न भएको वा घर भएको प्रमाण ।

(ख) भौतिक संरचनाको किसिम महलमा देहाय बमोजिमको संकेत उल्लेख गर्नुपर्नेछ :

- (१) बाँसको बारबेर गरी माटोको लिउन गरेको / नगरेको र प्लास्टिक/ खर/कर्कटपाताको छानो भएको
(२) ईटा/ढुङ्गा - माटोको जोडाइ - बाँस/काठ/ सिमेन्टले बारबेर गरी प्लास्टिक/खर/कर्कट पाताको छाना लगाएको
(३) काठको घर कर्कटपाताको छाना भएको र सेड
(४) फलाम को फ्रेम जस्तापाताको बारबेर र छाना भएको
(५) कर्कटपाताको छानो भएको ईटा, ढुङ्गा सिमेन्टको जोडाई भएको
(६) आर.सि.सि. सिमेन्ट प्लास्टर भएको कर्कट पाता वा ढलान छानो भएको

आज्ञाले
राजेन्द्र भट्टराई
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत